సత్యమేవ జయతే

సాక్షి

WWW.SAKSHI.COM

పేజీలు: 14 వెల: ₹ 5.50

సంపుటి: 17
సంచిక: 163

సోమవారం 2-9-2024

SIMULTANEOUSLY PRINTED AT VIJAYAWADA | CHENNAI | DELHI | BANGALORE | HYDERABAD | MUMBAI | ANANTAPUR | GUNTUR | KADAPA | KHAMMAM | KARIMNAGAR | KURNOOL | MAHABOOBNAGAR | MANGALAGIRI | NALGONDA | NELLORE | NIZAMABAD | ONGOLE | RAJAMAHENDRAVARAM | SRIKAKULAM | TADEPALLI GUDEM | TIRUPATHI | VISAKHAPATNAM | WARANGAL

'ఆర్థిక అసమానతలు తొలగకపోతే రాజకీయ స్వాతంత్ర్యానికి అర్థం లేదు'

'పసిడి' వేటలో భారత షట్లర్లు

పారిస్ పారాలింపిక్స్ పురుషుల సింగిల్స్ ఎస్ఎల్-4 కేటగిరీలో సుహాస్.. ఎస్ఎల్-3 కేటగిరీలో నితేశ్ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లి పతకాలను ఖాయం చేసుకున్నారు. మహిళల సింగిల్స్ ఎస్‌యూ 5 కేటగిరీలో భారత్‌కు కనీసం రజతం లభించనుంది. మహిళల అథ్లెటిక్స్ టి35 200 మీటర్ల విభాగంలో భారత అథ్లెట్ ప్రీతి పాల్ కాంస్య పతకాన్ని దక్కించుకుంది. 14లో

మహిళలపై నేరాల్లో సత్వర తీర్పులు

మహిళలపై నేరాల్లో సత్వర తీర్పులతో బాధితులకు న్యాయం చేకూర్చాలని రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము కోర్టులకు సూచించారు. వివరాలు 13లో ▸

క్షమాపణల్లోనూ అహంకారమే

శివాజీ విగ్రహం కూలిన ఉదంతంపై ప్రధాని క్షమాపణ అహంకారపూరితంగా ఉందని ఉద్ధవ్ ఠాక్రే మండిపడ్డారు. వివరాలు 13లో ▸

బందీలను చంపేశారు

గాజా స్ట్రిప్‌లో ఇజ్రాయెల్ బలగాలు సమీపిస్తుండటంతో బందీల్లో ఆరుగురిని హమాస్ హతమార్చింది. వివరాలు 13లో ▸

నర్సుపై రోగి వేధింపులు

పశ్చిమ బెంగాల్‌లోని భీర్భూమ్ జిల్లా ఇలాంబజార్ ప్రభుత్వాస్పత్రిలో నర్సుపై రోగి లైంగిక వేధింపులకు పాల్పడ్డాడు. వివరాలు 13లో ▸

న్యూస్‌రీల్

మరో 15 మంది బాలికలకు అస్వస్థత

పాడేరు జిల్లాలోని జామిగుడ గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలలో మరో 15 మంది గిరిజన బాలికలు ఆదివారం అస్వస్థతకు గురయ్యారు. వారిని చికిత్స నిమిత్తం అరకులోయ ప్రాంతీయ ఆస్పత్రికి తరలించారు. వారు కోలుకుంటున్నారని వైద్యులు చెప్పారు. వివరాలు 3లో ▸

మా పొట్ట కొట్టొద్దు

ప్రభుత్వ మద్యం దుకాణాలను తొలగించే ప్రయత్నంలో కూటమి సర్కార్ ఉందని తెలిసి ఆ దుకాణాల్లో పనిచేస్తున్న సేల్స్‌మెన్, సూపర్‌వైజర్లు, నైట్ వాచ్‌మెన్‌లు ఆందోళన బాట పట్టారు. ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలంటూ ముమ్మిడివరం, మలికిపురం, తిరుపతిలో నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించారు. వివరాలు 3లో ▸

తప్పిన పెను ప్రమాదం.. గాలిలో రైలు పట్టాలు

తెలంగాణలోని మహబూబాబాద్ జిల్లాలో కుండపోత వర్షాలకు రైల్వే లైన్లు దెబ్బతిన్నాయి. సిమెంట్ దిమ్మెలు, కంకరరాళ్లు, మట్టి కొట్టుకుపోయి పట్టాలు ఊయల్లా వేలాడుతున్నాయి. విజయవాడ–సికింద్రాబాద్ మార్గంలో పలు రైళ్లు నిలిచిపోయాయి. వివరాలు 7లో ▸

సంక్షేమ ప్రదాత.. అభివృద్ధి విధాత

వైఎస్సార్.. ఉమ్మడి రాష్ట్రానికి సీఎంగా ఉన్నది ఐదేళ్ల మూడు నెలలే! కానీ మంచి మనసుంటే ప్రజలకు ఎంత మేలు చేయవచ్చో ఆ కొద్ది కాలంలోనే నిరూపించారు. భౌతికంగా దూరమైనా ప్రజల మనసుల్లో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయారు. నేడు ఆ మహానేత 15వ వర్ధంతి సందర్భంగా కథనం. వివరాలు 14లో ▸

■ జల దిగ్బంధం
■ బుడమేరు విశ్వరూపం

విజయవాడ విలవిల

వరదలో చిక్కుకొని 3.5 లక్షల మంది నరకయాతన

వైఎస్ జగన్ హయాంలో కృష్ణలంక రిటైనింగ్ వాల్ నిర్మాణంతో ఇప్పుడు లక్షలాది మందికి తప్పిన వరద ముప్పు

- వరద అంచనా, ముంపు నివారణ, సహాయ చర్యల్లో సర్కారు దారుణ వైఫల్యం
- బుడమేరు పొంగడంతో ఎన్‌టీటీపీఎస్‌ను ముంచెత్తిన వరద
- కృష్ణా వరద ఎగదన్నడంతో బుడమేరు కరకట్టలకు 10 చోట్ల గండ్లు
- కరకట్ట తెగిపోతుందనే భయంతో వెలగలేరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ లాకుల ఎత్తివేత
- ముందస్తు సమాచారం లేకుండా నీటి విడుదలతో మునిగిన బెజవాడ
- కనీసం తాగునీరు అందక బాధితుల తీవ్ర అవస్థలు.. ఆహారం, మెడికల్ క్యాంపులు లేవు.. అంతా అంధకారం.. కొరవడిన శాఖల మధ్య సమన్వయం

6లో

విజయవాడలో 10 మంది మృతి, నలుగురు గల్లంతు

- అతి భారీ వర్షాలపై ముందే హెచ్చరించిన ఐఎండీ, సీడబ్ల్యూసీ
- అక్రమ నివాసంపై ప్రజల దృష్టి మళ్లించేందుకే బాబు అర్ధరాత్రి హడావుడి

నిలువెత్తు నిర్లక్ష్యం

- చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకున్న చందంగా సీఎం వైఖరి
- ముందే హెచ్చరికలు అందినా పట్టించుకోని ఫలితం
- డిప్యూటీ సీఎంను ట్యాగ్ చేస్తూ లేఖ రాసిన ఏపీ వెదర్‌మ్యాన్
- అయినా అధికార యంత్రాంగాన్ని అప్రమత్తం చేయలేదు
- ముందస్తు సమాచారం లేకుండా బుడమేరు గేట్లు ఎత్తివేత
- దీంతో విజయవాడ నగరం, రూరల్ ప్రాంతాలు మునక

6లో

కారుపైనే కన్నీటి వీడ్కోలు

పాలకులు పట్టించుకోకపోవడంతో విజయవాడలోని సింగ్‌నగర్ నుంచి ఓ కుటుంబం సురక్షిత ప్రాంతానికి వెళ్తుండగా గుండెపోటుతో మరణించిన మహిళ.. ఎవరూ సాయం రాకపోవడంతో మృతదేహాన్ని కారుపై ఉంచిన కుటుంబసభ్యులు.

విజయవాడ సింగ్‌నగర్‌లోని పీఅండ్‌టీ కాలనీ నుంచి పీకల్లోతు వరద నీటిలో సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలివెళ్తున్న బాధితులు

రైతు కష్టం 'కృష్ణా'ర్పణం

ప్రభుత్వ వైఫల్యంతో 3.25 లక్షల ఎకరాల్లో మునిగిన పంటలు

ముంచెత్తిన వరదలు

నీట మునిగిన ఎన్టీఆర్, కృష్ణా, గుంటూరు, పల్నాడు, బాపట్ల, ఏలూరు జిల్లాలు

అంధకారంలో 'ఎన్‌టీటీపీఎస్'

వేమూరి రాధాకృష్ణకు చెందిన మినీ హైడల్ ప్రాజెక్ట్ వల్ల వెనక్కి వచ్చిన బుడమేరు
ఎన్‌టీటీపీఎస్‌పై వరద ప్రభావం.. అన్ని యూనిట్లలో నిలిచిన విద్యుత్ ఉత్పత్తి

'విలయ'వాడ

వరద ముంపు దృశ్యాలు

లక్షల మందిని తరలించలేం

వంద, రెండు వందల కుటుంబాలకైతే తక్షణ సాయం చేయగలం: సీఎం చంద్రబాబు

- వివరాలు 6,7,8లో

పక్కా స్కెచ్‌తో పక్క దారి

గుడ్లవల్లేరు ఘటనలో కళ్లెదుటే వాస్తవాలు కనిపిస్తున్నా పట్టించుకోని ప్రభుత్వం

ఆధారాలు ఇవ్వాలంటూ డొంకతిరుగుడు మాటలు

- నిజాయతీగా దర్యాప్తు చేస్తే ఆధారాలు కోకొల్లలు
- దర్యాప్తు సజావుగా సాగకుండా ప్రభుత్వ ప్రయత్నం
- ఆధారాలు లేవని బుకాయిస్తున్న చంద్రబాబు, లోకేశ్
- దర్యాప్తు జరుగుతోందంటూనే.. రాజకీయ రంగు పులుముతున్న సీఎం చంద్రబాబు
- ప్రభుత్వ పెద్దలే అలా చెబితే పోలీసులు చేతులెత్తేయక ఏం చేస్తారంటున్న తల్లిదండ్రులు
- ప్రైవేట్ సెక్యూరిటీ పేరుతో టీడీపీ రౌడీల పహారా
- విద్యార్థి సంఘాల నోళ్లు నొక్కేందుకు గూండాగిరి
- బలవంతంగా విద్యార్థినుల్ని ఇళ్లకు తరలించిన యాజమాన్యం

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ/అమరావతి: కృష్ణా జిల్లా గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కళాశాల బాలికల హాస్టల్ వాష్‌రూమ్స్‌లో వెలుగు చూసిన హిడెన్ కెమెరాల వ్యవహారాన్ని ప్రభుత్వం పక్కా స్కెచ్‌తో పక్కదారి పట్టిస్తోంది. ఏదోరకంగా నేరాన్ని కప్పిపుచ్చేందుకు అక్కడ ఏమీ జరగలేదంటూ మసిపూస్తోంది. బాధితులెవరూ నోరు విప్పకుండా ప్రభుత్వం ఇప్పటికే కట్టుదిట్టమైన చర్యలు

మిగతా 14వ పేజీలో ▶

సైంటిస్టులను రప్పిస్తున్నాం

- అనుమానితుల సెల్‌ఫోన్లు, కంప్యూటర్లను తీసుకుని తనిఖీ చేస్తారు
- ఆధారాలు పంపిస్తే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటాం
- గుడ్లవల్లేరు కాలేజీ ఉదంతంపై సీఎం చంద్రబాబు

14లో

ఇదండీ సంగతి

మా ఇల్లు బఫర్ జోన్‌లో లేదన్సార్! లోతట్టు ప్రాంతంలో ఉంది!

వరద నీటిలో అమరావతి ప్రాంతం

అమరావతి.. అస్తవ్యస్తం

- ఎమ్మెల్యేల నివాస భవనాల్లోకి వరద నీరు
- జలదిగ్బంధంలో హైకోర్టు, రాష్ట్ర సచివాలయం, ప్రభుత్వ భవనాలు

7లో

బాబూ వరద బాధితుడే

- జలదిగ్బంధంలో ఉండవల్లిలోని సీఎం చంద్రబాబు అక్రమ నివాస భవనం
- అక్కడ ఉండటం ప్రమాదమని అధికారుల సూచన
- దీంతో కలెక్టర్ కార్యాలయంలో చంద్రబాబు బస

6లో

పేర్ని నాని లక్ష్యంగా టీడీపీ, జనసేన శ్రేణుల వీరంగం

- సోషల్ మీడియా కార్యకర్త రవికిరణ్‌కు బెయిల్ కోసం గుడివాడ వచ్చిన మాజీ మంత్రి
- రెచ్చిపోయిన టీడీపీ, జనసేన కార్యకర్తలు.. పేర్ని నాని కారు పైకి రాళ్లు.. అద్దాలు ధ్వంసం
- కారుపై పెట్రోలు పోసి నిప్పంటించే యత్నం

3లో

టీడీపీ, జనసేన మూకల దాడిలో ధ్వంసమైన మాజీ మంత్రి పేర్ని నాని కారు

పోటెత్తిన కృష్ణమ్మ

ప్రకాశం బ్యారేజీకి 10.25 లక్షల క్యూసెక్కుల రాక

- సాగర్ వద్ద ఉధృతంగా వరద ప్రవాహం
- శ్రీశైలం నుంచి 4,74,205 క్యూసెక్కులు దిగువకు.. పులిచింతల నుంచి 6.75 లక్షల క్యూసెక్కుల విడుదల

శ్రీశైలం డ్యాం 10 గేట్ల ద్వారా దిగువకు విడుదలవుతున్న నీరు

విజయపురి సౌత్/శ్రీశైలం ప్రాజెక్ట్/అచ్చంపేట/సత్రశాల (రెంటచింతల): కృష్ణా నది పోటెత్తి ప్రవహిస్తోంది. నాగార్జున సాగర్ రేడియల్ క్రస్ట్ గేట్ల నుంచి వరద దిగువకు ఉధృతంగా కొనసాగుతోంది. ఎగువ నుంచి వస్తున్న వరదను బట్టి సాగర్ జలాశయం నుంచి 5 లక్షల క్యూసెక్కులకు పైగా నీటిని కృష్ణా నదిలోకి విడుదల చేస్తున్నారు. శ్రీశైలం జలాశయం నుంచి ఆదివారం సాయంత్రం 10 క్రస్ట్‌గేట్ల ద్వారా స్పిల్‌వే మీదుగా 4,06,242 క్యూసెక్కులు.. కుడి, ఎడమ విద్యుదుత్పాదన కేంద్రాల ద్వారా 68,063 క్యూసెక్కులు కలిపి 4,74,205 క్యూసెక్కులను దిగువకు విడుదల చేస్తున్నారు. సాగర్ జలాశయానికి 4,20,280 క్యూసెక్కులు వచ్చి చేరుతుండగా.. క్రస్ట్ గేట్ల ద్వారా స్పిల్‌వే మీదుగా 4,97,524 క్యూసెక్కులు, విద్యుదుత్పాదన ద్వారా 12,261 క్యూసెక్కులు కలిపి దిగువ కృష్ణాలోకి 5,09,785 క్యూసెక్కుల నీటిని విడుదల చేస్తున్నారు.

లాంచీలు నిలిపివేత

ఎగువ నుంచి వరద తీవ్రత ఎక్కువగా ఉండటం, ఈదురు గాలులకు అలలు ఉవ్వెత్తున ఎగిసి పడుతుండటంతో నాగార్జున కొండకు వెళ్లే లాంచీలను శని, ఆదివారాలు నిలిపివేశారు. దీంతో పర్యాటకులు నిరాశకు గురయ్యారు. వరద ఉధృతి తగ్గి, గాలులు తగ్గితే లాంచీలను నడుపుతామని, పర్యాటకుల భద్రత దృష్ట్యా లాంచీలను నిలిపి వేసినట్లు లాంచీ యూనిట్ అధికారులు తెలిపారు.

పులిచింతలకు భారీగా వరద నీరు

ఎగువ నుంచి 6,36,945 క్యూసెక్కులు ప్రాజెక్టులోకి వచ్చి చేరుతోంది. దీంతో ప్రాజెక్టు నుంచి 6.75 లక్షల క్యూసెక్కులు దిగువకు వదులుతున్నారు. ప్రాజెక్టుకు మొత్తం 24 క్రస్ట్ గేట్లు ఉండగా 21 గేట్ల ద్వారా నీటిని వదులుతున్నారు. ప్రస్తుతం ప్రాజెక్టులో 41.98 టీఎంసీల నీరు నిల్వ ఉంది. పల్నాడు జిల్లా రెంటచింతల మండలం సత్రశాల వద్ద నాగార్జున సాగర్ టెయిల్ పాండ్ విద్యుత్ ప్రాజెక్టు క్రస్ట్‌గేట్లు ద్వారా 5,69,744 క్యూసెక్కులను దిగువ ఉన్న పులిచింతల ప్రాజెక్ట్‌కు విడుదల చేసినట్లు ప్రాజెక్టు ఏడీఈ ఎస్.జయశంకర్, ఏఈ జయపాల్ ఆదివారం తెలిపారు. ఈ ఏడాది ఇప్పటి వరకు టెయిల్ పాండ్ ప్రాజెక్టు క్రస్ట్‌గేట్లు ద్వారా ఆదివారం విడుదల చేసిన 5,69,744 క్యూసెక్కుల వరద నీరే అత్యధికం. నీటిమట్టం 73.55 మీటర్లకు చేరుకోవడంతో టెయిల్ పాండ్ ప్రాజెక్టులోని రెండు యూనిట్ల ద్వారా విద్యుత్ ఉత్పత్తి నిలిపివేశారు.

ఆ సీఐపై ఎంత ప్రేమో!

ఒకే రోజు రెండు చోట్లకు సీఐ మల్లికార్జునకు పోస్టింగ్

విశాఖ సిటీ: ఆ ఇన్‌స్పెక్టర్‌పై ఉన్నతాధికారుల మితిమీరిన ప్రేమ పోలీస్ శాఖలో వివాదాస్పదమవుతోంది. ఒకవైపు డీఐజీ, మరోవైపు సీపీ ఇద్దరూ పోటీ పడి ఆ సీఐకి ఒకే రోజు రెండు పోస్టింగ్‌లు ఇవ్వడం తీవ్ర చర్చనీయాంశమైంది. బదిలీల ప్రక్రియలో భాగంగా శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, మన్యం జిల్లాల నుంచి అనేక మంది సీఐలు విశాఖలో పోస్టింగ్ కోసం తీవ్ర ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. గత నెల 31న రేంజ్ పరిధిలో డీఐజీ గోపీనాథ్‌జెట్టీ, నగర కమిషనరేట్ పరిధిలో సీపీ డాక్టర్ శంఖబ్రత బాగ్చి సీఐలకు పోస్టింగ్‌లు ఇచ్చారు. ఇందులో రేంజ్ వీఆర్‌లో ఉన్న ఆర్.మల్లికార్జునకు అనకాపల్లి జిల్లా పరవాడ యూపీఎస్‌కు పోస్టింగ్ ఇస్తూ ఉత్తర్వులు ఇచ్చారు. అదే రోజు ఇదే సీఐని టాస్క్‌ఫోర్స్ జోన్-1లో నియమిస్తూ సీపీ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. ఈ సీఐ పోస్టింగ్ విషయంలో డీఐజీ, సీపీలకు తీవ్ర స్థాయిలో సిఫార్సులు రావడంతో ఎవరికి వారు పోస్టింగ్ ఇచ్చారని చర్చ జరుగుతోంది.

ప్రకాశం బ్యారేజీ గేట్లు పూర్తిగా ఎత్తివేత

రెండో ప్రమాద హెచ్చరిక జారీ

తాడేపల్లి రూరల్/అమరావతి: ప్రకాశం బ్యారేజీకి భారీగా వరద నీరు చేరడంతో ఇరిగేషన్ శాఖ అధికారులు పూర్తిస్థాయిలో గేట్లు ఎత్తి వరద నీటిని దిగువకు వదులుతున్నారు. ఆదివారం రాత్రి ప్రకాశం బ్యారేజీ వద్ద రాత్రి 11 గంటలకు 10,25,776 క్యూసెక్కుల వరద ప్రవాహం నమోదైంది. మొత్తం గేట్లు ఎత్తి అదేస్థాయిలో నీటిని దిగువకు విడుదల చేస్తున్నారు. బ్యారేజీ వద్ద రెండో ప్రమాద హెచ్చరిక జారీ చేశారు. కృష్ణానది ఎగువ ప్రాంతంలోని గెస్ట్‌హౌస్‌లలోకి వరదనీరు చొచ్చుకువచ్చింది. ఉండవల్లి అమరావతి కరకట్ట వెంబడి కొండవీటి వాగు ఎక్స్‌క్లూయిస్ వద్దకు వరద నీరు వచ్చి చేరడంతో మత్స్యకారులు తమ పడవలను రేవుపై వరద నీటిలోనే భద్రపర్చుకున్నారు. దిగువ ప్రాంతంలో పుష్కర ఘాట్ల వద్ద వరద ఉధృతి పెరగడంతో మత్స్యకారులు తమ పడవలను పుష్కరఘాట్లపైనే వదిలేశారు. మహానాడు మసీదు రోడ్డులో కొన్ని ఇళ్లలోకి వరద నీరు వచ్చి చేరడంతో ఎంటీఎంసీ కమిషనర్ ఆదేశాల మేరకు తాడేపల్లి ఇన్‌చార్జి తహశీల్దార్ సతీష్‌కుమార్ వారిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలిస్తున్నారు. వరద నీరు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తూ.. గుండిమెడ నుంచి కృష్ణా నది కరకట్టవైపు ప్రయాణించడంతో పొలాల్లోకి నీరు చొచ్చుకు వచ్చింది. వరద ఉధృతి పెరిగితే ప్రాతూరు, గుండిమెడ పొలాలు నీట మునుగుతాయని రైతులు ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. కృష్ణానది లంక పొలాల్లో పశువుల కాపరులు తమ పశువులను బయటకు తీసుకువచ్చారు. మంగళగిరి మండలం రామచంద్రాపురం, దుగ్గిరాల మండల పరిధిలోని వీర్లపాలెం, పెదకొండూరు, గొడవర్రు తదితర ప్రాంతాల్లో కృష్ణా నది పొంగిపొర్లడంతో కరకట్ట లోపల వున్న పంట పొలాలు మునిగిపోయాయి. పుట్టలమ్మ తల్లి ఆలయం చుట్టూ వరద నీరు చేరడంతో లోపలికి ఎవరినీ అనుమతించడం లేదు.

15 మంది బాలికలకు అస్వస్థత.. ఆస్పత్రికి తరలింపు

- జామిగూడ ఆశ్రమ పాఠశాలలో మరోసారి ఘటన

అంబులెన్స్‌లో ఆస్పత్రికి వెళుతున్న విద్యార్థినులు

సాక్షి, పాడేరు: జిల్లాలోని డుంబ్రిగుడ మండలం జామిగుడ గిరిజన సంక్షేమ ఆశ్రమ పాఠశాలలో మరో 15 మంది గిరిజన బాలికలు ఆదివారం అస్వస్థతకు గురయ్యారు. వారికి ఆదివారం మధ్యాహ్నం వాంతులు, కడుపునొప్పితో పాటు జ్వరం, తలనొప్పి వంటి లక్షణాలతో కనబడ్డాయి. కిల్లోగుడ వైద్య బృందం ప్రాథమిక వైద్యసేవలు అందించి, మెరుగైన వైద్యానికి హుటాహుటిన అరకులోయ ప్రాంతీయ ఆస్పత్రికి తరలించారు. అక్కడ వైద్యపరీక్షలు నిర్వహించడంతో వారు కోలుకుంటున్నారు. అనారోగ్య పరిస్థితులు తగ్గుముఖం పట్టాయని తల్లిదండ్రులు ఊపిరిపీల్చుకుంటున్న సమయంలో మరో 15 మంది అస్వస్థతకు గురవడంతో మిగిలిన విద్యార్థుల తల్లిదండ్రుల్లో ఆందోళన నెలకొంది. మరో వైపు కలెక్టర్ దినేశ్‌కుమార్ ఆదేశాల మేరకు జామిగుడ ఆశ్రమ పాఠశాలలో నాణ్యమైన ఆహారం, సురక్షిత తాగునీటి పంపిణీ చేపట్టారు.

50 మంది విద్యార్థినులు డిశ్చార్జి

రెండు రోజుల నుంచి అరకు ప్రాంతీయ ఆస్పత్రిలో వైద్యసేవలు పొందుతున్న జామిగుడ పాఠశాలకు చెందిన బాధిత విద్యార్థినులు 61 మందిలో 50 మంది కోలుకున్నారు. వారిని అంబులెన్స్‌ల్లో జామిగుడ ఆశ్రమ పాఠశాలకు తరలించారు. ఆదివారం ఆస్పత్రిలో చేరిన 15 మందితో కలిపి, మొత్తం 26 మంది గిరిజన విద్యార్థులు వైద్యుల వైద్యసేవలు, తల్లిదండ్రుల పర్యవేక్షణలో అరకులోయ ప్రాంతీయ ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నారు.

నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీ ఫుడ్ కాంట్రాక్టర్లపై క్రిమినల్ చర్యలు

సాక్షి, అమరావతి : కలుషితాహారం ఘటనపై విచారణ కమిటీ సిఫారసుల మేరకు నూజివీడు ట్రిపుల్ ఐటీలో ప్రస్తుతం కేటరింగ్ సేవలు అందిస్తున్న ఫైన్ క్యాటరింగ్ సర్వీసెస్, అనూష హాస్పిటాలిటీ సేవలను తక్షణమే రద్దు చేయడంతో పాటు బాధ్యులైన వారిపై క్రిమినల్ చర్యలకు విద్య, ఐటి శాఖ మంత్రి లోకేశ్ ఆదేశాలు జారీ చేశారు. ఆ సంస్థలు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మరే ఇతర టెండర్లలో పాల్గొనకుండా బ్లాక్ లిస్టులో పెట్టాలని చెప్పారు. ఈ మేరకు ఆదివారం ప్రకటన విడుదల చేశారు. కొత్త కాంట్రాక్టర్లను నియమించే వరకు విద్యార్థులందరికీ ఆహారాన్ని అందించడానికి తాత్కాలికంగా కేఎంకే క్యాటరింగ్ సేవలను ఉపయోగించుకోవాలని ట్రిపుల్ ఐటి అధికారులకు సూచించారు. 'పెండింగ్‌లో ఉన్నఫుడ్ కోర్టు అద్దెను రెండు వారాల్లోగా ఏజెన్సీ నుంచి వసూలు చేయాలి. లేనిపక్షంలో చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. విద్యార్థుల ఆరోగ్యాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని బయటి ఆహారాన్ని క్యాంపస్‌లోకి అనుమతించొద్దు. ఫుడ్ కోర్టుకు సంబంధించిన కొత్త టెండర్ల ప్రక్రియను వారం రోజుల్లో ప్రారంభించాలి. అప్పటి వరకు ఫుడ్ చెయిన్ల నుంచి ప్రత్యామ్నాయ ఏర్పాట్లు చేసుకోవాలి.

విజయవాడ నున్న వద్ద నీట మునిగిన పంటపొలాలు, రోడ్లు

బెజవాడలో ఇదే అతి భారీ వర్షం

- 1989లో గన్నవరంలో 21.2 సెంటీమీటర్ల నమోదు
- ఇప్పుడు అమరావతిలో 26 సెంటీమీటర్ల వర్షం
- 31వ తేదీన రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 75 శాతం ఏరియాలో వర్షాలు

విజయవాడ కండ్రికలో సురక్షిత ప్రాంతానికి తరలివెళ్తున్న వరద బాధితులు

సాక్షి, అమరావతి: విజయవాడ పరిసరాల్లో రికార్డు స్థాయిలో అతి భారీ వర్షాలు నమోదయ్యాయి. శనివారం అమరావతిలో 26 సెంటీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. ఇంతటి భారీ వర్షం ఇంతకుముందెన్నడూ ఈ ప్రాంతంలో నమోదు కాలేదని వాతావరణ శాఖ చెబుతోంది. ఆ శాఖ రికార్డుల ప్రకారం 1989లో గన్నవరంలో 21.2 సెం.మీ. వర్షపాతం నమోదైంది. 20 సెం.మీ. దాటితే అతి భారీ వర్షం కింద లెక్క. సమీప కాలంలో ఈ స్థాయి వర్షం విజయవాడ, గుంటూరు పరిసర ప్రాంతాల్లో కురిసిన దాఖలాలు లేవు. శనివారం ఆ స్థాయిలో వర్షం కురిసింది. అమరావతి కంటే ఎక్కువగా ఎన్టీఆర్ జిల్లా వత్సవాయిలో 32.3 సెం.మీ. వర్షం కురిసింది. తిరువూరులోనూ 26 సెం.మీ. వర్షం కురిసింది. 14 మండలాల్లో సగటున 24 గంటల వ్యవధిలో 20 సెం.మీ. వర్షపాతం నమోదైంది. 62 ప్రాంతాల్లో 11.2 నుంచి 20 సెం.మీ. వర్షపాతం నమోదైంది. 14 జిల్లాల పరిధిలోని 94 స్టేషన్లలో 7 నుంచి 12 సెం.మీ. వర్షం పడింది. మొత్తంగా రాష్ట్రమంతటా వర్షపాతాన్ని లెక్కించే యంత్రాలున్న ప్రాంతాల్లోని 75 శాతం ఏరియాల్లో వర్షపాతాలు నమోదయ్యాయి. ఒకేరోజు ఇంత ఏరియాలో వర్షం కురవడం చాలా అరుదుగా జరుగుతుంది. అందుకే చాలా ప్రాంతాలు నీట మునిగాయి. వర్షాల తీవ్రత ఉమ్మడి కృష్ణా జిల్లాల్లో ఎక్కువగా ఉంది. 12 నుంచి 24 గంటల వ్యవధిలోనే క్లౌడ్ బరస్ట్ (మేఘాలు బద్దలైనట్లు) అయినట్టు కుండపోత వర్షం పడింది. ఈ వాన నీరంతా సమీపంలోని వాగులు గుండా కృష్ణా నదిలోకి ప్రవహిస్తోంది. ఖమ్మం పరీవాహక ప్రాంతాల్లోనూ భారీ వర్షాలు కురవడంతో మున్నేరు, కట్టలేరు, రామిలేరు వాగులన్నీ పొంగి బుడమేరులో కలిశాయి. బుడమేరు కృష్ణా నదిలో కలిసే పరిస్థితి లేకపోవడంతో విజయవాడ పరిసర ప్రాంతాల్లోకి ఈ నీరంతా వచ్చి చేరుతోంది. సాధారణంగా ఈ వర్షమంతా 48 గంటల్లో కురిస్తే అది నెమ్మదిగా వచ్చి డ్రెయిన్ల ద్వారా కృష్ణా నదిలో కలవాలి. కానీ.. 12 నుంచి 24 గంటల్లోనే అతి భారీ వర్షాలు కురవడంతో బుడమేరు ఒక్కసారిగా పొంగింది.

కొండవీడు ఘాట్ రోడ్డులో కూలిన కొండచరియలు

సాక్షి, అమరావతి: కొండవీడు ఘాట్ రోడ్డులో ఆదివారం కొండచరియలు విరిగిపడ్డాయి. దీంతో కొండవీడు నగరవనాన్ని సోమ, మంగళవారాలు మూసివేస్తున్నట్లు పల్నాడు జిల్లా అటవీ అధికారి ఎస్.రామచంద్రరావు తెలిపారు. ఘాట్ రోడ్డుపై పడిన బండరాళ్లను ఆర్అండ్‌బీ శాఖ సహకారంతో తొలగిస్తామని వెల్లడించారు. ఈ విషయాన్ని సందర్శకులు గమనించాలని కోరారు.

తీరం దాటిన వాయుగుండం

- గంటకు 17 కి.మీ. వేగంతో ఒడిశా, ఛత్తీస్‌గఢ్ వైపు పయనం
- నేటి మధ్యాహ్నానికి అల్పపీడనంగా బలహీన పడే సూచనలు
- 6, 7 తేదీల్లో మరో అల్పపీడనం ఏర్పడే అవకాశం
- 7 నుంచి రాష్ట్రంలో మళ్లీ వానలు!

సాక్షి, విశాఖపట్నం: రాష్ట్రాన్ని గడగడలాడించిన వాయుగుండం కళింగపట్నం సమీపంలో ఆదివారం తెల్లవారుజామున 2.30 గంటల సమయంలో తీరం దాటింది. భూమిపైకి చేరి దక్షిణ ఒడిశా మీదుగా ఛత్తీస్‌గఢ్ వైపు ప్రయాణిస్తోంది. ప్రస్తుతం ఇది గంటకు 17 కి.మీ. వేగంతో కదులుతోంది. ఇది పశ్చిమ వాయువ్య దిశగా కదులుతూ తెలంగాణకు తూర్పున రామగుండం ప్రాంతానికి 310 కి.మీ. దూరంలో కేంద్రీకృతమై ఉంది. ఇది క్రమంగా దక్షిణ ఛత్తీస్‌గఢ్, విదర్భ మీదుగా కదులుతూ సోమవారం మధ్యాహ్నానికి బలహీనపడి అల్పపీడనంగా మారనుందని అమరావతి వాతావరణ కేంద్రం ప్రధాన అధికారి స్టెల్లా తెలిపారు. దీనికి అనుగుణంగా దక్షిణ ఛత్తీస్‌గఢ్, ఉత్తరాంధ్ర తీర ప్రాంతం మీదుగా రుతుపవన ద్రోణి పశ్చిమ మధ్య బంగాళాఖాతం వరకూ కొనసాగుతోందని వెల్లడించారు. మరోవైపు అరేబియా సముద్రంలో ఏర్పడిన 'అస్నా' తుపాను ప్రభావంతో రాయలసీమ, దక్షిణ కోస్తాంధ్ర జిల్లాలో సోమ, మంగళవారాల్లో అక్కడక్కడా మోస్తరు వర్షాలు కురిసే సూచనలున్నాయని తెలిపారు. అల్పపీడనం ప్రభావంతో ఉత్తరాంధ్ర జిల్లాల్లో ఒకట్రెండు చోట్ల తేలికపాటి నుంచి మోస్తరు వానలు పడే అవకాశం ఉందన్నారు. వాయుగుండం ప్రభావంతో రాష్ట్రంలో కురిసిన వర్షాలు తగ్గుముఖం పట్టాయి. ఆదివారం ఉదయం నుంచి పరిగణనలోకి తీసుకుంటే కాకినాడ జిల్లాలోని గొల్లప్రోలులో 24.25 మి.మీ., గోకవరంలో 14, మాకవరపాలెం, సాలూరులో 13, మద్దిపాడు, బాడంగిలో 12.5 మి.మీ.వర్షపాతం నమోదైంది.

ముంచుకొస్తున్న మరో తుపాను!

ఈ నెల 6, 7 తేదీల్లో ఉత్తర బంగాళాఖాతంలో మరో అల్పపీడనం ఏర్పడే సూచనలున్నాయని విశాఖ తుపాను హెచ్చరికల కేంద్రం అధికారులు అంచనా వేస్తున్నారు. ఇది ఉత్తరాంధ్ర, ఒడిశా మీదుగా పయనించి రెండు ప్రాంతాల మధ్యలో తీరం దాటనుందని భావిస్తున్నారు. ఈ అల్పపీడనంపై రెండు రోజుల్లో కచ్చితమైన సమాచారం అందుతుందని చెబుతున్నారు. దీని ప్రభావంతో 6వ తేదీ సాయంత్రం నుంచి మళ్లీ రాష్ట్రంలో మోస్తరు వానలు విస్తారంగా కురుస్తాయని అధికారులు వెల్లడించారు.

పేర్ని నాని లక్ష్యంగా టీడీపీ, జనసేన శ్రేణుల వీరంగం

సాక్షి, అమరావతి/గుడివాడటౌన్/తాడేపల్లి/నెహ్రూనగర్: కృష్ణా జిల్లా గుడివాడ పట్టణంలో ఆదివారం జనసేన, టీడీపీ కార్యకర్తలు రెచ్చిపోయారు. మాజీ మంత్రి పేర్ని వెంకట్రామయ్య(నాని) లక్ష్యంగా బీభత్సం సృష్టించారు. వైఎస్సార్‌సీపీ సోషల్ మీడియా ప్రతినిధి ఇంటూరి రవికిరణ్‌ను పోలీసులు శనివారం అరెస్ట్ చేశారు. రవి కిరణ్‌కు బెయిల్ ఇచ్చి విడుదల చేయించేందుకు పేర్ని నాని, పామర్రు మాజీ ఎమ్మెల్యే కైలే అనిల్‌కుమార్ పోలీస్ స్టేషన్‌కు వచ్చారు. స్టేషన్‌లో రవికిరణ్‌కు బెయిల్ ఇప్పించిన అనంతరం పేర్ని నాని ఆయన అనుచరులతో కలిసి రాజేంద్రనగర్‌లోని వైఎస్సార్‌సీపీకి చెందిన తోట శివాజీ ఇంటికి వెళ్లారు. పేర్ని నాని పట్టణానికి వచ్చిన సమాచారం అందుకున్న జనసేన, టీడీపీ నేతలు ఒక్కసారిగా రెచ్చిపోయారు. తోట శివాజీ ఇంటి వద్దకు చేరుకుని పేర్ని నానికి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. ఆదివారం కావడం, ఇతర కార్యక్రమాలు లేకపోవడంతో కార్యకర్తలు భారీగా గుమికూడారు. ఇంటిబైట ఉన్న నాని కారును ధ్వంసం చేశారు. రాళ్లతో కారు అద్దాలు పగలగొట్టారు. కారుపై పెట్రోల్ పోసి నిప్పంటించేందుకు ప్రయత్నించగా పోలీసులు అడ్డుకున్నారు. పవన్ కళ్యాణ్‌పై అనుచిత వ్యాఖ్యలు చేసిన పేర్ని నాని.. జనసేన నాయకులకు క్షమాపణ చెప్పాలని డిమాండ్ చేశారు. దీంతో పోలీసులు రంగప్రవేశం చేసి వారించినప్పటికీ ఫలితం లేకపోయింది.

ధ్వంసమైన కారు ముందు అద్దం

సుమారు రెండు గంటలు పైబడి పేర్ని నానికి, వైఎస్సార్‌సీపీకి వ్యతిరేకంగా నినాదాలు చేశారు. పోలీసుల సమక్షంలోనే ఈ దౌర్జన్యం, దాడులు కొనసాగాయి. దాడుల విషయం తెలుసుకుని టిడ్కో గృహాల వద్ద మరో కారుతో పేర్ని నాని డ్రైవర్ సిద్ధంగా ఉండగా.. అక్కడకూ వెళ్లి ఆ కారుపైనా దాడి చేశారు. పోలీసుల సమక్షంలోనే ఈ దాడులు జరుగుతున్నా వారు చేష్టలుడిగి చూస్తుండిపోయారు. అనంతరం పోలీసులు జనసేన శ్రేణులను అక్కడ నుంచి పంపించి.. పేర్ని నానిని పట్టణం దాటించారు. కాగా, పేర్ని నానిపై టీడీపీ, జనసేన నేతల దాడిపై మండలిలో ప్రతిపక్ష నేత బొత్స సత్యనారాయణ, మాజీ మంత్రి అంబటి రాంబాబు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. రాష్ట్రంలో ఆటవిక పాలనకు ఇలాంటి ఘటనలే తార్కాణమన్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ సోషల్ మీడియా కార్యకర్త ఇంటూరి రవికిరణ్ అరెస్టును ఆ పార్టీ లోక్‌సభ పక్ష నాయకుడు పెద్దిరెడ్డి మిథున్‌రెడ్డి ఖండించారు.

మా పొట్ట కొట్టొద్దు

- ప్రభుత్వ మద్యం దుకాణాల్లో పనిచేస్తున్న సిబ్బంది ఆందోళన
- ముమ్మిడివరం, మలికిపురం, తిరుపతిల్లో నిరసన ప్రదర్శన

ప్లకార్డులు ప్రదర్శిస్తున్న సిబ్బంది

అమలాపురం టౌన్/తిరుపతి అర్బన్: కొత్త మద్యం పాలసీని రూపొందిస్తున్న కూటమి ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వ మద్యం దుకాణాలను తొలగించే ప్రయత్నంలో ఉందని తెలిసి ఆ దుకాణాల్లో పనిచేస్తున్న సేల్స్‌మెన్, నైట్ వాచ్‌మెన్, సూపర్‌వైజర్లు ఆందోళన బాట పట్టారు. డాక్టర్ బీఆర్ అంబేడ్కర్ కోనసీమ జిల్లా కేంద్రం అమలాపురంలోని ఏపీ బ్రూవరీస్ లిమిటెడ్ లిక్కర్ డిపో పరిధిలోని ప్రభుత్వ మద్యం దుకాణాల్లో పనిచేసే సిబ్బంది ఆదివారం రోడ్డెక్కి నిరసన చేపట్టారు. ముమ్మిడివరం, మలికిపురం, అంబాజీపేట మండల కేంద్రాల్లో నిరసనలకు దిగి తమ పొట్ట కొట్టవద్దని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేశారు. కొత్త మద్యం పాలసీ వల్ల తాము ఉపాధి కోల్పోయే ప్రమాదం ఉందని వారు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. అదే జరిగితే కుటుంబాలు రోడ్డున పడతాయని వాపోయారు. తమకు ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని డిమాండ్ చేశారు. అమలాపురం డిపో పరిధిలో ఉన్న సుమారు వంద ప్రభుత్వ మద్యం దుకాణాల్లో దాదాపు 350 మంది వరకూ సేల్స్‌మెన్, సూపర్‌వైజర్లు, నైట్ వాచ్‌మెన్‌గా పనిచేస్తున్నామన్నారు. ముమ్మిడివరం, లంకతల్లమ్మ గుడి సెంటర్ నుంచి పోలమ్మ చెరువు వరకూ ఆందోళనకారులు నిరసన ప్రదర్శన నిర్వహించారు. మలికిపురం గాంధీ సెంటర్, అంబాజీపేటల్లో ధర్నా చేశారు. అనంతరం నిరసన ప్రదర్శన చేపట్టారు. రాజోలు మాజీ ఎమ్మెల్యే రాపాక దర్నాలో పాల్గొని మద్దతు తెలిపారు.

ఉద్యోగ భద్రత కల్పించండి

తమకు ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలంటూ మద్యం పాలసీ పద్ధతిలో 2019 నుంచి పనిచేస్తున్న కార్మికులు డిమాండ్ చేశారు. ఆదివారం తిరుపతి ఎస్వీ హైస్కూల్ గ్రౌండ్ నుంచి టౌన్ క్లబ్ వరకు పెద్ద ఎత్తున ర్యాలీ చేపట్టారు. పలువురు కార్మికులు మాట్లాడుతూ..కూటమి ప్రభుత్వం అక్టోబర్ 1 నుంచి కొత్త మద్యం పాలసీ పేరుతో ప్రభుత్వ మద్యం దుకాణాలను ప్రైవేటు వ్యక్తులకు అప్పగించనున్నట్లు తెలుస్తోందని చెప్పారు. తమను మద్యం షాపుల్లో అవకాశం లేకుంటే ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ఔట్‌సోర్సింగ్ పద్ధతిలో ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలని కోరారు. లేనిపక్షంలో సెప్టెంబర్ 7 నుంచి ఆందోళనలు చేపడతామని హెచ్చరించారు.

వారానికి 6 రోజులు పనిచేయాల్సిందే

ఉన్నత విద్యా మండలి ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వ ఆదేశం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలోని ఉన్నత విద్యా మండలిలో వింత వైఖరి కనిపిస్తోంది. మిగిలిన శాఖలన్నీ ఒకదారిలో వెళ్తుంటే.. తమది వేరేదారి అన్నట్టు వ్యవహరిస్తోంది. రాష్ట్ర సచివాలయంతో పాటు మిలిగిన హెచ్‌వోడీ కార్యాలయాలు వారానికి ఐదు రోజులే పనిచేస్తుంటే.. ఉన్నత విద్యా మండలి మాత్రం వారానికి 6 రోజులు పనిచేయాలంటూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం ఉద్యోగుల్లో తీవ్ర ఆందోళనకు తెరదీసింది. విచిత్రంగా ఉన్నత విద్యాశాఖ మాత్రం ఐదు రోజులే పని చేస్తుంటే.. దాని పరిధిలో స్వతంత్రంగా పనిచేసే ఉన్నత విద్యామండలి పని దినాలు పెంచడంపై ఉద్యోగులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.'అరకొర జీతాలతో నెట్టుకొస్తున్నాం. రెమ్యూనరేషన్ పెంచాలని కోరితే ఇన్‌చార్జ్ చైర్మన్‌గా రామ్మోహనరావు తనకు అధికారం లేదని చెప్పారు. ఇప్పుడు ఏ అధికారంతో పని రోజులు పెంచారు? ప్రభుత్వం ఇచ్చిన వెసులుబాటును కాలరాస్తున్నారు. దీంతో చిన్న ఉద్యోగులు, వారాంతాల్లో కుటుంబాల దగ్గరకు వెళ్లి వచ్చే వారికి తీవ్ర నష్టం కలుగుతుంది' అని ఉద్యోగులు వాపోతున్నారు.

మనిషి ఊహాశక్తి కంటే ప్రకృతి ఊహాశక్తి చాలా చాలా అత్యున్నతం.
- రిచర్డ్ పి. ఫెయిన్‌మాన్

సాక్షి
సోమవారం, 2 సెప్టెంబర్ 2024

కలాపోసన

'ఆ.. మడిసన్నాక కూసింత కలాపోసన ఉండాలయ్యా! ఉత్తికే తిని తొంగుంటే మడిసికీ గొడ్డుకీ తేడా ఏటుంటది?'– 'ముత్యాలముగ్గు' సినిమాలో కాంట్రాక్టరు పాత్రధారి రావు గోపాలరావు పలికిన అమృతవాక్కులివి. ముళ్లపూడి వెంకటరమణ కలం నుంచి తూటాల్లా వెలువడిన మాటలివి. తెలుగునాట అమిత జనాదరణ పొందిన పది సినిమా డైలాగుల జాబితాను ఎవరైనా రూపొందిస్తే, ఈ డైలాగుకు అందులో తప్పకుండా చోటు దక్కి తీరుతుంది.

నిజమే! ఊరకే తిని తొంగున్నట్లయితే, మనిషికీ గొడ్డుకూ ఏమాత్రం తేడా ఉండదు. గొడ్డుకు లేని బుద్ధి మనిషికి ఉంది. మనిషిని ఇతర జంతుతతి నుంచి వేరు చేసేది ఆలోచనా శక్తి మాత్రమే! ఆలోచనకు పదునుపెట్టే సాధనం సృజనాత్మకత. మనిషిలోని సృజనాత్మకతకు ఫలితాలే కళలు. కొందరికి జన్మతః కళాభినివేశం ఉంటుంది. అలాంటివారు సునాయాసంగా కళలను కైవసం చేసుకోగలుగుతారు. ఇంకొందరు అభిరుచితో సాధన చేసి కళల్లో రాణిస్తారు. అభినివేశం, సాధన లేకున్నా, చాలామంది కళలను ఆస్వాదిస్తారు. కలిగిన ఆసాములు కళలను ఆదరిస్తారు. కళలు అరవై నాలుగు అని వాత్స్యాయనుడు చెప్పాడు. వీటిలో చిత్రలేఖనం, శిల్పం, సంగీతం, నృత్యం, కవిత్వం అనే అయిదు కళలూ లలితకళలుగా గుర్తింపు పొందాయి.

లలితకళలు మనుషుల భావోద్వేగాల అభివ్యక్తికి అందమైన సాధనాలు. మనుషులు తమ ఆలోచనలను, ఆనంద విషాదాది భావోద్వేగాలను; తమ కాల్పనిక ఊహాజగత్తులోని విశేషాలను, తమ సృజనాత్మకతను ఇతరులతో పంచుకోవడానికి కళలను ప్రదర్శిస్తారు. పురాతన నాగరికతలు ఊపిరి పోసుకోక మునుపటి నుంచే మనుషులు కళల ద్వారా తమ ఉద్వేగాలను చాటుకోవడం మొదలుపెట్టారు. మాటలాడటం ఇంకా నేర్చుకోని ఆనాటి మానవులు బొమ్మల ద్వారా తమ ఆలోచనలను వెల్లడించేవారు. పాతరాతి యుగం మానవులు రాతిగుహల గోడల మీద చిత్రించిన చిత్రాలే ఇందుకు ఆనవాళ్లు. నాగరికతలు మొదలైన నాటి నుంచి నేటి వరకు కళలకు– ముఖ్యంగా లలితకళలకు జనాదరణ ఉంది.

కళలు ఏవైనా సరే, వాటి ప్రయోజనం ఒక్కటే – ఆత్మప్రక్షాళన. 'దైనందిన జీవితంలో మన ఆత్మలపై పేరుకున్న ధూళిని శుభ్రం చేయడమే కళ ప్రయోజనం' అంటాడు ప్రపంచ ప్రఖ్యాత చిత్రకారుడు పికాసో. కళలు భావోద్వేగాల ప్రసారమాధ్యమాలు మాత్రమే కాదు, ఆత్మప్రక్షాళనకు ఉపకరించే సాధనాలు కూడా! కళలు మనుషుల జీవితాలను సౌందర్యభరితం చేస్తాయి. కళలు విలువలు నేర్పుతాయి. దైనందిన జీవితంలో ఎదురయ్యే ఆటుపోట్లతో అలజడికి గురైన మనసుకు సాంత్వన నిస్తాయి. కళలు జీవితాన్ని చైతన్యవంతం చేస్తాయి. ఇంతేకాదు, కళలు సామాజిక అన్యాయాలను ఎత్తి చూపుతాయి. ఆలోచన రేకెత్తిస్తాయి. ఆత్మవిమర్శ దిశగా మనుషులను ప్రేరేపిస్తాయి. కళలు సమాజాన్ని మరింత నాగరికంగా, ఉన్నతంగా తీర్చిదిద్దుతాయి. సమాజంలోని రకరకాల సంస్కృతులకు చెందిన సమూహాల గుండెచప్పుడును వినిపిస్తాయి. కళలు సామాజిక మార్పులకు ఉత్ప్రేరకాలుగా పనిచేస్తాయి.

'కళ చాలా విశాలమైనది. మనుషుల తెలివి చాలా ఇరుకైనది' అంటాడు ఇంగ్లిష్ కవి అలెగ్జాండర్ పోప్. ప్రపంచం తీరుతెన్నులను చూస్తుంటే, ఆయన మాట నిజమేననిపిస్తుంది. సామాజిక మార్పులకు ఉత్ప్రేరకాలుగా పనికొచ్చే లక్షణం కళలకు ఎంతో కొంత ఉన్నమాట వాస్తవమే అయినా, ప్రపంచవ్యాప్తంగా కళాకారులు అసంఖ్యాకంగా కళాసృజన కొనసాగిస్తూ వస్తున్నా, ఈ ప్రపంచం మారాల్సిన పద్ధతిలో ఇంకా మారలేదు. మనుషుల కురచ బుద్ధులు కూడా మారలేదు. బహుశా, జనాభాలోని అత్యధికులు కళలను ఒంటబట్టించుకోకపోవడమే ఇందుకు కారణం కావచ్చు. కళలకు ఆదరణలేని దేశాలు నిరంతరం అలజడులు, అశాంతితో అలమటించే పరిస్థితులను చూస్తూనే ఉన్నాయి. అఫ్గానిస్తాన్‌లోని తాలిబన్ నాయకులు సంగీత ప్రదర్శనలపై నిషేధాజ్ఞలు విధించారు. అక్కడి పరిస్థితులు మనకు తెలియనివి కావు. చిత్రకళా ప్రదర్శనలపై నానా రకాల ఆంక్షలు ఉన్న ఉత్తర కొరియా పరిస్థితులు కూడా మనకు తెలిసినవే! స్వేచ్ఛ లేనిచోట కళలకు ఊపిరాడదు. ఇక స్వేచ్ఛే ఊపిరిగా బతికే కళాకారుల పరిస్థితి ఆంక్షలున్న చోట ఎలా ఉంటుందో వేరే చెప్పనక్కర్లేదు. నియంతృత్వ దేశాల్లో మాత్రమే కాదు, ప్రజాస్వామ్య దేశాలుగా చెప్పుకుంటున్న చాలా దేశాల్లోనూ కళాకారులు పూర్తి స్వేచ్ఛను అనుభవిస్తున్న పరిస్థితులు లేవు.

కళలన్నీ కళాకారుల ఆత్మావిష్కరణలే! అందుకే, 'అన్ని కళలూ కళాకారుల ఆత్మకథలే! ముత్యం ఆల్చిప్ప ఆత్మకథ' అంటాడు ఇటాలియన్ దర్శకుడు ఫెడెరికో ఫెలినీ. ఆంక్షలు లేనిచోట మాత్రమే కళాకారుల ఆత్మావిష్కరణకు అవకాశాలు అపరిమితంగా ఉంటాయి. కాల ప్రవాహంలో ప్రపంచంలోని మిగిలిన మార్పులతో పాటే కళలు కూడా మారుతూ వస్తున్నాయి. కళల్లో ప్రాచీన కళ, ఆధునిక కళ అనేవి కాలానికి సంబంధించిన కొండగుర్తులు మాత్రమే! కళల అస్తిత్వం నిరంతరం.

స్వేచ్ఛలేని పరిస్థితుల వల్ల కొన్నిచోట్ల, ఆధునిక జీవనశైలిలోని తీరిక దొరకని పరిస్థితుల వల్ల కొన్నిచోట్ల మనుషులు కళలకు దూరమవుతున్నారు. దొరికే కొద్దిపాటి తీరిక సమయాన్ని టీవీ, స్మార్ట్‌ఫోన్ వంటివి అందించే యాంత్రిక వినోదంతో సరిపెట్టుకుంటున్నారు. ఫలితంగా మానసిక సమస్యలతో సతమతమవుతున్నారు. అయితే, కళాస్వాదన, కళా సాధనల వల్ల మనుషుల్లో మానసిక ఆరోగ్యం మెరుగుపడుతుందని ఇటీవల బ్రిటిష్ శాస్త్రవేత్తల పరిశోధనలో తేలింది. మరందుకే మడిసన్నాక కూసింత కలాపోసన ఉండాల! లేకపోతే బతుకులు గొడ్డుదేరిపోవూ!

జనం గుండెల్లో నిండిన దేవుడు

స్మృతిపథం

ఉండవల్లి అరుణ్‌కుమార్

ప్రజా సంక్షేమం కోసం అనుక్షణం పరితపించిన నాయకుడాయన. పేదవాడి ముఖంపై చిరునవ్వు వెలిగించడానికి నిరంతరం శ్రమించిన కార్మికుడాయన. జలయజ్ఞంతో రాష్ట్రాన్ని అన్నపూర్ణగా మార్చిన కర్షక భగీరథుడాయన. సర్కారీ పాలనలోనే కాదు... స్నేహంలోనూ, సాయంలోనూ వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిది ఓ అరుదైన వ్యక్తిత్వం. మనుషుల గుండెల్లో చిరకాలం చెరిగిపోని సంతకం. జనహృదయ విజేత వైఎస్ 2009లో అకాల మరణం చెందినప్పుడు ఆయన ఆప్తుడు, నాటి కాంగ్రెస్ నేత ఉండవల్లి అరుణ్‌కుమార్ తన గుండె లోతుల్లో నుంచి 'సాక్షి'తో పంచుకున్న అనుభవాల మాలిక ఈ వ్యాసం. నేడు వైఎస్ 15వ వర్ధంతి సందర్భంగా నాటి కథనాన్ని నవతరం పాఠకుల కోసం మరోసారి అందిస్తున్నాం.

గాంధీభవన్‌లో మీటింగ్... పీసీసీ అధ్యక్షులు ఎం. సత్యనారాయణరావు గారు, సీఎల్పీ లీడర్ వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డిగారు కూర్చున్నారు. ఏదో అర్జంట్ మీటింగ్! అందుబాటులో ఉన్న నాయకులందరినీ పిలిచారు. ప్రెసిడెంట్ గారి రూంలోనే మీటింగ్. ముప్పై కుర్చీల దాకా వేశారు. నేను బాగా చివరి వరుసలో మూలగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చున్నాను. 'అరుణ్! ముందుకు రావయ్యా... ఇక్కడ ఖాళీగా ఉంది గదా!' అంటూ ముందు వరుసలో కూర్చోమని ఆహ్వానించారు సత్యనారాయణ గారు. 'ఎందుకు సార్... మళ్లీ ఎవరైనా పెద్ద లీడరొస్తే లేచి వెనక్కి రావాలి. ఇక్కడ కూర్చుంటే ఎవ్వరొచ్చినా లేవక్కర్లేదు' అన్నాను నవ్వుతూ. అన్ని సీట్లూ నిండిపోయాయి. మీటింగ్ ప్రారంభమైంది. ఏదో నోట్ చేయాల్సిన అవసరమొచ్చింది. 'అరుణ్! ముందుకు రావయ్యా!' అంటూ వైఎస్ గారి పక్కనే కుర్చీ వేయించి నన్ను కూర్చోపెట్టారు. నేను, వైఎస్ గారితో అన్నాను... 'చూశారా సార్! టైం వచ్చినప్పుడు చివరాఖర్న కూర్చున్నా తీసుకొచ్చి ముందు కూర్చోపెడ్తారు.' 'అవును అరుణ్! ఇది బైబిల్‌లో ఉంది... తనను తాను తగ్గించుకొనువాడు హెచ్చించబడును, తనను తాను హెచ్చించుకొనువాడు తగ్గించబడును'. నా జీవితంలో మర్చిపోలేని సందేశమిది. అప్పట్నుంచి నేనేనాడూ నా గురించి నేను గొప్పగా ఊహించుకోలేదు. ఎవరైనా పొగుడుతుంటే వైఎస్ గారి వాక్యమే గుర్తుతెచ్చుకుంటూ ఉండేవాడిని. 2009 ఎన్నికల ఫలితాలపై వైఎస్ మాట్లాడుతూ, 'ప్రజలు మాకు పాస్ మార్కులే వేశారు. ఇది ఘన విజయంగా నేను భావించడం లేదు. గర్వం వీడి అణకువతో ప్రజలకు దగ్గరకండి' అంటూ తనను తాను తగ్గించుకుంటున్నప్పుడు ఆయన మరింత హెచ్చించబడతాడనే అనుకున్నాను గానీ ఆ హెచ్చు మరీ ఇంత ఎక్కువగా ఉంటుందనీ... ఎవరికీ అందనంత ఎత్తులోకి వెళ్లిపోతారనీ కలలోనైనా ఊహించుకోలేదు.

ఎవరైనా ఇతర ప్రాంతాల నుంచి నాయకులొస్తే వారి ఉపన్యాసాలను నేను అనువదించాలి. ఈ విషయంలో మాత్రం ఇంకెవర్నీ ఒప్పుకునేవారు కాదు వైఎస్ గారు! చాలాసార్లు కొందరు నాయకులు లోపల్లోపల గొణుక్కుంటూ ఉండేవారు 'వీడే చెయ్యాలా ట్రాన్స్‌లేషన్... ఆ మాత్రం అనువాదకులు మనూళ్లో లేరా...' అని!! కొన్నిసార్లు బాహాటంగా పత్రికల్లోనే విమర్శించారు. రాజీవ్‌గాంధీ, మన్మోహన్‌సింగ్, రాహుల్ గాంధీ – ఎవరొచ్చినా వారితోపాటు వేదిక మీద నాకూ కుర్చీ వేసేవారు! నాకన్నా సీనియర్లు, మంత్రులు, పెద్ద నాయకులు ఎంతోమంది కింద కూర్చోవటం, కేవలం అనువాదకుడినైన కారణంగా నేను వేదిక మీద కూర్చోవటం కొంతమందికి మింగుడుపడేది కాదు. కానీ ట్రాన్స్‌లేషన్ విషయంలో మాత్రం వైఎస్ కాంప్రమైజ్ అయ్యేవారు కారు.

రూరల్ ఎంప్లాయ్‌మెంట్ గ్యారంటీ ప్రోగ్రాం అనంతపూర్‌లో ప్రారంభించారు. ప్రధాని మన్మోహన్‌సింగ్, అఖిల భారత కాంగ్రెస్ అధ్యక్షురాలు సోనియాగాంధీ, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి రఘువంశప్రసాద్, పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి మణిశంకర్ అయ్యర్ ప్రసంగించారు. నన్ను సోనియాగాంధీ గారికి కేటాయించి, మిగతా ముగ్గురికీ ఇంకో ముగ్గురు నాయకులను ట్రాన్స్‌లేషన్‌కి ఏర్పాటు చేశారు. సరిగ్గా అందరూ స్టేజీ మీద కూర్చున్నాక వైఎస్ గారికి ఈ ఏర్పాటు సంగతి తెలిసింది. ఆయన ససేమిరా అంగీకరించలేదు. మొత్తం నలుగురికీ నేనే అనువాదం చెయ్యాలన్నారు. 'సుమారు నలుగురు మాట్లాడేదీ ఒకటే ఉంటుంది. మళ్లీ మళ్లీ అదే నేనొక్కడినే రిపీట్ చేస్తే జనానికి బోర్ కొడ్తుందేమో సార్' అన్నాను. 'చెప్పినట్టు చెయ్! నో మోర్ ఆర్గ్యుమెంట్!' అన్నారు. నలుగురి స్పీచ్‌లూ నేనే అనువదించాను. 'ఇంటర్ ప్రెటేషన్ కావాలి, ట్రాన్స్‌లేషన్ కాదు. లక్షల మంది పాల్గొన్న సభ, ఎక్స్‌పెరిమెంట్లు చేయటం పద్ధతి కాదు' అన్నారాయన.

నాకు అప్పుడు పదేళ్ల క్రితం జరిగిన ఒక అనువాద సంఘటన గుర్తుకొచ్చింది.

ఆ రోజుల్లో వైఎస్‌తో ఉండవల్లి

విశాఖలో గాజువాక దగ్గర రాజీవ్‌గాంధీ విగ్రహావిష్కరణ. రాజేష్ పైలట్, అహ్లూవాలియా, వైఎస్, ద్రోణంరాజులతో కలిసి కార్లలో గాజువాక వెళ్తున్నాం. రాజీవ్‌గాంధీ చిరునవ్వు ముఖంలో మృత్యుకళ ప్రవేశపెట్టడం ఆ దేవుడి వల్ల కాలేదనీ... అందుకే అందమైన ఆ ముఖం నిర్జీవమైనప్పుడు ఎలాగుంటుందో చూపించలేని ఆ దేవుడు, అసలు ఆ ముఖమే లేకుండా చేసేశాడని వైఎస్ గారితో చెప్పాను. ఈ మాటలు రాజశేఖరరెడ్డి గారి స్పీచ్‌లో చెప్పమన్నాను. ఆయన వద్దన్నారు. 'ఇంత వివరంగా నువ్వే చెప్పగలవు. నువ్వే చెప్పు' అన్నారు. 'సార్! నేను అనువాదకుణ్ణేగానీ వక్తను గాను. రాజేష్ పైలట్, లేదా అహ్లూవాలియానో ఈ మాటలంటే నేను అనువదించగలను గానీ వాళ్లనకుండా నేనెలా చెప్తాను' అన్నాను. 'అక్కడికేదో వాళ్లు చెప్పింది మాత్రమే నువ్వు చెబుతున్నట్టు పోజు పెట్టకోయ్... అయినా నువ్వు చేసేది భావానువాదం, భాషానువాదం కాదు! భావం మారకుండా ఈ పదాలు జొప్పించు' అన్నారు వైఎస్. అహ్లూవాలియా మాట్లాడుతూ రాజీవ్ మరణాన్ని విశ్లేషిస్తుండగా... నేను అనువాదం చేస్తూ, పైన చెప్పిన నాలుగు మాటలూ కలిపేశాను. సభలో ఊహించని రెస్పాన్స్. వైఎస్ గారు మీటింగ్ అయిపోయాక నా భుజం తట్టారు. ఇప్పుడనిపిస్తోంది... ఎప్పుడూ నవ్వుతూ ఉండే వైఎస్ ముఖంలో సైతం మృత్యువును ప్రవేశపెట్టడం ఆ భగవంతుని వల్ల కాలేదనీ, అందుకే హెలికాప్టర్ ప్రమాదంలో ఛిన్నాభిన్నమైన ఆ శరీరం కోట్లాదిమంది అభిమానుల ఆఖరి చూపులకు కూడా నోచుకోలేదని!

ఇద్దరు మనుష్యుల మధ్య సంబంధాలు... ఇచ్చిపుచ్చుకోవటాలతో బలపడుతుంటాయి. ఒకరికొకరు సహాయపడుతూ ఆప్తులవుతారు. వైఎస్ గారితో నా సంబంధం తల్చుకుంటే... నాకు ఆశ్చర్యమేస్తుంది! ఎప్పుడూ ఆయన వల్ల నాకు జరిగిన ఉపకారాలే తప్ప... నా నుంచి ఆయన కోసం వీసమెత్తు కంట్రిబ్యూషన్ కూడా లేదు. కనీసం వార్డు కౌన్సిలర్‌గా పోటీ చేయడానికి కూడా... కావల్సిన కులబలం, ధనబలం లేని నన్ను రెండుసార్లు అసెంబ్లీకి, రెండుసార్లు పార్లమెంట్‌కీ పోటీ చేయించారు. ఎక్కడో లక్షలాదిమంది మధ్య నుంచొని రాజీవ్‌గాంధీ ఉపన్యాసానికి చప్పట్లుకొట్టే స్థాయి కాంగ్రెస్ కార్యకర్తనైన నన్ను సాక్షాత్తూ ఆ రాజీవ్‌గాంధీ పక్కనే నిలబెట్టారు. అగ్రనాయకులందరూ అడ్డుపడ్డా... నేనే బాగా అనువదిస్తానని, వారితో వాదించి – వారిని వారించి నాకు ఢిల్లీ స్థాయి నాయకులందరి పక్కనా ఉండే స్థాయి కల్పించారు. సోనియాగాంధీ, రాహుల్‌గాంధీ స్థాయి నాయకులు నన్ను పేరెట్టి పిలిచే స్థానంలోకి పంపించారు. నేనేనాడూ ఆయన్ని 'నాకిది కావాల'ని అడగలేదు. మొన్నటి (2009) ఎన్నికలకు మూడు నెలల ముందు మాత్రం ధైర్యం చేసి ఒక్క రిక్వెస్ట్ చేశాను... 'ఈసారి ఎన్నికల్లో నన్ను పోటీ చేయించవద్ద'ని! అప్పటికే రామచంద్రరావు గారి దగ్గర ఈ ప్రతిపాదన చేసి చాలా తిట్టించుకున్నాను. అందుకే వైఎస్ గారితో నెమ్మదిగా ఈ విషయం చెప్పాను. హైదరాబాద్ శివార్లలో ఒక సభకు హాజరవ్వటానికి బయలుదేరుతున్న వైఎస్, తనతో పాటు కారెక్కమన్నారు. సుమారు ఇరవై నిమిషాల ప్రయాణం. దారిలో ఆయనకి ఎక్స్‌ప్లెయిన్ చేశాను. ఈసారి నాకెంత ప్రతికూల పరిస్థితులున్నాయో... నేను నెగ్గటం ఎంత అసాధ్యమో వివరించాను. 'ఇప్పుడు నువ్వు పోటీ చేయకపోవడం కరెక్ట్ డెసిషన్ కాదు. నువ్వు చెప్పిందంతా నిజమే, అయినా నువ్వే గెలుస్తావు... డోంట్ వర్రీ గాడ్ ఈజ్ దేర్' అన్నారు వైఎస్.

అది 2009 సెప్టెంబర్ 3. ఆ రోజు వినాయక నిమజ్జనం. హైదరాబాద్ నగరమంతా అల్లకల్లోల సునామీ సముద్రంలా ఉండేరోజు. వైఎస్ మరణవార్త నెమ్మది నెమ్మదిగా జనానికి చేరుతోంది. నిశ్శబ్దంగా నిమజ్జనం ప్రారంభమయ్యింది. ప్రతి ముఖంలో దుఃఖం, ఎంతోమంది మహానాయకుల మరణవార్తల్ని విన్నాం, కళ్లారా చూశాం. 'ఆ వార్త వినగానే గుండె పగిలింది' అంటూ చాలాసార్లు అంటుంటాం. ఇంతకాలం ఇదొక పద ప్రయోగమే... మహా అయితే పదాలంకారమో అనుకున్నాగానీ... నిజంగా గుండె పగిలి చచ్చిపోయేంత దుఃఖం ఉంటుందని నాకు ఇప్పుడే తెలిసింది. ఇంట్లో అందొచ్చిన కొడుకు చచ్చిపోతే ఏడ్చినట్టుగా ఏడుస్తున్న వృద్ధులు... 'రేపు నా బిడ్డల పరిస్థితేమి'టంటూ పిల్లల తల్లులు... ఫ్రీగా ఇంజనీరింగ్ చదువుకుంటున్న విద్యార్థులు... రాష్ట్రమంతా వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది. కొన్ని వందల గుండెలు నిజంగానే పగిలిపోయాయి. యాక్సిడెంట్ కన్‌ఫర్మ్ అయి వైఎస్ మృతదేహాన్ని గుర్తించారని తెలిసిపోయాక, సెక్రటేరియట్‌లో ముఖ్యమంత్రి గారి ఫ్లోర్‌లోకి వెళ్లాను. ఆయనతో నాకున్న సంబంధం, ఆయన నాపై చూపిన ప్రేమాభిమానాలూ మనసులో రీళ్లు తిరగసాగాయి. ఒక మాట దగ్గర రీల్ ఆగిపోయింది. 'డోంట్ వర్రీ,,, గాడ్ ఈజ్ దేర్.' నేను తప్పుగా విన్నాను ఆయనన్న మాట... 'డోంట్ వర్రీ గాడ్ ఈజ్ హియర్!' అని అయి ఉంటుంది. నేనుండగా నీకెందుకు వర్రీ!! నా సంకల్పమే నీకు దైవం. నా బలమే నీకు దైవబలం. ఇంకా తెలియలేదా అరుణ్... నేనెవరినో!!

వైఎస్ గారితో నేను మాట్లాడిన మాటలు, వెటకారాలు, వేళాకోళాలు, జోకులూ అన్నీ గుర్తుకొచ్చి నెమ్మదిగా వెన్నులో వణుకు పుట్టింది. ఆయనతో మాట్లాడేటప్పుడు ఏమి అనాలనిపిస్తే అది అనేసేవాడిని. ఎవరేమనుకుంటారో, అనొచ్చో–లేదో... అని ఏనాడూ సంకోచించలేదు. ఎన్నిసార్లు నా మాటలు ఆయనకు నచ్చకపోయి ఉండొచ్చో... ఎన్నిసార్లు ఆయనకు నా మాటల వల్ల బాధ కలిగిందో... హఠాత్తుగా నాకు 'భగవద్గీత'లోని ఒక శ్లోకం (11: 42) గుర్తుకొచ్చింది.

అర్జున ఉవాచ :

"యచ్చావహా సార్థ మసత్కృతోసి
విహార శయ్యాసన భోజనేషు
ఏకోథ వాప్యచ్యుత తత్సమక్షం
తత్ క్షామయే త్వామహ మప్రమేయమ్"

(విశ్వరూప సందర్శన యోగం)

"కృష్ణా! నాశరహితా! నీ ఈ మహిమ తెలియక పొరపాటున గానీ, చనువు వల్ల గానీ ఓ కృష్ణా, ఓ యాదవా, ఓ సఖా అని అలక్ష్యముగా నేనేమి అన్నానో... విహారము సల్పునపుడుగానీ, పరుండునప్పుడుగానీ, కూర్చుండునప్పుడు గానీ, భుజించినప్పుడు గానీ, ఒక్కడవుగా ఉన్నప్పుడుగానీ, ఇతరుల యెదుట పరిహాసముగా గానీ ఏ విధంగా ప్రవర్తించితినో నా అపరాధములన్నీ అప్రమేయుడవగు నీవు క్షమించమని వేడుకొనుచున్నాను."

తండ్రీ! ఓ రాజశేఖరరెడ్డీ! నన్ను క్షమించు... అనుగ్రహించు!!

– వ్యాసకర్త ప్రముఖ రాజకీయ నాయకుడు, పార్లమెంట్ మాజీ సభ్యుడు

ప్రజల బాగు కోరిన పాలకుడు

సందర్భం

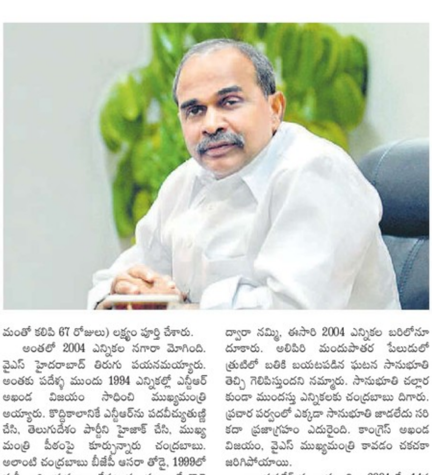

తిరుమలగిరి సురేందర్

ముఖ్యమంత్రి పదవిని లక్కీ లాటరీలా పొందిన వారు కొందరు, పైరవీలతో చేజిక్కించుకున్న వారు కొందరు, తెలివిగా పావులు కదిపి సాధించిన వారు కొందరు... ఈ కేటగిరీల్లో కాంగ్రెస్ ఏలుబడిలోని రాష్ట్రాల్లో ఎందరినో చూశాం. పూర్తి ప్రజాదరణతో ఒకే ఒక్కడై నిలిచి, గెలిచి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి పీఠాన్ని అధిష్ఠించిన వ్యక్తి... కాదు శక్తి... డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి మాత్రమే! జమ్మలమడుగులో పుట్టి, స్వగ్రామం పులివెందులలో, బళ్లారిలో చదివి, గుల్బర్గాలో మెడిసిన్ చేసి డాక్టరుగా పులివెందులలో రూపాయి డాక్టరుగా ఊరి జనానికి చేరువయ్యారు.

చిన్ననాటి నుండీ గాంధీ, నెహ్రూలపై పెరుగుతూ వస్తున్న అభిమానం ఆయనను కాంగ్రెస్‌కు చేరువ చేసింది. పులివెందుల డిగ్రీ కాలేజీ స్థాపించి విద్యాభివృద్ధికీ, 20 పడకల ఆసుపత్రి నిర్మించి, పేదలకు ఉచిత వైద్యం చేసి ఊరి చుట్టుపక్కల ప్రజలకూ దగ్గరయ్యారు. యువజన కాంగ్రెస్ జిల్లా అధ్యక్షుడై 1978లో కాంగ్రెస్ చీలిక రాగా 'రెడ్డి కాంగ్రెస్' ఎమ్మెల్యేగా తొలిసారి ఎన్నికయ్యారు. ఎమ్మెల్యేగా, ఎంపీగా ప్రతిసారీ గెలుస్తూ వచ్చారు. యువజన సర్వీసులు, ఎక్సైజ్, విద్యా శాఖలకు మంత్రిగా పని చేశారు. రెండుసార్లు పీసీసీ అధ్యక్షుడిగా వ్యవహరించారు. 1999 అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో తన నాయకత్వంలో 91 స్థానాలు గెలుచుకుని ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా సత్తా చాటారు. 2004 ఎన్నికలకు ఏడాది ముందు జనంలోకి వెళ్ళారు. ఆ ఏడాది ఏప్రిల్ 9న రంగారెడ్డి జిల్లా చేవెళ్లలో పాదయాత్రకు శ్రీకారం చుట్టి, ఆంధ్రప్రదేశ్ చివరి గ్రామం ఇచ్ఛాపురం వరకూ దాదాపు 1600 కిలోమీటర్లు వైఎస్ పాదయాత్ర చేశారు. దారి పొడవునా, గ్రామ గ్రామాన ప్రజల కష్టనష్టాలను కళ్ళారా చూశారు. చెవులారా విన్నారు. భగ్గున మండుతున్న ఎండల్లో కాలినడకలో ప్రజలు ఎన్నెన్ని అవస్థలు పడుతున్నారో గమనించారు.

ఓ పక్క కరువు, మరోవంక గంజినీళ్లకు కూడా నోచుకోని అభాగ్యులు, విద్యుత్ కొరత వల్ల బోర్లు పనిచేయక అచేతనులైన రైతన్నల దౌర్భాగ్య స్థితి, నిరుద్యోగుల నిస్తేజం... ఇవన్నీ ఆయనను కొత్త మనిషిగా తీర్చిదిద్దాయి. 'ఇందిరమ్మ రాజ్యం' తెస్తాననీ, అన్ని కష్టాల నుంచి గట్టెక్కిస్తాననీ ప్రజలకు మాటిచ్చారు. నమ్మకం కలిగించారు. వ్యవసాయ ప్రధానమైన గ్రామీణ ప్రజలకు విద్యుత్ చార్జీలు భారం కావడం, ఎప్పుడు వస్తుందో, పోతుందో తెలియని కరెంటు సరఫరా ప్రాథమిక అవరోధంగా గుర్తించి 'ఉచిత విద్యుత్' హామీ ఇచ్చి ముఖ్యమంత్రిగా తొలి సంతకం ఆ ఫైలు పైనే చేస్తానన్నారు. సరిగా పండక, అరకొర దిగుబడి తెగనమ్మితే పెట్టుబడి ధర కూడా రాక రైతన్నలు ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్న వార్తలు విని, చదివి ఆయన చలించి పోయారు. వివిధ వర్గాల ప్రజల జీవన్మరణ సమస్యలను ఎలాగైనా సరే పరిష్కరించాలని నిశ్చయించుకున్నారు. పాదయాత్ర క్రమంలో రాజమండ్రి నగరం వచ్చాక తీవ్ర అస్వస్థతకు గురయ్యారు. మూడు రోజుల విశ్రాంతి అనంతరం మళ్ళీ నిర్విరామంగా ఇచ్ఛాపురం వరకూ నడక సాగించి, 64 రోజుల పాదయాత్ర (3 రోజుల విరామంతో కలిపి 67 రోజులు) లక్ష్యం పూర్తి చేశారు.

అంతలో 2004 ఎన్నికల నగారా మోగింది. వైఎస్ హైదరాబాద్ తిరుగు పయనమయ్యారు. అంతకు పదేళ్ళ ముందు 1994 ఎన్నికల్లో ఎన్టీఆర్ అఖండ విజయం సాధించి ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. కొద్దికాలానికే ఎన్టీఆర్‌ను పదవీచ్యుతుణ్ణి చేసి, తెలుగుదేశం పార్టీని హైజాక్ చేసి, ముఖ్యమంత్రి పీఠంపై కూర్చున్నారు చంద్రబాబు. అలాంటి చంద్రబాబు బీజేపీ ఆసరా తోడై, 1999లో మళ్ళీ అధికార పగ్గాలు చేపట్టారు. ప్రజలంటే గొర్రెలనీ, ఎన్నికలంటే కాస్త పేరున్న పార్టీతో జతకట్టి సునాయాసంగా గెలవచ్చనీ పాత అనుభవ పాఠాల ద్వారా నమ్మి, ఈసారి 2004 ఎన్నికల బరిలోనూ దూకారు. అలిపిరి మందుపాతర పేలుడులో త్రుటిలో బతికి బయటపడిన ఘటన సానుభూతి తెచ్చి గెలిపిస్తుందని నమ్మారు. సానుభూతి చల్లారకుండా ముందస్తు ఎన్నికలకు చంద్రబాబు దిగారు. ప్రచార పర్వంలో ఎక్కడా సానుభూతి జాడలేదు సరికదా ప్రజాగ్రహం ఎదురైంది. కాంగ్రెస్ అఖండ విజయం, వైఎస్ ముఖ్యమంత్రి కావడం చకచకా జరిగిపోయాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా 2004 మే 14న హైదరాబాద్ లాల్ బహదూర్ స్టేడియంలో ప్రజా సమక్షంలో ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు వైఎస్. ఇచ్చిన మాట ప్రకారం ఉచిత విద్యుత్ ఫైలుపై తొలి సంతకం చేశారు. అది మొదలు ప్రజలకు ఎలా మేలు చేయాలన్న ఆలోచన తప్ప ఆయనకు మరొకటి లేదు. రైతులకు సహకార రుణమాఫీ కోసం కేంద్రాన్ని ఒప్పించారు. పీకల లోతు అప్పుల్లో మునిగి ఉన్న రైతులకు రుణ విముక్తి కలిగించారు. 'ఆరోగ్యశ్రీ'తో అత్యంత ఖరీదైన వైద్యాన్ని నిరుపేదలకు అందించారు. పేదరికం కారణంగా పౌష్టికాహార లోపంతో గుండెజబ్బుల బారిన పడిన పసిపిల్లలకు ఉచిత శస్త్రచికిత్సలు చేయించారు.

'108 వాహనం' ద్వారా అత్యవసర అంబులెన్సు వాహనాలను రాష్ట్రమంతటా అందుబాటులోకి తెచ్చారు. బీసీ విద్యార్థులకు ఇంజనీరింగ్ విద్య కోసం 'ఫీజు రీ–ఇంబర్స్‌మెంట్' పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ముస్లిమ్ మైనారిటీ విద్యార్థులకు 4 శాతం రిజర్వేషన్లతో ఇంజనీరింగ్ విద్యను అందించారు. 'జలయజ్ఞం'తో భారీ, మధ్యతరహా, చిన్నతరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టులను రాష్ట్రం నలుమూలలా విస్తరించే పథకాలకు శ్రీకారం చుట్టారు. కోటి ఎకరాల సాగుభూమితో రాష్ట్రం అన్నపూర్ణగా విరాజిల్లాలని పట్టుదలతో కృషి చేసారు. అంతకు ముందు నామమాత్రంగా ఉండే వికలాంగ, వృద్ధాప్య పింఛన్లను ఇబ్బడిముబ్బడిగా పెంచారు. ఎస్సీ, ఎస్టీ పథకాల రుణమాఫీతో ఊరట కలిగించారు.

'ఇందిరమ్మ ఇళ్ల'ను 'ఇందిరమ్మ ఊళ్ళు' అనేలా గణనీయంగా నిర్మించారు. ప్రకృతి కూడా పరవశించిందేమో... హర్షాతిరేకంతో వర్షాలను చాలినంతగా రాష్ట్రమంతటా కురిపించింది. గ్రామదేవతల, దేవాలయ ఉత్సవాలు ఊరూరా పునః ప్రారంభమయ్యాయి. దేశం ఆంధ్రప్రదేశ్ వైపు తల తిప్పి చూడసాగింది. కాంగ్రెసేతర ముఖ్యమంత్రులు సైతం 'ఆరోగ్యశ్రీ'తో పాటు వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ప్రవేశపెట్టిన మరికొన్ని పథకాలను తమ రాష్ట్రంలో అమలు చేశారు.

2009 ఎన్నికల్లోనూ వైఎస్ నేతృత్వంలో కాంగ్రెస్ అధికారం కైవసం చేసుకుంది. రెండోసారి ముఖ్యమంత్రిగా అధికార పీఠాన్ని అధిష్ఠించి, మరింత జాగరూకతతో సాగుతూ, పథకాల అమలు తీరు ఎలా ఉందో ప్రజల నుండి నేరుగా తెలుసుకోవాలన్న కోరికతో 'రచ్చబండ' ప్రవేశపెట్టారు. తొలి సమావేశానికి హాజరవడానికి హెలికాప్టర్‌లో చిత్తూరు జిల్లాకు పోయే క్రమంలో వాతావరణం ప్రతికూలించింది. కంట్రోల్ రూముతో సంబంధాలు తెగిపోయాయి. మరునాడు ఊహించని విషాద వార్త వెల్లడైంది. 'నల్లమల అడవుల్లో హెలికాప్టర్ కూలిపోయింది. వైఎస్ ఇకలేరు'! ఈ వార్తను తట్టుకోలేక రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సుమారు 700 గుండెలు ఆగిపోయాయి. ఇంతగా ప్రేమను పొందిన నాయకుడు చరిత్రలో మరొకరు లేరు.

2009 సెప్టెంబరు 3వ తేదీ జన హృదయ విజేత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి ఇక లేరని లోకానికి తెలిసిన రోజు. అదే రోజు గణేశ నిమజ్జనం. 'గణేశ్ మహరాజ్‌కీ జై', 'గణపతి బప్పా మోరియా' నినాదాలతో, పిల్లలు, పెద్దలు సహా అశేష జనసందోహంతో, నృత్యాలు, ఆటపాటలు, టపాసుల, డప్పులు, ఆర్కెస్ట్రాల కోలాహలంతో 24 గంటలపాటు నిర్విరామంగా సాగాల్సిన హైదరాబాద్ గణేశ్ నిమజ్జనోత్సవం అంతే జనంతో నిర్వికారంగా, ఎటువంటి ఆర్భాటం లేకుండా ఒక మహా మౌనప్రదర్శన అన్నట్టుగా సాగిపోయింది. లెక్కకు మిక్కిలిగా పూనుకున్నా జరగదనిపించే ఆ సంఘటన ఆ జననేత పట్ల గొప్ప గౌరవానికి తార్కాణం. 'పథకాలంటే ఇవీ, పరిపాలన అంటే ఇదీ, పాలకుడంటే ఇలా...' అని మామూలు వ్యక్తుల నుండి మేధావుల దాకా అనుకునేలా సాగిన ఆయన రాష్ట్ర నాయకత్వ హయాం 'న భూతో న భవిష్యతి!'

– వ్యాసకర్త సీనియర్ జర్నలిస్టు, ప్రెస్ అకాడమీ మాజీ ఛైర్మన్

గ్రహం అనుగ్రహం

శ్రీ క్రోధి నామ సంవత్సరం, దక్షిణాయనం, వర్ష ఋతువు, శ్రావణ మాసం, **తిథి:** అమావాస్య పూర్తి (24 గంటలు), **నక్షత్రం:** మఖ రా.12.32 వరకు, తదుపరి పుబ్బ, **వర్జ్యం:** ఉ.11.38 నుండి 1.18 వరకు, **దుర్ముహూర్తం:** ప.12.26 నుండి 1.14 వరకు, తదుపరి ప.2.55 నుండి 3.43 వరకు, **అమృతఘడియలు:** రా.10.01 నుండి 11.42 వరకు, పోలాల అమావాస్య ; **రాహుకాలం:** ఉ.7.30 నుండి 9.00 వరకు, **యమగండం:** ఉ.10.30 నుండి 12.00 వరకు, **సూర్యోదయం:** 5.48, **సూర్యాస్తమయం:** 6.12.

క్లుప్తంగా...

ఎన్‌ఆర్‌ఐ కోటా సీట్ల భర్తీకి గడువు పెంపు

గుంటూరు రూరల్: ఆచార్య ఎన్జీరంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంలో 2024–25 విద్యా సంవత్సరానికి ఎన్‌ఆర్‌ఐ, ఇన్‌లైయ్ ఆఫ్ ఎన్‌ఆర్‌ఐ కోటాలోని వివిధ విభాగాల్లో సీట్ల భర్తీకి గడువు తేదీని పెంచుతున్నట్లు విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రార్ డాక్టర్ జి.రామచంద్రరావు ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఎమ్మెస్సీ, ఎంటెక్, పీహెచ్‌డీ సీట్ల భర్తీకి గతంలో ఇచ్చిన తేదీని సెప్టెంబర్ 30వ తేదీ వరకూ పొడిగించినట్లు పేర్కొన్నారు. సెప్టెంబర్ 30వ తేదీ సాయంత్రం 4 గంటలలోపు రిజిస్ట్రార్, ఆచార్య ఎన్జీరంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, పరిపాలన విభాగం, లాంఫాం గుంటూరు–5220034 అడ్రస్‌కు విద్యార్థులు తమ దరఖాస్తును నేరుగా గానీ, పోస్ట్ ద్వారాగానీ అందజేయాలన్నారు. ఆసక్తిగల విద్యార్థులు పూర్తి వివరాలకు విశ్వవిద్యాలయం వెబ్‌సైట్ డబ్ల్యూడబ్ల్యూడబ్ల్యూ.ఏఎన్‌జీఆర్‌ఏయూ.ఏసీ.ఇన్‌ను సందర్శించాలని సూచించారు.

శ్రీశైలం క్రస్ట్‌గేట్ మోటార్‌లో సాంకేతిక లోపం

శ్రీశైలం ప్రాజెక్ట్: శ్రీశైలం డ్యాం మూడో నంబర్ క్రస్ట్‌గేట్‌ను ఆపరేట్ చేసే మోటార్‌లో శనివారం రాత్రి సాంకేతిక లోపం ఏర్పడింది. శ్రీశైలం డ్యాం నీటిమట్టం గరిష్టస్థాయి 885 అడుగులకు ఉండటం, ఎగువ ప్రాజెక్ట్‌ల నుంచి భారీగా వరద వస్తుండటంతో 10 అడుగులకు తెరచిన గేట్లను ఇంకా ఎత్తుకు పెంచే క్రమంలో ఈ సమస్య ఏర్పడింది. ఎడ తెరిపిలేని వర్షం కురుస్తుండడంతో మోటార్ ప్యానెల్‌లోని బ్రేక్ కాయిల్ షార్ట్‌సర్క్యూట్‌కు గురై కాలిపోయింది. అప్రమత్తమైన ఇంజినీర్లు ప్రత్యామ్నాయంగా ఇతర గేట్లను 18 అడుగులకు పెంచి, నిర్ణయించిన మేర నీటి పరిమాణాన్ని దిగువకు విడుదల చేస్తున్నారు. ఈ విషయమై ఇన్‌చార్జ్ ఈఈ మోహన్ మాట్లాడుతూ..సాధారణంగా ఇంట్లో ఫ్యూజ్ పోయినట్లే, గేట్ మోటార్ కాయిల్ షార్ట్‌కు గురయ్యిందని తెలిపారు. దీనివలన డ్యాంకు ,గేట్లకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేదన్నారు.

తడిచిన ఉల్లి.. ఆగిన రైతు గుండె

కర్నూలు జిల్లా మద్దికెరలో ఘటన

పారా రాజేంద్ర (ఫైల్)

మద్దికెర: ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాలతో ఉల్లి పంట దెబ్బతినడంతో రైతు గుండె ఆగిన ఘటన కర్నూలు జిల్లా మద్దికెర గ్రామంలో ఆదివారం జరిగింది. కుటుంబ సభ్యులు తెలిపిన వివరాల మేరకు..గ్రామానికి చెందిన పారా రాజేంద్ర (47) తనకున్న రెండు ఎకరాల్లో ఉల్లి పంటను సాగు చేశాడు. వారం రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలకు ఉల్లి పంట పాడై పోయింది. పంట చేతికందే పరిస్థితి లేదని రెండు రోజుల నుంచి మనోవేదనతో ఉన్నాడు. మధ్యాహ్నం పొలానికి వెళ్లి వచ్చి భోజనం చేసి పడుకున్నాడు. సాయంత్రం ఎంత పిలిచినా లేవకపోవడంతో కుటుంబసభ్యులు వైద్య పరీక్షలు కోసం గుంతకల్లుకు తరలించగా అక్కడి వైద్యులు గుండెపోటుతో మృతి చెందినట్లు నిర్ధారించారు. మృతుడికి భార్య సుమలత, కుమార్తె, కుమారుడు ఉన్నారు.

మైనర్‌పై అత్యాచారం

నిందితుడికి దేహశుద్ధి చేసిన గ్రామస్తులు

నిందితుడిని ఇనుప స్తంభానికి కట్టేసిన గ్రామస్తులు

అవుకు: ఇంట్లో ఎవరూ లేని సమయం తెలుసుకున్న ఓ ప్రబుద్ధుడు తాగడానికి మంచి నీళ్ల అడిగి... అదే అదునుగా మైనర్‌పై అత్యాచారం చేసిన ఘటన నంద్యాల జిల్లా, అవుకు మండల పరిధిలోని కాశీపురం గ్రామంలో చోటుచేసుకుంది. వివరాల్లోకి వెళితే.. కాశీపురం గ్రామానికి చెందిన మైనర్ కోవెలకుంట్ల పట్టణంలోని ప్రైవేటు పాఠశాలలో 8వ తరగతి చదువుతోంది. అదే గ్రామానికి చెందిన ప్రభుదాసు అనే వ్యక్తి ఇదే పాఠశాల వ్యాన్ డ్రైవర్‌గా పని చేస్తున్నాడు. రోజూ బాలిక ఇదే వ్యాన్‌లో ఊరికి వచ్చేది. ఆదివారం బాలిక తల్లిదండ్రులు పనులకు వెళ్లారు. ఇంట్లో ఎవ్వరూ లేరనే విషయం తెలుసుకున్న నిందితుడు ఇంటి వద్దకు వెళ్లి బాలికను..మీ నాన్న ఇంట్లోలేడా అని అడిగి.. తాగేందుకు మంచినీళ్లు తీసుకురమ్మన్నాడు. బాలిక ఇంట్లోకి వెళ్లగానే నిందితుడు తలుపులు వేసి బాలిక నోరు మూసి అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడు. ఇంతలో బాలిక తల్లి ఇంటికి తిరిగి వచ్చి గేటు తీసింది. గేటు శబ్దం విన్న నిందితుడు బాలికను బెదిరించి మంచం కింద దాక్కున్నాడు. అప్పటికే భయాందోళనగా ఉన్న బాలిక తలుపులు తెరవగానే చెంపపై కాట్లు ఉండటంతో తల్లి ప్రశ్నిస్తూనే నిందితుడిని గమనించింది. దీంతో కేకలు వేయగా, చుట్టుపక్కల వారు, బంధువులు బాలిక ఇంటికి వచ్చి నిందితుడిని కట్టేసి దేహశుద్ధి చేశారు. అనంతరం పోలీసులకు సమాచారం ఇచ్చారు. వారు నిందితుడిని అదుపులోకి తీసుకున్నారు. బాలిక తల్లి ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసినట్లు తెలిపారు.

పులివెందులలోని భాకరాపురం క్యాంపు కార్యాలయానికి వచ్చిన ప్రజలు, కార్యకర్తలు

ఓ మహిళ సమస్యను ఆలకిస్తున్న మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్

ధైర్యంగా కష్టాలు ఎదుర్కొందాం

మళ్లీ మంచి రోజులు వస్తాయి

- ఎవరూ అధైర్యపడొద్దు రాబోయే కాలం మనదే
- ప్రతి కుటుంబంలో మనం చేసిన మంచి ఉంది
- మనపట్ల ప్రజలకు విశ్వాసం ఉంది
- పులివెందులలో మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

వీల్‌చైర్‌లో వచ్చిన ఓ అవ్వ కాలి గాయం పరిశీలించి ధైర్యం చెబుతున్న వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి

సాక్షి ప్రతినిధి, కడప : 'కష్టాలను ధైర్యంగా ఎదుర్కొందాం. మళ్లీ మంచి రోజులొస్తాయి. ఎవరూ అధైర్యపడొద్ద'ని మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి అన్నారు. వైఎస్సార్ జిల్లా పర్యటనలో భాగంగా ఆదివారం రెండోరోజు పులివెందులలోని భాకరాపురం క్యాంపు కార్యాలయంలో కార్యకర్తలు, నాయకులు, ప్రజలు, అభిమానులతో మమేకమయ్యారు. అందరినీ పేరుపేరునా పలకరించి వారి కష్టసుఖాలను తెలుసుకున్నారు. వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రజాప్రతినిధులు, మాజీ ఎమ్మెల్యేలతో ప్రత్యేకంగా మాట్లాడారు. కార్యకర్తలు, నాయకులు ఎవరూ అధైర్యపడొద్దని, కలిసికట్టుగా అందరం ముందుకెళ్లాల్సిన అవసరముందని ఆయన చెప్పారు. రానున్న కాలంలో ప్రతి కార్యకర్తకు తనతోపాటు, వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ తోడుగా ఉంటుందని భరోసా ఇచ్చారు. 'మనం చెప్పిన మంచి పనులన్నీ చేశాం. మనం చేసిన మంచి ప్రతీ కుటుంబంలో ఉంది. అందుకే ప్రజలకు మనపైనే విశ్వాసం ఉంద'ని వైఎస్ జగన్ అన్నారు. నిరంతరం ప్రజాశ్రేయస్సుకు అనుగుణంగా అడుగులు వేయాలని శ్రేణులకు ఆయన దిశానిర్దేశం చేశారు.

జాతీయస్థాయి పోటీలకు ఎదగాలి..

పులివెందుల వెంకటప్ప మెమోరియల్ పాఠశాలకు చెందిన విద్యార్థులు అండర్–18 గ్రూపు కింద రాష్ట్రస్థాయి పోటీలకు ఎంపికయ్యారు. ఈ సంతోషాన్ని వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డితో పంచుకునేందుకు పులివెందుల క్యాంపు కార్యాలయంలో వారంతా జగన్‌ను కలిశారు. ఈ సందర్భంగా వారిని అభినందించిన ఆయన.. జాతీయస్థాయి పోటీలకు ఎదగాలని, అందుకు ప్రత్యేకంగా తర్ఫీదు పొందాలని సూచించారు. కష్టపడితే సాధించలేనిది లేదన్న విషయాన్ని జీవితంలో గుర్తుపెట్టుకోవాలని ఉద్బోధించారు. దీంతో.. 'మీ ఆకాంక్షను నెరవేరుస్తాం సార్' అంటూ విద్యార్థులు ధీమాగా చెప్పారు.

బెంగళూరు-విజయవాడ ఏఐఎక్స్ సర్వీస్ ప్రారంభం

బోర్డింగ్ పాస్ అందజేస్తున్న ఏపీడీ లక్ష్మీకాంత రెడ్డి

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ/గన్నవరం: బెంగళూరు-విజయవాడ మధ్య ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ (ఏఐఎక్స్) సంస్థ నూతన విమాన సర్వీస్‌ను ఆదివారం ప్రారంభించింది. బెంగళూరు నుంచి ప్రయాణికులతో సాయంత్రం 6.12 గంటలకు బోయింగ్–737 విమానం గన్నవరం విమానాశ్రయానికి చేరుకుంది. ఈ విమానానికి ఎయిర్‌పోర్ట్ అగ్నిమాపక దళం వాటర్ క్యానన్ సెల్యూట్ పలికింది. ఈ సందర్భంగా ఏర్పాటు చేసిన వేడుకలను ఎయిర్‌పోర్ట్ డైరెక్టర్ ఎం.లక్ష్మీకాంతరెడ్డి జ్యోతి ప్రజ్వలన చేసి ప్రారంభించారు. బెంగళూరు వెళ్లనున్న ప్రయాణికులకు బోర్డింగ్ పాస్‌ను అందజేశారు. అనంతరం ఆయన మాట్లాడుతూ... పెరుగుతున్న ప్రయాణికుల ఆదరణకు అనుగుణంగా విజయవాడకు సర్వీస్‌లు నడిపేందుకు ఎయిర్‌లైన్స్ సంస్థలు ఆసక్తి చూపుతున్నాయని తెలిపారు. ఏఐఎక్స్ కమర్షియల్ హెడ్ అభయ్‌జార్జ్ మాట్లాడుతూ.. భవిష్యత్‌లో మరిన్ని నగరాల నుంచి విజయవాడకు సర్వీస్‌లు నడుపుతామని స్పష్టం చేశారు. సాయంత్రం 7.10 గంటలకు ఈ విమానం ప్రయాణికులతో తిరిగి బెంగళూరు బయలుదేరి వెళ్లింది.

'తిరుపతి'కి అంతర్జాతీయ విమాన సర్వీసు

బహ్రెయిన్ నుంచి ప్రత్యేక విమానంలో వచ్చిన పారిశ్రామికవేత్త

రేణిగుంట: తిరుపతి విమానాశ్రయానికి ఆదివారం తొలి అంతర్జాతీయ విమాన సర్వీసు చేరుకుంది. ప్రముఖ పారిశ్రామికవేత్త ఆర్‌పీ గ్రూప్ అధినేత పద్మశ్రీ రవి పిళ్లై, ఆయన సతీమణి గీత పిళ్లై, కుమారుడు గణేష్ రవి పిళ్లైతో కలసి శ్రీవారి దర్శనార్థం బహ్రెయిన్ నుంచి ప్రత్యేక విమానంలో ఇక్కడకు చేరుకున్నారు. సివిల్ ఏవియేషన్ డీజీ ప్రత్యేక అనుమతితో తొలిసారి రేణిగుంట విమానాశ్రయానికి ఓ అంతర్జాతీయ విమాన సర్వీసు చేరుకుంది. దీనిని తిరుపతి ఎయిర్‌పోర్ట్ డైరెక్టర్ ఎం.శ్రీనివాసరావు, ఎయిర్‌పోర్ట్ చీఫ్ సెక్యూరిటీ అధికారి సి.రాజేంద్రప్రసాద్, సీఐఎస్‌ఎఫ్ అధికారుల సమన్వయంతో అంతర్జాతీయ విమాన సర్వీసును విజయవంతంగా తీసుకువచ్చారు. అనంతరం వారు తిరుమలకు బయల్దేరి వెళ్లారు. రవి పిళ్లై కుటుంబం శ్రీవారి దర్శనానంతరం సోమవారం మళ్లీ ఈ విమానంలో తిరిగి బహ్రెయిన్ వెళతారు.

విశాఖ తీరంలో చిక్కుకున్న చెన్నై మరబోటు

మహారాణిపేట (విశాఖ): చెన్నైకు చెందిన మెకనైజ్డ్ బోటు విశాఖ తీరంలో ఇంజిన్ రిపేర్ అయింది. సుందరి బాలమురుగన్ యాజమాన్యంలో గల ఒక మెకనైజ్డ్ ఫిషింగ్ బోటు(ఐఎన్‌డీ–టీఎన్–02–ఎంఎం–2210) చెన్నై ఫిషింగ్ హార్బర్ నుంచి గత నెల 23న బయలుదేరింది. వేటకు బయలుదేరిన మరబోటు విశాఖ సమీపంలో 52 నాటికల్ మైళ్ల (96 కిలోమీటర్లు) వద్ద బోటు ఇంజిన్ చెడిపోయింది. దీంతో బోటులో సిబ్బంది ఆందోళన చెందారు. ఈ బోటులో ఉన్న పది మందిలో నలుగురు బాపట్ల జిల్లా రుద్రమాంబపురం గ్రామానికి చెందిన వారున్నారు. తమను రక్షించాలని బోటు యజమాని, సిబ్బంది విశాఖ మత్స్యశాఖ జాయింట్ డైరెక్టర్‌ను కోరారు.

'ఐపీఎస్'పై సర్కారు నిర్లక్ష్యం

వరద నీటిలో ఐపీఎస్ అధికారి నివాసం

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్య వైఖరి కారణంగా సాక్షాత్తు ఓ ఐపీఎస్ అధికారి కుటుంబం హాహాకారాలు చేస్తోంది. రెండ్రోజులుగా బుడమేరు వరద నీటిలో చిక్కుకుని తిండి, నీళ్లలేక అల్లాడుతోంది. తమను కాపాడమంటూ ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయానికే ఫోన్‌చేసి వేడుకున్నా పట్టించుకునే దిక్కులేదు. దీంతో చేసేదిలేక ఆదివారం 'సాక్షి' ప్రతినిధికి వాయిస్ మెసేజ్ ద్వారా తమ గోడును చెప్పుకున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో సర్వే కమిషనర్‌గా పనిచేస్తున్న ఐపీఎస్ అధికారి కుటుంబం సింగ్‌నగర్‌లో ఉంటున్నారు. ఆమె భర్త ఓ కార్పొరేషన్ జనరల్ మేనేజర్‌గా ఉన్నారు. ఆమె తల్లి హైకోర్టులో అడ్వకేట్. వీరి భవనంలోని సెల్లార్ మొత్తం వరద నీటితో నిండిపోయింది. బయటకొచ్చే మార్గం లేదు. ఇదే పరిస్థితిలో ఉన్న ఐదుగురు పొరుగింటి వారిని కూడా తమ వద్దకు చేర్చుకుని మొత్తం ఎనిమిది మంది ఒకే ఇంట్లో బిక్కుబిక్కుమంటూ శనివారం రాత్రంతా గడిపారు. ఆదివారం ఉదయం సీఎం కార్యాలయానికి ఫోన్‌చేసి తమ పరిస్థితిని వివరించారు. ఆ తరువాత జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయం కంట్రోల్ రూమ్ నుంచి వారికి ఫోన్ వచ్చింది. తమను రక్షించమని వారిని వేడుకున్నారు. కానీ, ఇప్పుడు వచ్చే అవకాశంలేదని, పడవలు, సహాయ సిబ్బంది తక్కువగా ఉన్నారని చెప్పి ఫోన్ పెట్టేశారు. ఇక అంతే.. ఆ తరువాత సీఎంఓగానీ, కలెక్టరేట్ నుంచిగానీ ఎలాంటి స్పందన లేదు.

తిరుమల శ్రీవారిని తెలంగాణ హైకోర్టు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రామవరపు రాజేశ్వరరావు, ఏపీ హైకోర్టు రిజిస్టర్ కమలాకర్ రెడ్డి శనివారం దర్శించుకున్నారు. అనంతరం ఆలయ రంగనాయకుల మండపంలో పండితులు ఆశీర్వదించారు. అధికారులు ప్రసాదాలు అందజేశారు. – తిరుమల

ఇంధనశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి తనిఖీలు

సాక్షి, అమరావతి : వర్షాల నేపథ్యంలో దెబ్బతిన్న విద్యుత్ సరఫరా వ్యవస్థను యుద్ధప్రాతిపదికన పునరుద్ధరిస్తున్నామని ఇంధనశాఖ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి కె.విజయానంద్ తెలిపారు. ఇబ్రహీంపట్నంలోని డాక్టర్ నార్ల తాతారావు థర్మల్ పవర్ స్టేషన్‌తో పాటు ఏపీసీపీడీసీఎల్‌లో ఏర్పాటు చేసిన కంట్రోల్ రూమ్, విద్యుత్ సౌధ సబ్ స్టేషన్‌తో పాటు స్టేట్ లోడ్ మోనటరింగ్ సెల్‌ను ఆదివారం ఆయన తనిఖీ చేసి విద్యుత్ సరఫరా, పునరుద్ధరణ పనులను సమీక్షించారు. విద్యుత్ అంతరాయానికి సంబంధించిన సమస్యలుంటే 1912 టోల్ ఫ్రీ నంబర్‌తో పాటు స్థానికంగా ఏర్పాటు చేసిన కంట్రోల్ రూమ్‌కు కాల్ చేయాలన్నారు. విధుల పట్ల నిర్లక్ష్యం వహించే విద్యుత్ అధికారులు, సిబ్బందిపై చర్యలు తీసుకుంటామని హెచ్చరించారు.

బాబు నిర్లక్ష్యం వల్లే ముంపు

వైఎస్సార్‌సీపీ నేతల ఆగ్రహం

మాట్లాడుతున్న వెలంపల్లి, పక్కన విష్ణు, దేవినేని

సాక్షి, అమరావతి : చంద్రబాబు ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వల్లే విజయవాడ నగరం ఎప్పుడూలేని విధంగా ముంపునకు గురైందని వైఎస్సార్‌సీపీ నేతలు మాజీమంత్రి వెలంపల్లి శ్రీనివాస్, మాజీ ఎమ్మెల్యే మల్లాది విష్ణు, విజయవాడ తూర్పు నియోజకవర్గ సమన్వయకర్త దేవినేని అవినాష్ తీవ్రస్థాయిలో విమర్శించారు. బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడన ప్రభావంవల్ల రాష్ట్రంతోపాటు తెలంగాణలో విస్తారంగా వర్షాలు కురుస్తాయని, కృష్ణా, ఉపనదులకు భారీ ఎత్తున వరద వచ్చే అవకాశముందని ఐఎండీ, సీడబ్ల్యూసీ ముందస్తుగా హెచ్చరించినా.. ముంపు ముప్పు నివారించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎలాంటి ముందస్తు చర్యలు తీసుకోలేదన్నారు. ప్రజలకు ముందస్తు సమాచారం ఇవ్వకుండా బుడమేరు లాకులు ఎత్తేయడంవల్లే విజయవాడ ముంపునకు గురైందని ఫైర్ అయ్యారు. జలదిగ్బంధంలో చిక్కుకుని సహాయం కోసం ప్రజలు అర్థిస్తున్నా ప్రభుత్వం పట్టించుకోవడంలేదని మండిపడ్డారు. సీఎం చంద్రబాబు, డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ సహా ఎంపీలు, ఎమ్మెల్యేలు వీకెండ్ ఎంజాయ్‌మెంట్‌లో బిజీగా ఉన్నారా? అని వారు ప్రశ్నించారు. వరద ప్రాంతాల్లో సహాయక చర్యలు చేపట్టడంలో.. బాధితులకు సహాయం అందించడంలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం కంటే వైఎస్సార్‌సీపీ కార్యకర్తలే ముందుండి చేస్తున్నారని చెప్పారు. తాడేపల్లి వైఎస్సార్‌సీపీ కేంద్ర కార్యాలయంలో ఆదివారం వారు మీడియాతో మాట్లాడారు. వారు ఇంకా ఏమన్నారంటే.. నిన్న కొండచరియలు విరిగిపడి ఐదుగురు చనిపోయారు. వారిని పరామర్శించిన వారులేరు. కరెంట్ లేదు.. నిత్యావసర వస్తువుల్లేవు.. ఇదేనా పాలన? విజయవాడ నగరంలో మీ కూటమి ఎంపీ, ఎమ్మెల్యేలు ఏం చేస్తున్నారు? ప్రజలు మాకు ఫోన్లుచేసి సాయం కోరుతున్నారు. మేమంతా సహాయక చర్యల్లో నిమగ్నమయ్యాం. అధికార్లు కూడా మా ఫోన్లు ఎత్తడంలేదు. గతంలో సచివాలయ వ్యవస్థ, వలంటీర్ వ్యవస్థ ఉంటే ముందే ప్రజలను అప్రమత్తం చేసేవారు. కానీ, ఇప్పుడు ఆ వ్యవస్థల్లేవు. కూటమి ప్రభుత్వం స్పందించకపోతే తప్పకుండా మేం ప్రజల తరఫున పోరాటం చేస్తాం.

శ్రీశైలం పర్యటన వాయిదా వేసుకోండి

భక్తులకు తెలంగాణ పోలీసుల విజ్ఞప్తి

శ్రీశైలం ఘాట్‌రోడ్డులో విరిగిపడిన కొండచరియలు

శ్రీశైలంటెంపుల్: భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో శ్రీశైలం ఘాట్‌రోడ్డులో కొండచరియలు విరిగిపడటంతో పర్యాటకులు తమ శ్రీశైల యాత్రను కొన్ని రోజుల పాటు వాయిదా వేసుకోవాలని తెలంగాణ పోలీసులు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. బంగాళాఖాతంలో అల్పపీడనం కారణంగా తెలుగు రాష్ట్రాల్లో భారీ వర్షాలు కురుస్తున్నాయి. శుక్రవారం అర్ధరాత్రి నుంచి ఎడతెరపి లేకుండా వర్షం కురుస్తోంది. వర్షాల కారణంగా శ్రీశైలం హైదరాబాద్ రహదారిలోని శ్రీశైలం డ్యాం పరిసర ప్రాంతాల వద్ద, తెలంగాణ ప్రాంతంలోని ఈగలపెంట ఘాట్‌రోడ్డు వద్ద భారీగా కొండచరియలు విరిగిపడ్డాయి. దీంతో వాహనాల రాకపోకలకు అంతరాయం ఏర్పడింది.నేడు, రేపు కూడా ఉభయ తెలుగు రాష్ట్రాలకు భారీ వర్ష సూచన ఉండడంతో హైదరాబాద్ నుంచి శ్రీశైలానికి వెళ్లే వారు తమ పర్యటనను వాయిదా వేసుకుంటే మంచిదని నాగర్‌కర్నూలు పోలీసులు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. మన్ననూర్ చెక్‌పోస్టు నుంచి శ్రీశైలానికి వాహనాల రాకపోకలు నిలుపుదల చేశారు. నంద్యాల జిల్లా ఆత్మకూరు నుంచి దోర్నాల వరకు ఘాట్‌రోడ్డు ఉండటంతో ఆ వైపు వెళ్లే వాహనాలనూ నిలిపివేశారు. కర్నూలు, నంద్యాల ప్రాంతాల నుంచి వచ్చే భక్తులు కూడా తమ శ్రీశైల యాత్రను వాయిదా వేసుకోవాలని పోలీసులు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

భారీగా గంజాయి పట్టివేత

- చింతపల్లిలో 460 కిలోలు, అన్నవరంలో 370 కిలోలు స్వాధీనం
- నలుగురి అరెస్ట్

పాడేరు : అల్లూరి సీతారామరాజు జిల్లాలోని చింతపల్లి, అన్నవరం ప్రాంతాల్లో ఆదివారం పోలీసులు భారీగా గంజాయిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఎస్పీ అమిత్‌బర్దర్ ఆదివారం మీడియాకు వివరాలు వెల్లడించారు. చింతపల్లి మండలం చౌడుపల్లి గ్రామ శివారు టేకు ప్లాంటేషన్ వద్ద పోలీసులు తనిఖీ చేపట్టారు. ముందుగా అటువైపు వస్తున్న పల్సర్ బైక్‌ను ఆపగా.. వారు పారియేందుకు ప్రయత్నించగా పోలీసులు వారిని పట్టుకున్నారు. అటువైపు వస్తున్న టాటా సఫారీ వాహనంలోని వారు పోలీసుల్ని చూసి దానిని వెనక్కి తిప్పే ప్రయత్నం చేశారు. కానీ ఇంజన్ ఆగిపోవడంతో కారులో ఉన్న ముగ్గురు పారిపోయారు. కారును పరిశీలించగా 415కిలోల బరువున్న 21 గంజాయి మూటలు లభ్యమయ్యాయి. ఈ ఘటనల్లో గెమ్మెలి శ్రీను, కొర్రా రాజారావులను అరెస్ట్ చేసి.. పల్సర్ బైక్, టాటా సఫారీ వాహనాన్ని సీజ్ చేశారు. అలాగే, చింతపల్లి మండలం ఎ.అన్నవరం పోలీస్ స్టేషన్ ఎస్‌ఐ రాజారావుకు అందిన సమాచారం మేరకు బలపం పంచాయతీ ఇటుకబెడ్డలు గ్రామ శివారులో తనిఖీలు నిర్వహించగా 370 కిలోల గంజాయి పట్టుబడింది. ఈ ఘటనలో గ్రామానికి చెందిన తిమురు సోమలింగం, తుమురు అప్పారావులను అరెస్ట్ చేశారు.

ప్రతి భక్తునికీ తగినన్ని లడ్డూలు

- శ్రీవారిని దర్శించుకోకుండా లడ్డూలు కావాలంటే ఆధార్‌పై రెండు లడ్డూలు ఇస్తాం
- టీటీడీ ఈవో శ్యామలరావు

మాట్లాడుతున్న ఈవో శ్యామలరావు

తిరుమల: తిరుమల శ్రీవారిని దర్శించుకున్న ప్రతి భక్తుడికి తగినన్ని లడ్డూలు అందిస్తామని టీటీడీ ఈవో జె.శ్యామలరావు చెప్పారు. తిరుమల అన్నమయ్య భవనంలో ఆదివారం ఏఈవో సీహెచ్ వెంకయ్య చౌదరి, సీవీఎస్‌వో శ్రీధర్‌తో కలిసి ఈవో మీడియాతో మాట్లాడారు. దర్శనానికి వచ్చే భక్తులకు ఒక ఉచిత లడ్డూతో పాటు, తగినన్ని 50 రూపాయల లడ్డూలు అందించడమే టీటీడీ లక్ష్యమని తెలిపారు. శ్రీవారిని దర్శించుకోకుండా లడ్డూల కోసం నేరుగా కౌంటర్లకు వెళితే..ఆధార్ కార్డు ద్వారా రోజుకు 2 లడ్డూలు ఇస్తామని తెలిపారు. టీటీడీ ప్రతిరోజూ 3.5 లక్షల లడ్డూలను భక్తులకు విక్రయిస్తోందని, ఇందులో 2.5 లక్షల లడ్డూలే భక్తులకు చేరుతున్నాయని, మిగిలిన లక్ష లడ్డూలు దర్శనం టోకెన్లు లేనివారు కొనుగోలు చేస్తున్నారని వివరించారు. కొందరు దళారులు లడ్డూలను భారీ మొత్తంలో కొనుగోలు చేసి, బయట ప్రాంతాల్లో అధిక ధరలకు విక్రయిస్తున్నట్లు తమ విచారణలో తేలిందని చెప్పారు. పలు ప్రాంతాల్లో పెళ్లిళ్లు, ఇతర కార్యక్రమాల్లో శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదాలను పంచుతున్నట్లు తమ దృష్టికి వచ్చిందన్నారు. టీటీడీ అనుబంధ ఆలయాలు, సమాచార కేంద్రాల్లో కూడా శ్రీవారి లడ్డూ ప్రసాదాలను టీటీడీ విక్రయిస్తోందన్నారు. తిరుమలతో పాటు ఇతర ప్రాంతాల్లో ఉన్న శ్రీవారి భక్తులకు కూడా లడ్డూ ప్రసాదాలు అందించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నామన్నారు. తద్వారా భక్తులు దళారుల బారిన పడకుండా ఉండడానికి వీలవుతుందన్నారు. తిరుమల లడ్డూ కౌంటర్లలో విధులు నిర్వహించే కార్పొరేషన్ సిబ్బంది భారీ సంఖ్యలో లడ్డూలు విక్రయించినట్లు టీటీడీ విచారణలో గుర్తించామని చెప్పారు. ప్రస్తుతం అమలు చేస్తోన్న విధానం ద్వారా టీటీడీ ఐటీ వ్యవస్థ సహకారంతో 3 రోజులుగా, భక్తుల ఆధార్ కార్డు నమోదుతో విక్రయిస్తున్న లడ్డూలు ఎవరికి ఇస్తున్నారు, దర్శనం చేసుకున్న వారు ఎన్ని లడ్డూలు తీసుకుంటున్నారు, తదితర విషయాలు నమోదు చేస్తున్నట్లు చెప్పారు.

కుంట బావిలో దిగి ముగ్గురు చిన్నారుల మృతి

ప్రకాశం జిల్లా కొత్తపల్లి గ్రామంలో విషాదం

కొత్తపల్లి మన్ను, కొత్తపల్లి శివ, ఆరవీటి ఏడుకొండలు (ఫైల్)

పెద్దారవీడు: ఈతకు వెళ్లిన ముగ్గురు చిన్నారులు కుంట బావిలో దిగి మృతి చెందిన ఘటన ప్రకాశం జిల్లా పెద్దారవీడు మండలంలో ఎస్ కొత్తపల్లి గ్రామంలో ఆదివారం సాయంత్రం జరిగింది. స్థానికుల కథనం ప్రకారం.. సెలవు రోజు కావడంతో గ్రామం నుంచి సుమారు 15 మంది చిన్నారులు శివాపురం గ్రామం వెళ్లే రహదారిలో ఉన్న వాగులో ఈతకు దిగారు. గమనించిన గేదెల కాపరి ఒకరు వీరిని మందలించడంతో వాగుకు దగ్గరలో ఓ రైతు పొలంలో పొగాకు నారు పెంపకం కోసం తీసుకున్న కుంట బావి దగ్గరకు వెళ్లారు. 5వ తరగతి విద్యార్థి ఆరవీటి ఏడుకొండలు (9), 4వ తరగతి విద్యార్థి కొత్తపల్లి మన్ను (8), మార్కాపురం శ్రీచైతన్య స్కూల్లో 6వ తరగతి చదువుతున్న కొత్తపల్లి శివ (10) నీటికుంట బావిలోకి దిగి నీటిలో మునిగిపోయారు. గమనించిన మిగతా పిల్లలు భయంతో గ్రామంలోకి పరుగులు తీసి స్థానికులకు తెలిపారు. వెంటనే గ్రామస్తులు నీటికుంట బావి దగ్గరకు వెళ్లి ముగ్గురు చిన్నారులను బయటకు తీసి హుటాహుటిన మార్కాపురం జిల్లా ప్రభుత్వ వైద్యశాలకు తరలించారు. గమనించిన వైద్యులు ముగ్గురూ మృతి చెందినట్లు నిర్ధారించారు. దీంతో చిన్నారుల తల్లిదండ్రులు శోకసముద్రంలో మునిగిపోయారు.

ఘంటావారిగూడెంలో డ్రగ్స్ తయారీ

పోలీసుల అదుపులో ముగ్గురు వ్యక్తులు

మాట్లాడుతున్న ఎస్పీ నరసింహ కిశోర్, డీఎస్పీ దేవకుమార్

నల్లజర్ల: తూర్పు గోదావరి జిల్లా నల్లజర్ల మండలం ఘంటావారిగూడెంలో నిర్వహిస్తోన్న డ్రగ్స్ తయారీ యూనిట్‌లో శనివారం రాత్రి నుంచి ఆదివారం తెల్లవారుజాము వరకూ లోకల్ పోలీస్ నార్కోటిక్ బ్యూరో టీం చేసిన విచారణ వివరాలను ఎస్పీ నరసింహ కిశోర్ వెల్లడించారు. డ్రగ్స్ తయారీ యూనిట్‌ను ఆదివారం ఉదయం ఎస్పీ పరిశీలించి విలేకరులతో మాట్లాడారు. మత్తు మందు ఆల్ప్రోజోలం తయారీ యూనిట్, ముడి పదార్థాలను సీజ్ చేసినట్టు చెప్పారు. ఇక్కడ తయారు చేస్తోన్న ఆల్ప్రోజోలంను కల్లు కాంపౌండ్‌లో వినియోగిస్తారన్నారు. వేరుశనగ మిల్లు వెనుక సీక్రెట్ చాంబర్ ఏర్పాటు చేసి అందులో మత్తు మందు తయారు చేస్తున్నట్లు చెప్పారు. దీనికోసం హైదరాబాద్ నుంచి ఇద్దరు నిపుణులు వచ్చారని తెలిపారు. స్థల యజమాని తాతిన బాలు, హైదరాబాద్‌కు చెందిన టెక్నీషియన్లు వెంకటేష్, జగదీష్‌లపై కేసు నమోదు చేసి అదుపులోకి తీసుకున్నట్లు తెలిపారు. సమావేశంలో కొవ్వూరు డీఎస్పీ దేవకుమార్ పాల్గొన్నారు. ఈ కేసును ఛేదించడంలో ముఖ్యపాత్ర పోషించిన నల్లజర్ల సీఐ శ్రీనివాస్, ఎస్‌ఐ హరిబాబు కానిస్టేబుల్స్ జి.రవికుమార్, పి.తారకేశ్వరావు, కె.సంతోష్‌కుమార్‌లను ఎస్పీ అభినందిస్తూ రివార్డులను ప్రకటించారు.

విజయవాడ విలవిల

వరద ముంపు బారిన 3.5 లక్షల మంది

సాక్షి విజయవాడ: ముంచెత్తిన అతి భారీ వర్షాలపై అప్రమత్తంగా వ్యవహరించాల్సిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కళ్లు మూసుకుని కూర్చోవడంతో విజయవాడలో మూడున్నర లక్షల మందికిపైగా వరదల్లో చిక్కుకుని విలవిల్లాడుతున్నారు. చుట్టుముట్టిన నీళ్ల నుంచి బయటకు రాలేక, కనీసం తాగునీరు కూడా అందక అల్లాడుతున్నారు. ప్రభుత్వ వైఫల్యం వల్లే విజయవాడ నగరాన్ని వరద ముంచెత్తిందనే అభిప్రాయం అధికారవర్గాల్లోనే బలంగా వ్యక్తమవుతోంది. అతి భారీ వర్షాలు కురవడం.. కృష్ణా, ఉప నదులు ఉప్పొంగి ప్రవహిస్తున్న నేపథ్యంలో పల్లపు ప్రాంతాల ప్రజలను ప్రభుత్వం కనీసం అప్రమత్తం చేయలేదు. కృష్ణా నదికి భారీ వరద వస్తున్న సమయంలోనే బుడమేరు ఉప్పొంగింది. కృష్ణా వరద ప్రవాహం ఎగదన్నడంతో బుడమేరు కరకట్టలకు పలు చోట్ల గండ్లు పడ్డాయి. దీంతో బుడమేరు కరకట్ట తెగిపోతుందనే భయంతో వెలగలేరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ 11 లాకులను ఎలాంటి ముందస్తు సమాచారం ఇవ్వకుండా ఎత్తేశారు. ఫలితంగా వెలగలేరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ లాకుల నుంచి బుడమేరు వరద విజయవాడ నగరాన్ని ముంచెత్తింది. 30 వేల క్యూసెక్కుల ప్రవాహం సింగ్ నగర్, ఇందిరా నాయక్ నగర్, వాంబే కాలనీ, దేవీనగర్, పాయకాపురం, రాజీవ్ నగర్, న్యూరాజరాజేశ్వరిపేట, కండ్రిగ, వైఎస్సార్ కాలనీసహా పలు ప్రాంతాలను ముంచేసింది. నగరంలో 12 డివిజన్‌లు పూర్తిగా మునిగాయి. మరోవైపు రాజధాని అమరావతి ప్రాంతంలో పోటెత్తిన వాగులతో వరద ఉధృతి అంతకంతకూ పెరుగుతోంది. అధికార యంత్రాంగానికి దిశా నిర్దేశం చేసి తగినంత నిధులు, సహాయ సామగ్రిని అందించాల్సిన సీఎం చంద్రబాబు తన కరకట్ట నివాసం వరదలో చిక్కుకోవడంతో దీని నుంచి ప్రజల దృష్టి మళ్లించేందుకు కార్యాలయాల్లో గడుపుతూ బస్సులో బస పేరుతో డ్రామాకు తెర తీశారు. సీఎం నివాసాన్ని వరద నుంచి కాపాడేందుకు దాదాపు 25 ట్రక్కుల ఇసుకను తరలించినా లాభం లేకపోవడంతో అధికారులు చేతులెత్తేశారు. మోటార్లతో నీటిని తోడాల్సి వచ్చిందంటే సీఎం ఇంట్లో పరిస్థితి ఎలా ఉందో ఊహించవచ్చు. చట్టాలను తుంగలో తొక్కి తాను నివాసం ఉంటున్న అక్రమ సౌధం కృష్ణా వరదలో మునిగిపోయిందనే వాస్తవాన్ని కప్పిపుచ్చుకునేందుకు సీఎం చంద్రబాబు విజయవాడ వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో అర్ధరాత్రి పూట పర్యటన పెట్టుకున్నారు. వరద బాధితులకు సహాయం అందించడంలో నిమగ్నం కావాల్సిన అధికారులు సీఎం పర్యటిస్తుండడంతో ఆయన చుట్టూ చేరిపోయారు. దాంతో సహాయక చర్యలకు తీవ్ర విఘాతం ఏర్పడింది. తాగునీరు, ఆహారం అందకం పిల్లలు, గర్భిణీలు, వృద్ధుల ఆర్తనాదాలు మిన్నంటాయి. ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా మహా విపత్తు సంభవించినప్పుడు ఆ దేశ అధినేతలు, ప్రధానులు సహాయక చర్యలపై సమీక్షించి అధికారులకు దిశానిర్దేశం చేయడం సాధారణం. సహాయ చర్యలు ముగిశాక క్షేత్ర స్థాయిలో బాధితులను పరామర్శించి సంతృప్తికరంగా సాయం అందిందో లేదో ప్రధానులు, ముఖ్యమంత్రులు తెలుసుకుంటారు. కానీ సీఎం చంద్రబాబు మాత్రం అందుకు భిన్నంగా ఐఎండీ ముందస్తు హెచ్చరికలు జారీ చేసినా ప్రజలను అప్రమత్తం చేయకుండా ఉదాసీనంగా వ్యవహరించారు.

జలదిగ్బంధంలో విజయవాడ నగరం

కళ్లెదుటే కొట్టుకుపోయాయి..

మంచాలు.. టీవీలు.. కార్లు.. బైకులు.. కళ్లముందే క్షణాల్లో కొట్టుకుపోవడంతో నిర్వేదంగా మిగిలిపోయారు. సింగ్‌నగర్, ఇందిరానాయక్ నగర్, పాయకాపురం, న్యూరాజరాజేశ్వరీపేట, వాంబేకాలనీ, రాజీవ్‌నగర్, కండ్రిక, రామకృష్ణాపురం, దేవినగర్, మధ్యకట్ట, దావుబుచ్చయ్య కాలనీ, గద్దెవారి పొలాల పరిసర ప్రాంతాల్లో ఆదివారం కనిపించిన దయనీయ పరిస్థితి ఇదీ!! బుడమేరు ఉప్పొంగడంతో పరిసర ప్రాంతాలన్నీ పూర్తిగా నీటిలో మునిగిపోయాయి. పైనుంచి వరద రావడంతో శనివారం రాత్రే కొత్తూరు సమీపంలోని బుడమేరు గేట్లను ఎత్తివేశారు. ఈ సమాచారాన్ని బుడమేరు పరిసర ప్రాంతాల నివాసితులకు చేరవేయడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైంది. దీంతో లక్షలాది మంది కట్టుబట్టలతో రోడ్ల పాలయ్యారు.

విజయవాడలో వరదనీటిలోనే భోజనం చేస్తున్న యువతులు

అర్ధరాత్రి హడావుడి

వరద సహాయ చర్యల్లో విఫలమవడంతో ఆ విషయం గురించి చర్చ జరగకుండా శనివారం మధ్యాహ్నం నుంచి అర్ధరాత్రి వరకు చంద్రబాబు డ్రామా నడుపుతూనే ఉన్నారు. వరదలో చిక్కుకున్న బాధితులను పునరావాస కేంద్రాలకు తరలించకుండా తాను మాత్రం అక్కడే ఉండి వరుస సమీక్షలు, మీడియా సమావేశాలు, పర్యటనలతో హడావుడి చేశారు. మూడుసార్లు మీడియా సమావేశాలు పెట్టి రెండుసార్లు సింగ్‌నగర్‌లో పర్యటించారు. ఒకవైపు లక్షలాది మంది వరద నీటిలో చిక్కుకుపోయి ఉంటే సాయంత్రం ఒకసారి వెళ్లి రెండు గంటలు షో చేశారు. మళ్లీ రాత్రి 11.30 గంటలకు సింగ్‌నగర్ వెళ్లి హంగామా నడపడంపై సర్వత్రా విస్మయం వ్యక్తమవుతోంది. షో చేయడం మినహా బాధితులను ఆదుకోవడంలో విఫలమయ్యారు.

నగరంలో ముంపు ప్రాంతాలు..

బుడమేరు పొంగటంతో అజిత్‌సింగ్‌నగర్, నందమూరి నగర్, ఆంధ్రప్రభ కాలనీ, ఎల్‌బీఎస్‌నగర్, వాంబేకాలనీ, అయోధ్యనగర్, మధురానగర్, రామకృష్ణాపురం, మధురానగర్, న్యూ రాజరాజేశ్వరిపేట, నున్న, ఓల్డ్ రాజరాజేశ్వరిపేట, పైపులరోడ్డు, కండ్రిక, పాయకాపురం, శాంతినగర్, ప్రశాంతినగర్, జక్కంపూడి, పాతపాడు, నైనవరం, చిట్టినగర్, మిల్క్ ప్రాజెక్ట్ ఏరియా, వించిపేట, భవానీపురం హెచ్‌బీ కాలనీ, ఊర్మిళానగర్, విద్యాధరపురం, గొల్లపూడి, రాయనపాడు, నల్లకుంట, గుంటుపల్లి నీట మునిగాయి.

సంబంధాలు పూర్తిగా తెగిన కాలనీలు

సింగ్ నగర్, రాజరాజేశ్వరిపేట, నందమూరినగర్, భరతమాత కాలనీ, ఆంధ్రప్రభ కాలనీ వాంబే కాలనీ, అయోధ్యనగర్, ఊర్మిళా నగర్ ప్రాంతాలకు చేరుకోలేని పరిస్థితి ఉంది. ఇక్కడ 1.5 లక్షల మంది వరద నీటిలో చిక్కుకున్నారు. మొత్తంమ్మీద సుమారు మూడున్నర లక్షల మందికి పైగా వరద ముంపు బారిన పడ్డారు.

సీఎం ఎదుట బాధితుల ఆక్రోశం

విజయవాడలో ముంపు ప్రాంతాల ప్రజలు ఆదివారం ఉదయం నుంచి ప్రాణాలు అరచేతిలో పెట్టుకొని గడుపుతున్నారు. రహదారులు మునిగిపోవడంతో జల దిగ్బంధంలో చిక్కుకున్నారు. ప్రభుత్వం వారిని బయటికి తెచ్చే ప్రయత్నం చేయకుండా వారి ఖర్మకు వదిలేసింది. వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో భోజనం, మెడికల్ క్యాంపులు ఏర్పాటు చేయలేకపోయారు. ఇంత మంది వరదలో చిక్కుకుంటే ఏడు మాత్రమే పునరావాస కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశారు. ప్రభుత్వ శాఖల మధ్య సమన్వయం పూర్తిగా కొరవడింది. ప్రజలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించేందుకు సాయంత్రం వరకు రెస్క్యూ టీములు, పడవలు లేవు. కొంత మంది ట్రాక్టర్ల సహాయంతో బయటపడ్డారు. వరద ప్రాంతాల్లో పర్యటన సందర్భంగా తమను పట్టించుకున్న నాథుడే లేడని, కనీసం తాగునీరు కూడా అందలేదని స్వయంగా సీఎం చంద్రబాబు ఎదుట బాధితులు ఆక్రోశించారు. విజయవాడలో వరదలో చిక్కుని ఇద్దరు మరణించగా మరొకరు గల్లంతు అయ్యారు.

పిల్లల కోసం ఉరుకులు.. పరుగులు..

సింగ్‌నగర్, న్యూరాజరాజేశ్వరీపేట, వాంబేకాలనీ పరిసర ప్రాంతాల్లో వారంతా దాదాపుగా కూలి పనులు చేసుకునేవారే. తెల్లవారుజామున పిల్లలను ఇంట్లో వదిలిపెట్టి పనులకు వెళ్లిపోయారు. సింగ్‌నగర్ పరిసర ప్రాంతాలు ముంపులో చిక్కుకున్నట్లు తెలియడంతో ఉరుకులు పెట్టారు. సీఎం బందోబస్తు పేరుతో అధికారులు వారిని అడ్డుకున్నారు. సాయంత్రానికి నీటి ప్రవాహం పెరిగిపోవడంతో ఎన్డీఆర్‌ఎఫ్ సిబ్బంది వారిని లోపలకు వెళ్లకుండా నిలిపివేశారు. దీంతో పిల్లల జాడ తెలియక తల్లిదండ్రులు.. కన్నవారి కోసం చిన్నారులు తల్లడిల్లారు. న్యూ రాజరాజేశ్వరీపేట, ఇందిరా నాయక్‌నగర్, నందమూరినగర్, సింగ్‌నగర్ ప్రాంతాలన్నీ నీట మునిగినా మధ్యాహ్నం రెండు గంటల వరకూ ఎలాంటి సహాయ చర్యలు చేపట్టలేదు. దీంతో బాధితులు పూర్తిగా నీటిలో చిక్కుకుపోయారు. అనంతరం ముఖ్యమంత్రి పర్యటనతో అధికార యంత్రాంగం అంతా సహాయ చర్యలను పక్కనబెట్టి అక్కడకు చేరుకుంది.

కరకట్ట వెంబడి చంద్రబాబు నివాసం ఉంటున్న ఇంటి వెనుక ప్రాంతం

అక్రమ నివాస ఫలితం..
చంద్రబాబూ వరద బాధితుడే

- ఇసుక బస్తాలు వేసి వరద చేరకుండా అధికారులు చేసిన విశ్వప్రయత్నం విఫలం
- దీంతో వరద బాధితుడిగా మారిన సీఎం
- ఉండవల్లి నివాసంలో ఉండటం ప్రమాదమని సీఎంకు అధికార వర్గాల సూచన
- విజయవాడలోని జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయంలో చంద్రబాబుకు బస
- తన వైఫల్యాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవడానికి కలెక్టర్ కార్యాలయం నుంచి వరద సహాయక చర్యలను పర్యవేక్షిస్తానంటూ బీరాలు

సాక్షి, అమరావతి: భారీ వర్షాలతో ఉండవల్లిలోని ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు అక్రమ సౌధాన్ని వరద ముంచెత్తింది. దీంతో చంద్రబాబు కూడా వరద బాధితుడిగా మారారు. అల్పపీడన ప్రభావంతో రాష్ట్రంలో భారీ నుంచి అతి భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని భారత వాతావరణ సంస్థ (ఐఎండీ) గత నెల 28నే హెచ్చరించింది. ఈ నేపథ్యంలో ఉన్నతాధికారులతో సమీక్షించాల్సిన చంద్రబాబు తన కర్తవ్యాన్ని విస్మరించారు. ఫలితంగా తాను విజనరీనని చెప్పుకునే సీఎం చంద్రబాబు స్వయంగా వరద కోరల్లో చిక్కుకున్నారని అధికారవర్గాలే చెబుతున్నాయి. ఆదివారం రాత్రికి కృష్ణా వరద ఉధృతి మరింత పెరుగుతుందని.. రాత్రికి ఉండవల్లి నివాసంలో బస చేస్తే ప్రమాదమని సీఎం చంద్రబాబుకు జలవనరుల శాఖ అధికారులు వివరించారు. దీంతో ఆదివారం రాత్రికి విజయవాడలోని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయంలో సీఎం చంద్రబాబు బస చేశారు. విజయవాడ నగరానికి, లక్షలాది మంది ప్రజలకు వరద ముప్పును తప్పించడంలో తన వైఫల్యాన్ని కప్పిపుచ్చుకునేందుకే విజయవాడలో ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయం నుంచే సహాయక చర్యలను పర్యవేక్షిస్తానని సీఎం చంద్రబాబు ప్రకటించారని విమర్శలు వ్యక్తమవుతున్నాయి.

కర్తవ్యం మరిచి.. విద్యుక్త ధర్మం విస్మరించి..

విజయవాడలోని ప్రకాశం బ్యారేజీకి గరిష్ట వరద ప్రవాహం వస్తుందని తెలిసినా చంద్రబాబు ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకునేలా అధికారులకు దిశానిర్దేశం చేయలేదు. ఆదివారం రాత్రి 7 గంటలకు ప్రకాశం బ్యారేజ్‌లోకి చేరుతున్న ప్రవాహం 9,17,976 క్యూసెక్కులకు చేరడంతో కృష్ణా నది కరకట్ట లోపల సీఎం చంద్రబాబు నివాసం ఉన్న అక్రమ సౌధంసహా 35 బంగ్లాలను వరద చుట్టుముట్టింది. ఇందులో చంద్రబాబు తనయుడు, మంత్రి లోకేశ్ గెస్ట్ హౌస్‌గా పేర్కొనే అప్పారావు బంగ్లా కూడా ఉంది. సీఎం చంద్రబాబు నివాసం వద్ద ఇసుక బస్తాలు వేసి వరద చేరకుండా జలవనరుల అధికారులు విశ్వప్రయత్నం చేసినా ఫలించలేదు. వరద జలాలు చుట్టుముట్టడంతో ఆ సౌధంలో నివాసం ఉండటం ప్రమాదకరమని అధికారులు స్పష్టం చేశారు. ఆదివారం అర్ధరాత్రికి కృష్ణాలో ప్రవాహం 10.50 లక్షల క్యూసెక్కులను దాటే అవకాశం ఉందని, అప్పుడు పరిస్థితి చేయిదాటిపోయే ప్రమాదం ఉందని తేల్చిచెప్పారు. దాంతో విధి లేని పరిస్థితుల్లో ఆదివారం రాత్రి విజయవాడలోని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయానికి సీఎం చంద్రబాబు తన మకాం మార్చారు.

చరిత్రలో మూడో అతి పెద్ద ప్రవాహం..

కృష్ణా నదిపై సర్ ఆర్థర్ కాటన్ తొలుత ఆనకట్టను నిర్మించారు. ఈ ఆనకట్టకు 1903, అక్టోబర్ 7న గరిష్ఠంగా 11.90 లక్షల క్యూసెక్కుల ప్రవాహం వచ్చింది. ఆ తర్వాత 2009, అక్టోబర్ 5న ప్రకాశం బ్యారేజ్‌లోకి 11,10,404 క్యూసెక్కుల వరద ప్రవాహం వచ్చింది. ఆదివారం రాత్రికి ప్రకాశం బ్యారేజ్‌లోకి చేరే వరద 10.50 లక్షల క్యూసెక్కులకు చేరుతుందని అధికారవర్గాలు అంచనా వేస్తున్నాయి. అంటే.. కృష్ణా నది చరిత్రలో ఇప్పుడొచ్చిన ప్రవాహం మూడో గరిష్ఠ వరద ప్రవాహంగా రికార్డుల్లోకి ఎక్కనుంది.

నాడు ముంచేశారని.. నేడు తానే మునిగి..

కృష్ణా నదికి 2019లో ఆగస్టు 14 నుంచి 17 వరకూ భారీ వరదలు వచ్చాయి. అప్పుడు కూడా చంద్రబాబు నివాసంతోపాటూ 35 అక్రమ బంగ్లాలు నీట మునిగాయి. 2020, 2021, 2022లోనూ ఇదే జరిగింది. కానీ.. ఇప్పుడు చంద్రబాబే అధికారంలో ఉన్నారు. ఐఎండీ హెచ్చరికలను పట్టించుకోలేదు.. ముందు జాగ్రత్త చర్యలు తీసుకోలేదు. ఫలితంగా తానే వరద బాధితుడిగా చంద్రబాబు మారారు. అప్పట్లో తన నివాసాన్ని ముంచడానికి వైఎస్సార్‌సీపీ ప్రభుత్వంపై ఆరోపణలు చేసిన చంద్రబాబు.. ఇప్పుడెందుకు ముంపు ముప్పును తప్పించుకోలేకపోయారని అధికారవర్గాలే ప్రశ్నిస్తున్నాయి.

లక్షల మందిని తరలించలేం

వంద, రెండు వందల కుటుంబాలకైతే తక్షణ సాయం చేయగలం: సీఎం

సాక్షి, అమరావతి: 'వరదల్లో వంద, రెండు వంద కుటుంబాలు చిక్కుకుంటే వెంటనే తరలించగలం.. ఏకంగా 2.76 లక్షల మందిని వెంటనే తరలించలేం. సమయం పడుతుంది. కేంద్ర సాయం కోరాం. వారి నుంచి సాయం అందగానే చర్యలకు ఉపక్రమిస్తాం' అని సీఎం చంద్రబాబు అన్నారు. లక్షల మందికి సహాయం చేయాల్సిన పరిస్థితులున్న నేపథ్యంలో ప్రభుత్వానికి ఉన్న విస్తృత అధికారాలు ఉపయోగిస్తామన్నారు. ఆదివారం రాత్రి ఆయన ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టరేట్ ఆవరణలో బస చేసిన బస్సు వద్ద మీడియాతో మాట్లాడారు. భారీ వర్షాలతో బుడమేరు, మున్నేరు నుంచి వరద వచ్చిందన్నారు. దీంతో ఇబ్రహీంపట్నం, విజయవాడలోని సింగ్‌నగర్, కృష్ణలంకతో పాటు, మరికొన్ని ప్రాంతాల్లో ముంపు ప్రభావం ఉందన్నారు. సింగ్‌నగర్‌లో 16 వార్డుల్లో 2.76 లక్షల మంది వరద ప్రభావానికి గురయ్యారన్నారు. చాలా పెద్ద ఎత్తున నష్టం వాటిల్లిందన్నారు. వరద తీవ్రతను కేంద్ర మంత్రి అమిత్‌షాకు వివరించినట్టు వెల్లడించారు. ఈ క్రమంలో 10 ఎన్డీఆర్‌ఎఫ్ బృందాలను ఏపీకి పంపుతున్నారని తెలిపారు. ఆదివారం రాత్రి నాలుగు బృందాలు, సోమవారానికి మిగిలిన ఆరు బృందాలు చేరుకుంటాయన్నారు. అదే విధంగా 40 బోట్లు, ఆరు హెలికాప్టర్‌లు కూడా వస్తాయన్నారు.

సీనియర్ ఐఏఎస్‌లను విజయవాడకు రప్పించా

ప్రభుత్వ పిలుపుతో పలు స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఆహారం సరఫరాకు ముందుకు వచ్చాయని సీఎం చెప్పారు. సింగ్‌నగర్ 16 డివిజన్‌లలో 77 సచివాలయాలు ఉండగా, ప్రతి వార్డుకు ఒక సీనియర్, సచివాలయానికి జూనియర్ అధికారిని పర్యవేక్షకులుగా నియమించి సహాయక చర్యలు పూర్తి చేస్తామన్నారు. రాష్ట్రంలోని సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారులను విజయవాడకు రప్పించానన్నారు. వరద ఎప్పటిలోగా తగ్గుతుందో చెప్పలేమన్నారు.

వరద ప్రాంతంలో సందర్శనకు వెళుతున్న సీఎం

జాతీయ విపత్తుగా గుర్తించి, ఆదుకోవాలని కేంద్ర పభుత్వానికి లేఖ రాస్తామన్నారు.

ఇంత వర్షం.. అసాధారణం

రాష్ట్రంలో భారీ వర్షాలకు తొమ్మిది మంది మృతి చెందగా ఒకరు గల్లంతయ్యారని సీఎం చంద్రబాబు చెప్పారు. ప్రాణ, పశు నష్టం పెద్దగా జరగకుండా చర్యలు తీసుకున్నామన్నారు. సోమవారం విద్యా సంస్థలన్నింటికీ సెలవు ప్రకటించినట్లు తెలిపారు. విపత్తుల నిర్వహణ కార్యాలయంలో భారీ వర్షాలు, సహాయక చర్యలపై అధికారులతో ఆదివారం సమీక్షించిన అనంతరం సీఎం మీడియాతో మాట్లాడారు. 1,11,259 హెక్టార్లలో వ్యవసాయ పంటలు, 7,360 హెక్టార్లలో ఉద్యాన పంటలు దెబ్బతిన్నాయన్నారు. వరద బాధిత కుటుంబాలకు 25 కేజీలు చొప్పున బియ్యం, కిలో కందిపప్పు, పంచదార, ఉల్లిపాయలు, బంగాళాదుంపలు, ఆయిల్ ఇస్తున్నామన్నారు. మత్స్యకారులకు అదనంగా మరో 25 కేజీలు బియ్యం ఇస్తామన్నారు. అమరావతి రాజధాని శ్మశానం కావాలనుకునే వారే మునిగిపోయిందని దుష్ప్రచారం చేస్తున్నారని చంద్రబాబు పేర్కొన్నారు.

చంద్రబాబుకు ప్రధాని ఫోన్

సీఎం చంద్రబాబుకు ఆదివారం రాత్రి ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ఫోన్ చేసి వరద పరిస్థితిపై ఆరా తీశారు.

వర్షాల్లో ప్రాణ నష్టం బాధాకరం

- ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కళ్యాణ్

సాక్షి, అమరావతి: భారీ వర్షాల కారణంగా విజయవాడ, గుంటూరు ప్రాంతంలో పదిమంది వరకు ప్రాణాలు కోల్పోవడం బాధాకరమని డిప్యూటీ సీఎం పవన్ కళ్యాణ్ ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. వరద ముంపులో చిక్కుకున్న వారికి జనసేన శ్రేణులు సాయం అందజేయాలని ఆయన కోరారు. వైద్యశిబిరాలు ఏర్పాటు చేయాలని, ఈ విషయంలో పార్టీ డాక్టర్స్ సెల్‌తో సమన్వయం చేసుకోవాలని పేర్కొన్నారు.

నిలువెత్తు నిర్లక్ష్యం

అతి భారీ వర్షాలు ముంచెత్తాక తాపీగా అధికారుల కమిటీ

చేతులు కాలాక ఆకులు పట్టుకున్న చందంగా సీఎం వైఖరి

సాక్షి, అమరావతి: భారీ వర్షాల వల్ల ముంపు ముప్పు పొంచి ఉందని ముందే తెలిసినా అలసత్వంతో వ్యవహరించి లక్షలాది మందిని నిరాశ్రయులుగా మిగిల్చింది! సర్కారు నిర్లక్ష్యం బెజవాడకు పెనుశాపంగా మారింది. భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని మూడు రోజులు ముందు నుంచే వాతావరణ శాఖ, నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నా సీఎం చంద్రబాబు పట్టించుకోలేదు. భారీ వర్షాలు, వరద నిర్వహణపై ప్రణాళిక, అవగాహన లేకపోవడం, అలసత్వం కారణంగా విజయవాడ నగరవాసులు ముంపులో చిక్కుకుపోయారు. వరద పోటెత్తిన తర్వాత సీఎం చంద్రబాబు హడావుడి చర్యలకు దిగారు. ఏపీలో భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని వాతావరణ శాఖ ముందే పలు జిల్లాలకు రెడ్ అలెర్ట్ జారీ చేసింది. వాయుగుండం ప్రభావంతో రాష్ట్రంలో భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని ప్రభుత్వానికి పలు రకాల మెసేజ్‌లు పంపింది. వాతావరణ సమాచారాన్ని ఇవ్వడంలో ఎప్పటికప్పుడు ముందుండే ఏపీ వెదర్‌మ్యాన్ ప్రణీత్ ఆగస్టు 28వ తేదీ నుంచి ఎక్స్ మాధ్యమం ద్వారా పదేపదే ఏపీ ప్రభుత్వం అప్రమత్తమవ్వాలని, అతి భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నారు. గత 31వ తేదీన ఉప ముఖ్యమంత్రి పవన్ కళ్యాణ్‌ని ట్యాగ్ చేస్తూ ఓ వినతిపత్రాన్ని ఎక్స్‌లో పోస్ట్ చేశారు. ఏయే జిల్లాల్లో వర్షాలు కురుస్తాయో అందులో వివరంగా పేర్కొన్నారు. అయినాసరే పట్టించుకునే నాథుడే లేకపోవడంతో రికార్డు స్థాయి వర్షానికి కృష్ణా, గుంటూరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు ముంపునకు గురయ్యాయి. మూడు లక్షల ఎకరాల్లో పంట పొలాలు దెబ్బతిన్నాయి. శనివారం అర్ధరాత్రి నుంచి బుడమేరు ఉప్పొంగి బెజవాడలోని అనేక ప్రాంతాలను ముంచేసింది.

విజయవాడ రాజరాజేశ్వరీపేటలో రైలు పట్టాల వద్దకు చేరిన వరద నీరు

పీకల మీదకు వచ్చాక..

కనీస హెచ్చరికలు లేకుండా వెలగలేరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ గేట్లను ఎత్తి వేయడంతో బుడమేరు వరద విజయవాడను ముంచెత్తింది. భారీ వర్షాలకు బుడమేరు ఉప్పొంగి తిరువూరు, ఎ.కొండూరు, మైలవరం, జి.కొండూరు మీదుగా కొలూరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ వరకూ వస్తుంది. అక్కడ గేట్లు ఎత్తితే విజయవాడ రూరల్ మండలం, విజయవాడ నగరంలోని సింగ్‌నగర్ పరిసరాలన్నీ మునిగిపోతాయి. ఈ విషయం తెలిసి కూడా శనివారం రాత్రి 7.30 గంటలకు గేట్లు ఎత్తివేశారు. దీనికితోడు వెల్లటూరు వద్ద పటమట చెరువుతోపాటు దానిపైనున్న పలు చెరువులకు గండ్లు పడ్డాయి. దీంతో వరద అంతా బుడమేరులోకి రావడంతో కట్ట తెగిపోయింది. బుడమేరు వరద నీరు పోలవరం కాలువ మీదుగా ఇబ్రహీంపట్నం పవిత్ర సంగమం దగ్గర కృష్ణానదిలో కలవాలి. కానీ పోలవరం కాలువకు పలుచోట్ల గండ్లు పడడంతో ఆ వరదంతా విజయవాడవైపే వస్తోంది. బుడమేరు వరద హెడ్‌రెగ్యులేటర్ వద్ద 11 అడుగుల మేర నిలిచిపోయే దాకా అధికార యంత్రాంగం కళ్లు తెరవలేదు. పీకల మీదకు వచ్చాక ఎటువంటి హెచ్చరికలు లేకుండా గేట్లు ఎత్తేశారు. దీంతో శనివారం రాత్రి నుంచి విజయవాడ పరిసర ప్రాంతాలన్నీ మునిగిపోయాయి. మరోవైపు కొండవీటివాగు పొంగి రాజధాని గ్రామాల్లోకి నీరు చేరింది. చివరికి హైకోర్టు కూడా ముంపు బారినపడింది. సెక్రటేరియేట్, అసెంబ్లీ కూడా జలమయంగా మారాయి. కృష్ణా డెల్టా పరిధిలో లక్షల ఎకరాలు మునిగిపోయాయి.

హడావుడే.. కానరాని సన్నద్ధత

వర్షాలపై హెచ్చరికలు పట్టించుకోకుండా సీఎంతో సహా మంత్రులు, ఉన్నతాధికారులు వీకెండ్ విశ్రాంతిలో ఉండిపోయారు. ముందస్తు సన్నద్ధత లేకపోగా, వర్షాలు తీవ్రంగా కురుస్తున్నా సీఎం చంద్రబాబు ఉన్నతాధికారులు, జిల్లాలను అప్రమత్తం చేయలేదు. ఎప్పటిమాదిరిగానే ఆయన శనివారం సాయంత్రం హైదరాబాద్ వెళ్లేందుకు సిద్ధమైనట్లు సమాచారం. మరోవైపు ఉన్నతాధికారులంతా చాలామంది శుక్రవారమే హైదరాబాద్ వెళ్లిపోయారు. వర్షాలు దంచి కొట్టడంతో సాయంత్రానికి పరిస్థితి తీవ్రత గమనించి అప్పుడు హడావుడిగా సమీక్ష నిర్వహించారు. రెండు గంటలకు ఒకసారి తనకు రిపోర్టు చేయాలని సీఎం చంద్రబాబు ఆదేశించారు. సీసీఎల్ఏ నేతృత్వంలో ఉన్నతాధికారులతో రాత్రి 8 గంటల తర్వాత ఒక కమిటీని నియమించారు. అయితే అప్పటికి వారిలో చాలామంది అధికారులు అందుబాటులో లేరు. తీవ్రత తెలిశాక రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి విపత్తుల నిర్వహణ సంస్థ కార్యాలయానికి వెళ్లి తూతూమంత్రంగా సమీక్ష చేశారు. మరోవైపు చంద్రబాబు నివేదికలు, సమీక్షలతో కాలం గడిపారు. ఇదంతా జరుగుతుండగానే ఎటువంటి హెచ్చరికలు లేకుండా అధికారులు బుడమేరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ గేట్లు ఎత్తివేశారు. ఫలితంగా తెల్లారేసరికి విజయవాడ ముంపునకు గురైంది. బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడిన అల్పపీడన ప్రభావంతో ఉమ్మడి గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాల్లో అతి భారీ వర్షాలు కురుస్తాయని ఐఎండీ (వాతావరణ శాఖ) మూడు రోజుల క్రితమే హెచ్చరించింది. మరోవైపు ఎగువ నుంచి కృష్ణాతో పాటు మూసీ, మున్నేరు, బుడమేరు, కట్టలేరు, నాలేరు, రామిలేరుల నుంచి భారీ వరద ప్రభావం ముంచెత్తుతుందని సీడబ్ల్యూసీ కూడా అప్రమత్తం చేసింది. అయినప్పటికీ ప్రజలను అప్రమత్తం చేయడం, సహాయక చర్యలు చేపట్టడంలో ప్రభుత్వం ఘోరంగా విఫలమైంది.

మునిగాక బోట్లు తెప్పిస్తారా?

అనంతరం సమీక్షల పేరుతో అధికారులను పని చేయనివ్వకుండా సీఎం చంద్రబాబు హడావుడి చేశారు. తాడేపల్లిలోని విపత్తుల నిర్వహణ సంస్థ కార్యాలయానికి వెళ్లి సంబంధం లేని మాటలతో అధికారులకు విసుగు తెప్పించారు. ఆ తర్వాత ముంపునకు గురైన విజయవాడ సింగ్‌నగర్ ప్రాంతానికి వెళ్లి రాత్రంతా అక్కడే ఉంటానని, బోట్లు తెప్పిస్తానని, హెలికాప్టర్లు రప్పిస్తానని చెప్పారు. కనీస జాగ్రత్తలు తీసుకోకుండా మునిగిపోయాక వచ్చి పడవలు తెప్పిస్తాననడంపై బాధితులు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. వరద నిర్వహణపై ఏమాత్రం అవగాహన లేకుండా వ్యవహరించి తర్వాత తాపీగా తప్పు గత సర్కారుదేనని చంద్రబాబు బురద చల్లడంపై విస్మయం వ్యక్తమవుతోంది.

వీటికి జవాబేది బాబూ?

1. ఐఎండీ, సీడబ్ల్యూసీ హెచ్చరికలను ఎందుకు బేఖాతర్ చేశారు?
2. ముందు జాగ్రత్త చర్యలు చేపట్టకుండా ఇంత అలసత్వం ఎందుకు?
3. బుడమేరు గేట్లు ఎత్తేముందు ప్రజలను ఎందుకు అప్రమత్తం చేయలేదు?
4. సాక్షాత్తూ మీ ఇంట్లోకే వరద పోటెత్తితే కార్యాలయాల్లో తలదాచుకోవడం నిజం కాదా?
5. వరద బాధితులకు కనీసం మంచినీరు, ఆహారం అందకపోవటానికి మీ వైఫల్యం కారణం కాదా?
6. విపత్తు వేళ అధికార యంత్రాంగాన్ని పని చేయనివ్వకుండా మీ చుట్టూ తిప్పుకోవడం సబబేనా?

అమరావతి.. అస్తవ్యస్తం

అమరావతి ప్రాంతాన్ని ముంచెత్తిన వరద | ఎమ్మెల్యేల నివాస భవనాల్లోకి వరద నీరు

- జలదిగ్బంధంలో హైకోర్టు, రాష్ట్ర సచివాలయం, ఇతర ప్రభుత్వ భవనాలు
- నడుల్ని తలపించిన రహదారులు.. సీడ్ యాక్సిస్ రోడ్డుపైకి భారీగా వరద నీరు
- భారీ వర్షాలకు ఉప్పొంగిన కొండవీటి వాగు, వంకలు

అమరావతిలో నీట మునిగిన ప్రభుత్వ భవనాల ప్రాంతం

నీట మునిగిన ఎస్ఆర్ఎం యూనివర్సిటీ ప్రాంగణం

సాక్షి, అమరావతి/తాడేపల్లి/తాడికొండ: భారీ వర్షాలతో వాగులు, వంకలు ఉధృత రూపం దాల్చడంతో రాజధాని అమరావతి ప్రాంతం పూర్తిగా జలదిగ్బంధంలో చిక్కుకుంది. హైకోర్టు, సచివాలయం పరిసర ప్రాంతాల చుట్టూ నీరు చేరింది. ఎమ్మెల్యేలు, ఐఏఎస్ అధికారుల నివాస భవనాల లోపలికి నీరు ప్రవహించింది. ఇతర ప్రభుత్వ భవనాలు సైతం జలమయమయ్యాయి. రహదారులు.. వాగులు, వంకలుగా మారాయి. సీడ్ యాక్సెస్ రోడ్డుపైన వరద నీరు భారీగా ప్రవహించింది. రాజధాని ప్రాంతంలో ఏర్పాటైన ఎస్ఆర్ఎం, విట్ యూనివర్సిటీలు సైతం నీటమునిగాయి. రహదారులు నీటితో నిండిపోయి నదుల్ని తలపిస్తుండటంతో రాజధాని ప్రాంతానికి రెండు రోజులుగా ప్రయాణాలు పూర్తిగా నిలిచిపోయాయి.

ఉధృత రూపం దాల్చిన కొండవీటి వాగు..

భారీ నుంచి అతి వర్షాలకు కొండవీటి వాగు ఉప్పొంగింది. అదే సమయంలో కృష్ణా నది ఉగ్రరూపం దాల్చింది. ప్రకాశం బ్యారేజీలోని ఉండవల్లి అవుట్‌ఫాల్ స్లూయిజ్‌ల ద్వారా కృష్ణా వరద కొండవీటి వాగులోకి ఎగదన్నింది. రాజధాని అమరావతిని కొండవీటి వాగు వరద చుట్టుముట్టింది. ఈ వాగు రాజధాని ప్రాంతంలో 31.15 కి.మీల పొడవునా ప్రవహిస్తోంది. 2014లో సీఎంగా బాధ్యతలు చేపట్టిన చంద్రబాబు కొండవీటి వాగును పూర్తిగా ప్రక్షాళన చేస్తామని చెప్పారు. వాగు కట్టలను బలోపేతం చేసి, పర్యాటక ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చేస్తామన్నారు. కాని ఒక్క అడుగు కూడా ముందుకుపడకపోవడంతో కొండవీటి వాగు సమస్య ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే అన్న చందంగా ఉండిపోయింది. తుళ్లూరు మండలంలోని కోటేళ్లవాగు, అయ్యన్నవాగు, నక్కవాగు, పాలవాగుల ద్వారా వచ్చే వరద ఉధృతి కూడా కొండవీటి వాగులో ప్రవహించాల్సిన పరిస్థితి రావడంతో రాజధానికి నీటి గండం తప్పడం లేదు. ముంపు ప్రాంతమైన అమరావతిలో రాజధాని వద్దని శివరామకృష్ణన్, బోస్టన్, జీఎన్ రావు కమిటీలు మొత్తుకున్నా చంద్రబాబు పెడచెవిన పెట్టారు. పైగా ఏడాదికి మూడు పంటలు పండే సారవంతమైన భూములను రైతులను భయపెట్టి, బెదిరించి సేకరించారు. ఇలా నిర్మించిన రాజధాని నిర్మాణాలు ఇప్పుడు రెండు రోజులపాటు కురిసిన వర్షాలకే జలదిగ్బంధంలో చిక్కుకున్నాయి.

సారపాక వాగు కల్లోలం

కృష్ణా నది వరద నీరు రాజధాని ప్రాంతంలోని సారపాక వాగులోకి ప్రవహిస్తుండడంతో కలకలం రేగింది. వరద నీరు సారపాక వాగు గుండా బయటకుపోయేందుకు మంతెన సత్యనారాయణరాజు ఆశ్రమం వద్ద గతంలో పైపులైను వేశారు. ఆదివారం అందులో నుంచి రాజధాని గ్రామాల్లోకి నీరు రావడాన్ని స్థానికులు గమనించి ఆపేందుకు ప్రయత్నించారు. అయినా కుదరకపోవడంతో అధికారులకు సమాచారమిచ్చారు. వారు వెంటనే రాకపోవడంతో గ్రావెల్, ఇసుక, బూడిదను తీసుకువచ్చి తూముల వద్ద వేయడంతో ప్రవాహం కొంచెం ఆగింది. స్థానికులు దీన్ని గుర్తించకపోతే వెంకటపాలెం, కృష్ణాయపాలెం, మందడం గ్రామాలు ముంపునకు గురయ్యేవి.

తప్పిన పెను ప్రమాదం.. గాలిలో రైలు పట్టాలు

- కొట్టుకుపోయిన సిమెంట్ దిమ్మెలు, కంకరరాళ్లు
- విజయవాడ– సికింద్రాబాద్ మార్గంలో పలు రైళ్లు బంద్
- డోర్నకల్, మహబూబాబాద్, కేసముద్రంలో పలు రైళ్ల నిలిపి వేత

మహబూబాబాద్ జిల్లా కేసముద్రం- ఇంటికన్నె మధ్య వరద ఉధృతికి దెబ్బతిన్న రైల్వే ట్రాక్

సాక్షి, మహబూబాబాద్/సాక్షి, అమరావతి: కుండపోతగా వర్షాలు కురుస్తుండటంతో తెలంగాణలోని మహబూబాబాద్ జిల్లాలో నాలుగు చోట్ల రైల్వే లైన్లు తీవ్రంగా దెబ్బతిన్నాయి. అధికారులు ఎక్కడికక్కడ రైళ్లను నిలిపివేయడంతో పెను ప్రమాదం తప్పింది. మహబూబాబాద్ రూరల్ మండలం అయోధ్య పెద్ద చెరువు కట్ట తెగడంతో తాళ్లపూసపల్లి సమీపంలో కొత్తగా వేస్తున్న విజయవాడ– సికింద్రాబాద్ లైన్, పాత లైన్ల కింద ఉన్న మట్టి, కంకర రాళ్లతోపాటు సిమెంట్ దిమ్మెలు కొట్టుకుపోయాయి. ఇంటికన్నె, కేసముద్రం మధ్యలో ట్రాక్ అడుగు భాగం అంతా కొట్టుకుపోయింది. దీంతో కేసముద్రంలో సంఘమిత్ర రెండు రైళ్లు, మహబూబాబాద్‌లో సింహపురి, మచిలీపట్నం, డోర్నకల్‌లో పద్మావతి, అప్, డౌన్ రెండు గౌతమి రైళ్లు నిలిపివేశారు. పదివేలకు పైగా ప్రయాణికులు ఇబ్బందిపడ్డారు.

పలు రైళ్ల రద్దు.. దారిమళ్లింపు

విజయవాడ మీదుగా వెళ్లాల్సిన 80కి పైగా ఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్లతోపాటు పదుల సంఖ్యలో ప్యాసింజర్ రైళ్లను రద్దు చేశారు. 49 రైళ్లను దారి మళ్లించారు. ఐదు రైళ్లను పాక్షికంగా రద్దు చేశారు. రాయనపాడు స్టేషన్‌లో కొన్ని రైళ్లు నిలిపివేశారు. జగ్గయ్యపేట స్టేషన్ మీదుగా తొమ్మిది రైళ్లు మళ్లించారు.

రూ.64 కోట్ల విలువైన పాల ఉత్పత్తులు నీటి పాలు

చిట్టినగర్(విజయవాడపశ్చిమ): ఎన్టీఆర్ జిల్లా విజయవాడలోని కృష్ణా మిల్క్ యూనియన్‌కు వరద ప్రభావంతో అపారనష్టం వాటిల్లింది. పాలప్రాజెక్టులో రూ.64 కోట్ల విలువైన పాల ఉత్పత్తులు దెబ్బతిన్నాయి. శనివారం రాత్రి నుంచి వరద నీరు క్రమక్రమంగా పాల ప్రాజెక్టులోకి చేరింది. ప్రొడక్షన్ భవనంతో పాటు పాల ఉత్పత్తులు నిల్వ ఉంచే స్టోరేజీ పాయింట్ పూర్తి స్థాయిలో దెబ్బతింది.

కొట్టుకుపోయిన కొండవీటి వాగు గేట్లు

సాక్షి ప్రతినిధి, గుంటూరు: ఉండవల్లి–అమరావతి కరకట్ట వెంబడి కొండవీటి వాగు కృష్ణా నదిలో కలిసేచోట ఉన్న గేట్లలో రెండు గేట్లు ఆదివారం రాత్రి కొట్టుకుపోయినట్టు సమాచారం. ప్రకాశం బ్యారేజీ వద్ద కొండవీటి వాగు నుంచి నీటిని ఎత్తిపోసేందుకు గతంలో టీడీపీ ప్రభుత్వం ఎత్తిపోతల పథకాన్ని నిర్మించింది. ఆ సమయంలో సరైన జాగ్రత్తలు తీసుకోకపోవడంతో కొండవీటి వాగు ఎత్తిపోతల పథకం వద్ద 17.5 అడుగుల నీటిమట్టం వస్తేనే తోడాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కాగా.. కృష్ణా నదిలో భారీగా వస్తున్న వరద నీరు కొండవీటి వాగు ఎత్తిపోతల పథకం సంపులో చేరడం.. వాగుకు పైనుంచి వచ్చే వరద నీరు సంపు వరకు రాకపోవడంతో గంటగంటకు కొండవీటి నీటిమట్టం పెరుగుతోంది. సాయంత్రం 4 గంటలకు ఉండవల్లి గుహల వద్ద కొండవీటి వాగు 8 అడుగుల ఎత్తులో ప్రవహిస్తుండగా.. రాత్రికి 11 అడుగులకు చేరింది. మరో రెండు అడుగులు పెరిగితే ఉండవల్లిలో కొంత భాగం, పెనుమాకలో పంట పొలాలు, టిడ్కో నివాసాలు మునిగిపోతాయని అధికారులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. సీఆర్‌డీఏ కమిషనర్, ఇరిగేషన్ అధికారులు కొండవీటి వాగు ఎత్తిపోతల పథకం వద్ద సిబ్బందితో సమీక్షిస్తున్నారు. కృష్ణా నది నుంచి కొండవీటి వాగులోకి నీరు రాకుండా ఇసుక బస్తాలు వేయించడంతోపాటు ఎత్తిపోతల పథకం వద్ద నీటి సంపులో పేరుకుపోయిన తూటికాడను తొలగించే పనులు చేపట్టారు.

రైతు కష్టం 'కృష్ణా'ర్పణం

ఏలూరు జిల్లా బొమ్ములూరులో నీట మునిగిన పొలం

సాక్షి, అమరావతి: రెక్కలు ముక్కలు చేసుకొని సాగు చేసిన పంటలన్నీ కృష్ణార్పణమయ్యాయి. భారీ వర్షాలకు పలు జిల్లాల్లో వాణిజ్య, ఉద్యాన పంటలు భారీగా దెబ్బతిన్నాయి. కృష్ణా నదీపరివాహక ప్రాంతంలో మాగాణి, మెట్ట అనే తేడా లేకుండా వాణిజ్య, ఆహార పంటలు దెబ్బతిన్నాయి.

2.30 లక్షల ఎకరాల్లో దెబ్బతిన్న వరిపంట

ఆదివారం సాయంత్రానికి అందిన ప్రాథమిక అంచనాల ప్రకారం 2.75 లక్షల ఎకరాల్లో వ్యవసాయ, 50వేలకు పైగా ఉద్యాన పంటలు దెబ్బతిన్నట్టుగా గుర్తించారు. అత్యధికంగా 2.30 లక్షల ఎకరాల్లో వరి పంట ముంపునకు గురైంది. ఆ తర్వాత 40 వేల ఎకరాల్లో పత్తి, 12వేల ఎకరాల్లో మొక్కజొన్న పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. ఉమ్మడి గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాల్లోనే అత్యధికంగా 2.30 లక్షల ఎకరాలు పూర్తిగా ముంపునకు గురయ్యాయి. ఆ తర్వాత గోదావరి డెల్టా పరిధిలో 25వేల ఎకరాలు, ఉత్తరాంధ్రలో 1500 ఎకరాల్లో పంటలు మునిగినట్టు లెక్కతేల్చారు. ఉభయగోదావరి జిల్లాల్లో 20వేల ఎకరాలు, కర్నూలు జిల్లాలో 15వేల ఎకరాలు, నంద్యాలలో 10వేల ఎకరాల్లో పంటలు ముంపునకు గురయ్యాయి. ముంపునకు గురైన పంట పొలాల్లో 60 నుంచి 70 శాతం పంట పూర్తిగా దెబ్బతినే అవకాశం ఉంటుందని అంచనా వేస్తున్నారు. 30–40శాతం పంటలు ముంపు నుంచి తేరుకునే అవకాశాలు ఉన్నప్పటికీ దిగుబడులు గణనీయంగా తగ్గే అవకాశాలున్నాయని చెబుతున్నారు.

ముంచెత్తిన వరదలు

నూజివీడు నియోజకవర్గం గొడుగువారిగూడెం వద్ద కొట్టుకుపోయిన రోడ్డు

సాక్షి నెట్‌వర్క్ : భారీ వర్షాలకు వరదలు వెల్లువెత్తి వివిధ జిల్లాల్లోని అనేక ప్రాంతాలను ముంచెత్తాయి. ముఖ్యంగా ఎన్టీఆర్, కృష్ణా, గుంటూరు, పల్నాడు, బాపట్ల, ఏలూరు జిల్లాలు అతలాకుతలమయ్యాయి. ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో పాలేరు, మున్నేరు, వైరా ఏరు, కట్టలేరు, బుడమేరు ఉగ్రరూపం దాల్చాయి. బుడమేరు వరద ధాటికి విజయవాడలోని అనేక ప్రాంతాలు పూర్తిగా జలదిగ్బంధంలో చిక్కుకున్నాయి. బాధితులను ట్రాక్టర్ల ద్వారా సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలిస్తుండంగా అజిత్‌సింగ్‌నగర్‌లో ప్రమాదవశాత్తు ఇద్దరు గాయపడి మృతిచెందారు. గొల్లపూడి ఎట్కిన్సన్ రోడ్డులో నీటమునిగి మరొకరు మృతిచెందారు. జి.కొండూరు మండలం హెచ్.ముత్యాలంపాడు వద్ద ట్రాక్టర్‌పై నుంచి బుడమేరు వరదలో పడి ఒకరు, అజిత్‌సింగ్‌నగర్ వద్ద మరొకరు గల్లంతయ్యారు. మరోవైపు.. ఎన్టీఆర్ జిల్లా నందిగామ మండలం ఐతవరం వద్ద జాతీయ రహదారిపైకి వరద ఉధృతితో విజయవాడ–హైదరాబాద్ మధ్య రాకపోకలు నిలిపివేశారు. బుడమేరుతోపాటు పోలవరం కాలువకు పదిచోట్ల గండ్లు పడ్డాయి. మున్నేరు వరద కారణంగా ఏపీ, తెలంగాణ మధ్య రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. మరోవైపు.. గుంటూరులోని పలు కాలనీలూ జలమయమయ్యాయి. వరద ఉధృతి పెరగడంతో రాజధాని అమరావతికి రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. పల్నాడు జిల్లాలోనూ వర్షాలకు లోతట్టు గ్రామాలు ఇంకా వరదనీటిలోనే చిక్కుకుపోయాయి. విజయవాడ–అమరావతి మధ్య, మాచర్ల–గుంటూరు మధ్య రాకపోకలు స్తంభించిపోయాయి. ఇక బాపట్ల జిల్లా వేమూరు నియోజకవర్గం కొల్లూరు మండలం పెసర్లంక అరవింద వారధి సమీపంలో కృష్ణానది గట్టుకు గండిపడింది. దీంతో వరద నీరు మండలంలోని 20 లంక గ్రామాల్లో ఇళ్లను నీరు చుట్టుముట్టింది. ఆగిరిపల్లి మండలం వట్టిగుడిపాడులో పెదవాగులో పడి నాగవీర్రాజు అనే వ్యక్తి గల్లంతయ్యాడు. మరోవైపు.. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో పలు ప్రాంతాల్లో పంటలు నీటమునిగాయి. నంద్యాల పట్టణంలోని కుందూ, మద్దిలేరు వాగులు పొంగి ప్రవహిస్తుండడంతో రాకపోకలకు అంతరాయం ఏర్పడింది.

'నల్లమల' అభయారణ్యంలో..

ప్రకాశం జిల్లా నల్లమల అభయారణ్యంలో భారీ వర్షాలకు పలు వాగులు పొంగి ప్రవహిస్తున్నాయి. కర్నూలు–గుంటూరు రహదారిలోని రోళ్లపెంట సమీపంలో కొండచరియలు విరిగిపడటంతో వాహనాలను దారి మళ్లించారు. దోర్నాల–ఆత్మకూరు మధ్య ఘాట్ రోడ్డులో ప్రయాణాలను పూర్తిగా నిలిపేశారు. కర్నూలు మార్గంలో ట్రాఫిక్‌కు తీవ్ర అంతరాయం ఏర్పడడంతో అడివి మధ్యలో వాహనాలు నిలిచిపోయాయి.

అంధకారంలో 'ఎన్‌టీటీపీఎస్'

- వేమూరి రాధాకృష్ణకు చెందిన మినీ హైడల్ ప్రాజెక్ట్ వల్ల వెనక్కి వచ్చిన బుడమేరు
- డాక్టర్ నార్ల తాతారావు థర్మల్ విద్యుత్ ఉత్పత్తి కేంద్రంపై వరద ప్రభావం
- ఫలితంగా అన్ని యూనిట్లలో నిలిచిన విద్యుత్ ఉత్పత్తి

సాక్షి, అమరావతి: బుడమేరుపై ఏబీఎన్ ఆంధ్రజ్యోతి ఎండీ వేమూరి రాధాకృష్ణకు చెందిన యాక్టిక్ పవర్ కార్పొరేషన్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ నిర్మించిన 1.4 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల జల విద్యుత్ ఉత్పత్తి (మినీ హైడల్) ప్లాంట్ వల్ల డాక్టర్ నార్ల తాతారావు థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ (డాక్టర్ ఎన్‌టీటీపీఎస్)లో అంధకారం అలుముకుంది. ఫలితంగా అన్ని యూనిట్లలో విద్యుత్ ఉత్పత్తి నిలిచిపోయింది. బుడమేరు వరద ప్రవాహానికి ఈ జల విద్యుత్ కేంద్రం అడ్డుపడటంతో ఆ వరద నీరు వెనక్కి ఎగదన్ని విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ (వీటీపీఎస్)ను ముంచెత్తింది. సాధారణంగా వీటీపీఎస్‌లో విద్యుదుత్పత్తికి వినియోగించి, చల్లార్చిన నీటిని బుడమేరు ద్వారా కృష్ణా నదిలోకి వదులుతుంటారు. బుడమేరుకు జాతీయ రహదారి వైపున ఉన్న ఐలాండ్‌లో హైడల్ ప్లాంట్‌ను నిర్మించాలని 1998 ఏప్రిల్ 13న జీవో ఇచ్చారు. కానీ దీన్ని ఏకంగా రెగ్యులేటర్‌పైనే ఏర్పాటు చేశారు. దీనివల్ల గతంలో 80 మీటర్లు ఉన్న బ్యాక్ వాటర్ కెనాల్ 50 మీటర్లకు తగ్గిపోయింది. ఇలా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా నిర్మించిన జల విద్యుత్ కేంద్రం ప్రస్తుతం పనిచేయకపోయినప్పటికీ అడ్డుగా ఉండటం వల్ల బుడమేరు, కృష్ణా నదులు ఒకేసారి ఉప్పొంగాయి. దీంతో వీటీపీఎస్‌లో 1,260 మెగావాట్ల విద్యుదుత్పత్తికి ఆటంకం కలిగింది.

కారుపైనే కన్నీటి వీడ్కోలు

సాక్షి, అమరావతి: పాలకుల నిర్లక్ష్యానికి..ప్రకృతి ప్రకోపానికీ బలైపోయిన ఓ నిండు ప్రాణం..అంతిమ యాత్రకు సైతం నోచుకోక వరద నీటిలో కారునే అంపశయ్యగా మార్చుకున్న వైనమిది. భారీ వరదలు వస్తాయని ముందుగానే గ్రహించి, ప్రజలను సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పూర్తిగా విఫలమైంది. ఫలితంగా విజయవాడలోని సింగ్‌నగర్ పరిసర ప్రాంతాలను బుడమేరు ముంచెత్తింది. ఆ విపత్తు నుంచి తమను తాము రక్షించుకునేందుకు ఓ కుటుంబం ఆ నీటిలోనే కాలినడకన సురక్షిత ప్రాంతానికి బయలుదేరింది. ఆ కుటుంబం సింగ్ నగర్ మసీదు వీధి వద్దకు చేరుకునే సరికి వారిలోని ఓ మహిళకు అకస్మాత్తుగా గుండెపోటు వచ్చింది. కుటుంబ సభ్యులు తమను కాపాడమని ఎంతగా అరిచినా ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. అధికారులెవరూ అటువైపు కన్నెత్తి చూడలేదు. ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్లి వైద్యం అందించే అవకాశం లేక, కుటుంబ సభ్యులు చూస్తుండగానే ఆ మహిళ వరద నీటిలోనే ప్రాణాలు వదిలింది. ఆమె మృత దేహాన్ని భుజానికెత్తుకుని కొంత దూరం మాత్రమే ఆ నీటి ప్రవాహంలో వెళ్లగలిగిన కుటుంబ సభ్యులు, అంతకు మించి కదలలేకపోయారు. శ్మశానానికి తీసుకువెళ్లే దారి కనిపించకపోవడంతో మరలా వచ్చి తీసుకెళదామని భావించి అక్కడే వరదలో మునిగి ఉన్న ఓ కారుపైన మహిళ మృత దేహాన్ని ఉంచారు.

అధికారి అత్యుత్సాహానికి వివాహిత బలి

భర్త ప్రవీణ్‌తో పార్వతి (ఫైల్)

జి.కొండూరు: అధికారి అత్యుత్సాహానికి భర్త కళ్లెదుటే వరద ప్రవాహంలో భార్య గల్లంతైన ఘటన ఇది. ఇబ్రహీంపట్నం మండలంలోని సత్యనారాయణపురానికి చెందిన పైడిపాముల పార్వతి(28)కి జి.కొండూరు మండల పరిధి హెచ్.ముత్యాలంపాడుకి చెందిన గొర్రె ప్రవీణ్‌తో ఏడాది క్రితం వివాహమైంది. పార్వతి జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో గ్రామ సోషల్ ఆడిట్ పర్సన్(వీఎస్ఏ)గా చేరింది. ఆత్కూరులో సోషల్ ఆడిట్ నిర్వహించేందుకు అధికారులు శనివారం గ్రామ సభను నిర్వహించారు.ఈ ఆడిట్ పూర్తి కాకపోవడంతో శనివారం సాయంత్రం వరద ఉధృతి పెరిగి సొంత గ్రామం ముత్యాలంపాడు వెళ్లేందుకు వీలులేక ఆత్కూరులోనే శనివారం రాత్రి ఉండిపోయారు. ఆదివారం కూడా ఆడిట్‌ను నిర్వహించిన అధికారి(డీఆర్‌పీ) ఆడిట్‌కు సంబంధించిన ఫైల్‌ను తీసుకురావాలని పార్వతిని ఆదేశించాడు. దీంతో ట్రాక్టరును తీసుకొని పార్వతితో పాటు ఆమె భర్త ప్రవీణ్ ఆదివారం ముత్యాలంపాడు వెళ్లే క్రమంలో అదే గ్రామానికి చెందిన మరో ఏడుగురు ట్రాక్టరుపై ఎక్కారు. వీరంతా బుడమేరు వరద ప్రవాహంలోకి వెళ్లగానే ట్రాక్టర్ అదుపు తప్పి బోల్తా పడింది. ఈ ప్రమాదంలో ట్రాక్టరు డ్రైవరుతో పాటు ట్రాక్టరుపై ఉన్న 9 మంది వరద ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయారు. పార్వతి మినహా మిగిలిన 9 మంది ఫెన్సింగ్ తీగను పట్టుకొని సాయం కోసం కేకలు పెట్టారు. జి.కొండూరు పోలీసులు అక్కడికి చేరుకొని స్థానికుల సాయంతో వారిని బయటకు తీసుకొచ్చారు. ఈ ప్రమాదంలో పార్వతి వరద ప్రవాహంలో గల్లంతైంది. సోషల్ ఆడిట్ అధికారి అత్యుత్సాహం ప్రదర్శించి రికార్డు తీసుకురామని ఆదేశించడం వల్లనే ప్రమాదం జరిగి పార్వతి గల్లంతైందని గ్రామస్తులు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

వరద ప్రాంతాల్లో మూగబోయిన సెల్‌ఫోన్లు

సాక్షి, అమరావతి:బుడమేరు వరద వల్ల విజయవాడలోని సింగ్‌నగర్ పరిసర ప్రాంతాల్లోని ప్రజల బాధలు వర్ణనాతీతంగా ఉన్నాయి. వరద ప్రభావంతో విద్యుత్ సరఫరాను నిలిపివేశారు. దీంతో చీకటిలోనే బిక్కుబిక్కుమంటూ కాలం గడుపుతున్నారు. తమ గోడును ఎవరికైనా చెప్పుకుందామన్నా, కాపాడమని అర్థిద్దామన్నా కూడా సెల్‌ఫోన్లు పనిచేయడం లేదు. ఆహారం, తాగునీరు ఇచ్చేందుకు ప్రభుత్వం తరపున ఎవరూ రావడం లేదు.

పాలేరు వంతెన 20 మీటర్లు కోత

హైదరాబాద్ – విజయవాడ మధ్య రాకపోకలు బంద్

జగ్గయ్యపేట: ఎన్టీఆర్ జిల్లా జగ్గయ్యపేట మండలం గరికపాడు చెక్‌పోస్ట్ సమీపంలోని పాలేరుపై ఉన్న వంతెన వరద కారణంగా కోతకు గురైంది. హైదరాబాద్ నుంచి విజయవాడ వచ్చే మార్గంలో ఉన్న ఈ బ్రిడ్జి ఆదివారం సాయంత్రం పది మీటర్ల మేర, రాత్రి పది గంటలకు 20 మీటర్ల మేర దెబ్బతింది. దీంతో ఇరురాష్ట్రాల అధికారులు రాకపోకలు నిలిపివేశారు. దీంతో ఈ మార్గంలో ప్రయాణిస్తున్న వాహనదారులు తీవ్ర ఇక్కట్లకు గురవుతున్నారు.

వెనక్కి వెళ్లిన సముద్రం

కోడూరు(అవనిగడ్డ): కృష్ణాజిల్లా, కోడూరు మండలం, హంసలదీవి సమీపంలోని పాలకాయతిప్ప బీచ్ వద్ద వింత పరిస్థితి నెలకొంది. ప్రస్తుతం ఏర్పడిన వాయుగుండం కళింగపట్నం వద్ద తీరాన్ని తాకగా, పాలకాయతిప్ప బీచ్‌వద్ద సముద్రం సుమారు 50 మీటర్ల మేర వెనక్కి వెళ్లింది. ఈ కారణంగా తీరం ఒడ్డు వెంట సుమారు మూడు అడుగుల మేర ఇసుక దిబ్బలు ఏర్పడ్డాయి. దీంతో తీరప్రాంత ప్రజలు భయాందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

విజయవాడ కృష్ణలంకలోని రణదివెనగర్ వైపు నిర్మించిన వరద రక్షణ గోడ

వరదల నుంచి కోట వంటి రక్షణ

విజయవాడలో కృష్ణా నదికి రిటైనింగ్ వాల్ నిర్మించిన మాజీ సీఎం వైఎస్ జగన్

- 12 లక్షల క్యూసెక్కుల వరద వచ్చినా ముప్పు లేకుండా చర్యలు
- గతంలో బ్యారేజీ నుంచి 3 లక్షల క్యూసెక్కులు వదిలితేనే ముంపు
- ఇప్పుడు 10.26 లక్షల క్యూసెక్కులు వరద వచ్చినా నిశ్చింతగా నదీ పరివాహక ప్రాంత ప్రజలు

సాక్షి ప్రతినిధి, విజయవాడ: గతంలో చినుకు పడితే విజయవాడ కృష్ణలంక వాసులు వణికిపోయేవారు. ప్రకాశం బ్యారేజీ గేట్లు ఎత్తితే బెంబేలెత్తిపోయేవారు. కరకట్ట వెంబడి ఇళ్లను నీళ్లు ముంచెత్తడంతో జనం కంటిమీద కునుకు లేకుండా అల్లాడిపోయేవారు. మోయగలిగినన్ని సామాన్లు సర్దుకుని పునరావాస కేంద్రాలకు వెళ్లేవారు. కానీ.. ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి పూర్తిగా మారిపోయింది. దశాబ్దాలుగా కృష్ణలంక ప్రాంత ప్రజలను తీవ్ర భయాందోళనలకు గురిచేస్తున్న వరద ముంపు సమస్య శాశ్వతంగా తప్పింది. గత సీఎం వైఎస్ జగన్ దార్శనికత వల్ల ఆదివారం 10.26 లక్షల క్యూసెక్కులు వరద వచ్చినా.. ఆ విషయమే తెలియకుండా ప్రశాంతంగా తమ ఇళ్లలో ఉంటున్నారు. గతంలో ప్రకాశం బ్యారేజీ నుంచి కేవలం మూడు లక్షల క్యూసెక్కుల వరద నీరు వదిలితే చాలు... కృష్ణలంక, రాణిగారితోట, రామలింగేశ్వరనగర్, కోటినగర్, పోలీస్‌కాలనీ, రణదివెనగర్, గౌతమినగర్, నెహ్రూనగర్, చలసానినగర్, గీతానగర్, బాలాజీనగర్, ద్వారకానగర్, భూపేష్‌గుప్తానగర్, భ్రమరాంబపురం, తారకరామానగర్ ప్రాంతాలు నీటమునిగేవి. వరద మొదలవగానే ఈ ప్రాంతాల్లోని దాదాపు 80వేల మంది ప్రజలు పునరావాస కేంద్రాలకు వెళ్లాల్సి వచ్చేది. ఈ పరిస్థితులను గమనించిన గత సీఎం వైఎస్ జగన్‌మోహన్‌రెడ్డి 12 లక్షల క్యూసెక్కులు వరద వచ్చినా చుక్కనీరు ఇళ్లలోకి రాకుండా రూ.474.51 కోట్లతో కృష్ణా నది వెంబడి పద్మావతి ఘాట్ నుంచి యనమలకుదురు వరకు మూడు దశల్లో 5.66 కిలో మీటర్లు పటిష్టంగా రక్షణ గోడ నిర్మించారు. ఈ ప్రాంత ప్రజలకు వరద ముంపు నుంచి రక్షణ కల్పించడమే కాకుండా రూ.12.3 కోట్లతో రివర్ ఫ్రంట్ పార్కును అభివృద్ధి చేశారు.

సీఎం చుట్టూ యంత్రాంగం..

బాధితులకు అందని సహాయం

విజయవాడలో వరద బాధితుల హాహాకారాలు

- బుడమేరు ముంపులో వేలాది కుటుంబాలు

సాక్షి, అమరావతి: బుడమేరు ముంపుతో విజయవాడలోని సింగ్‌నగర్ తదితర ప్రాంతాలన్నీ విలవిల్లాడుతుంటే.. అధికార యంత్రాంగం సీఎం చంద్రబాబు చుట్టూ తిరగక తప్పని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ప్రత్యక్ష పర్యవేక్షణ పేరుతో ఆదివారం సాయంత్రం నుంచి చంద్రబాబు విజయవాడలోనే మకాం వేయడంతో అధికారులు సహాయక చర్యల్లో పాలు పంచుకునే అవకాశం లేకుండాపోయింది. ఉన్నతాధికారులతో వరుస సమీక్షలు, మీడియా సమావేశాలతో చంద్రబాబు హడావుడి చేస్తున్నారు.

ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో దారుణ పరిస్థితులు

వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో దారుణమైన పరిస్థితులు నెలకొన్నాయి. వేలాది కుటుంబాలు ముంపునుంచి బయటపడే మార్గం లేక బిక్కుబిక్కుమంటూ ఇళ్లలోనే ఉండిపోయాయి. చుట్టూ ఎటు చూసినా నీరే కనిపిస్తుండటంతో వరద బాధితులు ఇళ్లల్లోనే కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. కనీసం ముంపులో చిక్కుకుపోయిన ప్రజలకు మంచినీళ్లు, ఆహారం అందించే ఏర్పాట్లు కూడా సరిగా చేయలేదు. శనివారం రాత్రి నుంచి అనేక కుటుంబాలు బయటపడే దారిలేక, ఇంట్లో ఏమీలేక నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. తమకు తెలిసిన వారికి, అధికారులకు ఫోన్లు చేసి బయటకు తీసుకువెళ్లాలని పదేపదే వేడుకుంటున్నా పట్టించుకునే నాథుడే లేకుండాపోయాడు. సింగ్‌నగర్ డాబా కొట్ల సెంటర్‌లోని ఒక భవనంలో చిరుద్యోగం చేసుకునే రాజు కుటుంబం అద్దెకు ఉంటోంది. శనివారం రాత్రి ఇంటికెళ్లిన రాజు తిరిగి బయటకు వచ్చే అవకాశం లేకుండాపోయింది. కరెంటు పోవడంతో దిక్కుతోచని స్థితిలో కొట్టుమిట్టాడుతున్నారు. అతనితోపాటు ఉన్న మరో ఏడుగురు కుటుంబ సభ్యులు తెలిసిన వారందరికీ ఫోన్లు చేస్తూ తమను ఎలాగైనా బయటకు తీసుకురావాలని వేడుకుంటున్నారు. వారి బంధువులు కూడా వరద వల్ల ఏమీ చేయలేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అయోధ్య నగర్‌లోని ఒక ప్రైవేటు ఉద్యోగి తన కుటుంబంతో ఇలాగే ఇరుక్కుపోయి చంటిపిల్లలకు పాలు కూడా ఇవ్వలేక నానాబాధలు పడుతున్నారు.

సీఎం సేవలోనే అధికారులు

ఒకవైపు వరద బాధితులు అష్టకష్టాలు పడుతుంటే అధికార యంత్రాంగం మాత్రం ముఖ్యమంత్రి సేవలోనే ఉండిపోయింది. కలెక్టర్ నుంచి అన్ని స్థాయిల అధికారులు ఆయన చుట్టూనే ఉన్నారు. కంట్రోల్ రూమ్‌కి బాధితులు ఫోన్లు చేస్తున్నా.. సరైన స్పందన ఉండటం లేదని బాధితులు వాపోతున్నారు. శనివారం సాయంత్రం నుంచి విజయవాడలోని ఎన్టీఆర్ జిల్లా కలెక్టరేట్‌లోనే మకాం వేసిన చంద్రబాబు నాలుగైదు సమీక్షలతో అధికారులను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేశారు. రెండుసార్లు మీడియా సమావేశాలు నిర్వహించారు. ఈ హడావుడే తప్ప బాధితులను బయటకు తీసుకువచ్చే ప్రయత్నాలు చేయడం లేదు.

జల విలయం: విజయవాడ-నూజివీడు ప్రధాన రహదారి

విలయవాడ

చరిత్ర చూడని అత్యంత భారీ వర్షం బెజవాడను ముంచేసింది. ఆ వెనుకే బుడమేరు ఉగ్రరూపం దాల్చింది. కట్టలు దాటుకుని విజయవాడను విలయవాడగా మార్చేసింది. చుట్టుపక్కన ప్రాంతాలనూ కమ్మేసింది. నడుం లోతు నీటిలో నగరం తేలియాడుతోంది. ఆదివారం ఉదయం ఊహించని విధంగా వచ్చిన బుడమేరు వరద ఉధృతితో విజయవాడ పరిసర ప్రాంతాల్లోని వేలాది ఇళ్లలోకి భారీగా నీరు చేరింది. విద్యుత్ నిలిచిపోవడంతో ప్రజలు బిక్కుబిక్కుమంటూ జీవనం సాగిస్తున్నారు. మంచినీరు, ఆహారం కోసం అలమటిస్తున్నారు. నగరంలో 3.50 లక్షల మంది వరదలో చిక్కుకుపోయారు. సర్కారు సాయం అందక హాహాకారాలు చేస్తున్నారు.

– సెంట్రల్ డెస్క్/ఫొటోలు: రూబెన్, చక్రపాణి, పవన్

అమ్మకు ఎంత కష్టం: సింగ్‌నగర్‌లో వరద నీటిలోనే గర్భిణి తరలింపు

ఇప్పుడెక్కడ ఉంచాలి: కండ్రిక వద్ద అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న వృద్ధుడి తరలింపు

నడి సంద్రంలో నగరం: విజయవాడలో నీట మునిగిన సింగ్‌నగర్ ఏరియల్ వ్యూ

ఏమయ్యారో: సింగ్‌నగర్‌లో తనవాళ్ల ఆచూకీ తెలియక రోదిస్తున్న మహిళ

మళ్లీ ఎప్పుడొస్తామో: సింగ్‌నగర్‌లో ట్రాక్టర్లపై సురక్షిత ప్రాంతాలకు వెళ్తున్న ప్రజలు

చెత్త వాహనమే దిక్కు: సింగ్‌నగర్-నూజివీడు రోడ్డులో బాధితులను వీఎంసీ చెత్త వాహనంలో సురక్షిత ప్రాంతాలకు వెళ్తున్న వరద బాధితులు

చిట్టి పడవ: పైపుల రోడ్డులో చిన్నతొట్టిలో చిన్నారుల తరలింపు

తలో చెయ్యేసి: వృద్ధుడిని వరదబారి నుంచి కాపాడుతూ..

ఎంత తోడినా: దుకాణంలో చేరిన నీటిని తోడుతూ..

రిక్షావాలా జిందాబాద్: చిట్టినగర్‌లో ఓ కుటుంబాన్ని తీసుకువెళుతున్న వృద్ధుడు

నేనున్నాగా: బిడ్డలతో సురక్షితంగా తీసుకెళ్తున్న తండ్రులు

ఊరా.. చెరువా: వరద నీటితో నిండిన కండ్రిక

పట్టు జారితే అంతే: సింగ్‌నగర్‌లో పొక్లెయిన్‌పై ముంపు బాధితుల తరలింపు

ఇల్లూ చెరువే: కండ్రికలో వరదనీరు చేరడంతో ఇలా

వాహనాల ఈత: సింగ్‌నగర్-నూజివీడు రోడ్డులో ఇదీ పరిస్థితి

మాతోనే: పెంపుడు కుక్కతో..

చెల్లెమ్మకు అభయం: పైపుల రోడ్డులో యువతిని కాపాడిన స్థానికులు

ఇది పెట్రోల్ బంకే: సింగ్‌నగర్ నూజివీడు రోడ్డులో నీట మునిగిన బంక్

దీనావస్థ: సింగ్‌నగర్ నూజివీడు రోడ్డులో వరద ముంపు నుంచి సురక్షిత ప్రాంతాలకు వెళుతున్న ప్రజలు

తాతా జాగ్రత్త: పైపుల రోడ్డులో నడుం లోతు నీటిలో వెళుతున్న వృద్ధులు

సాక్షి విజయవాడ సిటీ

ఎన్టీఆర్ జిల్లా

సోమవారం ၊ 2 ၊ సెప్టెంబర్ ၊ 2024

సాగరతీరం గేట్లు మూసివేత

కోడూరు: పాలకాయతిప్ప బీచ్ వద్ద తీరం గేట్లను మెరైన్ పోలీసులు మూసివేశారు. పర్యాటకులు తమకు సహకరించాలని పోలీసులు కోరారు.

దుర్గమ్మ సేవలో..

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): ఇంద్రకీలాద్రిపై దుర్గమ్మను తిరుమల తిరుపతి హాతీరాంజీ మఠం తాత్కాలిక మహంత్ ఓంప్రకాష్ ఆదివారం దర్శించుకున్నారు.

పేదల మదిలో రాజముద్ర

పేదల మదిలో రాజముద్ర వేసిన వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి వర్ధంతిని ఉమ్మడి జిల్లాలో సోమవారం నిర్వహించనున్నారు. పలు సేవా కార్యక్రమాలు చేయడానికి ఏర్పాట్లు చేశారు. -10లో▸

న్యూస్‌రీల్

నేడు పాఠశాలలకు సెలవు

కంకిపాడు: జిల్లాలో కురుస్తున్న భారీ వర్షాలు, వరద ఉధృతి కారణంగా అన్ని ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలకు ఈ నెల 2వ తేదీ సెలవు ప్రకటిస్తున్నట్లు డీఈఓ తాహెరా సుల్తానా ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు.

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ): వరద ఉధృతి కారణంగా ఎన్టీఆర్ జిల్లాలోని ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ పాఠశాలలు, జూనియర్ కళాశాలలకు సోమవారం సెలవు ప్రకటించినట్లు కలెక్టర్ సృజన, డీఈవో సుబ్బారావు తెలిపారు.

జాబ్‌మేళా వాయిదా

మచిలీపట్నంటౌన్: జిల్లా ఉపాధి కల్పన శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఈ నెల మూడో తేదీ మంగళవారం అవనిగడ్డలో నిర్వహించనున్న జాబ్ మేళాను వాయిదా వేసినట్లు ఆ శాఖ జిల్లా అధికారి దేవరపల్లి విక్టర్ బాబు ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. వాయుగుండంగా కారణంగా కురుస్తున్న భారీ వర్షాలతో ఇబ్బంది పడుతున్న బాధితులకు అవనిగడ్డలోని ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో పునరావాస కేంద్రంగా ఏర్పాటు చేయడంతో జాబ్‌మేళాను వాయిదా వేశారని వివరించారు. జాబ్ మేళా ఎప్పుడు నిర్వహించేది త్వరలోనే తెలియజేస్తామని ఆయన తెలిపారు.

సురక్షిత ప్రాంతాలకు నిండు గర్భిణులు

లబ్బీపేట(విజయవాడతూర్పు): రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న వానలకు బుడమేరు ఉగ్రరూపం దాల్చింది. జక్కంపూడి వైఎస్సార్ కాలనీ, పలు కాలనీలు జలమయమయ్యాయి. నాలుగు నుంచి ఐదడుగుల మేర రోడ్లపై నీరు ప్రవహిస్తోంది. దీంతో వైద్య ఆరోగ్యశాఖాధికారి డాక్టర్ మాచర్ల సుహాసిని ఈ నెలలో ప్రసవించనున్న గర్భిణులపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారించారు. ముంపు ప్రాంతాల్లో తమ రికార్డుల్లో ఉన్న గర్భిణుల ఇళ్లకు వెళ్లి వారిని సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించారు. వైఎస్సార్ కాలనీ, ఊర్మిళానగర్, కబేళా, సింగ్‌నగర్ తదితర ప్రాంతాల్లో నిండు గర్భిణులను సమీపంలోని పట్టణ ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలకు 108 వాహనాల్లో తరలించారు. మరికొందరిని ప్రభుత్వాస్పత్రికి పంపించారు. కొందరు గర్భిణులు రావడానికి నిరాకరించగా, డీఎంహెచ్ఓ డాక్టర్ మాచర్ల సుహాసిని వారికి కౌన్సిలింగ్ ఇచ్చి, ప్రతి ఒక్కరూ సురక్షిత ప్రాంతాల్లో ఉండాలని సూచించారు. వైద్య ఆరోగ్య సిబ్బందికి సహకరించాలని కోరారు. కార్యక్రమంలో నగరంలోని యూపీహెచ్‌సీల వైద్యులు, వైద్య సిబ్బంది, 108 సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

ఆర్‌అండ్‌బీ రోడ్డు పరిశీలన

కొండపల్లి(ఇబ్రహీంపట్నం): కొండపల్లి శాంతి నగర్ వద్ద బుడమేరు వరద నీటి ప్రవాహంతో కోతకు గురైన ఆర్‌అండ్‌బీ రోడ్డును రాష్ట్ర జలవనరుల శాఖ మంత్రి నిమ్మల రామానాయుడు, ఎమ్మెల్యే వసంత వెంకటకృష్ణప్రసాద్ ఆదివారం రాత్రి పరిశీలించారు. బుడమేరుకు వచ్చిన వరద ప్రవాహంపై ఆరా తీశారు. నూతన వంతెన నిర్మాణ పనులు ఆగిపోవడానికి కారణాలు తెలుసుకున్నారు. కొండపల్లి నుంచి కవులూరుకు రాకపోకలు పునరుద్ధరించడానికి శరవేగంగా చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. వరద తాకిడికి గురైన ఇందిరమ్మ కాలనీ వాసులను పరామర్శించారు. పునరావాస కేంద్రాల్లో వసతులు కల్పించాలన్నారు.

పలుచోట్ల జారిన కొండచరియలు

గుణదల(విజయవాడ తూర్పు): ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాల కారణంగా కొండచరియలు జారిపడుతున్నాయి. దీంతో కొండప్రాంతవాసులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. పలుప్రాంతాల్లో ఆదివారం కొండచరియలు జారిపడటంతో పలుఇళ్లు స్వల్పంగా ధ్వంసమైన ఘటనలు చోటుచేసుకున్నాయి. మాచవరం యారం వారి వీధి పైభాగంలో మరో రెండు ఇళ్లు స్వల్పంగా ధ్వంసమయ్యాయి. క్రీస్తురాజపురం, గంగిరెద్దుల దిబ్బ కొండ ప్రాంతంలో ఇదే పరిస్థితి నెలకొంది.

దుర్గగుడి ఘాట్‌రోడ్డులో విరిగిన రిటైనింగ్ వాల్

ఇంద్రకీలాద్రి(విజయవాడపశ్చిమ): దుర్గగుడి ఘాట్‌రోడ్డులో ఆదివారం రిటైనింగ్ వాల్ విరిగిపడింది. ఘాట్‌రోడ్డులోని మొదటి మలుపు వద్ద రిటైనింగ్ వాల్ కొంతమేర జారి కింద పడింది. ఘటనలో ఎటువంటి ప్రమాదం జరగలేదని దేవస్థాన అధికారులు పేర్కొంటున్నారు.

పైపుల రోడ్డు సెంటర్‌లో నిలిచిన వరద నీరు

ప్రకాశం బ్యారేజీ నుంచి దిగువకు వరద నీరు

సింగ్‌నగర్ ఫ్లై ఓవర్‌పై బాధితురాలితో మాట్లాడుతున్న కలెక్టర్ సృజన

జల విలయం

- ఉపనదుల ఉగ్రరూపం
- పొంగుతున్న వాగులు వంకలు
- విజయవాడను ముంచెత్తిన బుడమేరు
- నగానికిపైగా నగరం జలదిగ్బంధం

వాయుగుండ ప్రభావంతో రెండు రోజులుగా కురుస్తున్న వానలకు లోతట్టు ప్రాంతాల ప్రజలు విలవిలలాడుతున్నారు. ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో ప్రజా జీవితం అతలాకుతలమవడమే కాకుండా కనీవినీ ఎరుగని రీతిలో పంట, ఆస్తి నష్టం సంభవించింది. ఉపనదులు ఉధృతంగా ప్రవహించడంతో రహదారుల కోతకు గురయ్యాయి. బుడమేరు ఉగ్రరూపం దాల్చి విజయవాడ నగరాన్ని ముంచేసింది. ముంపు ప్రభావంతో కాలనీలు నీటిలో తేలుతున్నాయి. విజయవాడ, హైదరాబాద్ మధ్య రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి.

గాంధీనగర్/అజిత్‌సింగ్‌నగర్(విజయవాడ సెంట్రల్): వాయుగుండ ప్రభావంతో కురుస్తున్న వానలు ఎన్టీఆర్ జిల్లాను ముంచేశాయి. జిల్లాలో శనివారం ఉదయం 8.30 గంటల వరకు 131.98 మిల్లీమీటర్ల సగటు వర్షపాతం, శనివారం నుంచి ఆదివారం ఉదయం వరకు 193.78 మిల్లీమీటర్ల సగటు వర్షపాతం నమోదైంది. ఆదివారం వాన లేకపోయినా వరద ప్రభావం తీవ్రంగా ఉంది. జిల్లాలోని కట్టలేరు, వైరా, మున్నేరు పాలేరు, బుడమేరు ఉగ్ర రూపం దాల్చాయి. పలు చోట్ల రహదారులు కోతకు గురయ్యాయి. బుడమేరు విజయవాడ నగరంపై వరద పంజా విసిరింది. గొల్లపూడి పంట కాలువ, జక్కంపూడి రోడ్డు ఏకమై ప్రవహించాయి. రాయనపాడు వద్ద రైళ్లు నిలిచిపోయాయి. హైదరాబాద్ విజయవాడ మధ్య రాకపోకలు నిలిచి పోయాయి.

ఐతవరం వద్ద జాతీయ రహదారిపైకి నీరు

నందిగామ మండలం ఐతవరం గ్రామం వద్ద విజయవాడ, హైదరాబాద్ జాతీయ రహదారిపైకి వరద నీరు చేరడంతో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. విజయవాడ నుంచి వచ్చే వాహనాలను కీసర వద్ద, హైదరాబాదు నుంచి వచ్చే వాహనాలను నందిగామ వద్ద నిలిపివేశారు. కట్టలేరు, వైరా ఏరు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్నాయి. పత్తి, మిర్చి, మొక్కజొన్న, వరి పైర్లు నీట మునిగాయి. పల్లపు ప్రాంతాలు జలమయమయ్యాయి.

తిరువూరులో

తిరువూరు నియోజకవర్గ పరిధిలో గంపలగూడెం మండలం తోటమూల వద్ద కట్టలేరు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. తోటమూల విజయవాడ మధ్య రాకపోకలు పూర్తిగా నిలిచిపోయాయి. కాకర్ల వద్ద జాతీయ రహదారిపై వరద నీరు చేరింది. 'తిరువూరు'లో పలువాగులు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తుండటంతో పంట పొలాలను ముంచెత్తాయి. వరి 14వేల ఎకరాలు, 3వేల ఎకరాల్లో పత్తి, పెసర 150 ఎకరాల్లో దెబ్బతిన్నట్లు అధికారులు ప్రాథమికంగా అంచనా వేశారు. తిరువూరు ఆర్టీసీ డిపో నుంచి అన్ని రూట్లలో బస్సు సర్వీసులను నిలిపివేశారు.

మైలవరం నియోజకవర్గంలో...

మైలవరం నియోజకవర్గ పరిధిలోని జి. కొండూరు మండలం వెల్లటూరు పడమర చెరువుకు గండిపడింది. పక్కనే ఉన్న బుడమేరుకు గండిపడడంతో వరద పంట పొలాలను ముంచెత్తింది. కవులూరు, కొండపల్లి శాంతి నగర్ శివార్లలో పోలవరం కాల్వకు పదిచోట్ల గండ్లు పడ్డాయి. శాంతినగర్ వద్ద రోడ్డు కోతకు గురైంది. కొండపల్లి- కవులూరు గ్రామాలకు రాకపోకలు స్తంభించిపోయాయి. ఆత్కూరు- ముత్యాలంపాడు గ్రామాల మధ్య బుడమేరు పంట పొలాల మీదుగా ప్రవహించడంతో పంట పొలాలు పూర్తిగా దెబ్బతిన్నాయి. మండలంలోని వెలగలేరు, కవులూరు, కందులపాడు, హెచ్ ముత్యాలంపాడు, శేగిరెడ్డిపాడు, వెల్లటూరు, చిన్న నందిగామ, భీమవరప్పాడు గ్రామాలకు బాహ్య ప్రపంచంతో సంబంధాలు తెగిపోయాయి. గ్రామాలు ఇంకా వరద నీటిలోనే ఉన్నాయి. వరద ప్రభావిత ప్రాంతాల్లో సీపీ ఎస్వీ రాజశేఖరరాబు పర్యటించారు. మున్నేరు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. పాలేరు పొంగిపొర్లుతుండడంతో హైదరాబాద్- విజయవాడ మధ్య రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. పాలేటి బ్రిడ్జి వద్ద జాతీయ రహదారి కోతకు గురైంది.

నీట మునిగిన విజయవాడ

విజయవాడ జలదిగ్బంధంలో చిక్కుకుంది. బుడమేరు, పోలవరం కాలువలకు గండ్లు పడడంతో వరద నగరాన్ని ముంచెత్తింది. బుడమేరు వరద ప్రభావంతో అజిత్‌సింగ్‌నగర్, నందమూరినగర్, ఇందిరానాయక్ నగర్, న్యూ, ఓల్డ్ రాజరాజేశ్వరిపేట, జక్కంపూడి కాలనీ, వైవీ రావు ఎస్టేట్, కబేళా, సితార సెంటర్, లేబర్ కాలనీ, ఊర్మిళా నగర్, గొల్లపూడి ఐరన్ యార్డ్, ఎట్కిన్‌సన్ స్కూల్ రోడ్డు తదితర ప్రాంతాల్లో వరద నీరు చేరింది.

పైపుల రోడ్డు సెంటర్‌లో పైప్ సాయంతో బయటకు వస్తున్న జనం

సహాయ కార్యక్రమాల్లో సీపీ రాజశేఖరబాబు

సింగ్‌నగర్ కాలనీల్లో చిక్కుకుపోయిన జనాన్ని తరలిస్తున్న దృశ్యం

గన్నవరం రూరల్ మండలం కొండపావులూరు వద్ద కోతకు గురైన ఎన్డీఆర్ఎఫ్‌కు వెళ్లే దారి

పిల్లలు ఎలా ఉన్నారో తెలియడం లేదు

మేము కూలి పనులు కోసమని ఇంట్లో మా ఇద్దరు పిల్లలను వదిలిపెట్టి తెల్లవారుజామునే వచ్చాం. టీవీల్లో సింగ్‌నగర్ ప్రాంతాలన్నీ మునిగిపోయాయని తెలియడంతో పనులను మధ్యలోనే వదిలేసి హుటాహుటిన ఇక్కడకు వచ్చాం. ఇప్పటి వరకూ సీఎం వస్తున్నారు వెళ్లడానికి వీల్లేదంటూ ఆపేశారు. తర్వాత నీటి ఉధృతి అధికంగా ఉంది. మేమే తీసుకువస్తాము.. మీరు వెళ్లొద్దని అసలు లోపలకు పంపడం లేదు. పిల్లల కోసం ఎంతలా ప్రాధేయపడినా ఒక్క అధికారి కూడా సరిగా పట్టించుకోవడం లేదు. కరెంటు లేదు.. మా పిల్లలిద్దరు ఎలా ఉన్నారో.. అని చాలా భయంగా ఉంది.

-శ్రీనివాస్, కృష్ణవేణి దంపతులు, వాంబేకాలనీ

మధ్యాహ్నం నుంచి బతిమాలితే రాత్రికి వచ్చారు

చంటిపిల్లలతో వరద నీటిలో నరకయాతన పడుతున్నామని.. తమను బయటకు తీసుకువెళ్లాలని మధ్యాహ్నం నుంచి బతిమాలుతున్నా ఒక్కరు కూడా మమ్మల్ని పట్టించుకోలేదు. ఏడు గంటల సమయంలో నన్ను, పిల్లల్ని మాత్రమే పడవలో తీసుకువచ్చి.. నా భర్తను ఎక్కనివ్వలేదు. ఈ చీకటిలో ఆయన కోసం మేము ఎక్కడని వెదకాలి. ఈ పిల్లలతో నేను ఒక్కదాన్నే ఎలా ఉండాలో అర్థం కావడం లేదు.

-మేరి, బాధితురాలు

ఉదయం నుంచి మంచినీళ్లు కూడా తాగలేదు

ఉదయం నిద్రలేవగానే వర్షం నీళ్లు వచ్చేస్తున్నాయని ఇంట్లో వాళ్లు లేపేశారు. ఎందుకు వస్తున్నాయని తెలుసుకునే లోపు మా రోడ్డు మొత్తం మునిగిపోయి.. ఇంటిలోకి నీళ్లు వచ్చేశాయి. అప్పటి నుంచి సాయం కోసం ఎదురు చూస్తూనే ఉన్నాం. కనీసం తినడానికి తిండి, తాగడానికి నీళ్లు కూడా లేక ప్రాణాలు అరచేతిలో పట్టుకొని ఉండాల్సివచ్చింది.

- కుమారి, సింగ్‌నగర్

అరకొరగా..

- బాధితుల తరలింపు, భోజన సరఫరాలో చేతులెత్తేసిన అధికారులు
- పూర్తిస్థాయిలో అందని సాయం
- నామమాత్రంగా వీఎంసీ కమాండ్ కంట్రోల్ రూం

పటమట(విజయవాడతూర్పు): విజయవాడలో వరద బాధితులకు పూర్తిస్థాయిలో సాయం చేయడంలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం విఫలమైందనే విమర్శలు వస్తున్నాయి. బాధితులకు సహాయక చర్యలు అందించడంలో అధికారులు పూర్తిగా విఫలమయ్యారు. ప్రభుత్వం ముందస్తు చర్యలు చేయకపోవడం.. వరదల్లో చిక్కుకున్నవారిని రక్షించడంలో కూడా విఫలమయ్యారనే ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. బుడమేరు ఉగ్రరూపం దాల్చడంతో ముంపు ప్రాంతాల్లో స్థానికులు అల్లాడుతున్నారు. మూడు లక్షల మంది వరదలో చిక్కుకుంటే లక్ష మందికి మాత్రమే భోజన వసతి కల్పించామని అధికారులు ప్రకటిస్తున్నారు. అది కూడా పూర్తిస్థాయిలో పంపిణీ జరగడం లేదని తెలుస్తోంది. అజిత్‌సింగ్‌నగర్ బుడమేరు వంతెన వరకు మాత్రమే భోజన ప్యాకెట్లను సరఫరా చేయడంతో వాటిని అక్కడి నుంచి ఇళ్లలో, అపార్టుమెంట్లలో చిక్కుకున్న వారికి అందించటంలో అధికారులు విఫలమయ్యారు.

చేతులెత్తేసిన వీఎంసీ

గతంలో వరదలు వచ్చినప్పుడు వీఎంసీ పునరావాస కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయడంతోపాటు అక్కడ వైద్యం, పారిశుద్ధ్యం, ఆహార సరఫరా ఏర్పాటు చేసేది. ఇప్పుడు వీఎంసీ కేవలం శిబిరాలను మాత్రమే ఏర్పాటు చేసింది. బాధితుల తరలింపును ప్రభుత్వం ఎన్డీఆర్ఎఫ్‌కు అప్పగించగా వారంతా బుడమేరు గట్టు వరకు మాత్రమే తరలించి వదిలేస్తున్నారని, అక్కడి నుంచి సహాయక శిబిరాలకు తరలించడంలో వీఎంసీ విఫలమైందనే విమర్శలు వస్తున్నాయి. మరోవైపు ఆ శిబిరాల్లో వైద్య సదుపాయాలను వీఎంసీనే ఏర్పాటు చేసేది. ఇప్పుడు జిల్లా వైద్య శాఖకు ప్రభుత్వం బాధ్యతలు అప్పగించడంతో నామమాత్రంగా వైద్య శిబిరాలను ఏర్పాటు చేశారని, అక్కడ కూడా సిబ్బంది అందుబాటులో ఉండటం లేదని వరద బాధితులు ఆరోపిస్తున్నారు.

నామమాత్రంగా కమాండ్ కంట్రోల్ రూం సేవలు

నగరపాలక సంస్థ వీఎంసీ ప్రధాన కార్యాలయంలో కమాండ్ కంట్రోల్ రూంలో సహాయం కోసం టోల్‌ఫ్రీ నంబర్లు ఏర్పాటు చేసింది. ప్రజల నుంచి వచ్చే సమస్యలను క్షేత్రస్థాయిలో అధికారులకు, సిబ్బందికి సమాచారం ఇవ్వడంలో విఫలమయ్యారని ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. వీఎంసీ, ఎన్డీఆర్ఎఫ్, వైద్యం, అటవీశాఖల మధ్య సమన్వయం లేకపోవటంతో పరిష్కారాలు అందటం లేదని వరద ముంపు బాధితులు ఆరోపిస్తున్నారు.

తారకరామానగర్‌లో ప్రజల ఇక్కట్లు

ఉధృతంగా ఏటిపాయ

మద్దూరులో అరటితోటలో చేరిన వరదనీరు

కంకిపాడు: ఏటిపాయ వరద నీటితో ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. మండల పరిధిలోని మద్దూరు, కాసరనేనివారిపాలెం గ్రామాల వెంబడి కృష్ణానది ఏటిపాయ ప్రవహిస్తోంది. కరకట్ట దిగువన సాగులో ఉన్న వరి, పసుపు, కంద, అరటి, చెరకు, తమలపాకు, కూరగాయ తోటల్లోకి భారీగా వరదనీరు చేరింది. ఏటిపాయలో ఉన్న పుచ్చలలంకలోకి వరదనీరు చేరుతుంది. అక్కడ సాగు చేస్తున్న వాణిజ్య పంటలు ముంపు బారిన పడతాయని రైతులు చెబుతున్నారు. రెండు దశాబ్దాలు క్రితం ఇంతటి వరద ఏటిపాయకు వచ్చిందని, మరలా ఈ పర్యాయం వచ్చిందంటున్నారు. ఏటిపాయలో ఉన్న పడవలను మత్స్యకారులు అతికష్టం మీద ఒడ్డుకు చేర్చి జాగ్రత్త చేసుకుంటున్నారు. కాసరనేనివారిపాలెం ఏటి ఒడ్డున ఉన్న శివాలయం పూర్తిగా వరద నీటిలో మునిగింది.

రాకపోకలు నిషేధం

వరదనీరు భారీగా చేరుతుండటంతో అధికారులు అప్రమత్తమయ్యారు. తహసీల్దార్ వి.భావనారాయణ, సీఐ జె.మురళీకృష్ణ పర్యవేక్షణలో అధికారులు, సిబ్బంది కాసరనేనివారిపాలెం, మద్దూరు వద్ద పటిష్టమైన బందోబస్తు ఏర్పాటుచేశారు. ఎవరూ వెళ్లకుండా చర్యలు తీసుకున్నారు.

ముందస్తు సమాచారమిచ్చినా ప్రభుత్వం విఫలం

జి.కొండూరు: బుడమేరు వరదపై ప్రభుత్వానికి ముందస్తు సమాచారమిచ్చినా లోతట్టు ప్రాంతాల ప్రజలను, అధికారులను అప్రమత్తం చేయడంలో విఫలమైందనే విమర్శలు వస్తున్నాయి. బుడమేరు వాగు ఉగ్ర రూపం దాల్చింది. తిరువూరు, ఎ.కొండూరు మండలాల నుంచి వచ్చే వరద ప్రవాహం మైలవరం, జి.కొండూరు మండలాల మీదుగా విజయవాడరూరల్ వైపు వెళ్తుంది. వాగుకు వరద ప్రవాహం పెరడంతో కవులూరు వద్ద ఉన్న హెడ్ రెగ్యులేటర్ 11 గేట్లను శనివారం సాయంత్రం అధికారులు ఎత్తివేశారు. శనివారం రాత్రి నుంచి దిగువకు 30వేల క్యూసెక్కుల వరకు వరద ప్రవాహం కొనసాగుతున్నా ఆదివారం సైతం వాగు ఉధృతి తగ్గలేదు.

ఆత్కూరు, హెచ్ ముత్యాలంపాడు గ్రామాల నడుమ బుడమేరు వరద ప్రవాహం

తెగిన కట్టలు

బుడమేరు వరద ఉధృతి పెరగడంతో జి.కొండూరు మండల పరిధి వెల్లటూరు పడమర చెరువు కట్ట, చెరువు పక్కనే ఉన్న బుడమేరు వాగు కట్ట తెగిపోవడంతో పెద్ద ఎత్తున వరద ప్రవాహం ఆత్కూరు, ముత్యాలంపాడు గ్రామాల నడుమ పంట భూముల మీదుగా కవులూరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ వద్దకు చేరుకుంటూ ఉంది. కవులూరు హెడ్‌రెగ్యులేటర్ నుంచి కొండపల్లి శాంతినగర్ వరకు పోలవరం కుడి కాల్వ కట్లకు ఇరువైపులా పదిచోట్ల గండ్లు పడ్డాయి. దీంతో పోలవరం కాల్వ ద్వారా కృష్ణా నదిలో కలవాల్సిన వరద ప్రవాహం ఉధృతికి కొండపల్లి, ఈలప్రోలు, శాంతినగర్‌తో పాటు విజయవాడ రూరల్ మండల పరిధిలోని లోతట్టు ప్రాంతాలు జలమయమయ్యాయి.

కవులూరు హెడ్ రెగ్యులేటర్ వద్ద వరద ప్రవాహం తగ్గకపోవడంతో ఆదివారం రాత్రికి కూడా లాకులు దించే అవకాశం లేదని స్పష్టం చేశారు. హెడ్ రెగ్యులేటర్ వద్ద 11 అడుగుల సామర్థ్యం కాగా ఆదివారం సాయంత్రానికి 7.5 అడుగుల మేర నీటి ప్రవాహం కొనసాగుతోందని తెలిపారు.

అప్రమత్తం చేయడంలో నిర్లిప్తత

బుడమేరు వరద ఉధృతి గంటగంటకు పెరుగుతుండడంతో స్థానిక బుడమేరు ఏఈ సతీష్‌కుమార్ ఇరిగేషన్ ఉన్నతాధికారులకు శనివారం మధ్యాహ్నం ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం అందించారు. వరద కారణంగా జి.కొండూరు మండల పరిధిలోని చిన్ననందిగామ, వెల్లటూరు, భీమవరప్పాడు, సీతారాంపురం, కందులపాడు, చేగిరెడ్డిపాడు, ఆత్కూరు, జి.కొండూరు, హెచ్ ముత్యాలంపాడు, వెలగలేరు, కవులూరు గ్రామాలు పూర్తిగా జల సమాధి అయ్యే పరిస్థితి ఉండటంతో శనివారం మధ్యాహ్నం 1.30 గంటల సమయంలో కలుపూరు వద్ద హెడ్ రెగ్యులేటర్ లాకులు ఎత్తాల్సి వస్తుందని మరోసారి ప్రభుత్వాధికారులకు సమాచారం అందించారు. ప్రభుత్వ అనుమతితో సాయంత్రం 4గంటల సమయంలో లాకులను ఎత్తేందుకు అధికారులు సిద్ధమయ్యారు. రాత్రి 7గంటలకు ఎనిమిది లాకులు ఎత్తివేశారు. మూడు లాకులు మోటర్లు పని చేయకపోవడంతో మాన్యువల్‌గా ఎత్తివేశారు. ముందుగానే ప్రభుత్వానికి సమాచారం ఇచ్చినా లోతట్టు ప్రాంతాలను అప్రమత్తం చేయడంలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం విఫలమైందని ఆరోపణలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి.

క్లుప్తంగా

కొండచరియలు తొలగింపు

గుణదల(విజయవాడతూర్పు): ఎడతెరపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాలకు కొండ ప్రాంత వాసులు వణికిపోతున్నారు. కొండ చరియలు విరిగిపడి ఐదుగురు వ్యక్తులు మృతి చెందిన సంఘటన శనివారం చోటుచేసుకుంది. ఈ ఘటనలో కొండ రాళ్లను తొలగించగా మొత్తం ఐదుగురు ఆ శిథిలాల్లో చిక్కుకొని మృతి చెందినట్లు అధికారులు ధ్రువీకరించారు. కాగా ఇంకా కొంత మంది ఉండవచ్చని స్థానికులు అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. ఈ క్రమంలో ఆదివారం వీఎంసీ అధికారులు, పోలీసుల సమక్షంలో రెస్క్యూ టీమ్ తవ్వకాలు చేపట్టింది. ఉదయం నుంచి రాత్రి 7 గంటల వరకూ కొండరాళ్లను తొలగించారు. అయినా ఎవరి ఆచూకీ తెలియలేదు. ఈ శిథిలాల్లో యశ్వంత్ అనే విద్యార్థి చిక్కుకుని ఉన్నాడని స్థానికులు, బంధువులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. కానీ ఆ విద్యార్థి గురించి ఏమీ తెలియక పోవడం ఉత్కంఠగా మారింది. ఆ విద్యార్థి కుటుంబ సభ్యులు కన్నీరు మున్నీరుగా విలపిస్తున్నారు. గుణదల, మొగల్రాజపురం, మాచవరం తదితర ప్రాంతాల్లో అక్కడక్కడా కొండ చరియలు జారిపడి పలు ఇళ్లు ధ్వంసం కావడం కొండ ప్రాంత వాసులను మరింత కలవర పెడుతోంది.

నవరస భరితం హరికథా గానం

విజయవాడ కల్చరల్: ఆదిభట్ల నారాయణ దాసు శిష్య ప్రశిష్య బృందం, అన్నమయ్య పరివారం, ప్లాంజేరి శంకర నారాయణ ఆధ్వర్యంలో హరికథా పితామహుడు ఆదిభట్ల నారాయణదాసు 160వ జయంతి సందర్భంగా నిర్వహిస్తున్న హరికథా ఉత్సవాలు ఆదివారం ముగిశాయి. సప్పా భారతి భక్త అంబరీష కథను శ్రావ్యంగా గానం చేశారు. మడమల రాంబాబు భక్తప్రహ్లాద, మెగలిచర్ల నాగమణి రుక్మిణీ కల్యాణం కథను వినిపించారు. హరికథా సాంప్రదాయాన్ని కాపాడుకోవాలని శాతవాహన కళాశాల జాయింట్ సెక్రటరీ నిడుమోలు రమా సత్యనారాయణ తెలిపారు. సభలో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. తెలుగు వారి హరికథా సాంప్రదాయం భక్తి ముక్తి దాయకమైనదన్నారు. సంగీత విద్వాంసులు గౌరీనాథ్, కె.సద్గురు చరణ్, సాహితీవేత్త పాలపర్తి శ్యామలానంద ప్రసాద్ పాల్గొన్నారు.

పేదల మదిలో రాజముద్ర

- ప్రతి గడపకు మేలు చేకూర్చిన మహానేత డాక్టర్ వైఎస్సార్
- ఆయన హయాంలోనే ఉమ్మడి జిల్లాలో అభివృద్ధి పరుగులు
- కృష్ణా డెల్టా ఆధునికీకరణ
- రాష్ట్రంలోనే తొలి ఫిషరీస్ కళాశాల ఏర్పాటు
- మునేరు డ్యాం, వేదాద్రి ఎత్తిపోతల ఫేజ్–1, ఫేజ్–2లకు శ్రీకారం
- నేడు మహానేత డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి 15వ వర్ధంతి

2008లో కృష్ణా డెల్టా ఆధునికీకరణ పనులు ప్రారంభిస్తున్న మహానేత డాక్టర్ వైఎస్సార్ (ఫైల్)

సాక్షి, మచిలీపట్నం: ప్రజా సంక్షేమ పథకాలు, పేదలకు చేయూత, రాష్ట్రాభివృద్ధే లక్ష్యంగా పాలన అందించిన మహానేత డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి నేటికీ ప్రతి మదిలో పదిలమైన స్థానం ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. పారదర్శకంగా పథకాల అమలుతో ప్రతి గడపకు మేలు చేకూర్చారు. అలాంటి మహామనిషి దూరమై నేటికి 15 ఏళ్లు పూర్తయింది. అయినా ఆయన చెరగని చిరునవ్వు, ఆయన చేసిన సాయం, ఆగిపోయే గుండెకు ఆరోగ్యశ్రీతో పోసిన ఊపిరి, కరెంటు కాటుకు బలయ్యే అన్నదాతలకు ఇచ్చిన ఉచిత విద్యుత్, పేదల చదువు మధ్యలో ఆగకుండా మంజూరు చేసిన ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, కరువు నేలలో సిరులు కురిపించేందుకు శ్రీకారం చుట్టిన జల'యజ్ఞం' వంటి ఎన్నో పథకాలు ఎవ్వరూ మర్చిపోలేదు. పేర్లు మారినా పథకాలు మాత్రం ఆగిపోలేదు. ఉమ్మడి తెలుగు రాష్ట్రాల్లో ఆయన అమలు చేసిన హామీలను నిలిపివేసేందుకు ఏ ప్రభుత్వమూ ధైర్యం చేయలేదు. అంతటి మహానేత 15వ వర్ధంతి సోమవారం జిల్లాలో నిర్వహించేందుకు వైఎస్సార్ సీపీ, వైఎస్సార్ అభిమానులు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

ఉమ్మడి జిల్లాలో చెరగని ముద్ర.....

- కృష్ణా డెల్టా పరిధిలో 13.6 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టు ఉండగా రూ.4,573 కోట్లతో ఆధునికీకరణకు పరిపాలన అనుమతులిచ్చారు. ఉమ్మడి జిల్లాలో రూ.2,180 కోట్లు వెచ్చించి, ఆయనే 40 శాతం పనులు పూర్తి చేయించారు.
- 2008 ఏప్రిల్ 23న రూ.1,500 కోట్లతో బందరు పోర్టు శంకుస్థాపన చేశారు.
- 2008 జూన్ ఆరో తేదీన అవనిగడ్డ మండలం పులిగడ్డవార్పు వద్ద డెల్టా ఆధునికీకరణ పనులకు శంకుస్థాపన చేసి ప్రారంభించారు.
- కృష్ణా డెల్టాకు ఆయువు పట్టు అయిన పులిచింతల ప్రాజెక్టును నిర్మించారు.
- అవనిగడ్డ, విజయవాడ మధ్య సింగిల్ రోడ్డుగా రెండు లైన్లకు విస్తరించారు.
- నాగాయలంక మండలం భావదేవరపల్లిలో రాష్ట్రంలో తొలి మత్స్యకార పాలిటెక్నిక్ కళాశాలను ఏర్పాటు చేశారు.
- దివిసీమలో రూ.64 కోట్లతో విద్యుత్ సబ్ స్టేషన్లు, కొత్తలైన్లు ఏర్పాటు, రూ.35 కోట్లతో అవనిగడ్డలో 132/32 సబ్ స్టేషన్ నిర్మించారు.
- నూజివీడులో ప్రతిష్టాత్మక ట్రిపుల్ ఐటీని ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ వేలాది మంది పిల్లలు సాంకేతికత విద్యను ఉచితంగా అందుకుంటున్నారు. బందరులో కృష్ణా యూనివర్సిటీకి శంకుస్థాపన చేశారు.

ఎన్టీఆర్ జిల్లాలో.....

విజయవాడ నగరంలో కాల్వ గట్లు, కొండ ప్రాంతాల్లో నివసించే పేదల సొంతింటి కలను నెరవేరుస్తూ జక్కంపూడిలో కాలనీ నిర్మించారు. వేదాద్రి ఎత్తిపోతల పథకం ఫేజ్–1ను ప్రారంభించి, ఫేజ్–2 పనులకు శంకుస్థాపన చేశారు. నియోజకవర్గం పరిధిలోని 25వేల ఎకరాలకు ఆయకట్టుకు సాగునీరందించే మునేరు డ్యాం అభివృద్ధి పనులకు రూ.36 కోట్లు మంజూరు చేశారు. మునేరు ఆనకట్ట, రోడ్ కం బ్రిడ్జి నిర్మాణానికి నిధులు కేటాయించారు. విజయవాడ నగరంలో బుడమేరు ముంపు నివారణకు చర్యలు చేపట్టారు. మహానేత హయాంలోనే మైలవరం నియోజకవర్గంలో చేపట్టిన పోలవరం కుడికాలువ నిర్మాణం పూర్తయింది.

నేడు వర్ధంతి కార్యక్రమాలు..

సంక్షేమ పథకాలు, ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేసి ఇప్పటికీ ఉమ్మడి జిల్లా ప్రజల మనస్సుల్లో చెరగని ముద్ర వేసుకొన్న మహానేత వైఎస్సార్ వర్ధంతి సోమవారం జిల్లా వ్యాప్తంగా ఘనంగా నిర్వహించనున్నారు. పలు సేవా కార్యక్రమాలు చేపట్టేందుకు ఆయన అభిమానులు, వైఎస్సార్ సీపీ నేతలు ఏర్పాట్లు చేస్తున్నారు.

కళ్లెదుటే కొట్టుకుపోయిన ఇళ్లు

జి.కొండూరు: మండల పరిధి చెర్వుమాధవరం గ్రామంలో పులివాగుని ఆనుకొని ఉన్న ఇళ్లు వరద ప్రవాహానికి ఆదివారం ఉదయం కొట్టుకుపోయాయి. గ్రామస్తులు చూస్తూ ఉండగానే వరద ప్రవాహానికి ఇల్లు కొట్టుకుపోవడాన్ని ఓ వ్యక్తి వీడియోలో బంధించాడు. ఈ ప్రవాహానికి మూడు ఇళ్లు, ఒక చర్చి పూర్తిగా కొట్టుకుపోగా రెండు ఇళ్లు ధ్వంసమయ్యాయి. తమని ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలని బాధితులు కోరుతున్నారు.

గల్లంతైన వ్యక్తిని కాపాడిన అధికారులు

కొటికలపూడి(ఇబ్రహీంపట్నం):గ్రామంలో వ్యవసాయ పనుల నిమిత్తం వెళ్లిన రెంటపల్లి నాగేశ్వరరావు తిరుగు ప్రయాణంలో వరద ప్రవాహంలో గల్లంతయ్యాడు. తోటి కూలీలు విషయాన్ని గ్రామంలో చెప్పగా సర్పంచ్ రెంటపల్లి నాగరాజు, ఎంపీడీవో రామకృష్ణనాయక్ గ్రామస్తులతో కలసి గాలింపు చర్యలు చేపట్టారు. అర్ధరాత్రి వరకు లైట్లులేసి గాలించారు. చెట్టుకు వేలాడుతూ బాధితుడు కేకలు వేశాడు. గమనించిన ఎంపీడీవో, సర్పంచ్ నాగరాజు నాగేశ్వరరావును గుర్తించి గ్రామానికి తరలించారు. వరద ప్రవాహంలో చేతికి అందిన చెట్టుకొమ్మను పట్టుకోవడం ద్వారా బతికినట్లు బాధితుడు వెల్లడించాడు.

వరద పోటు.. ధరల ఘాటు

- వర్షాల ప్రభావంతో అమాంతంగా పెరిగిన నిత్యావసరాల ధరలు
- పాలు, నీళ్లపై అదనంగా వసూలు
- ఆందోళనలో ప్రజలు

చిట్టినగర్(విజయవాడపశ్చిమ): ఓ పక్క వరద ముంపుతో నగరవాసులు ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతుంటే కొందరు వ్యాపారులు మాత్రం అధిక లాభాల కోసం ధరలు పెంచేశారు. పాలు, మంచినీళ్ల ధరలు అమాంతంగా పెంచి అమ్ముతున్నారు. ప్రజల అవసరాన్ని ఆసరా చేసుకొని ఈ విధంగా వ్యవహరించడంపై సర్వత్రా విమర్శలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. పాలు లీటరుకు రూ.4, మంచినీళ్ల క్యాను రూ.50 చొప్పున అమ్ముతున్నారు. శివారు ప్రాంతాల్లో నివాసం ఉండే వారికి మినరల్ వాటర్ సరఫరా చేసేందుకు అవకాశం లేకపోవడంతో కొంత మంది వాటర్ క్యాన్లు తీసుకొచ్చేందుకు రూ. 50 వసూలు చేస్తున్నారు. దీంతో సామాన్యులు బెంబేలెత్తుతున్నారు. తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో పాలను కొనుగోలు చేసుకుని నిల్వ చేసుకోవాల్సి వస్తుందని వినియోగదారులు పేర్కొంటున్నారు. మరో వైపున ముంపు ప్రభావం మరి కొన్ని రోజులు ఇలాగే ఉండే అవకాశం ఉందని భావిస్తున్న ప్రజలు తమకు అవసరమైన సరుకులను కొనుగోలు చేసేందుకు కిరాణా షాపుల ముందు క్యూ కడుతున్నారు. దీంతో సరుకులకు ధరలు పెంచి విక్రయిస్తున్నారు. వర్షాలు, వరదలతో కకావికలం అవుతుంటే నిత్యాసరాలు ధరలు పెంచడం దారుణమని అంటున్నారు. మరో వైపున చికెన్ ధర శుక్రవారం నాటికి, ఆదివారం నాటికి కిలో రూ. 60 నుంచి రూ. 80 పెరిగింది. చికెన్ దుకాణాలకు కోళ్ల సరఫరా లేదంటూ కృతిమ కొరత సృష్టించారు. శుక్రవారం వరకు కిలో రూ. 180 వరకు ఉన్న చికెన్ ధర ఆదివారం ఉదయానికి రూ. 220 నుంచి రూ. 240 కు చేరింది. ఉదయం 8 గంటలకే చికెన్ దుకాణాల ముందు నోస్టాక్ బోర్డులు దర్శనమిచ్చాయి. మరో వైపున రెండు రోజులుగా ఫారాల నుంచి కోళ్లు సరఫరా కావడం లేదని వ్యాపారులు పేర్కొంటున్నారు. ఆదివారం నగర వ్యాప్తంగా ఇదే పరిస్థితి నెలకొంది.

అధికార యంత్రాంగం విఫలం

వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నేత పోతిన మహేష్

వన్‌టౌన్(విజయవాడపశ్చిమ):పశ్చిమ నియోజకవర్గం ముంపునకు అధికార యంత్రాంగం, అధికార పార్టీయే కారణమని వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ నేత పోతిన మహేష్ ఆరోపించారు. ప్రమాదం పొంచి ఉందని ముందస్తు సమాచారం అందించలేకపోవడం వల్లే ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారని తెలిపారు. నియోజకవర్గంలోని బాధితులకు సహాయక చర్యలు అందించడంలో అధికారులు పూర్తిగా వైఫల్యం చెందారని ధ్వజమెత్తారు. స్థానిక ఎమ్మెల్యే, ఎంపీ అధికార పార్టీ నాయకులు ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతుంటే అందుబాటులో లేరన్నారు. కబేళా, ఊర్మిళానగర్, ఏకలవ్య నగర్, సితార సెంటర్, హెచ్‌బీ కాలనీ, పాత రాజరాజేశ్వరి పేట తదితర ప్రాంతాల్లో నాలుగు అడుగుల పైబడి నీళ్లు నిలిచాయని చెప్పారు. ఇప్పటివరకు ముంపు గురైన ప్రాంతాల్లో అధికారులు కనీస వసతి భోజనం, మంచినీరు మందులు అందించలేకపోయారని పేర్కొన్నారు. ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నా భవానీపురం ప్రాంతంలో అత్యవసర సమయంలో 'అన్న క్యాంటీన్లో' సేవలు అందించరా? అని ప్రశ్నించారు. ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతుంటే సుజనా చౌదరి హైదరాబాద్ నుంచి టెక్నాలజీని ఉపయోగించి ఏరియల్ వ్యూ చేస్తారా అని ఎద్దేవా చేశారు. ముంపు ప్రాంతాలను పరిశీలించకుండా, ప్రజల ఇబ్బందుల్ని కష్టాల్ని తెలుసుకోకుండా కేవలం రెండు నిమిషాలు కూడా నిలబడకుండా హోం మంత్రి అనిత ఏం పరిశీలించినట్లో ప్రజలకు సమాధానం చెప్పాలన్నారు.

కోత ఏర్పడిన ప్రాంతంలో సిద్ధం చేస్తున్న ఇసుక బస్తాలు

ఉల్లిపాలెం సమీపంలో సముద్రం వైపు కదం తొక్కుతున్న కృష్ణమ్మ

దివిసీమలో డేంజర్ బెల్స్!

- ప్రమాదపు అంచున తీరప్రాంతం
- హంసలదీవి–ఉల్లిపాలెం మధ్య భారీగా కోతకు గురైన కృష్ణా కరకట్ట
- కేవలం రెండు అడుగులు మాత్రమే ఉన్న కరకట్ట పైభాగం
- కరకట్టకు గండి పడే ప్రమాదంతో అధికారులు అప్రమత్తం
- బిక్కుబిక్కుమంటూ గడుపుతున్న ప్రజలు

ఉల్లిపాలెం- హంసలదీవి వద్ద పరిశీలిస్తున్న అధికారులు

కోడూరు:దివిసీమలోని తీరప్రాంతలో డెంజర్ బెల్స్ మోగుతున్నాయి. భారీ వరదల నేపథ్యంలో కృష్ణానదికి తొమ్మిది లక్షల క్యూస్కెల నీటిని ప్రకాశం బ్యారేజీ నుంచి అధికారులు విడుదల చేశారు. ఆ నీరు మొత్తం కోడూరు మండలంలోని హంసలదీవి సాగరసంగమం వద్ద సముద్రంలో చేరుతుంది. అయితే వరద నీరు ఊళ్ల మీద పడకుండా రక్షించే కృష్ణా కరకట్ట బలహీనపడి భారీ కోత ఏర్పడడంతో తీరప్రాంత ప్రజలు ఏ నిమిషానికి ఏ ప్రమాదం ముంచుకొస్తుందోనని హడలిపోతున్నారు. హంసలదీవి – ఉల్లిపాలెం గ్రామాల మధ్య కరకట్ట సుమారు ఆరడుగుల మేర కోతకు గురయింది. ప్రస్తుతం కరకట్ట పైభాగం కేవలం రెండు అడుగుల మాత్రమే ఉండగా, భారీగా వస్తున్న వరదతో కోత మరింత పెరిగే అవకాశం ఉందని తీరప్రాంత వాసులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. నది సముద్రం వైపు మలుపు తిరిగే ప్రాంతంలో ఈ కోత ఏర్పడడం భయాందోళన కలిగిస్తుంది. 2009లోవచ్చిన వరదల సమయంలో కూడా ఈ ప్రాంతంలోనే కరకట్టకు భారీ కోత ఏర్పడగా ఆ సమయంలో తీరప్రాంత ప్రజలు, జిల్లా అధికార యంత్రాంగమంతా ఏకమై సహాయక చర్యలు చేపట్టారు. దీంతో ఆ సమయంలో గుంటూరు జిల్లా ఓలేరు వద్ద కరకట్ట తెగిపోవడంతో ఈ ప్రాంతానికి పెను ప్రమాదం తప్పింది.

అప్రమత్తమైన అధికార యంత్రాంగం..

కరకట్టకు భారీ కోత ఏర్పడడంతో అధికార యంత్రాంగం అప్రమత్తమయింది. కోత ప్రాంతంలో ఇసుక బస్తాలు వేసి పటిష్ట పర్చేందుకు చర్యలు చేపట్టారు. వేలాది ఇసుక బస్తాలను ఈ ప్రాంతంలో సిద్ధంగా ఉంచారు. పొక్లెయిన్ల సహాయంతో కరకట్ట పైభాగంలో వీటిని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. వరదలు వస్తున్నాయని అధికారులకు ముందుగానే తెలిసినా కూడా చివరి నిమిషంలో హడావుడి చేయడంపై ప్రజలు తీవ్రస్థాయిలో మండిపడుతున్నారు. కరకట్ట బలహీనంగా ఉన్న చోట్ల ముందుగానే రక్షణ చర్యలు చేపట్టాల్సి ఉన్నా నిమ్మకునీరెత్తినట్లు వ్యవహరించారనే విమర్శలు వినిపిస్తున్నాయి.

కోత ప్రాంతం పరిశీలన....

హంసలదీవి–ఉల్లిపాలెం గ్రామాల మధ్య కరకట్టకు కోత ఏర్పడిన ప్రాంతాన్ని అధికారులు పరిశీలించారు. తహసీల్దార్ శ్రీనునాయక్, ఇరిగేషన్ డీఈ రవికిరణ్, ఎంపీడీఓ ఆర్.శ్రీనివాసరావు, పంచాయతీరాజ్, మండల పరిషత్, సచివాలయ సిబ్బంది కోతను పరిశీలించారు. కోత పెరగకుండా తీసుకోవాల్సిన పటిష్ట చర్యలపై చర్చించారు. ఆయా శాఖల అధికారులను అప్రమత్తం చేశారు.

వరదనీటిలో లైన్‌మెన్ గల్లంతు

ఇబ్రహీంపట్నం:ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ మరమ్మతుల కోసం వెళ్లిన లైన్‌మెన్ వి.కోటేశ్వరరావు వరదనీటి ప్రవాహంలో ఆదివారం గల్లంతయ్యాడు. మండలం పరిధిలోని జూపూడి గ్రామంలో విద్యుత్ నిలిచిపోవడంతో మరమ్మతులు చేపట్టేందుకు మూలపాడు గ్రామంలోని ట్రాన్స్‌ఫార్మర్ వద్దకు సిబ్బందితో కలిసి కోటేశ్వరరావు పడవపై వెళ్లాడు. అప్పటికే ఆ ప్రాంతంలో వరదనీరు చేరడంతో అదుపుతప్పి వరద ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయాడు. తోటి సిబ్బంది రక్షించే ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ ఫలించలేదు. అధికారుల ఫిర్యాదుతో పోలీసులు గాలింపు చర్యలు చేపట్టారు.

మనోహరం వాగ్గేయకార సంకీర్తనం

విజయవాడ కల్చరల్: సంగీత విద్వాంసుడు లంకా వెంకటేశ్వర్లు సంస్మరణ సందర్భంగా దుర్గాపురంలోని శివరామకృష్ణ క్షేత్రంలో నిర్వహిస్తున్న వార్షిక సంగీతోత్సవాలు శాస్త్రీయ సంగీత వైభవాన్ని చాటుతున్నాయి. ఆదివారం సుబ్రహ్మణ్య సంగీత సమితి విద్యార్థులు చేసిన వీణా వాద్య కచేరి ఆకట్టుకుంది. ఆర్.శ్రీమణి కంఠకౌస్తుభ త్యాగరాజ కృతులను ఆలపించారు. చివరిగా ప్రఖ్యాత సంగీత విద్వాంసులు డాక్టర్ మోహన్‌శర్మ, స్వాతి రంగనాథ్ పలు సంప్రదాయ కృతులను ఆలపించారు. వయోలిన్‌పై కేవీ కృష్ణ, మృదంగంపై సుబ్బరాయఫల్గుణ్, ఘటంపై హరిబాబు పాల్గొన్నారు. సంగీత కళాకారులు కె.సుబ్రహ్మణ్యం, వి.గాయత్రి విభావరి, సీహెచ్ సూర్య పాల్గొన్నారు. సంస్థ నిర్వాహకురాలు మాధవి మాట్లాడుతూ 2 వ తేదీ నిర్వహించే కార్యక్రమంతో ఉత్సవాలు ముగుస్తాయని తెలిపారు. సంగీత కళాకారులను నిర్వాహకులు సత్కరించారు.

మునక వెనక మతలబులివే!

- నగరంలో నిరోధించని అక్రమ కట్టడాలు
- అక్కరకు రాని స్ట్రామ్‌వాటర్ డ్రెయిన్లు
- ఆక్రమణలకు గురవుతున్న ౖవైనం
- కుచించుకుపోతున్న కాలువలు

విజయవాడలో ప్రమాదకరంగా ప్రవహిస్తున్న బుడమేరు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): బంగాళఖాతంలో వాయుగుండం కారణంగా కురిసిన వర్షాలకు విజయవాడ అంతా నీట మునిగింది. సందుల నుంచి జాతీయ రహదారుల వరకు సుమారు 36 గంటలపాటు నీళ్లలో నానాయి. వరద హెచ్చరికలు ఉన్నా ముందస్తు ప్రణాళికలు లేకపోవటం, శాఖల మధ్య సమన్వయం లోపం, పెరుగుతున్న అక్రమ కట్టడాలు, ఆక్రమణలకు గురవుతున్న కాల్వలు, డ్రెయిన్లు నిరోధించకపోవటంతోనే ఈ సమస్య తలెత్తిందని ప్రజలు అంటున్నారు.

టీడీపీ హయాంలో నిధులు మళ్లింపు....

విజయవాడ నగరాన్ని వరదలు ముంచెత్తటాన్ని నిరోధించేందుకు 2005లో అప్పటి విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ జేఎన్ఎన్‌యూఆర్ఎం (జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ అర్బన్ రెన్యువల్ మిషన్) ద్వారా వరద ముంపు కాల్వలు (స్ట్రామ్ వాటర్ డ్రైనేజీ) నిర్మాణాలను చేపట్టాలని నిర్ణయించింది. 2008, 2009లో కృష్ణకు వచ్చిన వరదల కారణంగా నగరంలోని వన్‌టౌన్ అంతా మునిగిపోయింది. వీఎంసీ జేఎన్ఎన్‌యూఆర్ఎం ద్వారా రూ. 150 కోట్లు డ్రెయిన్ల నిర్మాణాలకు ఖర్చు చేసింది. అనంతరం 2014లో వచ్చి టీడీపీ కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి నగరంలో వరదనీటి ముంపు నివారణ డ్రెయిన్ల నిర్మాణాలకు రూ. 440 కోట్లు నిధులు మంజూరు చేయగా వాటిలో కేవలం రూ.110 కోట్లు మాత్రమే వీఎంసీ ఖర్చు చేసింది. మిగిలిన నిధులను రాజధాని ప్రాంతంలో నిర్మాణాలకు నిధులు మళ్లింపు జరిగాయి. దీనిపై అప్పట్లో పాలక, ప్రతిపక్షాల మధ్య వీఎంసీ కౌన్సిల్లో పెద్ద దుమారమే రేగింది.

జోరుగా అనధికార నిర్మాణాలు

నగర పరిధిలో బుడమేరు 17 కిలోమీటర్ల మేర ప్రవహిస్తుంది. దీని సామర్థ్యం 10,500 క్యూసెక్కులు. గతంలో బుడమేరుకు వరద వచ్చినప్పటికీ ఆ వరద ముంపు పరిసర ప్రాంతాలకే పరిమితమయ్యేది. 2005, 2009లో రెండుసార్లు బుడమేరు కట్ట తెగటంతో నూజివీడు వైపు పరిసర ప్రాంతాలన్నీ రవాణా సదుపాయాన్ని కోల్పోయాయి. దీంతో బుడమేరు ప్రక్షాళన చేయటానికి 2018లో ఆధునికీకరణ పేరుతో అప్పటి టీడీపీ ప్రభుత్వం నీటిపారుదల శాఖ ఆధ్వర్యంలో రూ.36 కోట్లు వెచ్చించింది. దీనికితోడు బుడమేరు కట్టకు ఇరువైపులా కట్టంతా ఆక్రమణలకు గురయింది. రాజకీయ పలుకుబడితో కట్టల వెంబడి అనధికారిక నిర్మాణాలు విస్తృతంగా జరిగాయి. అజిత్ సింగ్‌నగర్, పాయకాపురం, జక్కంపూడి, కండ్రిక ప్రాంతాల్లో మూడు దశాబ్దాలుగా అనధికారిక ప్లాట్లు, అపార్టుమెంట్ల నిర్మాణాలు జరిగాయి. ఈ ప్రాంతంలోనే సుమారు 700 వరకు అనధికారిక నిర్మాణాలు జరిగాయని వీఎంసీ గతంలో నివేదిక రూపొందించింది. బందరు కాల్వ 3035 క్యూసెక్కులు, ఏలూరు కాల్వ 1643 క్యూసెక్కులు, రైవస్ కాల్వ 4220 క్యూసెక్కులు ప్రవాహ నీటి సామర్థ్యం ఉండాలి. కానీ ఇవి ప్రస్తుతం గట్లు ఆక్రమణ, అనధికారిక నిర్మాణాలతో వెయ్యి క్యూసెక్కుల నీటి ప్రవాహ సామర్థ్యం కూడా లేవని అధికారులే అంటున్నారు.

శాఖల మధ్య సమన్వయలోపం....

విజయవాడ వరదలో మునిగిపోవటానికి ఆయా శాఖల మధ్య సమన్వయం లేకపోవటమే అనే విమర్శలు ఉన్నాయి. గతంలో ప్రకాశం బ్యారేజీకి వరద ముంపు వస్తే నగరం నుంచి ప్రధానంగా వెళ్లే బందరు, ఏలూరు, రైవస్ కాల్వలకు వెళ్లే బ్యారేజీ నీటిని ఆపేసేవాళ్లు. నగరంలోని వరద నీటిని కాల్వలలోకి మళ్లించి వరద ప్రభావాన్ని కొంతమేర నిరోధించగలిగేవారు. కానీ శుక్ర, శనివారాల్లో వచ్చిన వర్షపు నీటిని ప్రధాన కాల్వలల్లోకి మళ్లించే ప్రయత్నం చేయకపోవటం, ప్రధాన కాల్వలకు బ్యారేజీ నుంచి నీటి సరఫరా జరగటంతో డ్రెయిన్ల నీరంతా కాల్వలో కలవకుండా ఎదురుతన్నిందని నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు. మరో వైపు నగరంలో నిర్మించిన స్ట్రామ్‌వాటర్ డ్రెయిన్ల నిర్మాణాలు కూడా అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నాయి. డ్రెయిన్ల నిర్మాణాల సమయంలో అడ్డుగా చెట్లు, విద్యుత్ స్తంభాలు వచ్చినా అక్కడ నిర్మాణం చేపట్టకపోవటంతో వరద నీరంతా రోడ్లపైకి చేరింది.

డీసిల్టింగ్ జరగకపోవటంతో

నగరంలోని ప్రధాన కాల్వలలతోపాటు మేజర్ అవుట్‌ఫాల్ డ్రెయిన్లు, సైడు డ్రెయిన్లలో ప్రతిఏడాది వేసవిలో డీసిల్టింగ్ పనులు చేపడతారు. దీంతో కాల్వల్లో ఉన్న వ్యర్థాలు, చెత్తా చెదారాన్ని వర్షాకాలానికి ముందే తొలగింపు చేసేవారు. ఈ ఏడాది వేసవిలో ఎన్నికల కోడ్ రావటం, ముందస్తు ప్రణాళిక చేయకపోవటం, ఎన్నికల అనంతరం కూడా అధికారులు శ్రద్ధ చూపకపోవటం తదితర కారణాలు నగరాన్ని ముంచెత్తేందుకు కారణాలని విశ్లేషకులు వెల్లడిస్తున్నారు.

క్లుప్తంగా

పటమటలో అన్నదానం

పటమట(విజయవాడతూర్పు): రెండు రోజులుగా ఎడతెరపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షం ధాటికి ఏపీఐఐసీ కాలనీలోని గృహాలన్నీ నీట మునగడంతో కాలనీ వాసులు ఆకలితో అలమటిస్తూ దిక్కుతోచని స్థితిలో ఉండటంతో పటమటకు చెందిన కోనేరు బోస్ వితరణతో యువజన చైతన్య వేదిక ఆధ్వర్యంలో అన్నసంతర్పణ జరిగింది. సంస్థ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బెజవాడ నజీర్ ఏపీఐఐసీ కాలనీలో ముంపు బాధితులకు ఆదివారం అన్నదానం ఏర్పాటు చేశారు. ఈ సందర్భంగా బెజవాడ నజీర్ మాట్లాడుతూ.. క్లిష్ట పరిస్థితుల్లో ఉన్నా ముంపు బాధితులకు దాతలు ముందుకొచ్చి ఆదుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు. కార్యక్రమంలో అబ్దుల్ నజీర్, కోడూరి ఆంజనేయవాసు వెంకటరమణ, పోలి రాజు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

విజయవాడకు రాకపోకలు బంద్

విజయవాడ రూరల్: బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడిన అల్పపీడనం ప్రభావంతో మూడు రోజులుగా కురుస్తున్న కుండపోత వర్షాలకు నున్న–విజయవాడ ఆర్అండ్‌బీ రహదారిపై వరద నీరు నిలబడటంతో రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. నున్న– గుణదల రోడ్డు పై ప్రవహించిన వరద ప్రవాహం భయంకరంగా ఉండటంతో ఆ మార్గంలో కూడా ఎలాంటి వాహనాలు తిరగలేదు. పాతపాడు–కండ్రిక రోడ్డు మార్గంలో కూడా వరద బీభత్సానికి రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. గత 15 సంవత్సరాల్లో ఇలాంటి వరద ప్రవాహం చూడలేదని పెద్దలు చెబుతున్నారు. శుక్రవారం రాత్రి నుంచి మండలంలో 323 మిల్లీమీటర్ల వర్షపాతం నమోదైంది. కుండపోతంగా వర్షాలు కురవడంతో గ్రామాల్లో జనజీవనం స్తంభించింది.

ముంపులో వందలాది ఎకరాలు..
మండలంలోని పలు గ్రామాల్లో వర్షం నీటికి బుడమేరు వరద తోడవడంతో నున్న, విలేజి కండ్రిక, పాతపాడు, పి.నైనవరం, అంబాపురం గ్రామాల్లోని వందలాది ఎకరాల్లోని వరిపంట ముంపునకు గురైంది. ముంపులో ఉన్న వరి పంట పొలాల్లో వరద నీరు రెండు, మూడు రోజుల్లో వెళ్లిపోతే పంట బతుకుతుందని, లేని పక్షంలో పంట బతకడం కష్టమని వ్యవసాయాధికారి బి.రంగనాథఖబాబు తెలిపారు. మండలంలోని అన్ని గ్రామాల్లో కలిపి 9,640 ఎకరాల్లో వరి పంట ఉందన్నారు.

2,886 ఎకరాల్లో పంట నీట మునక

పెనమలూరు: భారీ వర్షాల కారణంగా మండల పరిధిలో 2,886 ఎకరాల పంటలు నీట మునిగాయని మండల వ్యవసాయాధికారిని కనకమేడల శైలజ అన్నారు. వరి పంటతో పాటు ఉద్యానవన పంటలు నీట మునిగి ఉన్నట్లు ఆదివారం జరిపిన పరిశీలనలో గుర్తించామన్నారు. ఈ పరిస్థితి ఇలాగే కొనసాగితే రైతులకు నష్టం వాటిల్లుతుందని తెలిపారు. రైతులు పంట పొలాలో ఉన్న నీరును వెంటనే బయటకు తోడాలని సూచించారు. నీరు పొలాల్లోనుంచి తీసిన తరువాత ఎకరాకు 20 కిలోల యూరియా, 10 కిలోల పొటాష్ వేయాలని సూచించారు. రైతులు నిర్లక్ష్యం చేయకుండా సస్యరక్షణ చర్యలు తీసుకుంటే నష్టం తగ్గుతుందన్నారు.

4 నుంచి కృష్ణమాచార్యులు శతజయంతి ఉత్సవాలు

విజయవాడ కల్చరల్: కృష్ణమాచార్యులు కళాపీఠం ఆధ్వర్యంలో 4వ తేదీ నుంచి ఐదు రోజుల పాటు సంగీత విద్వాంసుడు ఎస్‌సీహెచ్ కృష్ణమాచార్యులు శత జయంతి ముగింపు ఉత్సవాలు నిర్వహించనున్నట్లు కార్యదర్శి ఎస్‌సీహెచ్ బుచ్చయ్య చార్యులు ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. శివరామకృష్ణ క్షేత్రంలోని శ్రవణ సదనంలో నిర్వహించే కార్యక్రమంలో దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన సంగీత విద్వాంసులు కచేరీలు నిర్వహిస్తారని పేర్కొన్నారు. 4వ తేదీ రాత్రి 7 గంటలకు బహుభాషా పండితుడు డాక్టర్ వారణాసి శివరామకృష్ణకు కృష్ణమాచార్యులు స్మారక పురస్కారం ప్రదానం చేయడం జరుగుతుందని తెలిపారు.

5న కృతి రత్నావణి పుస్తకావిష్కరణ

విజయవాడ కల్చరల్: స్వరఝరి సంగీత సేవా సంస్థ ఆధ్వర్యంలో 5వ తేదీ గురువారం సాయంత్రం కౌతా పూర్ణానందం కళావేదిక మీద మంచలాల జగన్నాథరావు సంకలన పరచిన కృతి రత్నావణి 5వ భాగం ఆవిష్కరణ సభ నిర్వహించనున్నట్లు ఆ సంస్థ కార్యదర్శి మోదుమూడి సుధాకర్ ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. ఆవిష్కరణ కార్యక్రమంలో పద్మశ్రీ పురస్కార గ్రహీత అన్నవరపు రామస్వామి, శతావధాని నండూరి శివశంకర శర్మ పాల్గొంటారని చెప్పారు. సంగీత విద్వాంసురాలు తులసీ విశ్వనాథ్ గాత్ర కచేరి నిర్వహిస్తునట్లు పేర్కొన్నారు.

నగరం జలమయం

బుడమేరు వాగుతో పాటు శనివారం కురిసిన భారీ వర్షంతో నగరం జలమయమైంది. ఊర్మిళానగర్, కబేళా, విద్యాధరపురం, భవానీపురం, జక్కంపూడికాలనీ, లంబాడీపేట, పాలప్రాజెక్ట్, రాజరాజేశ్వరీపేట, రామకృష్ణాపురం, అయోధ్యనగర్, అజిత్ సింగ్‌నగర్, రాజీవ్‌నగర్ తదితర ప్రాంతాలు నీటిలో మునిగాయి. ప్రజలు తీవ్ర ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. – సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్స్, విజయవాడ

పునరావాస కేంద్రానికి వస్తున్న సింగ్‌నగర్ వాసులు

చెరువును తలపిస్తున్న చర్చి రోడ్డు

నీటిలో వైఎస్సార్ కాలనీ

రామకృష్ణాపురంలో వరద నీటిలో ట్రాన్స్‌ఫార్మర్

ముంపు ప్రాంతాల్లో పర్యటిస్తున్న మేయర్ భాగ్యలక్ష్మి

అజిత్ సింగ్‌నగర్ రైతుబజార్‌లోకి చేరిన వరద నీరు

వరద నీటిలోనే కాలనీలు

- నీటిలో నానుతున్న ఇళ్లలోని సామగ్రి
- తారకరామ నగర్, ఏపీఐఐసీ కాలనీ, రామలింగేశ్వర నగర్‌లో వదలని వరద నీరు
- ఇబ్బందులు పడుతున్న ప్రజలు

కృష్ణలంక(విజయవాడతూర్పు): నగరంలో మూడు రోజులుగా కురుస్తున్న వర్షాలకు తారకరామనగర్, ఏపీఐఐసీ కాలనీ, రామలింగేశ్వరనగర్ తదితర ప్రాంతాలు జలదిగ్బంధంలో చిక్కుకున్నాయి. ఏ రోడ్డు చూసిన నిండుకుండను తలపిస్తున్నాయి. తారకరామనగర్‌లో అవుట్ ఫాల్ డ్రెయినేజీ వద్ద వీఎంసీ అధికారులు మోటార్లు ఏర్పాటు చేసి నీటిని తోడిస్తున్నా ఇంకా నీరు తగ్గడం లేదు. ఇళ్లల్లోకి మోకాళ్లలోతు నీరు చేరడంతో స్థానికులు సామాన్లు సర్దుకుని కొంత మంది పునరావాస కేంద్రాలకు, మరికొంత మంది కరకట్ట మీదకు చేరుకోగా ఇంకొందరు ఇళ్లల్లోనే బిక్కుబిక్కుమంటూ జీవిస్తున్నారు. మురుగునీటిలోనే రాకపోకలు సాగిస్తున్నారు. విద్యుత్ సరఫరా కూడా నిలిపివేయడంతో నానా అవస్థలు పడుతున్నారు. వర్షపు నీటికి తోడు చెత్తాచెదారం, యూజీడీ, మురుగు నీరు తోడై దుర్వాసన వస్తుండడంతో వారి బాధలు వర్ణనాతీతం. ఎక్కువగా మోటార్లు ఏర్పాటు చేసి త్వరగా వర్షపు నీటిని తోడించాలని స్థానికులు కోరుతున్నారు.

నిండుకుండను తలపిస్తున్న తారకరామనగర్ రోడ్డు

ఇంకా తగ్గని వరద నీరు
ఆటోనగర్(విజయవాడ తూర్పు): వరద నీరు తగ్గలేదు. ఇంట్లో వస్తువులన్నీ పనికి రాకుండా పోయాయి. కట్టు బట్టలతో మిగిలామని ఏమి చేయాలో తెలియడం లేదు అని రామలింగేశ్వర నగర్ వాసులు తీవ్ర ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. నిన్న కురిసిన కుండపోత వానకు ఈ ప్రాంతంలో సుమారు 500 ఇళ్లకు పైగా నీట మునిగాయి. కృష్ణానదిలోకి అధిక స్థాయిలో వరద నీరు రావడంతో ఇక్కడి ఇళ్లల్లో నీరు చుక్క ఏమాత్రం తగ్గలేదు. ఏపీఐఐసీ కాలనీలోనూ పలు చోట్ల ఇదే పరిస్థితి నెలకొంది. పలు కుటుంబాల వారు వేరే చోట తలదాచుకుంటున్నారు.

నీటితో నిండిన తారకరామనగర్‌లోని రహదారి

రామలింగేశ్వరనగర్‌లో తగ్గని వరద నీరు

ఏపీఐఐసీ కాలనీలో నడుము లోతున ఉన్న వరద నీరు

ఎవరూ పట్టించుకోలేదు

నేను పుట్టి పెరిగిన తర్వాత ఇలాంటి పరిస్థితి ఇప్పటి వరకు చూడలేదు. జక్కంపూడి వైఎస్సార్ కాలనీలో మా పిల్లలు ఉన్నారు. వాళ్ల పరిస్థితి ఎలా ఉందో తెలియడం లేదు. వాళ్లకు ఉదయం నుంచి ఆహారం లేదంట, వారి గురించి పట్టించుకునే నాథుడే లేడు. నాకు జ్వరం వచ్చింది. పొద్దుటి నుంచి అడుగుతుంటే ఎవరు పట్టించుకోలేదు.

–స్వామి, రామలింగేశ్వరనగర్

కట్టుబట్టలతో వచ్చేశాం

మా ఇల్లు అంతా కొట్టుకుపోయింది. కట్టుబట్టలతో వచ్చేశాం. ప్రభుత్వం ఈ శిబిరాలకు తరలించి వదిలేశారు. ఇక్కడ మా అవసరాలు చెబుతుంటే పట్టించుకోలేదు.

– రఘు, కృష్ణలంక

ఆరుబయటే తలదాచుకున్నాను

చల్లారావునగర్ కరగట్టు పక్కన తాటాకు ఇంట్లో ఉంటున్నాం. వరద నీరు వచ్చి చేరడంతో ఇల్లు మునిగిపోయింది. పునరావాస కేంద్రానికి తరలించారు. ఇక్కడ గదులు సరిపడా లేవు, ఆరుబయట వరండాలోనే తలదాచుకున్నాను.

–కావడి అన్నపూర్ణ, చల్లారావు నగర్

పునరావాస కేంద్రాల్లో వసతులు కల్పించాలి

పటమట(విజయవాడతూర్పు): వరద వల్ల దెబ్బతిన్న ప్రాంతాల ప్రజలకు పునరావాస కేంద్రాలు పెంచి దాదాపు లక్ష మందికి ఆహారం కల్పించామని విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర తెలిపారు. ప్రస్తుతం పునరావాస కేంద్రాల్లో 1000 మందికి పైగా భోజన సదుపాయాలు, తాగునీరు, పాలు, విద్యుత్, మరుగుదొడ్లు, ఇతర అవసరమైన పదార్థాలు అందుబాటులో ఉన్నాయని ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడేందుకు సరైన సురక్షితం భోజనాన్ని అందిస్తున్నామన్నారు. పునరావాస కేంద్రాల్లో ఉన్న ప్రజలకు మాత్రమే కాకుండా ఇళ్ల దగ్గర చిక్కుకున్న వారికి కూడా భోజనాలను ఇంటి వద్దకే పంపిస్తూ అందరికీ భోజన ఏర్పాట్లు కల్పించేలా చర్యలు తీసుకుంటున్నామన్నారు. ముంపు ప్రాంతంలో చిక్కుకున్నవారు ఆందోళనకు గురికాకుండా వీఎంసీ ఏర్పాటు చేసిన కంట్రోల్ రూమ్ 0866–2424172, 2427485, 81819 60909 నంబర్లలో సంప్రదించాలని కోరారు.

వీఎంసీ ఆధ్వర్యంలో 12 సహాయక శిబిరాలు ఏర్పాటు

పటమట(విజయవాడతూర్పు): నగరాన్ని వరద ముంచెత్తటంతో విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ ఆధ్వర్యంలో మూడు సర్కిళ్ల పరిధిలో 12 సహాయక శిబిరాలను ఏర్పాటు చేసింది. సర్కిల్–1 పరిధిలో విద్యాధరపురం లేబర్ కాలనీలోని కల్యాణ మండపం, సంపర తాతబ్బాయి కల్యాణమండపం, సర్కిల్–2 పరిధిలో ప్రజాశక్తి నగర్ కల్యాణమండపం, లగడపాటి రాజగోపాల్ కల్యాణమండపం, కండ్రిక సుభాష్ చంద్రబోస్ నగర్ కమ్యూనిటీ హాలు, బుడమేరు మధ్యకట్ట ప్రాంతంలో తమ్మినేని వెంకటరావు స్కూల్, న్యూ ఆర్ఆర్‌పేటలోని కేర్ అండ్ షేర్ స్కూల్, సుందరయ్యనగర్‌లోని కాపు కల్యాణ మండపాల్లో శిబిరాలను ఏర్పాటు చేశారు. సర్కిల్–3 పరిధిలోని దర్శిపేట మున్సిపల్ హైస్కూల్, సిద్దం కృష్ణారెడ్డి ఓడీఏ కమ్యూనిటీ హాలు, కృష్ణలంక రాణిగారితోట రామాలయం వద్ద ఉన్న న్యూ కమ్యూనిటీ హాల్‌లో వరద సహాయక శిబిరాలు ఏర్పాటు చేశారు.

రోడ్లపై వర్షపు నీటి నిల్వలు వెంటనే తొలగించాలి

వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర

నీటి తొలగింపును పర్యవేక్షిస్తున్న వీఎంసీ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర

పటమట(విజయవాడతూర్పు): నగర పరిధిలో రహదారులపై ఉన్న వర్షపు నీటి నిల్వలను సత్వరమే తొలగించి, ప్రజలకు ఎటువంటి ఇబ్బంది కలగకుండా చర్యలు తీసుకోవాలని విజయవాడ నగరపాలక సంస్థ కమిషనర్ ధ్యానచంద్ర అధికారులను ఆదేశించారు. నగర పర్యటనలో భాగంగా ఆయన ఆదివారం నోవోటెల్, సి.వి.ఆర్ ఫ్లై ఓవర్, మదర్ థెరిస్సా జంక్షన్, మొగల్రాజపురం, ఫకీర్‌గూడెం తదితర ప్రాంతాల్లో పర్యటించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయా ప్రాంతాల్లో ఉన్న వర్షపు నీటిని పరిశీలించి ఎయిర్ టెక్ మిషన్స్‌తో త్వరితగతిన తొలగించి, ప్రజలకు ఎటువంటి ఇబ్బందులు కలగకుండా చూసుకోవాలని చెప్పారు. కార్పొరేషన్ వాహనాలే కాకుండా అదనపు వాహనాలను కూడా ఏర్పాటు చేసి త్వరితగతిన రోడ్డు మీద నిల్వ ఉన్న వర్షపు నీటి నిల్వలను పూర్తిగా తొలగించాలని కమిషనర్ ఆదేశించారు.

రవాణా అదనపు కమిషనర్ ప్రసాదరావుకు సత్కారం

పటమట(విజయవాడతూర్పు): రవాణా శాఖ అదనపు కమిషనర్ ఎస్.ఏ.వీ. ప్రసాదరావు రవాణా శాఖ పట్ల ప్రజల్లో నెలకొన్న దురభిప్రాయాన్ని తన నిజాయతీతో ఉత్తమ అధికారిగా, రాజకీయ ఒత్తిళ్లకు తలొగ్గని ధైర్యశాలిగా ఎంతో గుర్తింపు తెచ్చుకున్నారని వక్తలు ప్రశంసించారు. అదనపు రవాణా కమిషనర్ ప్రసాదరావు ఉద్యోగ విరమణ అభినందన సభను ది కృష్ణా డిస్ట్రిక్ట్ లారీ ఓనర్స్ అసోసియేషన్, ది ఆంధ్రప్రదేశ్ లారీ ఓనర్స్ అసోసియేషన్ సంయుక్తంగా ఆదివారం సాయంత్రం విజయవాడలోని కె.డి.ఎల్.ఒ.ఎ. హాల్‌లో నిర్వహించాయి.

రవాణా శాఖ ప్రక్షాళన..
ఈ సందర్భంగా ఏపీ లారీ ఓనర్స్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు పి.గోపాల్ నాయుడు మాట్లాడుతూ ప్రసాదరావు మాదిరిగా నీతినిజాయతీలుండే ఉన్నతాధికారులు నానాటికీ కనుమరుగవుతున్నారన్నారు. రాష్ట్ర సంఘం ప్రధాన కార్యదర్శి వై.వి.ఈశ్వరరావు మాట్లాడుతూ.. కేరళలో మాదిరిగా ఉద్యోగ విరమణ చేసినప్పటికీ ప్రసాదరావు సేవలను ప్రభుత్వం వేరే రూపేణా వినియోగించుకోవాలని కోరారు. కృష్ణా డిస్ట్రిక్ట్ లారీ ఓనర్స్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షుడు నాగుమోతు రాజా మాట్లాడుతూ.. ప్రసాదరావు రవాణాశాఖను ప్రక్షాళన చేయడానికి ఐ.ఏ.ఎస్. ఉద్యోగాన్ని వదిలి రవాణా అధికారిగా చేరిన నాటి నుంచి గత 34 ఏళ్ల సర్వీసులో తనదైన పనితనం చూపారన్నారు. ట్రాన్స్‌పోర్టు జాయింట్ కమిషనర్ వెంకటేశ్వర్లు, ఆటోమోటివ్ మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ సీఈఓ నారాయణరావు, కృష్ణాడిస్ట్రిక్ట్ లారీఓనర్స్ ఫౌండేషన్ అధ్యక్షుడు రావి గోపాలరావు, కృష్ణా డిస్ట్రిక్ట్ లారీ ఓనర్స్ మ్యూచువల్లి ఎయిడెడ్ కో ఆపరేటివ్ స్టోర్స్ చైర్మన్ కోనేరు వెంకట రమేష్ తదితరులు ప్రసాదరావును ఘనంగా సత్కరించారు. తన విశ్రాంత జీవితాన్ని పుస్తక పఠనం, సంగీత సాధనతో సుసంపన్నం చేసుకుంటానని ప్రసాదరావు తెలియజేశారు. ఈ సందర్భంగా అంపాపురం మోడల్ డ్రైవింగ్ స్కూలులో 32 రోజులపాటు హెవీ వెహికిల్ డ్రైవింగ్ శిక్షణ పూర్తి చేసిన ట్రైనీలకు ప్రసాదరావు సర్టిఫికెట్లు అందజేశారు.

శిక్షణ పూర్తి చేసుకున్న డ్రైవర్‌కు సర్టిఫికెట్ అందజేస్తున్న ప్రసాదరావు తదితరులు

ఫుడ్ కోర్టు వద్దు

పెనమలూరు: తాడిగడప జంక్షన్‌లో ఫుడ్‌కోర్టు ఏర్పాటు చేయవద్దని, పేదల కోసం అన్న క్యాంటీన్ మాత్రమే ఏర్పాటు చేయాలని మండల సీపీఎం కార్యదర్శి ఉప్పాడ త్రిమూర్తి అన్నారు. తాడిగడప జంక్షన్‌లో సీపీఎం ఆధ్వర్యంలో ఆదివారం ధర్నా చేశారు. ఈ సందర్భంగా త్రిమూర్తి మాట్లాడుతూ మండల ప్రజల కోసం రైతు బజార్, పేదల కోసం అన్న క్యాంటీన్ ఏర్పాటు చేయాలని గతంలో ఎమ్మెల్యే బోడెప్రసాద్‌కు వినతిపత్రం అందచేశామన్నారు. అయితే ఇప్పటివరకు అన్న క్యాంటీన్ ఏర్పాటు చేయలేదన్నారు. పైగా తాడిగడప జంక్షన్‌లో ఫుడ్‌కోర్టు ఏర్పాటుకు సన్నాహాలు చేస్తున్నారని తెలిపారు. అన్న క్యాంటీన్ ఆటోనగర్ వర్కర్లు, భవన నిర్మాణ కార్మికులకు ఉపయోగపడుతుందని తెలిపారు. నేతలు నారిన వెంకట్రావు, పి.పాతాళలక్ష్మి, సీహెచ్.భవాని, ఉప్పాడ ఈశ్వరి, రమణమ్మ, దుర్గా, సింహాచలం, సత్యనారాయణ ఉన్నారు.

యోగాసన పోటీలకు దరఖాస్తులు

ఉయ్యూరు: యోగాసనాల పోటీల్లో పాల్గొనేందుకు యోగాసన స్పోర్ట్స్ అసోసియేషన్ జిల్లా అధ్యక్ష, కార్యదర్శులు పర్వతనేని ప్రేమ్‌కుమార్, ఉమామహేశ్వరరావు ఆదివారం ఓ ప్రకటనలో తెలిపారు. అసోసియేషన్ ఆధ్వర్యంలో మండలంలోని గండిగుంట దత్త గుడిలో ఈ నెల 10న యోగాసన పోటీలు నిర్వహించనున్నామన్నారు. ట్రెడిషనల్ యోగాసన, రిథమిక్ యోగాసన పెయిర్, ఆర్టిస్టిక్ యోగాసన పెయిర్‌లో పోటీలు ఉంటాయన్నారు. ఆసక్తి గలవారు ఆర్గనైజింగ్ సెక్రటరీ బెనర్జీ(9010863810)ని సంప్రదించాలని సూచించారు. ఈనెల 7వ తేదీలోగా రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలని కోరారు.

మంచిమాట

స్థానం మారిన పుస్తకం

'ఎ మిస్ ప్లేస్‌డ్ బుక్ ఈజ్ ఎ లాస్ట్ బుక్' అన్నది ఆంగ్ల నానుడి. అలాగే 'దయచేసి ఎక్కడ నుంచి తీసిన పుస్తకాలు అక్కడే పెట్టండి' అన్న మాట కూడా గ్రంథాల యాలలో చూస్తుంటాం. అంటే ఏదైనా ఒక వస్తువు కానీ, పుస్తకం కానీ స్థానభ్రంశం చెందితే దానిని తిరిగి పట్టుకోవడం కష్టం అవుతుంది. పుస్తకాల విషయంలో అది మరీ కష్టం. అందుకే ఎక్కడ తీసిన పుస్తకాన్ని అక్కడ పెట్టడం అవసరమే కాదు, అనివార్యం కూడా.

గ్రంథాలయాల్లో పుస్తకాల్ని ఒక క్రమంలో సర్దుతారు. ఫలానా పుస్తకం కావాలి అంటే ఫలానా అలమరలోని ఫలానా అరలో ఉంది అ నిర్వాహకులు ఉన్న చోటు నుండి కదలకుండా చెప్ప గలరు. కానీ, ఆ పుస్తకాన్ని ఉన్న చోటు నుండి తీసి తిరిగి అక్కడ పెట్టక పోతే చెప్పటం సాధ్యం కాదు. బద్ధకించి, మళ్ళీ అక్కడిదాకా వెళ్ళటం ఎందుకు అని తాము ఉన్న చోటనే ఎక్కడి నుండో తెచ్చిన పుస్తకం పెట్టేసేవాళ్ళు ఉన్నారు. మరి కొంత మంది తాము చదవటం పూర్తి కాలేదు, దానిని దాని స్థానంలో పెడితే ఎవరైనా తీసుకువెడితే వాళ్ళు తిరిగి ఇచ్చేదాకా ఎదురు చూడాలి, కనుక దాని చోటు మారిస్తే తానే తీసుకోవచ్చు అని జాగ్రత్తగా... గుర్తుగా పెట్టుకుంటారు. మళ్ళీ వచ్చే సమయానికి పెట్టిన చోటు మర్చిపోతారు. ఇంకొకరు ఎవరో ఇది ఇక్కడిది కాదు అని తీసి పక్కన పెడతారు. అంతే సంగతులు. మళ్ళీ ఎప్పుడో అన్నీ సద్దుతున్నప్పుడు మాత్రమే బయట పడుతుంది.

ఇది ఒక్క పుస్తకాల విషయానికే కాదు, అన్ని విషయాలకీ వర్తిస్తుంది. ఇంట్లో ఏదైనా వస్తువుని అది ఉండే చోట కాక మరొకచోట పెడితే, ఎదురుగా ఉన్నా త్వరగా కనపడదు. ఇంకేదో వెతుకుతున్నప్పుడు కనపడుతుంది. అప్పుడు అది పనికి రావచ్చు, రాక పోవచ్చు. అందుకే ఎక్కడ నుండి తీసిన వస్తువుని అక్కడ పెడితే వెతుక్కునే పని ఉండదు. కళ్ళు మూసుకుని అయినా దానిని తీయవచ్చు. దీనికి కారణం మనిషి ఒక వస్తువుని పరిసరాలు మొదలైన వాటిని కూడా జత చేసి గుర్తు పెట్టుకునేట్టు చేయటం మనసు లక్షణం. మనుషులనైనా మొదటి సారి ఎక్కడ చూశామో అక్కడ కనపడితే వెంటనే గుర్తిస్తాం. వాతావరణం, పరిసరాలు మారితే గుర్తు పట్టటం కష్టమే. ఇక్కడ ఉంటారు అని అనుకో లేదు అంటూ సర్ది చెప్పే ప్రయత్నాలు దీనికి చిహ్నం.

ఇల్లు అందంగా, వెసులుబాటుగా ఉండటానికి ఒక సూత్రం పాటించాలని పాశ్చాత్యులు గట్టిగానే చెప్పారు. ''ప్రతి వస్తువు దాని చోట ఉండటం, ప్రతి వస్తువుకి ఒక చోటు ఉండటం.'' వేలంవెర్రిగా వస్తువులని సేకరించితే ఎక్కడ పెట్టాలో తెలియక చిందరవందరగా పడేస్తూ ఉంటారు. వస్తువుది, ఇంటిది కూడా అందం, విలువ తగ్గిపోతాయి. పెట్టటానికి తగిన చోటు లేనప్పుడు తెచ్చి వాటి విలువని తగ్గించ కూడదు.

వస్తువుల విషయం మాత్రమే కాదు. ప్రేమాభిమానాలు, నమ్మకం, విశ్వసనీయత మొదలైన మనోభావాలని కూడా అస్థాన పతితం చేయ కూడదు. కఠిన మైన మనస్సు కలవారి మీద ప్రేమాభిమానాలు పెంచుకుంటే, తరువాతి కాలంలో ఎవరినైనా ప్రేమగా చూడగలగటం కష్టమే. ప్రేమరాహిత్యంలో బతికే వారి విషయంలో ఇటువంటిదే జరిగి ఉండవచ్చు.

ఎక్కడి వస్తువులను అక్కడ పెట్టటం గొప్ప సౌలభ్యమే కాదు వ్యక్తిత్వాన్ని సూచిస్తుంది. దీనికి గొప్ప ఉదాహరణ హనుమ. సంజీవని పర్వతాన్ని తెచ్చి, దానితో పని పూర్తి అయిన పిమ్మట ఎక్కడి నుండి తీసుకువచ్చాడో తిరిగి అక్కడ భద్రంగా పెట్టి వచ్చాడు. అందువల్ల రెండవ మారు తేవటానికి వెళ్ళినప్పుడు అది ఉండే ప్రదేశం తెలుసు కనుక వెంటనే తేగలిగాడు. మొదటిసారి పని అయింది కదా అని ఎక్కడో అక్కడ పెట్టి ఉంటే వెతకటానికి ఎంతో సమయం వెచ్చించవలసి వచ్చేది. వ్యక్తిత్వ వికాసానికి ఇది కూడా పెంపొందించుకోవాల్సిన ఒక లక్షణం.

– డా. ఎన్. అనంత లక్ష్మి

గృహస్థాశ్రమ వైశిష్ట్యం

పిందె.. పండు... వైరాగ్యం

ఋషిరుణం, పితృరుణం, దేవరుణం... ఈ మూడు రుణాలు తీరాలంటే ధర్మపత్ని సహకారం ఉండి తీరాలి. అంటే నీవు గృహస్థాశ్రమ ప్రవేశం చేస్తున్నావు. అప్పుడు నీవు ఏమి చేసినా అవి ధర్మంతో కట్టుబడి ఉంటాయి. చేయవలసినవి చేస్తూ తరించిపోతుంటావు. కారణం– అడుగున ధర్మం ప్రవహిస్తూ ఉంటుంది. అందువల్ల నీ కర్మలన్నీ పాశాలను విప్పేస్తుంటాయి. అందుకే ఈ తేలిక మార్గాన్ని నిర్దేశించారు. అది లేకపోతే ఇంద్రియాలు అకస్మాత్తుగా కాటువేసే అవకాశం ఉంది. అంటే ధర్మచట్రంలో ఉన్న అర్థకామాలు దేనినయినా అనుభవించు... క్రమక్రమంగా ఒక వయసు వచ్చేసిన తరువాత ధర్మానుష్ఠానబలం వైరాగ్య సుఖాన్నిస్తుంది. క్రమేణా ఒక నిరాసక్తత, ఒక అనుభవం బయల్దేరుతుంది లోపల. అంటే బలవంతంగా అంటించుకున్నది కాదు, అది ఈశ్వర కృపతో వచ్చేది.

వైరాగ్యమంటే.. ఈ సుఖాలన్నీ ఒక సుఖాలా... అనిపించడం... ఏమీ పట్టించుకోకుండా అని కాదు. గాలి తన పని తాను చేసుకుపోతుంటుంది. జాజి పందిరి మీదినుంచి పోతే పరిమళభరితం అవుతుంది..అప్పుడు గాలిని అభినందిస్తే పొంగిపోదు. ఒక కళేబరం మీది నుంచిపోయినప్పుడు దుర్గంధాన్ని వ్యాపింపచేస్తుందని అభిశంసిస్తే అది కృంగిపోదు. దాని పని అది చేసుకుంటూ పోతుంది. అలా పొంగిపోవడాలు, కుంగిపోవడాలు లేకుండా... నీ కర్తవ్యం నీవు చెయ్యాలి. నీ నిజాయితీ నీ అంతరాత్మకు, ఈశ్వరుడికి తెలిస్తే చాలు..''లోకుల్ నన్గని మెచ్చనీ యలగనీ లోలోన నిందించనీ/ చీకాకున్ బడనీ మహాత్ముడననీ../ మూకీభావమునన్ తిట్టనీ త్రోయనీ / నీ కారుణ్యము కల్గి ఉండినను అంతేచాలు నోశంకరా!'' అంటారు శంకరాచార్యులు. నీ స్వచ్ఛత ఈశ్వరుడికి తెలిసినంత కాలం నీవు దిగులు పడాల్సిన అవసరం లేదు. ఆయన ముందు కూడా నీవు తలదించుకోవాల్సిన పరిస్థితి వస్తే... పూజామందిరంలోకి వెళ్ళు.. లెంపలేసుకుని క్షమాపణలడుగు.'ఈశ్వరా! నా వల్ల ఇటువంటి అపరాధం మళ్ళీ జరగకుండు గాక!' అని శరణువేడుకో. చాలు.

బ్రహ్మశ్రీ చాగంటి కోటేశ్వరరావు

ఎవరయితే ద్వంద్వాలకు అతీతులయిపోతున్నారో వారు నాకు దగ్గరవుతున్నట్లు.. అంటాడు గీతాచార్యుడు. వైరాగ్యం క్రమంగా సత్యాన్ని అంగీకరించే స్థాయికి తీసుకువెడుతుంది. సూర్యోదయ సూర్యాస్తమయాల్లో ఆయుర్దాయం కరిగిపోతున్నది. దీపం ఉండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకో. ఈ శరీరం ఉండగానే నీవు చేయవలసిన కర్తవ్యాలు నెరవేర్చు. సద్వినియోగం చేసుకో. అంటే మంచి విషయాల్లోనే అనురక్తి ఉంటుంది తప్ప లౌకిక విషయాలపట్ల నిరాసక్తత పెరగడమే వైరాగ్యం. 'కోటి మంది వైద్యులు కూడి వచ్చినకాని మరణమన్న వ్యాధి మాన్పలేరు'. అంటే ఈ వైరాగ్యం ఎప్పుడు వస్తుంది..?. పిందెకూ పండుకూ తేడా తెలుసుకుంటే ఈ ప్రశ్నకు జవాబు దొరుకుతుంది. పిందె పట్టుకుని ఉండాలి. పండు తనంతటతాను విడిపోయి పడిపోవడానికి సిద్ధంగా ఉండాలి. అంటే పట్టుకోవాల్సిన వయసులో అన్నీ పట్టుకో... ధర్మబద్ధంగా. విడవాల్సి వచ్చినప్పుడు నిస్సంకోచంగా విడిచేసెయ్. కొబ్బరికన్నా పెంకును గట్టిగా పట్టుకునే వాళ్ళు ఎవరుంటారు... నీళ్ళు లోపలికి ఎప్పుడు ఎలా వెళ్ళాయో తెలియదు, ఎలా ఆవిరయ్యాయో తెలియదు. లోపల గురుగుడుమంటూ ఉంది... అంటే విడిపోయింది. పూర్ణాహుతికి పనికొస్తుంది. అంటే ఈ శరీరం నేను కాదు...ఆత్మ అని అనుభవంలోకి రావడమే వైరాగ్యం. దీనికి ఈశ్వరకృప ప్రధానమయినా, నీ కర్మాచరణ లేకుండా ఈశ్వర కృప ఉండదు.

తాత్త్వికథ

ఆట కదరా శివా!

పాండిచ్చేరి పట్టణానికి చెందిన ఉన్నత విద్యావంతుడైన ఓ యువకుడికి అరుణాచలం వెళ్ళి గిరి ప్రదక్షిణం చేయాలనిపించింది. అనుకున్నదే తడవుగా అరుణాచలం బస్సు ఎక్కాడు.

అరుణాచలేశ్వర స్వామిని దర్శించుకుని రాజగోపురం వద్ద నిలబడి వినాయకుణ్ణి ప్రార్థించి నడక ప్రారంభించాడు. అష్టలింగాలను చూస్తూ గిరి ప్రదక్షిణ పూర్తి చేయాలని అతడి ఆలోచన.

నడుస్తూ నడుస్తూ రమణ మహర్షి ఆశ్రమం చేరాడు. అక్కడ గిరి ప్రదక్షిణ చేయడానికి వచ్చిన ఓ ఆధ్యాత్మిక వేత్త పరిచయం అయ్యాడు. ''అలజడి లేని జీవితాన్ని గడపాలంటే ఏమి చేయాలి?'' అని ఆసక్తిగా ఆ ఆధ్యాత్మికవేత్తను అడిగాడు యువకుడు. ఆధ్యాత్మిక వేత్త చిరునవ్వు ముఖంతో ''ఇద్దరూ ఆడగలిగి, ఇద్దరూ గెలవగలిగే ఆట ఆడాలి'' అని బదులిచ్చాడు.

అర్థం కాని ముఖం పెట్టాడు ఆ యువకుడు. ఆధ్యాత్మికవేత్త యువకుడి హావభావాలు పట్టించుకోకుండా వేగంగా నడుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు. 'ఇద్దరు ఆడితే ఎవరో ఒకరు గెలుస్తారు కానీ, ఇద్దరూ ఎలా గెలుస్తారు?' అని ఆలోచనలు మొదలయ్యాయి ఆ యువకుడిలో. సమాధానం తెలుసుకుందామని తను కూడా వేగం పెంచాడు.

వల్లలార్ ఆశ్రమం వద్ద మళ్ళీ ఆధ్యాత్మిక వేత్త కనిపించాడు. ఆశ్చర్యంగా ''మీరు చెప్పింది ఎలా సాధ్యం?'' అని ప్రశ్నించాడు. ''ఆలోచించు. నీకే అర్థమవుతుంది. తమాషా ఏమిటంటే ఇద్దరే కాదు, ఆ ఆటని యాభై మంది ఆడినా... అందరూ గెలుస్తారు. అంతేకాదు... అది అందరూ ఆడగలిగిన ఆట కూడాను'' అంటూ ఆధ్యాత్మిక వేత్త వేగంగా నడుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

మళ్ళీ మొదటికి వచ్చింది యువకుడి పరిస్థితి. ఎవరినైనా అడిగి తెలుసుకుందామని ముందూ వెనుకా చూశాడు. తెలిసిన ముఖాలేవీ కనిపించలేదు. చేసేదేం లేక ఆధ్యాత్మికవేత్తను వెదుక్కుంటూ వెళ్ళాడు.

ఎలాగైతేనేమి ఈశాన్య లింగం వద్ద కనిపించాడు. గస పోసుకుంటూ చెమటలు కారుస్తూ వెళ్ళి''మీరు సమాధానం చెప్పకపోతే నా తల బద్దలై పోయేలా ఉంది''అని దిగులుగా ముఖం పెట్టాడు. యువకుడి భుజం తడుతూ ఆ ఆధ్యాత్మిక వేత్త ''విచిత్రం ఏమిటంటే... వందమంది ఆ ఆట ఆడినా, వందమందీ గెలుస్తారు. అదేమిటంటే... ఎదుటివారిని ప్రేమించే ఆట. అక్కడ అందరూ విజేతలే. ఓటమి పాలయ్యేవారు ఎవ్వరూ ఉండరు'' అని సమాధానమిచ్చి అక్కడినుంచి మెరుపు వేగంతో వెళ్ళిపోయాడు.

''నిజమే. జీవితమనేది ఒక ఆటలాంటిది. ప్రేమ విత్తనాలు వెదజల్లే ఆట ఆడటం ప్రారంభిస్తే జీవితం పూల తోట అవుతుంది. దానికి వయస్సు, భాష, లింగం, ప్రాంతం, కులం, మతం అనే హద్దులు ఉండవు '' అనుకుంటూ ఆ యువకుడు గిరి ప్రదక్షిణ పూర్తి చేశాడు.

– ఆర్.సి. కృష్ణస్వామి రాజు

సినిమా

నటుడిగా నందమూరి బాలకృష్ణ యాభై ఏళ్లు పూర్తి చేసుకున్నారు. 'తాతమ్మ కల' (1974) సినిమాతో బాలకృష్ణ కెరీర్ మొదలైంది. నటుడిగా ఆయన 50 ఏళ్లు పూర్తి చేసుకున్న సందర్భంగా ఆదివారం తెలుగు చలన చిత్ర పరిశ్రమ బాలకృష్ణ సినీ స్వర్ణోత్సవాన్ని హైదరాబాద్‌లో నిర్వహించింది. ఈ వేడుకలో నటులు చిరంజీవి, మోహన్‌బాబు, మురళీమోహన్, వెంకటేశ్, రాజశేఖర్, గోపీచంద్, శ్రీకాంత్, రానా, 'అల్లరి' నరేశ్, మంచు విష్ణు, మంచు మనోజ్, నానీ, విజయ్ దేవరకొండ, రానా, అడివి శేష్, విశ్వక్ సేన్, సిద్ధు జొన్నలగడ్డ, శివ రాజ్‌కుమార్, ఉపేంద్ర కుటుంబం, దర్శకులు కె. రాఘవేంద్ర రావు, పి. వాసు, బి. గోపాల్, ఎస్వీ కృష్ణారెడ్డి, బోయపాటి శ్రీను, అనిల్ రావిపూడి, బాబీ, బుచ్చిబాబు, నిర్మాతలు అశ్వనీదత్, అల్లు అరవింద్, డి. సురేష్‌బాబు, 'దిల్' రాజు, నవీన్, రవిశంకర్, నటీమణులు జయసుధ, జయప్రద, సుహాసిని, సుమలత, మాలాశ్రీ, శ్రీలీల తదితర సినీ ప్రముఖులు, ఏపీ సినిమాటోగ్రఫీ మినిస్టర్ కందుల దుర్గేష్, కేంద్ర మంత్రి పెమ్మసాని చంద్రశేఖర్, ఎంపీ భరత్‌తో పాటు పలువురు రాజకీయ రంగ ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

డేట్ మారింది

రాజ్ తరుణ్ హీరోగా నటించిన 'భలే ఉన్నాడే' చిత్రం విడుదల తేదీ మారింది. తొలుత ఈ సినిమాని ఈ నెల 7న రిలీజ్ చేయనున్నట్లు ప్రకటించారు. అయితే మరో వారం ఆలస్యంగా 13న విడుదల కానుందని చిత్రయూనిట్ పేర్కొంది. జె. శివసాయి వర్ధన్ దర్శకత్వం వహించిన ఈ సినిమాలో మనీషా కంద్కూర్ హీరోయిన్‌గా నటించారు. మారుతీ టీమ్ సమర్పణలో ఎన్వీ కిరణ్ కుమార్ నిర్మించారు. ''ఇప్పటికే విడుదలైన మా సినిమా టీజర్, ట్రైలర్, సాంగ్స్‌కి అద్భుతమైన స్పందన వచ్చింది. సినిమా కూడా ప్రేక్షకుల్ని అలరిస్తుంది'' అని మేకర్స్ తెలిపారు.

● మనీషా, రాజ్ తరుణ్

సారీ... నాకు తెలియదు

– రజనీకాంత్

మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమను కుదిపేస్తోన్న హేమా కమిటీ గురించి జాతీయ స్థాయిలో చర్చ జరుగుతోంది. అయితే ఈ విషయం గురించి హీరో రజనీకాంత్ తనకు ఏమీ తెలియదంటూ స్పందించడం సినిమా వాసులను ఆశ్చర్యపరుస్తోంది. చిత్ర పరిశ్రమలో పని చేస్తున్న మహిళల కోసం జస్టిస్ హేమా కమిటీ తరహాలో కోలీవుడ్‌లోనూ ఓ కమిటీ రావాలంటారా? అనే ప్రశ్నకు రజనీకాంత్ స్పందిస్తూ– ''సారీ... ఆ అంశం గురించి నాకేమీ తెలియదు'' అంటూ జబాబు చెప్పారని కోలీవుడ్ మీడియాలో వార్తలు వస్తున్నాయి.

అంతిమంగా సినిమా బతకాలి

– మమ్ముట్టి

మలయాళ పరిశ్రమలో జస్టిస్ హేమా కమిటీ నివేదిక ప్రకంపనలు సృష్టిస్తున్న విషయం తెలిసిందే. మహిళలపై అఘాయిత్యాలు జరుగుతున్నాయని ఈ నివేదికలో పేర్కొనడంతో ఇందుకు నైతిక బాధ్యత వహించి, 'అమ్మ' (అసోసియేషన్ ఆఫ్ మలయాళం మూవీ ఆర్టిస్ట్స్) అధ్యక్షుడు మోహన్‌లాల్‌తో పాటు కమిటీ సభ్యులందరూ రాజీనామాలు చేసిన సంగతి తెలిసిందే. కాగా హేమా కమిటీ నివేదికపై ఆల్రెడీ మోహన్‌లాల్ స్పందించారు. తాజాగా మరో అగ్రనటుడు మమ్ముట్టి ఈ అంశం గురించి సోషల్ మీడియాలో సుదీర్ఘమైన పోస్ట్‌ను షేర్ చేశారు. ఈ పోస్ట్ సారాంశం ఈ విధంగా...

● ఓ సంస్థకు సంబంధించి ఒక విధానం ఉంటుంది. మొదట నాయకత్వం స్పందించిన తర్వాతే సభ్యులు మాట్లాడితే బాగుంటుంది. ప్రస్తుతం నేను 'అమ్మ'లో సభ్యుడిని మాత్రమే. అందుకే నేను కాస్త ఆలస్యంగా స్పందిస్తున్నాను.

● సినిమా అనేది సమాజానికి ప్రతిబింబం. సమాజంలో జరుగుతున్న మంచి చెడులు సినిమాల్లోనూ ఉంటాయి. అయితే సినిమాలపై సమాజం దృష్టి చాలా దగ్గరగా ఉంటుంది. జరుగుతున్న ప్రతి అంశాన్ని గమనిస్తుంటారు. ఒక్కోసారి చిన్న అంశాలు కూడా పెద్ద స్థాయి చర్చలకు కారణమవుతుంటాయి. అందుకే ఇండస్ట్రీలో ఎలాంటి అవాంఛనీయమైన ఘటనలు జరగకుండా ఇండస్ట్రీ వాళ్ళు ఎల్లప్పుడూ అప్రమత్తంగా ఉండాలి.

● ఓ దురదృష్టకర సంఘటన (2017లో జరిగిన దిలీప్–భావనా మీనన్‌ల ఘటనను ఉద్దేశించి కావొచ్చు) జరిగిన నేపథ్యంలో ఇండస్ట్రీపై అధ్యయనం చేయాల్సిందిగా ప్రభుత్వం జస్టిస్ హేమా కమిటీని నియమించింది. మహిళలకు ఎలాంటి ఇబ్బందులు ఎదురు కాకుండా ఉండేలా ఆ నివేదికలో పేర్కొన్న సూచనలు, సలహాలు, పరిష్కారాలను స్వాగతిస్తున్నాం. అయితే ఈ అంశాలను అమలు చేయడానికి మలయాళ చిత్ర పరిశ్రమలో అన్ని అసోసియేషన్‌లు ఏకతాటి పైకి రావాలి. ఇక హేమా కమిటీ పూర్తి నివేదిక కోర్టులో ఉంది. కమిటీకి అందిన ఫిర్యాదులపై పోలీసులు నిజాయితీగా విచారణ చేస్తున్నారు. దోషులను కోర్టు శిక్షిస్తుంది. హేమా కమిటీ సిఫార్సులు అమ్మలయ్యేలా చట్టపరమైన కార్యాచరణ జరగాలి... అంతిమంగా సినిమా బతకాలి.

నిజం గెలుస్తుంది

– జయసూర్య

మలయాళ నటుడు జయసూర్యపై లైంగిక దాడి ఆరోపణలు వచ్చిన సంగతి తెలిసిందే. ఇందుకు సంబంధించి ఆయనపై రెండు కేసులు నమోదు అయ్యాయి. ఆగస్టు 31న జయసూర్య పుట్టినరోజు. ఈ సందర్భంగా తనపై వచ్చిన ఆరోపణలపై స్పందిస్తూ ఓ నోట్‌ను రిలీజ్ చేశారు జయసూర్య.

''నాపై ఆరోపణలు చేసిన వారిపై చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని నిర్ణయించుకున్నాను. మనస్సాక్షి లేనివారికి తప్పుడు ఆరోపణలు చేయడం సులభం. చేయని వేధింపులను చేశానని చెప్పడం, ఆ ఆరోపణలు మోయడం కూడా ఓ వేధింపులాంటిదే. నిజం కన్నా అబద్ధం వేగంగా ప్రయాణం చేస్తుందంటారు. అయినా నాకు న్యాయ వ్యవస్థపై నమ్మకం ఉంది. నిజం గెలుస్తుంది. ఇక నా వ్యక్తిగతమైన కారణాల దృష్ట్యా ప్రస్తుతం యూఎస్‌లో ఉన్నాను. నా పనులు పూర్తి కాగానే కేరళకు వస్తాను'' అని ఆ నోట్‌లో పేర్కొన్నారు జయసూర్య.

దీంతో జయసూర్యపై ఫిర్యాదు చేసిన నటి సోనియా మల్హర్ మరోసారి స్పందించారు. ''నావి తప్పుడు ఆరోపణలని ఆయన (జయసూర్యను ఉద్దేశించి) అంటున్నారు. కానీ నా మాటల్లో నిజం ఉంది. ఆయనపై కామెంట్స్ చేయడానికి నేను లంచం తీసుకున్నట్లుగా సోషల్ మీడియాలో కామెంట్స్ చేస్తున్నారు. హేమా కమిటీ రిపోర్ట్ వైరల్ అయిన నేపథ్యంలో మీడియా ముందుకు వచ్చి, హీరో పేరును బయట పెట్టాను. న్యాయ పోరాటం విషయంలో వెనక్కి తగ్గను'' అని సోనియా మల్హర్ ఓ ఆంగ్ల మీడియాతో మాట్లాడారు.

సగ భాగం ఇచ్చేవాడు కావాలి

● దిలీప్, రెజీనా

దిలీప్ ప్రకాశ్, రెజీనా జంటగా అర్జున్ సాయి దర్శకత్వంలో తెరకెక్కిన చిత్రం 'ఉత్సవం'. హార్న్‌బిల్ పిక్చర్స్ సమర్పణలో సురేష్ పాటిల్ నిర్మించిన ఈ చిత్రం ఈ నెల 13న విడుదల కానుంది. కాగా ఈ సినిమా ట్రైలర్‌ని ఆదివారం విడుదల చేశారు. 'నాటకాలోళ్ల మీద ఏంటయ్యా నీ నాటకం' (దిలీప్ ప్రకాశ్), 'తనలో సగ భాగం ఇచ్చేవాడు కావాలి' (రెజీనా) వంటి డైలాగులు ట్రైలర్‌లో ఉన్నాయి.

కావాలని అలా ప్లాన్ చేయలేదు

– అరుళ్ నిధి

''నేనిప్పటివరకూ ఎక్కువగా థ్రిల్లర్స్, సస్పెన్స్ సినిమాలు చేశాను. కావాలని అలా ప్లాన్ చేయలేదు. ఇక నుంచి వేరే జానర్ మూవీస్ చేయాలనుకుంటున్నాను. ఇప్పటివరకూ నా ప్రతిభకు రావాల్సినంత గుర్తింపు రాలేదనే ప్రశ్న చాలాసార్లు ఎదురైంది. అయితే 'డీమాంటీ కాలనీ' ఫ్రాంచైజీ ద్వారా ఆ గుర్తింపు దక్కుతోందని భావిస్తున్నాను'' అని హీరో అరుళ్ నిధి అన్నారు. అజయ్ ఆర్. జ్ఞానముత్తు దర్శకత్వంలో అరుళ్ నిధి, ప్రియా భవానీ శంకర్ లీడ్ రోల్స్‌లో నటించిన చిత్రం 'డీమాంటీ కాలనీ 2'. తమిళంలో హిట్ అయిన ఈ మూవీని ఎన్. శ్రీనివాస రెడ్డి సమర్పణలో బి. సురేష్ రెడ్డి, బి. మానసా రెడ్డి తెలుగులో ఆగస్టు 23న రిలీజ్ చేశారు. ఈ నేపథ్యంలో అరుళ్ నిధి మాట్లాడుతూ – ''డీమాంటీ కాలనీ 2'కి తెలుగులో వస్తున్న స్పందనతో చాలా సంతోషంగా ఉన్నాం. ప్రొడ్యూసర్ సురేష్ రెడ్డిగారు తెలుగులో మంచి ప్రమోషన్ చేశారు. 'డీమాంటీ కాలనీ' ఫ్రాంచైజీలో మూడు, నాలుగో భాగాలు కూడా రానున్నాయి'' అన్నారు.

స్వచ్ఛమైన ప్రేమకథ

● 'వెంకటలక్ష్మితో' పోస్టర్

రఘు గద్వాల్ హీరోగా, ప్రియాంక శ్రీ, శివ ప్రసన్న హీరోయిన్లుగా నటించిన చిత్రం 'వెంకటలక్ష్మితో'. 'యాదాది కిందట' అనేది ట్యాగ్ లైన్. రామమూర్తి కొట్టాల దర్శకత్వంలో ఆలేటి రాజేశ్ నిర్మించారు. ఈ మూవీ టైటిల్ పోస్టర్‌ను నటుడు శ్రీకాంత్ లాంచ్ చేసి, మాట్లాడుతూ– ''వెంకటలక్ష్మితో' టైటిల్ చాలా బాగుంది. షార్ట్ ఫిల్మ్స్‌తో ఫేమస్ అయిన రఘు ఈ సినిమా ద్వారా అందర్నీ ఆకట్టుకుంటాడని నమ్ముతున్నాను. ఈ చిత్రం ఓ కొత్త కంటెంట్‌తో రాబోతోందని తెలుస్తోంది'' అన్నారు. ''ఇదొక స్వచ్ఛమైన ప్రేమకథా చిత్రం. థ్రిల్లర్, సస్పెన్స్‌తో పాటు అన్ని అంశాలతో రూపొందించాం'' అని తెలిపారు రామమూర్తి కొట్టాల. ''దర్శకుడితో సహా అంతా కొత్తవారితో ఈ చిత్రం రూపొందించాం'' అని ఆలేటి రాజేశ్ చెప్పారు. ''నూతన నటీనటులతో ఏడాది కిందట మొదలుపెట్టిన ఈ సినిమా త్వరలో ప్రేక్షకుల ముందుకు రానుంది'' అని రఘు గద్వాల అన్నారు.

థ్రిల్లర్ ఆరంభం

● శివకుమార్, నందిని

శివకుమార్ హీరోగా, నందినీ రాయ్ హీరోయిన్‌గా కొత్త సినిమా ప్రారంభమైంది. 'అన్‌లోడ్ 2023' అనే హాలీవుడ్ చిత్రాన్ని తెరకెక్కించిన రవికుమార్ నాసు దర్శకత్వంలో ట్రెండ్ సెట్ ఫిల్మ్స్‌పై రూపొందనున్న ఈ సినిమా అమెరికాలోని వర్జీనియాలో గల సాయిబాబా ఆలయంలో పూజా కార్యక్రమాలతో ప్రారంభమైంది. రవికుమార్ నాసు మాట్లాడుతూ– ''థ్రిల్లర్ నేపథ్యంలో రూపొందనున్న చిత్రమిది. ఈ సినిమా షూటింగ్ మొత్తం అమెరికాలోనే జరుపుతాం'' అని తెలిపారు. ఈ చిత్రానికి కెమెరా: సాయికుమార్ అయినంపూడి, ఎగ్జిక్యూటివ్ ప్రొడ్యూసర్స్: శ్రావణి మాదిరాజ్, మాధవి నాసు, లైన్ ప్రొడ్యూసర్: పద్మ వాయువేగుల, చైతన్య వర్మ.

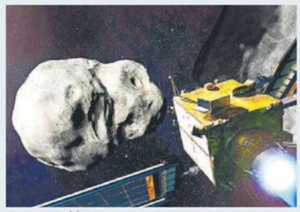
ఇదే వందే భారత్ స్లీపర్ కోచ్

ఆవిష్కరించిన రైల్వే మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్

బెంగళూరు: వందేభారత్ స్లీపర్ కోచ్ నమూనాను రైల్వే మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్ ఆదివారం బెంగళూరులోని భారత్ ఎర్త్ మూవర్స్ లిమిటెడ్ (బీఈఎంఎల్)లో ఆవిష్కరించారు. పది రోజులపాటు టెస్టులు, ట్రయల్స్ నిర్వహించాక బీఈఎంఎల్‌లోనే మరిన్ని పరీక్షలు జరుగుతాయన్నారు. వందేభారత్ స్లీపర్ కోచ్‌లు మూడు నెలల్లో పూర్తిస్థాయిలో పట్టాలపైకి వస్తాయని చెప్పారు. కోచ్‌ల ఉత్పత్తి ప్రక్రియ మొదలయ్యాక నెలకు రెండు మూడు చొప్పున రైళ్లు పట్టాలపైకి వస్తాయని వివరించారు. 16 బోగీలుండే వందేభారత్ స్లీపర్ రైళ్లను 800 నుంచి 1,200 కిలోమీటర్ల దూరంలోని రాత్రి వేళ ప్రయాణాలకు ఉద్దేశించామని తెలిపారు. వీటి చార్జీలు రాజధాని ఎక్స్‌ప్రెస్‌తో సమానంగా ఉంటాయని తెలిపారు.

మానవ సృష్టి ఉల్కాపాతం

డైమార్ఫోస్ నుంచి రాళ్లు, దుమ్ము ధూళి | **పదేళ్లలో భూమిపైకి చేరుకొనే అవకాశం** | **ప్రమాదం లేదంటున్న పరిశోధకులు**

ప్రపంచ చరిత్రలో మానవులు సృష్టించిన మొట్టమొదటి ఉల్కాపాతం(మిటియోర్)గా డైమార్ఫోస్ ఉల్కపాతం రికార్డుకెక్కబోతోందని అంతరిక్ష పరిశోధకులు చెబుతున్నారు. భూగోళం వైపు దూసుకొస్తూ ముప్పుగా మారిన గ్రహశకలాలను దారి మళ్లించడానికి అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ 'నాసా' సైంటిస్టులు డబుల్–అస్టరాయిడ్ రీడైరెక్షన్ టెస్టు(డార్ట్) నిర్వహించారు. ఈ ప్రయోగం కోసం డైమార్ఫోస్ అనే గ్రహశకలాన్ని (అస్టరాయిడ్) ఎంచుకున్నారు. నిజానికి ఈ అస్టరాయిడ్‌తో భూమికి ముప్పు లేనప్పటికీ ప్రయోగానికి అనువుగా ఉండడంతో ఎంపిక చేశారు. 'డార్ట్'లో భాగంగా 2021 నవంబర్ 24న స్పేస్ క్రాఫ్ట్‌ను ప్రయోగించారు. ఇది 2022 సెప్టెంబర్ 26న భూమికి 1.1 కోట్ల కిలోమీటర్ల మైళ్ల) దూరంలో ఉన్న డైమార్ఫోస్‌ను గంటకు 13,645 కిలోమీటర్ల వేగంతో విజయవంతంగా ఢీకొట్టింది. దాంతో ఆ గ్రహశకలం దారిమళ్లింది. భవిష్యత్తులో గ్రహశకలాల నుంచి భూమికి ముప్పు తప్పించడానికి డార్ట్ ప్రయోగం దోహదపడింది.

10 లక్షల కిలోల రాళ్లు, దుమ్ము ధూళి: నాసా స్పేస్ క్రాఫ్ట్ అత్యంత వేగంగా ఢీకొట్టడంతో డైమార్ఫోస్ నుంచి చిన్నచిన్న రాళ్లు, దుమ్ము ధూళీ వెలువడుతున్నట్లు గుర్తించారు. 2 మిలియన్ పౌండ్లకు (10 లక్షల కిలోలు) పైగా బరువైన రాళ్లు, దుమ్ము ధూళి వెలువడే అవకాశం ఉందని అంచనా వేస్తున్నారు. వీటిని దాదాపు 7 రైలు పెట్టెల్లో నింపొచ్చు. వీటిలో కొన్ని ఇసుక పరిమాణంలో, మరి కొన్ని సెల్‌ఫోన్ పరిమాణంలో ఉంటాయని చెబుతున్నారు. అయితే, డైమార్ఫోస్ నుంచి వెలువడిన రాళ్లు, ధూళి చివరకు ఎక్కడికి చేరుకుంటాయన్నది ఆసక్తికరంగా మారింది. ఇవి మరో 30 సంవత్సరాల్లోగా భూమి, అంగారక గ్రహాల సమీపంలోకి చేరుకుంటా యని చెబు తున్నారు. కొన్ని రాళ్లు, ధూళి మరో ఏడేళ్లలో అరుణ గ్రహానికి చేరే అవకాశం ఉందని అంటున్నారు. మరో పదేళ్లలో చిన్నపాటి రాళ్లు భూవాతావరణంలోకి ప్రవేశిస్తాయని అంచనా వేస్తున్నా రు. చాలా చిన్నవి కావడంతో ఇవి భూమి ని ఢీకొట్టినా ఎలాంటి ప్రమాదం ఉండదని భరో సా ఇస్తున్నారు. డైమార్ఫోస్ నుంచి వెలువడిన రాళ్లు, ధూళి ఉల్కాపాతాలుగా మారి భూమి, అంగారక గ్రహంపైకి చేరడం 100 సంవత్సరాలపాటు కొన సాగుతుందని ఇటలీలోని పాలిటెక్నిక్ యూనివర్సిటీ ఆఫ్ మిలన్‌కు చెందిన డీప్–స్పేస్ అస్ట్రోడైనమిక్స్ రీసెర్చ్ అండ్ టెక్నాలజీ గ్రూప్ పోస్టు డాక్టోరల్ పరిశోధకుడు అసెన్సియో చెప్పారు.

– సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

నర్సుపై రోగి వేధింపులు

బెంగాల్‌లో మరో దారుణం

కోల్‌కతా: పని ప్రదేశాల్లో వైద్య సిబ్బందిపై లైంగిక వేధింపుల ఘటనలు ఆగడం లేదు. కోల్‌కతాలో ఆర్‌జీ కర్ ప్రభుత్వాసుపత్రిలో జూనియర్ వైద్యురాలిపై హత్యోదంతం ఘటనపై నిరసనలు కొనసాగుతున్న వేళ పశ్చిమబెంగాల్లో నర్సుపై ఒక రోగి వేధింపులకు పాల్పడ్డాడు. బీర్భూమ్ జిల్లా ఇలాంబజార్ ప్రభుత్వాసుపత్రిలో శనివారం రాత్రి విధుల్లో ఉన్న నర్సుపై లైంగిక వేధింపులకు పాల్పడ్డట్టు డ్యూటీ డాక్టర్ మసీదుల్ హసన్ తెలిపారు. ''శనివారం రాత్రి 9 గంటల ప్రాంతంలో అబ్బాసుద్దీన్ అనే ఛోటాచక్ గ్రామస్తుడు జ్వరంతో ఆసుపత్రికి వచ్చాడు. నైట్ డ్యూటీ నర్సు సెలైన్ పెడుతుండగా ఆమెను అసభ్యకరంగా తాకాడు. వారించినా వినిపించుకోలేదు. పైగా బూతులు తిట్టాడు. వెంట వచ్చిన బంధువులు వారించినా ఆగలేదు. దాంతో పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేశాం'' అని వివరించారు. పని చేసే చోట మహిళా సిబ్బందికి రక్షణ లేనప్పుడు విధి నిర్వహణ ఎలా సాధ్యమంటూ ఆయన ఆవేదన వెలిబుచ్చారు. పరిస్థితి ఇలాగే ఉంటే పని చేయడం మానేస్తామని హెచ్చరించారు. నిందితున్ని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు.

పాక్‌లో నాలుగో మంకీపాక్స్ కేసు

ఇస్లామాబాద్: పాకిస్తాన్‌లో మంకీపాక్స్ కేసులు ఒక్కటొక్కటిగా పెరుగుతున్నాయి. ఇప్పటికే మూడు కేసులు వెలుగులోకి వచ్చిన ఖైబర్ పఖ్తున్వా ప్రావిన్స్‌లోనే నాలుగో కేసు కూడా బయటపడిందని అధికారులు తెలిపారు. బాధితులంతా విదేశాల నుంచి వచ్చిన వారేనని, పాకిస్తాన్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్సెస్(పీఐఎంఎస్)లోని ప్రత్యేక వార్డులో చికిత్స పొందుతున్న వీరి ఆరోగ్య పరిస్థితి నిలకడగా ఉందని చెప్పారు.

మహిళలపై నేరాల్లో...

సత్వర తీర్పులు

న్యాయ వ్యవస్థకు రాష్ట్రపతి సూచన • వాయిదాల సంస్కృతి మారాలన్న ముర్ము

సుప్రీంకోర్టు జెండాను ఆవిష్కరిస్తున్న రాష్ట్రపతి ముర్ము, సీజేఐ చంద్రచూడ్

న్యూఢిల్లీ: మహిళలపై అత్యాచారం, హత్య వంటి హేయమైన నేరాల విషయంలో తీర్పులు ఇవ్వడంలో కోర్టులు ఎంతమాత్రం జాప్యం చేయొద్దని రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము స్పష్టం చేశారు. సత్వర తీర్పులతో బాధితులకు న్యాయం చేకూర్చాలన్నారు. ''ఇలాంటి కేసుల్లో తీర్పులు ఆలస్యమైతే న్యాయ వ్యవస్థ పట్ల ప్రజలకు విశ్వాసం సన్నగిల్లుతుంది. న్యాయ వ్యవస్థ సున్నితత్వం కోల్పోయిందని భావించే ప్రమాదముంది'' అన్నారు. జిల్లా న్యాయ వ్యవస్థపై సుప్రీంకోర్టు ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్న జాతీయ సదస్సు ముగింపు కార్యక్రమంలో ఆదివారం ముర్ము ప్రసంగించారు. హేయమైన నేరాలకు సంబంధించి కూడా కొన్నిసార్లు ఒక తరం ముగిసిన తర్వాత తీర్పులు వస్తున్నాయని ఆక్షేపించారు. కోర్టుల్లో వాయిదాల సంస్కృతి మారాలని సూచించారు. సుదీర్ఘకాలంగా పెండింగ్‌లో ఉన్న కేసులు, బ్యాక్‌లాగ్ కేసులు న్యాయ వ్యవస్థకు పెను సవాలుగా నిలుస్తున్నాయన్నారు. వీటి సత్వర పరిష్కారానికి చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు. ''తరచూ ప్రత్యేక లోక్ అదాలత్‌లు నిర్వహించాలి. ప్పారు. పెండింగ్ కేసులను తగ్గించడానికి అధిక ప్రాధాన్యమివ్వాలి'' అని సూచించారు.

న్యాయం కోసం పోరాడితే మరిన్ని కష్టాలు: అంగబలం, అర్థబలం కలిగిన కొందరు నేరగాళ్లు యథేచ్ఛగా బయట సంచరిస్తున్నారని రాష్ట్రపతి ఆవేదన వెలిబుచ్చారు. ''వారికి సకాలంలో శిక్షలు పడడం లేదన్నారు. అలాంటి నేరగాళ్ల వల్ల నష్టపోయిన బాధితులు మాత్రం భయాందోళనల మధ్య బతుకుతున్నారు. గ్రామీణ పేదలు కోర్టులకు వెళ్లాలంటేనే భయపడే పరిస్థితి ఉంది. తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో మాత్రమే వారు కోర్టుల దాకా వస్తున్నారు'' అన్నారు. ఈ పరిస్థితిని మార్చడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని తేల్చిచెప్పారు.

సామాన్య ప్రజల్లో 'నల్ల కోట్ సిండ్రోమ్'

''ఆసుపత్రి వాతావరణం చూడగానే రక్తపోటు పెరిగిపోయే 'వైట్ కోట్ హైపర్‌టెన్షన్' గురించి మనకు తెలుసు. అలా ఇప్పుడు 'నల్ల కోటు సిండ్రోమ్' కనిపిస్తోంది'' అని రాష్ట్రపతి అన్నారు. ''సామాన్య ప్రజలకు కోర్టు గదిలోకి వెళ్లగానే మానసిక ఒత్తిడి పెరుగుతోంది. దాంతో కోర్టులో చెప్పాలనుకున్నది చెప్పలేక పోతున్నారు. ఈ పరిస్థితి మారితేనే సామాన్యులకు న్యాయం జరుగుతుంది'' అని అభిప్రాయపడ్డారు. న్యాయవ్యవస్థలో మహిళల భాగస్వామ్యం గణనీయంగా పెరుగుతుండడం పట్ల హర్షం వ్యక్తం చేశారు.

కోర్టుల్లో మహిళలకు వసతులు మెరుగుపడాలి: సీజేఐ

జిల్లా స్థాయి కోర్టుల్లో మహిళలకు తగిన మౌలిక వసతులు లేవని సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ డి.వై.చంద్రచూడ్ చెప్పారు. న్యాయ వ్యవస్థలో మహిళల భాగస్వామ్యం బాగా పెరుగుతున్నా కోర్టుల్లో వారికి సరిపడా సదుపాయాలు లేకపోవడం గర్హనీయమన్నారు. జిల్లా స్థాయి న్యాయస్థానాల్లోని మౌలిక సదుపాయాల్లో కేవలం 6.7 శాతమే మహిళలకు అనువుగా ఉన్నాయని ఆవేదన వెలిబుచ్చారు. ఈ పరిస్థితిలో మార్పు రావాల్సిన అవసరముందని ఉద్ఘాటించారు. ''కొన్ని రాష్ట్రాల్లో న్యాయ నియామకాల్లో 70 శాతం మహిళలే ఉంటున్నారు. వారికి వసతులు మెరుగుపడాలి. కోర్టు ప్రాంగణాల్లో వైద్య సదుపాయాలు, పిల్లల సంరక్షణ కేంద్రాలు రావాలి. కక్షిదారుల కోసం ఈ–సేవా కేంద్రాలు, వీడియో కాన్ఫరెన్స్ వంటివాటితో న్యాయం సులువుగా అందుబాటులోకి వస్తుంది. సమాజంలో అన్ని వర్గాల ప్రజలకు సురక్షితమైన, సానుకూల పరిస్థితులు కల్పించే చర్యలు చేపట్టాల్సిన అవసరముంది. ప్రధానంగా మహిళలు, దివ్యాంగులు, ఎస్సీ, ఎస్టీలు, అణగారిన వర్గాల సంక్షేమం న్యాయస్థానాల కర్తవ్యం కావాలి'' అని పిలుపునిచ్చారు.

బంగ్లాలో హిందూ టీచర్లపై దాడులు

బలవంతపు రాజీనామాలు • వాళ్లను స్టూడెంట్లే బెదిరిస్తున్న వైనం

ఢాకా: బంగ్లాదేశ్‌లో షేక్ హసీనా ప్రభుత్వం పతనం తర్వాత హిందూ ఉపాధ్యాయులు తీవ్ర ఒత్తిడిని ఎదుర్కొంటున్నారు. మైనారిటీలైన హిందూ ఉపాధ్యాయులతో విద్యార్థులు, స్థానికులు బలవంతంగా రాజీనామాలు చేయిస్తున్నారు. ఇలా 50 మంది దాకా రాజీనామా చేశారు. వెలుగులోకి రాని ఉదంతాలు చాలా ఉన్నాయని చెబుతున్నారు.

ఆఫీసును ముట్టడించి...

బరిషాల్‌లోని బేకర్‌గంజ్ ప్రభుత్వ కాలేజీ ప్రిన్సిపల్ శుక్లా రాణి హాల్దర్ కార్యాలయాన్ని ఆగస్టు 29న మూకలు ముట్టించాయి. వీరిలో బయటి వ్యక్తులతో పాటు ఆ కాలేజీ విద్యార్థులూ ఉన్నారు! తక్షణం రాజీనామా చేయాలని డిమాండ్ చేశారు. గంటల తరబడి బెదిరింపులకు దిగారు. దాంతో వేరే మార్గం లేక ఖాళీ కాగితం మీదే 'నేను రాజీనామా చేస్తున్నాను' అంటూ సంతకం చేసిచ్చారామె. అజీంపూర్ బాలికల పాఠశాల, కళాశాల విద్యార్థులు ప్రిన్సిపల్ గీతాంజలి బారువాతో పాటు అసిస్టెంట్ హెడ్ టీచర్ గౌతమ్ చంద్ర పాల్ తదితరులతో బలవంతంగా రాజీనామా చేయించారు. వారంతా తన కార్యాలయంపై దాడి చేసి తనను అవమానించారని గీతాంజలి వాపోయారు.

వైరలవుతున్న వీడియోలు...

బంగ్లావ్యాప్తంగా ఇలాంటి ఘటనలు జరుగుతున్నాయి. రాజీనామా లేఖలపై సంతకాలు చేయాలంటూ హిందూ టీచర్లను, ఇతర సిబ్బందిని బలవంతం చేస్తున్న దృశ్యాలు సోషల్ మీడియాలో చక్కర్లు కొడుతున్నాయి. ఈ వేధింపుల దెబ్బకు ప్రాక్టర్ పదవికి రాజీనామా చేయాల్సి వచ్చిందని కాజీ నజ్రుల్ వర్సిటీ పబ్లిక్ అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ సంజయ్ కుమార్ ముఖర్జీ తెలిపారు.

ఖండించిన తస్లీమా

ఈ ఘటనలపై బంగ్లాదేశ్ బహిష్కృత రచయిత్రి తస్లీమా నస్రీన్ మండిపడ్డారు. మహమ్మద్ యూనస్ ప్రభుత్వం మైనారిటీలకు రక్షణ కల్పించడం లేదని ఆరోపించారు. ''హిందూ ఉపాధ్యాయులను బలవంతంగా రాజీనామా చేయిస్తున్నారు. గత ప్రభుత్వంలోని మంత్రులు, అధికారులు హత్యలకు, వేధింపులకు గురవుతున్నారు. జైలుపాలవుతున్నారు. దర్గాలను కూల్చివేస్తున్నారు. అయినా యూనస్ నోరు విప్పడం లేదు'' అంటూ ఎక్స్‌లో దుయ్యబట్టారు. టీచర్లపై వేధింపులను బంగ్లా ఛత్ర ఐక్య పరిషత్ ఖండించింది.

మణిపూర్‌లో మిలిటెంట్ల దాడులు..

ఇద్దరు మృత్యువాత

ఇంఫాల్: మణిపూర్‌లోని కొట్రుక్, కడంగ్‌బాండ్ ప్రాంతాల్లో ఆదివారం అనుమానాస్పద మిలిటెంట్ల దాడుల్లో ఇద్దరు చనిపోగా, 9 మంది గాయపడ్డారు. మిలిటెంట్ల దాడులు, ఇళ్లు, ఆస్తుల విధ్వంసం నేపథ్యంలో ప్రజల్లో భయాందోళనలు నెలకొన్నాయి. దీంతో, పరిస్థితులను చక్కదిద్దేందుకు ఆ ప్రాంతంలోకి భద్రతా బలగాలను తరలించారు. క్షతగాత్రుల్లో ఐదుగురికి బుల్లెట్ గాయాలు, మిగతా వారికి బాంబు పేలుడు గాయాలను గుర్తించామని అధికారులు తెలిపారు. ప్రజలను సురక్షిత ప్రాంతాల్లోకి తరలించారు.

'వేధింపు'లకు సీపీఎం నేతల దన్ను

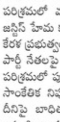
అందుకే కేరళ సీఎం మౌనం: బీజేపీ చీఫ్ నడ్డా

పాలక్కాడ్: మలయాళ సినీ పరిశ్రమలో మహిళలపై వేధింపులకు పాల్పడ్డ వారికి అధికార సీపీఎం నేతల దన్ను ఉందని బీజేపీ చీఫ్ జేపీ నడ్డా ఆరోపించారు. అందుకే కమిటీ నివేదికపై సీఎం పినరాయి విజయన్ చర్యలు తీసుకోవడం లేదన్నారు. కేరళలోని పాలక్కాడ్‌లో ఆదివారం ఓ సమావేశంలో మాట్లాడుతూ ఆయన ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు. ''జస్టిస్ హేమ కమిటీ నివేదిక ఎందుకు ఆలస్యమైంది? దానిపై చర్యలెందుకు తీసుకోవడం లేదు? ఎవరు అడ్డుకుంటున్నారు? మీ పార్టీ నేతలపై ఆరోపణలుండటం వల్లే చర్యలు తీసుకోవడం లేదు'' అని మండిపడ్డారు. మలయాళ సినీ పరిశ్రమతో అధికారవర్గాలకు సంబంధాలు, సినీ పరిశ్రమలో మహిళలపై లైంగిక వేధింపులపై ప్రభుత్వం నియమించిన జస్టిస్ హేమ కమిటీ 2019 డిసెంబర్‌లోనే నివేదికను అందజేసింది. దాన్ని కేరళ ప్రభుత్వం ఆగస్టు 19న బహిర్గతం చేసింది. సినీ ప్రముఖులు, అధికార పార్టీ నేతలపై ఆరోపణలతో కూడిన ఆ నివేదిక సంచలనం రేపింది. సినీ పరిశ్రమలో పురుషాధికత్యం, కుల పక్షపాత ధోరణులు, మహిళా నటులు, సాంకేతిక నిపుణులపై వేధింపులు సాగుతున్నాయని నివేదిక తెలిపింది. దీనిపై బాధితుల ఫిర్యాదు మేరకు పలువురు నటులు, ప్రముఖులపై ఇప్పటిదాకా 10 వరకు కేసులు నమోదయ్యాయి.

కోల్‌కతా ఉదంతంపై మౌనమెందుకు?

ఎన్జీవోలకు ఉపరాష్ట్రపతి ధన్‌ఖడ్ ప్రశ్న

డెహ్రాడూన్: కోల్‌కతాలోని ఆర్‌జీ కర్ ఆస్పత్రిలో ట్రెయినీ వైద్యురాలిపై అత్యాచారం, హత్య ఘటనను 'ఆటవికతకు పరాకాష్ట'గా ఉపరాష్ట్రపతి జగదీప్ ధన్‌ఖడ్ అభివర్ణించారు. ఇంతటి తీవ్ర చర్యపట్ల కొన్ని ఎన్జీవోలు మౌనంగా ఉండటంపై ఆయన అనుమానం వ్యక్తం చేశారు. ఈ సంస్థల వైఖరిని ఆయన ఈ క్రౌర్యానికి పాల్పడిన వారి కంటే నేరపూరితంగా అభివర్ణించారు. ఇటువంటి ఘటనలపై రాజకీయాలు చేయాలని చూసే వారు మన స్వాక్షికి సమాధానం చెప్పుకోలేరన్నారు. రిషికేశ్‌లోని ఎయిమ్స్‌లో ఆదివారం జరిగిన ఓ కార్యక్రమంలో ఉపరాష్ట్రపతి ధన్‌ఖడ్ విద్యార్థులు, అధ్యాపక సిబ్బందిని ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. మానవీయతకే మాయని మచ్చగా మారిన ఆ ఘటనపై కొందరు చిల్లరవ్యాఖ్యలు చేస్తూ పుండుపై కారం చల్లినట్లుగా మరింత వేదనను కలగజేస్తున్నారని మండిపడ్డారు. అయితే, ఒక పార్లమెంట్ సభ్యుడు, సీనియర్ అడ్వొకేట్ ఇలా మాట్లాడటం తీవ్రమైన తప్పిదమని, బహిరంగంగా క్షమాపణ చెప్పాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. కోల్‌కతా ఘటనకు బాధ్యులెవరైనా సరే, సమాజానికీ కూడా ఇందులో బాధ్యత ఉందని ఆయన పేర్కొన్నారు. ప్రభుత్వాలకీ, రాజకీయ పార్టీలకీ కాదు, సమాజానికి సంబంధించిన అంశమని ఉపరాష్ట్రపతి స్పష్టం చేశారు.

రష్యా హెలికాప్టర్ ప్రమాదం...

17 మంది దుర్మరణం

మాస్కో: హెలికాప్టర్ ప్రయాణం తీవ్ర విషాదాన్ని మిగిల్చింది. రష్యాలోని ఫార్‌ఈస్టు ప్రాంతంలో శనివారం కనిపించకుండాపోయిన హెలికాప్టర్ నేల కూలినట్లు గుర్తించారు. శకలాలను ఆదివారం కనిపెట్టారు. 19 మంది యాత్రికులు, ముగ్గురు సిబ్బందితో బయలుదేరిన ఈ హెలికాప్టర్ ఓ అగ్నిపర్వతం సమీపంలో ప్రమాదవశాత్తూ నేలకూలింది. ఈ దుర్ఘటనలో 17 మంది మరణించినట్లు ఎమర్జెన్సీ అధికారులు చెప్పారు. మృతుల సంఖ్య పెరిగే అవకాశం ఉందని వెల్లడించారు. కామ్‌చాట్కా ద్వీపకల్పంలోని వచ్‌కెజెట్స్ అగ్నిపర్వతం నుంచి నికోలావ్‌కా గ్రామానికి బయలుదేరిన ఈ హెలికాప్టర్ మధ్యలో కూలిపోయిందని స్థానిక గవర్నర్ వ్లాదిమిర్ సోలోదోవ్ చెప్పారు. సహాయక సిబ్బంది ఘటనా స్థలంలో 17 మృతదేహాలను గుర్తించినట్లు తెలిపారు. మిగిలినవారి జాడ కనిపించలేదని, వారు కూడా మరణించి ఉంటారని భావిస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు.

ఆరుగురు బందీలను చంపేశారు

గాజాలో హమాస్ మరో దారుణం
- ఇజ్రాయెల్ బలగాలు వస్తుండటంతో హతమార్చిన వైనం
- మృతుల్లో అమెరికన్–ఇజ్రాయెల్
- ప్రతీకారం తప్పదన్న నెతన్యాహు

జెరూసలేం: గాజా స్ట్రిప్‌లో తమ బందీలను విడిపించుకునేందుకు ఇజ్రాయెల్ బలగాలు చేసిన ప్రయత్నం వికటించింది. ఒక్కో సొరంగాన్ని జల్లెడ పడుతూ సాగుతున్న క్రమంలో విషాదం చోటుచేసుకుంది. సైనికులు బందీలను సమీపిస్తున్నారన్న ఉక్రోషంతో వారిలో ఆరుగురిని హమాస్ సాయుధులు చంపేశారని ఇజ్రాయెల్ ఆదివారం ప్రకటించింది. దక్షిణ గాజాలోని రఫా పట్టణంలో ఐడీఎఫ్ బలగాలు చేపట్టిన ఆపరేషన్‌లో ఈ విషాదం చోటుచేసుకుంది. ఆరుగురి మృతదేహాలను స్వాధీనం చేసుకున్నట్లు ఇజ్రాయెల్ రెస్క్యూ సర్వీస్ ప్రకటించింది. మృతుల్లో ఇద్దరు మహిళలున్నారు. ఇజ్రాయెల్ దళాలు అక్కడకు వెళ్లడానికి కొద్ది గంటల ముందే హమాస్ ఉగ్రవాదులు వారిని అతి కిరాతకంగా చంపేసినట్లు ప్రాథమికంగా నిర్ధారించారు. మృతులను హెర్ష్ గోల్డ్‌బర్గ్ పొలిన్ (23), రీ డేనినో (25), ఈడెన్ యెరుషాల్మీ (24), అల్మాగ్ సరుసి (27), అలెగ్జాండర్ లబానోవ్ (33), కార్మెల్ గాట్ (40)గా గుర్తించారు. గతేడాది అక్టోబర్ ఏడో తేదీన ఇజ్రాయెల్ శివారు గ్రామాలపై హమాస్ మెరుపు దాడి చేసి 1,200 మందికి పైగా చంపేయడం, 250 మందిని కిడ్నాప్ చేసి తీసుకెళ్లడం తెల్సిందే. నాటినుంచీ వారిని చిత్రహింసలకు గురి చేసి ఉంటారని అక్కడి పరిస్థితులను చూస్తే అర్థమవుతోందని ఇజ్రాయెల్ సైన్యం అధికార ప్రతినిధి రియర్ అడ్మిరల్ డేనియల్ హగారీ చెప్పారు. గత వారం రఫా పట్టణంలోని మరో సొరంగంలో ఫర్హాన్ అల్కాదీ అనే 52 ఏళ్ల బందీని బలగాలు సజీవంగా కాపాడాయి. దీనికి ప్రతీకారంగా గాజా స్ట్రిప్‌పై భీకర భూతల, గగనతల దాడులకు దిగి ఇజ్రాయెల్ ఇప్పటివరకు 40వేలకుపైగా అమాయక పాలస్తీనియన్ల ప్రాణాలు బలగొనడం తెల్సిందే.

తగిన మూల్యం తప్పదు: బైడెన్

మృతుల్లో హెర్ష్ గోల్డ్‌బర్గ్ పొలిన్ అనే ఇజ్రాయెల్–అమెరికన్ యువకున్ని బలగాలు గుర్తించాయి. అతన్ని విడిచిపెట్టాలని తల్లిదండ్రులు పలుమార్లు ఐరాస సహా పలు అంతర్జాతీయ వేదికలపై పదే పదే వేడుకోవడం తెల్సిందే. పోప్ ఫ్రాన్సిస్‌తో పాటు అమెరికా అధ్యక్షుడు జో బైడెన్‌ను కూడా కలిసి వారు గోడు వెళ్లబోసుకున్నారు. పొలిన్ మరణ వార్త తెలిసి బైడెన్ తీవ్ర విచారం వ్యక్తం చేశారు. ఇందుకు హమాస్ మూల్యం చెల్లించక తప్పదని హెచ్చరించారు. మిగతా బందీల విడుదల కోసం ఇజ్రాయెల్–హమాస్ మధ్య వీలైనంత త్వరగా కాల్పుల విరమణ ఒప్పందం కుదిరేలా కృషి చేస్తానని చెప్పారు.

నెతన్యాహుపై విమర్శలు

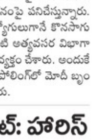
బందీల మరణంతో ఇజ్రాయెల్ ప్రధాని నెతన్యాహుపై మరోసారి విమర్శలు వెల్లువెత్తాయి. బందీల ప్రాణాలు పోతున్నా ఆయన మాత్రం యుద్ధం మీదే ధ్యాస పెట్టారని ప్రతిపక్షాలు మండిపడుతున్నాయి. దీన్ని ఆటవిక చర్యగా నెతన్యాహూ అభివర్ణించారు. బందీల మృతిపై తీవ్ర విచారం వెలిబుచ్చారు. ఇందుకు తీవ్ర మూల్యం చెల్లించుకోక తప్పదని హెచ్చరించారు. కాల్పుల విరమణ ఇష్టంలేని వారు మాత్రమే ఇలాంటి దారుణాలకు పాల్పడతారంటూ మండిపడ్డారు.

కశ్మీర్ యువత మోదీని సాగనంపడం ఖాయం: ఖర్గే

న్యూఢిల్లీ: యువతను వంచించడమే బీజేపీ ఏకైక విధానమని కాంగ్రెస్ చీఫ్ మల్లికార్జున ఖర్గే విమర్శించారు. మోసపోయిన జమ్మూకశ్మీర్ యువత వచ్చే అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో మోదీ అండ్ కంపెనీని సాగనంపడం ఖాయమని ఆయన జోస్యం చెప్పారు. ఆదివారం ఖర్గే 'ఎక్స్'లో..మార్చి నాటికి జమ్మూకశ్మీర్ యువతలో అత్యధికంగా 28.2 శాతం మంది నిరుద్యోగులుగా ఉన్నారన్నారు. 'పరీక్ష పత్రాల లీకేజీలు, లంచాలు, పెచ్చుమీరిన అవినీతి వంటివి నాలుగేళ్లుగా ఉద్యోగాల భర్తీకి అడ్డంకిగా మారాయి. ప్రభుత్వ విభాగాల్లో 2019 నుంచి 65 శాతం పోస్టులు ఖాళీగానే ఉంటున్నాయి. ప్రభుత్వ విభాగాల్లో 60 వేల మందికి పైగా రోజువారీ సిబ్బంది 15 ఏళ్లుగా రోజుకు కేవలం రూ.300 వేతనంపై పనిచేస్తున్నారు. దీర్ఘకాలంగా సేవలందిస్తున్నా వీరు కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులుగానే కొనసాగుతున్నారు. విద్యుత్, ప్రజారోగ్యం, ఇంజనీరింగ్ వంటి అత్యవసర విభాగాల్లోనూ పోస్టుల ఖాళీలున్నాయి' అని ఖర్గే ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. అందుకే జమ్మూకశ్మీర్ యువత అక్టోబర్ ఒకటో తేదీన జరిగే పోలింగ్‌లో మోదీ బృందానికి వీడ్కోలు పలకడం తథ్యమని ఆయన చెప్పారు.

ట్రంప్‌ది పొలిటికల్ స్టంట్: హారిస్

వాషింగ్టన్: అమెరికా అధ్యక్ష ఎన్నికల్లో పోటీ పడుతున్న డెమొక్రటిక్ అభ్యర్థి కమలా హారిస్, రిపబ్లికన్ అభ్యర్థి డొనాల్డ్ ట్రంప్ మధ్య విమర్శలు ప్రతివిమర్శలు పదునెక్కుతున్నాయి. అర్లింగ్టన్ జాతీయ శ్మశాన వాటికను ఇటీవల ట్రంప్ సందర్శించడం, అక్కడ ఫొటోలు, వీడియోలు తీసుకొని, మీడియాలో ప్రచారం చేసుకోవడాన్ని కమలా హారిస్ తప్పుపట్టారు. పవిత్రమైన స్థలాన్ని ట్రంప్ అవమానించారని మండిపడ్డారు. ఈ మేరకు శనివారం 'ఎక్స్'లో పోస్టు చేశారు. శ్మశాన వాటికలో ట్రంప్ ప్రచార బృందం సభ్యుల అతిగా ప్రవర్తించారని, అక్కడి సిబ్బందితో వాగ్వాదానికి దిగారని ఆరోపించారు. నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఫొటోలు, వీడియోలు చిత్రీకరించారని విమర్శించారు. డొనాల్డ్ ట్రంప్‌ది పొలిటికల్ స్టంట్ అని ఆక్షేపించారు. అమెరికా యుద్ధ వీరులను గౌరవించుకొనే పవిత్ర ప్రదేశంలో రాజకీయ డ్రామాలు ఏమిటని కమలా హారిస్ మండిపడ్డారు. రాజకీయాలకు అక్కడ స్థానం లేదని తేల్చిచెప్పారు. అమెరికాలో శ్మశాన వాటికలు, పవిత్ర ప్రదేశాల్లో ప్రచారంపై నిషేధం అమల్లో ఉంది.

150పైగా డ్రోన్లు కూల్చేశాం: రష్యా

ఖర్కీవ్‌లో దెబ్బతిన్న షాపింగ్ సెంటర్

మాస్కో: ఉక్రెయిన్ తమపైకి భారీ సంఖ్యలో డ్రోన్ల దాడికి పాల్పడిందని రష్యా పేర్కొంది. శనివారం రాత్రి మొత్తం 158 డ్రోన్లను కూల్చేశామని రష్యా ఆర్మీ తెలిపింది. ఇందులో రాజధాని మాస్కోపైకి రెండు, పరిసరప్రాంతాలపైకి మరో దూసుకువచ్చిన తొమ్మిది డ్రోన్లు కూడా ఉన్నాయంది. సరిహద్దులకు సమీపంలోని ఉక్రెయిన్ బలగాలు ప్రస్తుతం తిష్ట వేసిన కస్క్ ప్రాంతంలో 46 డ్రోన్లు, బ్రియాన్స్క్‌లో 34, వొరెనెజ్‌లో 28 డ్రోన్లతోపాటు, బెల్గొరోడ్‌పైకి వచ్చిన మరో 14 డ్రోన్లను కూల్చినట్లు వివరించింది. సుదూర ట్వెర్, ఇవనొవో సహా మొత్తం 15 రీజియన్లపైకి ఇవి దూసుకొచ్చాయని తెలిపింది. మాస్కో గగనతలంలో ధ్వంసం చేసిన డ్రోన్ శకలాలు పడి ఆయిల్ డిపోలో మంటలు రేగాయని మేయర్ చెప్పారు. బెల్గొరోడ్ రాజధాని ప్రాంతంలో ఉక్రెయిన్ ప్రయోగించిన క్షిపణితో 9 మందికి గాయాలయ్యాయి. ఇలా ఉండగా, ఉక్రెయిన్‌లోని డొనెట్స్క్ రీజియన్‌లోని పివ్‌నిచ్‌నె, వ్యింకా పట్టణాలు తమ వశమయ్యాయని రష్యా రక్షణ శాఖ ఆదివారం ప్రకటించింది. కురకోవ్ నగరంపై రష్యా క్షిపణి దాడుల్లో ముగ్గురు చనిపోగా మరో 9 మంది క్షతగాత్రులయ్యారు. శనివారం రాత్రి రష్యా ప్రయోగించిన 11 క్షిపణుల్లో ఎనిమిదింటిని కూల్చివేసినట్లు ఉక్రెయిన్ వైమానిక దళం తెలిపింది. ఖర్కీవ్‌పై రష్యా ఆర్మీ ఆదివారం చేపట్టిన దాడుల్లో 41మంది గాయపడ్డారు.

మోదీ క్షమాపణల్లోనూ అహంకారమే

శివాజీ విగ్రహం కూలిన ఉదంతంపై పవార్, ఉద్ధవ్ • మద్దతుదారులతో ముంబైలో భారీ ర్యాలీ

ర్యాలీలో పాల్గొన్న ఉద్ధవ్, శరద్ పవార్

ముంబై: సింధుదుర్గ్ జిల్లాలోని రాజ్‌కోట్ కోటలో మరాఠా వీరుడు ఛత్రపతి శివాజీ విగ్రహం కూలిపోవడంపై మహా వికాస్ అఘాడీ తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అవినీతి కారణంగా ఈ తప్పిదం జరిగిందని, ఇది క్షమించరానిదని పేర్కొంది. ఆదివారం మహావికాస్ అఘాడీలోని ఎన్సీపీ(ఎస్పీ)చీఫ్ శరద్‌పవార్, శివసేన(యూబీటీ)చీఫ్ ఉద్ధవ్ ఠాక్రేల సారథ్యంలో ముంబైలోని హుతాత్మ చౌక్ నుంచి గేట్‌వే ఆఫ్ ఇండియా వరకు భారీ ర్యాలీ జరిగింది. ఆగస్టు 26న విగ్రహం కూలిన ఘటనపై ప్రధాని మోదీ శనివారం జరిగిన ఒక కార్యక్రమంలో క్షమాపణ చెప్పడం తెలిసిందే. దీనిపై ఠాక్రే స్పందిస్తూ..' క్షమాపణ చెప్పడంలో ప్రధాని మోదీ అహంకారాన్ని గమనించారా? ఆయన అహంకారానికి ఇదో ఉదాహరణ. అదే సమయంలో డిప్యూటీ సీఎం ఒకరు నవ్వుతున్నారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చేసిన అవినీతి వల్లే విగ్రహం కూలింది. ఇది మహారాష్ట్ర ఆత్మకే అవమానం. క్షమించరాని నేరం. దేశం నుంచి బీజేపీ వెళ్లిపోవాలి'అని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. సింధుదుర్గ్‌లో శివాజీ మహారాజ్ విగ్రహం బీజేపీ అవినీతి కారణంగానే కూలిందని, ఛత్రపతి అభిమానులకు ఇది అవమానకరం'అని శరద్ పవార్ పేర్కొన్నారు.

పారిస్ పారాలింపిక్స్‌లో నేటి భారత షెడ్యూల్

ఆర్చరీ
మిక్స్‌డ్ టీమ్ కాంపౌండ్ ఓపెన్ (క్వార్టర్ ఫైనల్): (రాత్రి గం. 8:40 నుంచి)

షూటింగ్
మిక్స్‌డ్ 25 మీటర్ల పిస్టల్ ఎస్‌హెచ్1 (క్వాలిఫికేషన్ ప్రెసిషన్): (నిహాల్ సింగ్–అమీర్ అహ్మద్ భట్) (మధ్యాహ్నం గం. 12:30 నుంచి), మిక్స్‌డ్ 25 మీటర్ల పిస్టల్ ఎస్‌హెచ్1 (క్వాలిఫికేషన్ ర్యాపిడ్): (నిహాల్ సింగ్–అమీర్ అహ్మద్ భట్) (సాయంత్రం గం. 4:30 నుంచి), మిక్స్‌డ్ 25 మీటర్ల ఎస్‌హెచ్1 పిస్టల్ (ఫైనల్) (రాత్రి గం. 8:15 నుంచి)

బ్యాడ్మింటన్
మిక్స్‌డ్ డబుల్స్ ఎస్‌హెచ్ 6 (కాంస్య పతక పోరు): సుమతి–సోలైమలై (భారత్) – మర్లీనా–సుభాన్ (ఇండోనేసియా) (మధ్యాహ్నం గం. 1:40 నుంచి), పురుషుల సింగిల్స్ ఎస్‌ఎల్3 (స్వర్ణ పతక పోరు): నితేశ్ కుమార్ – బెథెల్ డానియెల్ (బ్రిటన్) (మధ్యాహ్నం గం. 3:30 నుంచి)

అథ్లెటిక్స్
పురుషుల డిస్కస్ త్రో ఎఫ్56 (ఫైనల్): యోగేశ్ కథూనియా (మధ్యాహ్నం గం. 1:35 నుంచి), పురుషుల జావెలిన్ త్రో ఎఫ్64 (ఫైనల్): సందీప్ సంజయ్, సుమిత్ అంటిల్, సందీప్ (రాత్రి గం. 10:30 నుంచి), మహిళల డిస్కస్ త్రో ఎఫ్53 (ఫైనల్): కంచన్ లఖానీ (రాత్రి గం. 10:34 నుంచి), మహిళల 400 మీటర్ల టి20 (తొలి రౌండ్): జీవాంజి దీప్తి (రాత్రి గం. 11:34 నుంచి)

భార్గవ్ ‘డబుల్’

- రెండు విభాగాల్లో టైటిల్స్ సొంతం
- మహిళల సింగిల్స్ విజేత సూర్య చరిష్మా

విన్నర్స్ ట్రోఫీతో భార్గవ్ రామ్, విశ్వతేజ్

పుణే: ఇండియా జూనియర్ ఇంటర్నేషనల్ గ్రాండ్‌ప్రి బ్యాడ్మింటన్ టోర్నీలో భారత్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడాకారుడు అరిగెల భార్గవ్ రామ్ రెండు టైటిల్స్‌తో అదరగొట్టాడు. ఆదివారం ముగిసిన ఈ టోర్నీలో గుంటూరు జిల్లాకు చెందిన భార్గవ్ అండర్–19 పురుషుల డబుల్స్, అండర్–19 మిక్స్‌డ్ డబుల్స్ విభాగాల్లో విజేతగా నిలిచాడు. పురుషుల డబుల్స్ ఫైనల్లో ఆంధ్రప్రదేశ్ వైఎస్‌ఆర్ కడప జిల్లాకు చెందిన గొబ్బూరు విశ్వతేజ్‌తో కలిసి ఆడిన భార్గవ్ రామ్ 21–13, 21–18తో అర్ష్ మొహమ్మద్–భవ్య్ ఛాబ్రా (భారత్) జోడీని ఓడించాడు. మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లో భార్గవ్‌రామ్–కలగొట్ల వెన్నెల (భారత్) ద్వయం 21–9, 21–12తో మొహమ్మద్ వితో అనాఫ్సా–కెలా అనీసా పుత్రి (ఇండోనేసియా) జంటను ఓడించి టైటిల్ దక్కించుకుంది. అండర్–19 మహిళల సింగిల్స్ విభాగంలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌కే చెందిన సూర్య చరిష్మా తామిరి చాంపియన్‌గా అవతరించింది. ఫైనల్లో సూర్య చరిష్మా 18–21, 21–11, 21–15తో థాలిత రమధాని విర్యావాన్ (ఇండోనేసియా)పై గెలుపొందింది. అండర్–19 మహిళల డబుల్స్ ఫైనల్లో తారిణి సూరి–శ్రావణి వలేకర్ (భారత్) జంట 21–17, 23–21తో చైచానా–పాలియం (థాయ్‌లాండ్) జోడీపై గెలిచి విజేతగా నిలిచింది.

సూర్య చరిష్మా

‘పసిడి’ వేటలో భారత షట్లర్లు

- రెండు సింగిల్స్ విభాగాల్లో ఫైనల్లోకి
- ఎస్‌ఎల్–4 కేటగిరీలో సుహాస్, ఎస్‌ఎల్–3 కేటగిరీలో నితేశ్ ఫైనల్లోకి
- మహిళల అథ్లెటిక్స్ 200 మీటర్ల విభాగంలో కాంస్యం గెలిచిన ప్రీతి

పారిస్: పారాలింపిక్స్‌లో ఆదివారం భారత షట్లర్లు మెరిపించారు. పురుషుల సింగిల్స్ ఎస్‌ఎల్–4 కేటగిరీలో సుహాస్ యతిరాజ్... ఎస్‌ఎల్–3 కేటగిరీలో నితేశ్ కుమార్ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లి కనీసం రజత పతకాలను ఖరారు చేసుకున్నారు. 2007 బ్యాచ్ ఐఏఎస్ ఆఫీసర్ అయిన సుహాస్ గత టోక్యో పారాలింపిక్స్‌లోనూ ఫైనల్‌కు చేరి రజత పతకం దక్కించుకున్నాడు. ఈసారి సెమీఫైనల్లో సుహాస్ 21–17, 21–12తో భారత్‌కే చెందిన సుకాంత్ కదమ్‌ను ఓడించాడు. మరో విభాగం సెమీఫైనల్లో నితేశ్ 21–16, 21–12తో డైసుకె ఫుజిహారా (జపాన్)పై గెలిచి తొలిసారి పారాలింపిక్స్ ఫైనల్లోకి ప్రవేశించాడు. నేడు జరిగే ఫైనల్స్‌లో టోక్యో పారాలింపిక్స్ చాంపియన్ లుకాస్ మజుర్ (ఫ్రాన్స్)తో సుహాస్; డేనియల్ బెథెల్ (బ్రిటన్)తో నితేశ్ తలపడతారు. మహిళల సింగిల్స్ ఎస్‌యు5 కేటగిరీలో ఇద్దరు భారత క్రీడాకారిణులు తులసిమతి మురుగేశన్, మనీషా రామదాస్ సెమీఫైనల్లో పోటీపడనున్నారు. ఇద్దరిలో ఒకరు ఫైనల్‌కు చేరుకోనుండటంతో ఈ విభాగంలోనూ భారత్‌కు కనీసం రజతం లభించనుంది. ఈరోజు జరిగే కాంస్య పతక మ్యాచ్‌లో ఫ్రెడీ సెతియావాన్ (ఇండోనేసియా)తో సుకాంత్ తలపడతాడు.

ప్రీతికి రెండో పతకం

మహిళల అథ్లెటిక్స్ టి35 200 మీటర్ల విభాగంలో భారత అథ్లెట్ ప్రీతి పాల్ కాంస్య పతకాన్ని సాధించింది. ప్రీతి 200 మీటర్ల దూరాన్ని 30.01 సెకన్లలో పూర్తి చేసి మూడో స్థానంలో నిలిచింది. టి35 100 మీటర్ల విభాగంలోనూ ప్రీతికి కాంస్య పతకం లభించిన సంగతి తెలిసిందే.

రాకేశ్‌కు దక్కని కాంస్యం

పురుషుల ఆర్చరీ కాంపౌండ్ ఓపెన్ విభాగంలో భారత ప్లేయర్ రాకేశ్ కుమార్ కాంస్య పతక మ్యాచ్‌లో ఓడిపోయాడు. హి జిహావో (చైనా)తో జరిగిన కాంస్య పతక మ్యాచ్‌లో రాకేశ్ 146–147 స్కోరుతో పరాజయం పాలయ్యాడు.

రవికి ఐదో స్థానం

పురుషుల షాట్‌పుట్ ఎఫ్40 కేటగిరీలో భారత్‌కు ప్రాతినిధ్యం వహించిన ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడాకారుడు రవి రొంగలి ఐదో స్థానంలో నిలిచాడు. ఇనుప గుండును రవి 10.63 మీటర్ల దూరం విసిరి ఐదో స్థానాన్ని దక్కించుకున్నాడు. గత ఏడాది ఆసియా పారా గేమ్స్‌లో రజతం గెలిచిన రవి ఈసారి తన అత్యుత్తమ ప్రదర్శన కనబరిచినా ఫలితం లేకపోయింది. మిగెల్ మోంటెరో (పోర్చుగల్; 11.21 మీటర్లు) స్వర్ణం సాధించాడు. మరోవైపు మహిళల 1500 మీటర్ల టి11 విభాగం తొలి రౌండ్‌లో భారత అథ్లెట్ రక్షిత రాజు 5 నిమిషాల 29.92 సెకన్లలో గమ్యానికి చేరి ఫైనల్‌కు అర్హత పొందలేకపోయింది.

షూటర్ల గురి కుదరలేదు

భారత షూటర్లకు ఆదివారం అచ్చిరాలేదు. మిక్స్‌డ్ 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ ప్రోన్ (ఎస్‌హెచ్1) ఈవెంట్‌లో అవని లేఖరా 11వ స్థానంలో నిలువగా, సిద్ధార్థ బాబు 28వ స్థానంలో నిలిచి ఫైనల్స్‌కు అర్హత సాధించలేకపోయారు. ఇదే విభాగం వ్యక్తిగత ఈవెంట్‌లో స్వర్ణంతో చరిత్ర సృష్టించిన అవని గురి ‘మిక్స్‌డ్’లో మాత్రం కుదర్లేదు. ఆమె 632.8 స్కోరు చేయగా, సిద్ధార్థ 628.3 స్కోరు చేశాడు. మిక్స్‌డ్ 10 మీటర్ల ఎయిర్ రైఫిల్ ప్రోన్ (ఎస్‌హెచ్2) ఈవెంట్‌లోనూ శ్రీహర్ష రామకృష్ణ క్వాలిఫయింగ్‌లో 630.2 స్కోరుతో 26వ స్థానంలో నిలిచాడు.

హైజంప్‌లో నిశాద్‌కు రజతం

పురుషుల హైజంప్ టి47 కేటగిరీలో భారత అథ్లెట్ నిశాద్ కుమార్ రజత పతకం సాధించాడు. ఆదివారం అర్ధరాత్రి దాటాక ముగిసిన ఈ ఈవెంట్‌లో నిశాద్ 2.04 మీటర్ల ఎత్తుకు ఎగిరి రెండో స్థానంలో నిలిచాడు. గత టోక్యో పారాలింపిక్స్‌లోనూ నిశాద్‌కు రజత పతకం లభించింది. అమెరికాకు చెందిన రొడెరిక్ టౌన్‌సెండ్ 2.12 మీటర్ల ఎత్తుకు ఎగిరి స్వర్ణ పతకాన్ని సాధించాడు. గత టోక్యో పారాలింపిక్స్‌లోనూ రొడెరిక్ టౌన్‌సెండ్ పసిడి పతకాన్ని గెల్చుకున్నాడు.

సినెర్ సులువుగా...

- ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లోకి టాప్ సీడ్
- వరుసగా ఆరో ఏడాది ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్ చేరిన మాజీ చాంపియన్ మెద్వెదెవ్

న్యూయార్క్: ఈ ఏడాది దూకుడు మీదున్న ప్రపంచ నంబర్‌వన్ ప్లేయర్ యానిక్ సినెర్ (ఇటలీ) సీజన్ చివరి గ్రాండ్‌స్లామ్ టోర్నీ యూఎస్ ఓపెన్‌లో ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లాడు. సినెర్ ఈ సీజన్‌లో ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్ టైటిల్ గెలవడంతో పాటు మరో నాలుగు టోర్నీల్లో విజేతగా నిలిచాడు. ఫ్రెంచ్ ఓపెన్‌లో సెమీఫైనల్‌కు, వింబుల్డన్‌లో క్వార్టర్ ఫైనల్‌కు చేరిన సినెర్... యూఎస్ ఓపెన్‌లో తనకు క్లిష్టతరమైన ప్రత్యర్థులు మూడో ర్యాంకర్ అల్‌కరాజ్ (స్పెయిన్), డిఫెండింగ్ చాంపియన్ జొకోవిచ్ (సెర్బియా)లు ఇంటిముఖం పట్టడంతో టైటిల్ ఫేవరెట్‌గా అవతరించాడు. సినెర్‌తోపాటు మాజీ చాంపియన్, ఐదో సీడ్ మెద్వెదెవ్ (రష్యా) వరుసగా ఆరో ఏడాది ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్ చేరగా... పదో సీడ్ అలెక్స్ డిమినార్ (ఆస్ట్రేలియా) కూడా ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్ బెర్త్‌ను ఖరారు చేసుకున్నాడు.

వరుస సెట్లలో...

పురుషుల సింగిల్స్ మూడో రౌండ్ మ్యాచ్‌లో టాప్ సీడ్ సినెర్ 6–1, 6–4, 6–2తో గంటా 53 నిమిషాల్లో క్రిస్టోఫర్ ఒ కానెల్ (ఆస్ట్రేలియా)పై అలవోక విజయం సాధించాడు. ఏకంగా 15 ఏస్‌లు సంధించిన సినెర్, 46 విన్నర్లు కొట్టాడు. మిగతా మ్యాచ్‌ల్లో మాజీ చాంపియన్, ఐదో సీడ్ మెద్వెదెవ్ (రష్యా) 6–3, 6–4, 6–3తో ఫ్లావియో కొబొలి (ఇటలీ)పై, పదో సీడ్ అలెక్స్ డి మినార్ (ఆస్ట్రేలియా) 6–3, 6–7 (4/7), 6–0, 6–0తో ఇవాన్స్ (బ్రిటన్)పై, తాజా వింబుల్డన్ క్వార్టర్ ఫైనలిస్ట్, 14వ సీడ్ టామీ పాల్ (అమెరికా) 6–7 (5/7), 6–3, 6–1, 7–6 (7/3)తో గాబ్రియెల్ డియాలో (కెనడా)పై గెలుపొందారు.

క్వార్టర్ ఫైనల్లో పౌలా బదోసా

మహిళల సింగిల్స్‌లో 26వ సీడ్ పౌలా బదోసా (స్పెయిన్) తొలిసారి యూఎస్ ఓపెన్‌లో క్వార్టర్ ఫైనల్ చేరింది. ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లో బదోసా 6–1, 6–2తో యాఫన్ వాంగ్ (చైనా)పై గెలిచి ఐదో ప్రయత్నంలో ఈ టోర్నీలో క్వార్టర్ ఫైనల్ బెర్త్‌ను ఖరారు చేసుకుంది. మరోవైపు మాజీ చాంపియన్ (2022), టాప్ సీడ్ ఇగా స్వియాటెక్ (పోలాండ్), ఐదోసీడ్ జాస్మిన్ పావ్లీని (ఇటలీ), ఆరో సీడ్ జెస్సికా పెగులా (అమెరికా) ప్రిక్వార్టర్ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లారు. మూడో రౌండ్లో నంబర్‌వన్ స్వియాటెక్ (పోలాండ్) 6–4, 6–2తో 25వ సీడ్ అనస్తాసియా పావ్లీచెంకోవా (రష్యా)పై సునాయాసంగా గెలిచింది. ఐదో సీడ్ పావ్లీని (ఇటలీ) 6–3, 6–4తో 30వ సీడ్ పుతిన్‌త్సెవ (కజకిస్తాన్)పై గెలుపొందగా, ఆరో సీడ్ పెగులా (అమెరికా) 6–3, 6–3తో బోజెస్ మనెరియో (స్పెయిన్)ను ఓడించింది. మాజీ నంబర్‌వన్ వొజ్నియాకి (డెన్మార్క్) 6–3, 6–2తో జెస్సికా పొంచెట్ (ఫ్రాన్స్)పై విజయం సాధించగా, 16వ సీడ్ లుడ్‌మిలా సామ్సోనొవా (రష్యా) 6–1, 6–1తో ఆష్లిన్ క్రుయెగెర్ (అమెరికా)పై నెగ్గింది.

‘మిక్స్‌డ్’ క్వార్టర్స్‌లో బోపన్న జోడీ

భారత అగ్రశ్రేణి టెన్నిస్ ఆటగాడు రోహన్ బోపన్న యూఎస్ ఓపెన్ మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లో క్వార్టర్ ఫైనల్లోకి దూసుకెళ్లాడు. ఇండోనేసియన్ భాగస్వామి అల్దిలా సుత్జియదితో కలిసి ఎనిమిదో సీడ్‌గా బరిలోకి దిగిన బోపన్న జంట రెండో రౌండ్లో 0–6, 7–6 (7/5), 10–7తో జాన్ పీర్స్ (ఆస్ట్రేలియా)–కాటరీనా సినియకోవా (చెక్ రిపబ్లిక్) జోడీపై గెలుపొందింది. క్వార్టర్ ఫైనల్లో బోపన్న–సుత్జియది జోడీ నాలుగో సీడ్ మాథ్యూ ఎబ్డెన్ (ఆస్ట్రేలియా)–క్రెజికోవా (చెక్ రిపబ్లిక్) జంటతో తలపడుతుంది. ఎబ్డెన్ పురుషుల డబుల్స్‌లో రోహన్ బోపన్న భాగస్వామి! ఇదివరకే పురుషుల డబుల్స్‌లో బోపన్న–ఎబ్డెన్ ద్వయం మూడో రౌండ్లోకి ప్రవేశించింది. మరోవైపు పురుషుల డబుల్స్ మూడో రౌండ్లో యూకీ బాంబ్రీ (భారత్)–అల్బానో ఒలివెట్టి (ఫ్రాన్స్) ద్వయం 2–6, 2–6తో టాప్ సీడ్ మార్సెల్ గ్రెనోలర్స్ (స్పెయిన్)–హొరాసియో జెబలాస్ (అర్జెంటీనా) జంట చేతిలో ఓడింది.

మరిన్ని క్రీడా వార్తలు సాక్షి స్పోర్ట్స్ ఈ-పేపర్‌లో

పక్కా స్కెచ్‌తో పక్క దారి

▶ మొదటి పేజీ తరువాయి

తీసుకుంది. కళాశాలకు ఉన్నట్టుండి సెలవులివ్వడమే కాకుండా.. ఎవరూ, ఎక్కడా నోరెత్తకూడదని, ఏదైనా మాట్లాడితే మున్ముందు చర్యలు తప్పవని యాజమాన్యం ద్వారా హెచ్చరికలు జారీ చేయించింది.

టీడీపీ నేతల దౌర్జన్యం

ఈ వ్యవహారం దేశవ్యాప్తంగా చర్చనీయాంశమైంది. ఇతర రాష్ట్రాల ప్రముఖులు సైతం ఈ ఘటనపై స్పందించడంతో ప్రభుత్వం ఉలిక్కిపడింది. ఆందోళనలు తీవ్ర స్థాయికి చేరకుండా చూసే బాధ్యతను టీడీపీ నేతలకు అప్పగించింది. ఈ నేపథ్యంలోనే టీడీపీ నేతలు ఆందోళనకారులు, మీడియా ప్రతినిధులను తరిమికొట్టారు. కళాశాల లోపలికి ఎవరూ వెళ్లకుండా గేట్లు మూసివేశారు. నిజంగా అక్కడేమీ జరగకపోతే ఇంత హంగామా ఎందుకని ప్రజా, విద్యా, మహిళ సంఘాలు నిలదీస్తున్నాయి. ఏకంగా సీఎం చంద్రబాబే రంగంలోకి దిగి ఈ కేసును తానే పర్యవేక్షిస్తానని చెప్పడం అనుమానాలకు తావిస్తోందని విద్యార్థినులు, తల్లిదండ్రులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ ఘటనపై దర్యాప్తు జరుగుతోందంటున్న సీఎం.. ఈ వ్యవహారానికి రాజకీయ రంగు పులుముతున్నారు. విద్యాశాఖ మంత్రి లోకేశ్ సైతం అక్కడ హిడెన్ కెమెరాలు పెట్టారనేందుకు ఎలాంటి ఆధారాలు లేవని బుకాయిస్తుండటం విద్యార్థుల తల్లిదండ్రులను ఆశ్చర్యానికి గురి చేస్తోంది. ప్రభుత్వ పెద్దలే అలా చెబితే.. పోలీసులు చేతులెత్తేయక ఏం చేయగలరని నిలదీస్తున్నారు. చంద్రబాబుకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే స్వేచ్ఛగా దర్యాప్తు చేయడానికి పోలీసులకు అవకాశం ఇవ్వాలని డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం వేసిన కమిటీ ఇప్పటివరకు ఏం చేసిందని ప్రశ్నిస్తున్నారు. దర్యాప్తులో ఇప్పటివరకు వెల్లడైన అంశాలను ఎందుకు దాస్తున్నారని, ఎవరి కోసం ఇలా చేస్తున్నారని నిలదీస్తున్నారు. ఏమీ లేకపోతే షవర్, సీసీ కెమెరాలు ఎందుకు తీసుకుపోయారని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

నాలుగు రోజులు గడుస్తున్నా..

విద్యార్థినుల ఆందోళనను అణగతొక్కేందుకు శతవిధాలా ప్రయత్నించిన యాజమాన్యం విద్యార్థులు బెదరకపోవడంతో టీడీపీ నేతల సాయంతో ప్రైవేటు సైన్యాన్ని రంగంలోకి దించింది. బలవంతంగా విద్యార్థినులను బస్సుల్లో వారి ఇళ్లకు పంపేస్తున్నారు. విద్యార్థినుల తరలింపును అడ్డుకున్న వారిపై దాడులు చేయిస్తున్నారు. కాలేజీ ప్రధాన గేటు వద్ద పోలీసులతో పాటు టీడీపీ రౌడీలు రాత్రి, పగలు పహారా కాస్తున్నారు. టీడీపీ చోటామోటా నాయకుల నుంచి బడా నాయకుల వరకు కాలేజీలోకి స్వేచ్ఛగా అనుమతిస్తూ.. విద్యార్థుల్ని, విద్యార్థి సంఘాలు, ఇతర రాజకీయ పార్టీల నాయకులను లోనికి వెళ్లనివ్వడం లేదు. విద్యార్థినులు ఆందోళన చేస్తున్నప్పుడు ఒక టీడీపీ నేత హాస్టల్‌లోకి వెళ్లి మాట వినకపోతే కళాశాల నుంచి సర్టిఫికెట్లు రాని వ్వకుండా చేస్తామని విద్యార్థినులను బెదిరించాడంటే నిజాలు బయటకు రాకుండా ఉండేందుకు టీడీపీ నాయకులు ఎటువంటి కుయుక్తులు పన్నుతున్నారో అర్థమవుతోంది.

నేరం ఒప్పుకున్నా.. వీళ్లెందుకు నమ్మలేకపోతున్నారు?

‘కళాశాలలో హిడెన్ కెమెరాలతో బాత్‌రూమ్‌ల్లో 300కు పైగా వీడియోలున్నాయి. నేనే తీశాను. ఏం చేసుకుంటారో చేసుకోండి’ అంటూ ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ప్రధాన నిందితురాలు దుర్భాషలాడుతూ అన్న మాటలు విద్యార్థినులంతా విన్నారు. కానీ.. కళాశాల యాజమాన్యం తప్పు జరగలేదని బుకాయించేందుకు ఎంతకైనా తెగిస్తోంది. పచ్చమూకల సాయంతో సోషల్ మీడియా ద్వారా అసత్య ప్రచారాన్ని మొదలు పెట్టింది. ఒక్క వీడియో అయినా బయట పడిందా అంటూ నిజాన్ని కప్పిపుచ్చే ప్రయత్నం మొదలు పెట్టింది. స్వయంగా మంత్రి లోకేశ్ విలేకరుల సమావేశంలో ‘మూడు వేల వీడియోలున్నాయంటున్నారు. ఆ వీడియోలు ఏవి? ’ అని ఎదురు ప్రశ్నిస్తున్నారు. విద్యార్థినుల ఆరోపణలపై సమగ్ర విచారణ జరపాల్సిందిపోయి.. వారిపైనే ఎదురు దాడికి దిగడం ఎంతవరకు సమంజసమని విద్యార్థినుల తల్లిదండ్రులు ప్రశ్నిస్తున్నారు.

ఎవరూ లేకుండా విచారణ

ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న ఇద్దరినీ కళాశాలలోనే విడివిడిగా మూడు రోజులుగా విచారిస్తున్నా ఇంతవరకు ఒక్క విషయాన్ని కూడా పోలీసులు బయటపెట్టలేదు. కళాశాల యాజమాన్యంతో కలిసి విచారణ చేస్తే నిజాలు ఎలా బయట పడతాయని విద్యార్థినులు ప్రశ్నిస్తున్నారు. కళాశాల టీడీపీ నేతల బంధువులది కావడం.. విద్యార్థినుల మాన, ప్రాణాల కన్నా కాలేజీ పరువు ప్రతిష్టలకే యాజమాన్యం ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం.. అందుకు అధికార టీడీపీ సహకరించడమే ఇప్పటివరకు నిజాలు నిగ్గు తేలకపోవడానికి కారణాలుగా పేర్కొంటున్నారు. ఇలా విచారణ చేస్తే కాలయాపన తప్ప తమకు న్యాయం జరిగేది ఏమి లేదనేది విద్యార్థులు పేర్కొంటున్నారు.

యథా చంద్రబాబు.. తథా అధికారులు

యథా చంద్రబాబు.. తథా అధికారులు అన్న తీరుతోనే కృష్ణా జిల్లా ఎస్పీ గంగాధరరావు సైతం వ్యవహరిస్తున్నారు. ఒకవైపు హిడెన్ కెమెరాలు ఉన్నాయంటున్న షవర్‌లను స్వాధీనం చేసుకోవడం, అనుమానితుల సెల్‌ఫోన్లను స్వాధీనం చేసుకుని సైబర్ నిపుణులతో తనిఖీలు చేయిస్తున్నట్టు చెబుతున్న ఎస్పీ.. ఇదేం పెద్ద కేసు కాదని మభ్యపెట్టే ప్రయత్నం చేయడంపై విద్యార్థి సంఘాలు అనుమానాలు వ్యక్తం చేస్తున్నాయి. మొత్తానికి హిడెన్ కెమెరాల వ్యవహారాన్ని దర్యాప్తు పేరుతో కొన్ని రోజులు నాన్చి.. అంతా సద్దుమణిగిన తర్వాత అక్కడేమీ జరగలేదని తీరుబడిగా చెప్పి యాజమాన్యానికి మేలు చేసేలా ప్రభుత్వ పెద్దలు ఇచ్చిన స్క్రిప్ట్ ప్రకారం పోలీసులు నడుచుకుంటున్నారని విద్యార్థి నాయకులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

సంక్షేమ ప్రదాత.. అభివృద్ధి విధాత

పాలనకు మానవీయతను జోడించిన వైఎస్సార్ ● నేడు 15వ వర్ధంతి

సాక్షి, అమరావతి: వైఎస్సార్.. ఉమ్మడి రాష్ట్రానికి సీఎంగా ఉన్నది ఐదేళ్ల మూడు నెలలే! కానీ మంచి చేయాలన్న మనసుంటే ప్రజలకు ఎంత మేలు చేయవచ్చో ఆ కొద్ది కాలంలోనే నిరూపించారు. భౌతికంగా దూరమైనా ప్రజల మనసుల్లో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోయారు. సోమవారం వైఎస్సార్ 15వ వర్ధంతి సందర్భంగా ‘సాక్షి’ ప్రత్యేక కథనం...

పాదయాత్రతో కాంగ్రెస్‌కు జీవం

వరుస ఓటములతో 2003 నాటికి కాంగ్రెస్ జీవచ్ఛవంలా మారిన తరుణంలో వైఎస్సార్ ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో రంగారెడ్డి జిల్లా చేవెళ్ల నుంచి మండుటెండలో 2003 ఏప్రిల్ 9న ప్రజాప్రస్థానం పాదయాత్ర ప్రారంభించారు. మండుటెండలో 1,475 కి.మీ. నడిచారు. పాదయాత్రతో కాంగ్రెస్‌కు జీవం పోసి 2004లో ఇటు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో, అటు కేంద్రంలోనూ అధికారంలోకి తెచ్చారు. 2004 మే 14న సీఎంగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసిన వేదికపై నుంచే వ్యవసాయానికి ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా ఫైలుపై తొలి సంతకం చేసి రూ.1,100 కోట్ల వ్యవసాయ విద్యుత్ బకాయిలను మాఫీ చేశారు. దాదాపు 35 లక్షలకు పైగా పంపు సెట్లకు ఉచిత విద్యుత్‌ను అందించారు.

ఆరోగ్యశ్రీ... ఫీజులు

2004 మే 14 నుంచి 2007 జూన్ 26 వరకు సీఎం రిలీఫ్ ఫండ్ కింద రూ.168.52 కోట్లను వైఎస్సార్ విడుదల చేశారు. అనంతరం ఉచితంగా కార్పొరేట్ వైద్యాన్ని అందించేలా ఆరోగ్యశ్రీ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. 108, 104 స ర్వీసులను ప్రారంభించారు. ఆయన తెచ్చిన ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ పథకంతో లక్షలాది పేద విద్యార్థులకు మేలు జరిగింది. జిల్లాకు ఒక విశ్వవిద్యాలయం.. తాడేపల్లిగూడెంలో ఉద్యాన వర్సిటీ.. తిరుపతిలో పశువైద్య కళాశాల, హైదరాబాద్‌లో ఐఐటీని ఏర్పాటు చేశారు. బాసర, ఇడుపులపాయ, నూజివీడు వద్ద ట్రిపుల్ ఐటీలను నెలకొల్పారు. జలయజ్ఞం ద్వారా ఒకేసారి 86 ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి శ్రీకారం చుట్టారు. ఐదేళ్లలో 23.49 లక్షల ఎకరాలకు నీళ్లందించేలా 41 ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేశారు. గంగవరం, కృష్ణపట్నం, కాకినాడ పోర్టులు నిర్మించారు. శంషాబాద్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయాన్ని యుద్ధప్రాతిపదికన పూర్తి చేశారు.

సైంటిస్టులను రప్పిస్తున్నాం

గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ ఘటనపై సీఎం చంద్రబాబు

సాక్షి, అమరావతి: గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ ఘటనపై ఢిల్లీ నుంచి సైంటిస్టులను రప్పిస్తున్నామని, వారు అనుమానితుల సెల్‌ఫోన్లు, ట్యాబ్‌లు, కంప్యూటర్లు తీసుకుని తనిఖీలు చేస్తారని సీఎం చంద్రబాబు తెలిపారు. కాలేజీలో జరిగిన ఘటన చాలా బాధాకరమని, ఏ విధంగా జరిగిందో తాను లోతుల్లోకి వెళ్లనన్నారు. విపత్తుల నిర్వహణ కార్యాలయంలో ఆదివారం భారీ వర్షాలపై సమీక్ష అనంతరం సీఎం మీడియాతో మాట్లాడారు. కంప్యూటర్ ఎమర్జెన్సీ రెస్పాన్స్ టీమ్ నుంచి శాస్త్రవేత్తలు వర్మ విద్యాసాగర్, సురేంద్ర వర్మ, రవిచంద్రతో పాటు సెంటర్ ఫర్ డెవలప్‌మెంట్ అడ్వాన్స్ కంప్యూటింగ్ నుంచి ఒకరిని రప్పిస్తున్నామని, వారితో పాటు బయట పోలీసులను కూడా నియమిస్తామని.. వారు అనుమానితుల దగ్గర నుంచి వారి సెల్‌ఫోన్లు, ట్యాబ్‌లు, కంప్యూటర్లు తీసుకుని అనలైజ్ చేస్తారని, అప్పుడు వాస్తవాలు బయటకొస్తాయన్నారు. వాస్తవాలేమిటో తెలీయకుండా హాస్టళ్లన్నీ ఇలాగే ఉన్నాయని దుష్ప్రచారం చేయడం మంచిది కాదని, ఆధారాలు పంపిస్తే చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు. 300 వీడియోలు సెల్‌ఫోన్లలో ఉన్నాయని తప్పుడు ప్రచారం చేస్తారా.. అన్నారు.

బీకేర్‌ఫుల్.. ఖబడ్దార్..

ఇక తన దగ్గర కచ్చితమైన ఆధారంలేదుగానీ బయటవారిని కూడా పంపిస్తున్నారనే సమాచారం ఉందని, ఈ కోణంలో కూడా విచారణ చేయమని పోలీసులకు సూచించానని చంద్రబాబు అన్నారు. ఇలాంటి ఘటనలకు పాల్పడితే ‘బీ కేర్ ఫుల్.. ఖబడ్దార్, జాగ్రత్త’ అని హెచ్చరిస్తున్నానన్నారు. ఈ కాలేజీ ఘటనలో ఎవ్వరున్నా సరే కఠిన చర్యలు తీసుకుంటామన్నారు. అసలు ఆడబిడ్డలను అవమానించే వైఎస్సార్‌సీపీ పార్టీ వారు మాట్లాడటమే మిటి నాన్‌సెన్స్ అని సీఎం వ్యాఖ్యానించారు.

హిడెన్ కెమెరాలుంటే మీరే చూపించండి..

మీడియాపై మంత్రి లోకేశ్ చిందులు

మంగళగిరి: ‘గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో కావాలనే రచ్చ చేస్తున్నారు. అక్కడ హిడెన్ కెమెరాలుంటే మీరే చూపించండి’ అంటూ మీడియాపై విద్యా శాఖ మంత్రి లోకేశ్ చిందులు తొక్కారు. ఆదివారం మంగళగిరిలో పర్యటించిన లోకేశ్.. మున్సిపల్ కార్యాలయంలో మీడియాతో మాట్లాడారు. గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ ఘటనపై విలేకరులు అడిగిన ప్రశ్నలపై లోకేశ్ అసహనం వ్యక్తం చేశారు. ‘గుడ్లవల్లేరు కాలేజీలో హిడెన్ కెమెరాలు లేవు. వీడియోలు బయటకు రాలేదు. కావాలనే రచ్చ చేస్తున్నారు. అది నలుగురికి సంబంధించిన విషయం. వాళ్లను అరెస్టు చేశాం’ అని లోకేశ్ జవాబిచ్చారు. మరి విద్యార్థినులు హిడెన్ కెమెరాలు ఉన్నాయంటున్నారని ఓ విలేకరి ప్రశ్నించగా.. ‘హిడెన్ కెమెరాలు ఏమైనా దొరికాయా?’ అంటూ లోకేశ్ దబాయించారు. ఎవరినీ లోపలికి వెళ్లనివ్వట్లేదని విలేకరి బదులివ్వగా.. ‘పోలీసులు వెళ్లారు. ఎవిడెన్స్ ఉంది. స్వాధీనం చేసుకున్నారు’ అని చెప్పారు. ఆ వెంటనే మళ్లీ లోకేశ్ మాటమారుస్తూ.. ‘పిల్లలు హిడెన్ కెమెరాలు చూపించలేకపోయారు’ అని అన్నారు. హిడెన్ కెమెరాలుంటే మీరే చూపించండంటూ పదేపదే మీడియాపై లోకేశ్ అసహనం వ్యక్తం చేశారు. కాగా, గత ప్రభుత్వం వల్లే మంగళగిరి ముంపునకు గురైందని మంత్రి లోకేశ్ విమర్శించారు. మంగళగిరిలో అక్రమ కట్టడాలకు ఫుల్‌స్టాఫ్ పెడతానన్నారు. భవిష్యత్‌లో ఇలాంటి ఘటనలు పునరావృతం కాకుండా చూస్తానని చెప్పారు. కార్యక్రమంలో మున్సిపల్ కమిషనర్ ఆలీం బాషా, టీడీపీ నాయకులు పోతినేని శ్రీనివాసరావు, నందం అబద్ధయ్య, చావలి ఉల్లయ్య, సంకా బాలాజీగుప్తా, అధికారులు పాల్గొన్నారు.

● తెలంగాణ

యువ సైంటిస్ట్‌ను బలి తీసుకున్న వరద

- ఎయిర్‌పోర్టుకు వస్తుండగా నదిలో కొట్టుకుపోయిన కారు

మరిపెడ రూరల్, కారేపల్లి: భారీ వరద ఓ యువ సైంటిస్టును బలి తీసుకుంది. మారుమూల గిరిజన ప్రాంతంలో జన్మించిన ఆమె వ్యవసాయ విద్యలో సత్తా చాటింది. జెనెటిక్స్ అండ్ ప్లాంట్ బ్రీడింగ్‌లో పరిశోధనలు చేసి పీహెచ్‌డీ సాధించి జాతీయ స్థాయిలో పరిశోధనా శాస్త్రవేత్తగా మొదటిస్థానంలో నిలిచింది. యూనివర్సిటీ స్థాయిలో ఆరు బంగారు పతకాలే కాక ఏజీ ఎమ్మెస్సీలోనూ బంగారు పతకం సాధించింది. అలాంటి అద్భుతమైన ఆమె భవిష్యత్‌ను వరద గల్లంతు చేసింది. ఖమ్మం జిల్లా సింగరేణి మండలం కారేపల్లి గంగారం తండాకు చెందిన నూనావత్ మోతీలాల్(45), మేజ దంపతుల కుమార్తె అశ్విని(30). ఛత్తీస్‌గఢ్‌లోని రాయపూర్ అగ్రి వర్సిటీ శాస్త్రవేత్త. ఇటీవల ఏప్రిల్‌లో జరిగిన అంతర్జాతీయ సెమినార్‌లో 4వ స్థానం పొంది మంచి గుర్తింపు పొందింది. సోదరుడి నిశ్చితార్థం కావడంతో గంగారంతండాకు వచ్చిన అశ్విని శుభకార్యం ముగిశాక శంషాబాద్ నుంచి రాయపూర్ వెళ్లేందుకు ఫ్లైట్ టికెట్ బుక్ చేయించుకుంది. ఈ క్రమంలో భారీ వర్షాలు పడుతుండడంతో తండ్రి మోతీలాల్ తానే స్వయంగా కారులో హైదరాబాద్‌లో దించేందుకు తెల్లవారు జామున బయలుదేరారు. వయా మరిపెడ మీదుగా హైదరాబాద్ వెళ్తుండగా పురుషోత్తమాయగూడెం వద్ద ఆకేరు వాగు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్న విషయం గమనించని వారు నేరుగా వచ్చి ప్రవాహంలో చిక్కుకున్నారు. వెంటనే కారులోంచి బయటకు దిగిన మోతీలాల్.. తన అన్నకు కాల్ చేసి తాము వరదలో చిక్కుకున్నామని, రక్షించాలని కోరాడు. బంధువులు, పోలీసులు, అగ్నిమాపక సిబ్బంది, ఎన్డీఆర్‌ఎఫ్ బృందాలు అక్కడికి చేరుకుని గాలించాయి. సాయంత్రానికి కారు కనిపించింది. బాల్నిధర్మారం సమీపంలోని ఆయిల్ ఫాం తోటలో అశ్విని మృతదేహం లభ్యమైంది. మోతీలాల్ ఆచూకీ లభించలేదు.

అశ్విని (ఫైల్)

Published and Printed by V. Murali on behalf of Jagati Publications Limited, Published at Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP) and Printed at Jagati Publications Limited, Survey no 481 phase-2, Jawahar Auto Nagar, Vijaywada, NTR District - 520 007 (AP)., Editor: V. Murali, (Responsible for selection of News under the PRB Act) Phone No. 0866-2547436 Fax: No. 0866-2547433. RNI Reg No. APTEL/2008/23794.

ట్రావెల్ ఆర్ట్ & కల్చర్
సాక్షి ప్లస్
సోమవారం ॥ 2-9-2024

● రాణీ కీ వావ్

పరిష్కరించలేని పజిల్

రాణీ కీ వావ్ గురించి తెలుసుకునే ముందు ఫొటోలను ఒకసారి పరిశీలించండి. ఏదైనా సినిమాలో చూసిన గుర్తు వస్తోందా? నిజమే, ఈ బావి మెట్ల మీద బాలీవుడ్ సినిమాల్లో పాటల చిత్రీకరణ జరుగుతుంది. ఇంకా ఏదైనా గుర్తుకు వస్తోందా? మన కరెన్సీ నోట్లను గుర్తుకు తెచ్చుకోండి. కొత్తగా వచ్చిన వయొలెట్ వంద రూపాయల నోటు వెనుక వైపు ఉండే బొమ్మ ఇదే. ఈ నిర్మాణం మీద ఆర్కియలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా పరిశోధనలు చేసి చేసి సమగ్రమైన వివరాలను పొందుపరిచింది.

రాణి గారి బావి

వావ్ అంటే బావి. ఆ ఏడంతస్తుల బావి 64 మీటర్ల పొడవు, 20 మీటర్ల వెడల్పు, 27 మీటర్ల లోతు ఉంటుంది. నాలుగవ అంతస్థు 23 మీటర్ల లోతు వద్ద ఉంటుంది. ఒక వైపు 9.5 మీటర్లు, మరో వైపు 9.4 మీటర్ల నిడివి ఉంటుంది. దీర్ఘచతురస్రాకార నిర్మాణం కింద అంతస్తులకు వెళ్లే కొద్దీ వలయాకారంగా ఉంటుంది. ముఖ్యంగా చెప్పుకోవాల్సింది శిల్పాల గురించి. ఒక మహిళ తన భుజం మీద పై కప్పును మోస్తున్నట్లు చెక్కిన శిల్పికి చేతులెత్తి మొక్కాల్సిందే. విష్ణుమూర్తి, రాముడు, కృష్ణుడు, నరసింహుడు, వామనుడు, అప్సరసలు, నాగకన్యలు, యోగిని, దేవతలు. వీటిలో పెద్ద విగ్రహాలు 500 ఉంటే, చిన్నవి వెయ్యి ఉన్నాయని ఏఎస్ఐ ఇటీవల నిర్ధారించింది. అప్పటి వరకు చిన్న విగ్రహాలు ఎనిమిది వందలు ఉండవచ్చనే అంచనా మాత్రమే ఉండేది. ఈ బావిలోకి దిగడం మొదలు పెట్టి కొన్ని మెట్లు దిగిన తర్వాత పైకి చూస్తే ఎక్కడ నుంచి మొదలయ్యామో, ఎటు నుంచి వెళ్తే మనం మొదలైన మెట్టును చేరుకుంటామో అర్థం కాదు. ఇదొక పజిల్. పరిశీలనగా చూస్తే కళ్లు తిరుగుతాయి తప్ప పజిల్‌కి పరిష్కారం దొరకదు. ఈ బావిలోకి దిగడం ఓ సాహసం. గైడ్ సహాయంతో ప్రయత్నించాలి. ఓసారి దిగిన తర్వాత ఎవరెస్టును ఎక్కినంత గొప్ప అనుభూతి కలుగుతుంది.

సరస్వతి నది తీరం

గుజరాత్‌లోని పఠాన్‌కు నాలుగు కిలోమీటర్ల దూరంలో సరస్వతి నది తీరాన ఉంది రాణీ కీ వావ్. ఏడు అంతస్థులలో ఏడు విశాలమైన వరండాలు, ఆ వరండాలకు ఆధారమైన స్తంభాల మీద అందమైన శిల్పాలు, చల్లటి గాలి... అన్నీ కలిసి ఆహ్లాదకరమైన వాతావరణం ఉంటుంది. సాధారణంగా బావిలో దిగిన వాళ్లు ఆక్సిజెన్ తగినంత అందక, ఎక్కువ సేపు ఉండలేకపోతారు. ఈ బావి మెట్లు దిగి కిందికి వెళ్తున్నా ఎటువంటి అసౌకర్యమూ ఉండదు. విశాలమైన వరండాలు, స్తంభాల మధ్య నుంచి గాలి సులువుగా ప్రసరించేటట్లు ఉంటుంది నిర్మాణశైలి. నాలుగో అంతస్తు నుంచి మరొక బావి నుంచి అనుసంధానమై ఉంటుంది. ఈ పరిసరాల నుంచి ఓ పది అడుగుల దూరంలో ఎండ తీక్షణంగా ఉన్నప్పుడు కూడా దిగుడు బావి దగ్గర ఉష్ణోగ్రత ఇరవై డిగ్రీలకు మించదు. అప్పటి ఆర్కిటెక్టులకు నేచురల్ ఎయిర్‌కండిషనింగ్ టెక్నాలజీ ఏదో తెలిసే ఉంటుంది. ఇన్ని తెలిసిన తర్వాత ఈ స్టెప్‌వెల్‌లోకి దిగే ప్రయత్నం చేయకుండా ఉండలేం.

ఎప్పుడు వెళ్లాలి

అక్టోబరు నుంచి మార్చి వరకు వాతావరణం అనుకూలంగా ఉంటుంది. ఈ టూర్‌లో పటోలా చీరలు కొనడం మర్చిపోవద్దు. పఠాన్‌లో తయారయ్యే పటోలా చీరల మీద డిజైన్‌లు రాణీ కీ వావ్ స్థంభాల మీద చెక్కిన డిజైన్‌లను పోలి ఉంటాయి.

వెయ్యేళ్ల నాటి నిర్మాణం

ఈ ప్రదేశాన్ని సోలంకి రాజవంశం పాలించిన రోజుల్లో మొదటి భీమదేవుని జ్ఞాపకార్థం ఆయన భార్య రాణి ఉదయమతి క్రీ.శ 1050లో నిర్మించింది. సరస్వతి నదికి వచ్చిన వరదల్లో మునిగి శతాబ్దాల పాటు ఇసుక మేటలోనే ఉండిపోయింది. ఆర్కియాలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా తవ్వకాల్లో బయట పడిన ఈ బావిని యునెస్కో వరల్డ్ హెరిటేజ్ సైట్ జాబితాలో చేరింది. వందల ఏళ్లపాటు మట్టిలో ఉన్నప్పటికీ స్తంభాల మీద శిల్పాలు చెక్కు చెదరలేదు.

ఈ బావులు ఎందుకంటే...

గుజరాత్, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాల్లో భూగర్భ జలాలను రక్షించుకోవడానికి ఇలాంటి బావులు తవ్వుతారు. క్రీస్తు పూర్వం మూడు వేల ఏళ్ల నుంచి అనుసరిస్తున్న విధానం ఇది. విహారకేంద్రంగా కూడా మలుచుకుంటారు. ఎండాకాలంలో ఇవి చక్కటి వేసవి విడుదులు. మన తెలంగాణలో కూడా తవ్వకాల్లో ఇలాంటి బావులు బయటపడ్డాయి.

● నీటి అడుగున ఆర్ట్

కొలంబియన్ కళాకారులు అంతరించిపోతున్న పగడపు జీవులను, వాటి దిబ్బలను రక్షించడానికి నీటి అడుగున ఆర్ట్ గ్యాలరీని సృష్టించారు.

కొలంబియాలోని ఇస్లా ఫ్యూర్టే సముద్రం తీర ప్రాంతం పర్యాటకం, వాతావరణ మార్పుల వల్ల ఇక్కడి పగడపు దిబ్బలు అంతరించిపోనున్నాయి అనే నివేదికలు వచ్చాయి. పగడపు జీవరాశిపై పడుతున్న ప్రతికూల పరిస్థితులను దూరం చేస్తూ, ఆ పగడపు దిబ్బలను రక్షించడానికి, జీవరాశిని పెంపొందించడానికి ఒక వినూత్నమైన శిల్పకళా గ్యాలరీ అక్కడ అభివృద్ధి చెందుతోంది.

● కొలంబియాలోని ఇస్లా ఫ్యూర్టే సమీపంలోని సముద్రపు ఒడ్డున హ్యూగో ఒసోరియో, పెడ్రో ఫ్యూయెంటెస్‌లచే అసాధారణమైన శిల్పకళా గ్యాలరీ ఉద్భవించింది.

రక్షించే పగడపు ప్రతిమలు

ఆరు మీటర్ల లోతులో...

కరేబియన్ సముద్ర తీరంలో పర్యాటకం, వాతావరణ మార్పుల నుండి పగడపు దిబ్బలకు ఈ ఆర్ట్ ద్వారా రక్షణ కల్పిస్తున్నారు. హ్యూగో ఒసోరియో, పెడ్రో ఫ్యూయెంటెస్ చేత సృష్టించబడిన 25 బొమ్మలు కొలంబియా తీరంలో ఉన్న స్వర్గధామమైన ఇస్లా ఫ్యూర్టే సముద్రం చుట్టూ ఉన్న స్వచ్ఛమైన నీటిలో కొలువు తీర్చారు. ఈ కృత్రిమ పగడపు కళాకృతులు దాదాపు ఐదు అడుగుల పొడవుతో ఉన్నాయి. సముద్రపు తీరంలో దాదాపు ఆరు మీటర్ల లోతులో సందర్శకులను ఆకర్షిస్తున్నాయి.

బతికించే ప్రయత్నం

ఫ్యాషన్ డిజైనర్, ద్వీప నివాసి అయిని టటియానా ఒరెగో ముస్సిఫ్ పేరుతో ఈ ఆర్ట్‌ను ప్రారంభించారు. 2018 నుండి 25 కృత్రిమ పగడపు విగ్రహాలను సముద్రపు నీటి అడుగులో ఉంచారు. మరో 25 పగడపు ప్రతిమలను ఉంచేలా ప్లాన్ చేస్తున్నారు. 'ద్వీపంలోని సహజమైన పగడపు దిబ్బలు అంతరించిపోవడం నేను గమనించాను. పగడపు జీవరాశి జీవితాన్ని రక్షించడానికి, మెరుగుపరచడానికి ఆర్ట్ ప్రాజెక్ట్‌లో అవకాశం ఉందని తెలుసుకున్నాను' అని ఒరెగో మీడియాకు తెలియజేశారు. ఒరెగో బంకమట్టి శిల్పాలను చిన్న చిన్న పగడాలతో విత్తనీకరణ జరిగేలా చేశారు. అవి పెరుగుతుండటం చూశారు. సముద్రంలో ఇలా జీవుల పెరుగుదలకు 'అనుకూలమైన ఉపరితలం'కు కొలింబియాలో ఏర్పడిన మొట్టమొదటి నీటి అడుగున ఆర్ట్ గ్యాలరీ ఇది' అని వివరిస్తున్నార.

'కోరల్ బ్లీచింగ్, పర్యాటకులు పగడపు దిబ్బలను పగలగొట్టడం వల్ల వాటికి నష్టం ఏర్పడుతుంది. ఈ దిబ్బలు జీవుల సమూహమని ప్రజలు అర్థం చేసుకోకపోవడమే ఈ నష్టానికి కారణం' అంటున్నారు ఒరిగో. 'ఇస్లా ఫ్యూర్టే గ్యాలరీకి సంవత్సరానికి 2,000 మంది సందర్శకులు వస్తుంటారు. ఇది సహజమైన పగడపు దిబ్బలను ఓవర్‌లోడ్ చేయకుండా పర్యాటకులను ఆకర్షించడానికి ప్రత్యామ్నాయం అని చెప్పవచ్చు. మేం మా సంస్కృతిని కోల్పోకుండా దీనిని కొనసాగిస్తాం' అంటున్నారు ఇక్కడి ఆర్ట్ ప్రియులు.

అంతరాలను దూరం చేసే

ఇరుదేశాల నృత్యం

సోషల్ మీడియాలో మిలియన్ల మంది ఫాలోవర్లు ఉన్న భారతీయ శాస్త్రీయ నృత్యకారుడు శాశ్వత్ జోషి. ఇటీవల నైరుతి చైనాలోని యువాన్ ప్రావిన్స్‌కు చెందిన చైనీస్ జాతి మైనారిటీ డ్యాన్సర్ల సహకారంతో చేసిన వీడియోలను విడుదల చేయడం ద్వారా అందరి దృష్టిని ఆకర్షించాడు.

'నాట్యానికి భాషా అవరోధాలను, సాంస్కృతిక భేదాలను అధిగమించగల శక్తి ఉంది. దేశాల

భారత్–చైనా దేశాల మధ్య సాంస్కృతిక అంతరాన్ని తొలగించే ప్రయత్నంలో...

మధ్య స్నేహం, అవగాహనను పెంపొందించడానికి ఒక ప్రత్యేకమైన సాధనం. నృత్యం ద్వారా మన సాంస్కృతిక వారసత్వం, సంప్రదాయాలు, విలువల ను పంచుకోవచ్చు. సాంస్కృతిక అవగాహన, ప్రశంసలను నృత్యం ప్రోత్సహిస్తుంది' అంటాడు శాశ్వత్.

శాశ్వత్ జోషి →

స్నేహ బంధం

ప్రఖ్యాత భారతీయ నృత్యకారులు, గాయకులు, విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్లు, ఉపాధ్యాయులతో కూడిన ప్రతినిధి బృందం కొన్ని రోజుల క్రితం యువాన్ రాజధాని కున్మింగ్‌ను సందర్శించింది. వారు స్థానిక సాంస్కృతిక, కళాత్మక కమ్యూనిటీకి చెందిన వ్యక్తులతో సన్నిహిత పరస్పర కార్యక్రమాల్లో పాల్గొన్నారు. వివిధ ప్రదేశాలను సందర్శించారు. దీని వల్ల భారత– చైనా యువత మధ్య స్నేహభావాలను మెరుగుపరించేందుకు కృషి చేశారు. ప్రతినిధి బృందంలో సభ్యునిగా ఇరుదేశాల మధ్య స్నేహపూర్వక సంబంధాలను పెంపొందించే ప్రయత్నాలలో సాంస్కృతిక అంతరాన్ని తగ్గించడంలో నృత్యం ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తుంద'ని ఈ సందర్భంగా శాశ్వత్ తన అభిప్రాయాలను పంచుకున్నాడు.

చైనా పర్యటన సందర్భంగా విడుదల చేసిన ఈ వీడియోలో ప్రదర్శించిన ఒడిస్సీ నృత్య రీతులు సంప్రదాయ –సమకాలీన అంశాల ఆకర్షణీయమైన కలయికను ప్రదర్శిస్తాయి. భారతీయ ఒడిస్సీ నృత్యంలో క్లిష్టమైన పాదాల కదలికలు, చేతి ముద్రలు, సూక్ష్మ ముఖ కవళికలు ఈ శాస్త్రీయ నృత్య రూపానికున్న విశిష్ట లక్షణాలు. చైనీస్ నృత్యంలో మనోహరమైన కదలికలు, విశిష్ట లక్షణాలను ప్రతిబింబించే శక్తి ఉంటుంది. ఈ రెండు దేశాల సంప్రదాయ కళను చూపడం అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను' అంటాడు శాశ్వత్.

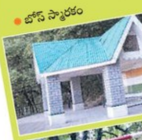

● డల్హౌసీ ఏరియల్ వ్యూ

మనదేశంలో ఉన్న హిల్ స్టేషన్‌లను హాలిడే స్పాట్‌లుగా గుర్తించింది బ్రిటిష్ వాళ్లే. వేసవి కోసం చల్లని ప్రదేశాలను వెతికే క్రమంలో బయటపడిన అందమైన ప్రదేశాల్లో హిమాచల్ ప్రదేశ్‌లోని డల్హౌసీ ఒకటి. ఈ హిల్ స్టేషన్‌ని బ్రిటిష్ గవర్నర్ జనరల్ లార్డ్ డల్హౌసీ గుర్తించిన కారణంగా ఈ ప్రదేశానికి అతడి పేరునే ఖరారు చేసేశారు. ఈ పట్టణం లార్డ్ డల్హౌసీ హయాంలో కాత్‌లాగ్, పోట్రేయస్, తెహ్రా, బక్రోటా, బలున్ అనే ఐదు కొండల మీద నిర్మించారు. మధ్యయుగం నాటి నిర్మాణ శైలిలో ఉన్న చర్చ్‌లు, దేవదారు, పైన్ వృక్షాలు, రంగుల పూలతో అందమైన ఉద్యానవనాన్ని తలపిస్తుంది. ఎత్తైన దౌలాధర్ పర్వత శ్రేణులు మీద విస్తరించిన దట్టమైన అడవులు, జలపాతాలతో అందంగా ఆహ్లాదంగా ఉంటుంది. ఇక్కడ అందమైన నిర్మాణాలంటే చర్చ్‌లే. నివాసాలన్నీ నిరాడంబరంగా మధ్య తరగతి జీవితానికి అద్దం పడుతుంటాయి. మనదేశంలో పుట్టి పాకిస్తాన్‌కు వెళ్లే రావి నది డల్హౌసీ పట్టణం మీదుగా ప్రవహిస్తుంది. ఈ వంతెన మీద విహరించి ఫొటోలు తీసుకుని తీరాలి. ఇక్కడి భౌతి ప్రజల ముఖకవళికలు, వస్త్ర ధారణ, ఆహారపు అలవాట్లు టిబెట్ వాసులను పోలి ఉంటాయి. సంస్కృతి పరంగా కూడా టిబెట్ ప్రభావం కనిపిస్తుంది. బౌద్ధావలంబకులు కావడంతో ప్రశాంతంగా జీవనం సాగిస్తుంటారు.

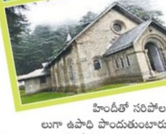
● డల్హౌసీ

సుభాష్ చంద్రబోస్ విడిది

● బోస్ స్మారకం

ఆయన గుర్తుగా...

ఫ్రీడమ్ ఫైటర్ సుభాష్ చంద్రబోస్ కొద్ది నెలల పాటు డల్హౌసీలో నివసించారు. స్వాతంత్ర్య సమరంలో భాగంగా ఆయన కొంతకాలం అజ్ఞాతంలో ఉండడానికి ఈ ప్రదేశాన్ని ఎంచుకున్నారు. ఆయన గుర్తుగా ఇక్కడ ఒక వీధికి సుభాష్ చౌక్ అని, ఒక నీటి సరస్సుకు సుభాష్ బావోలీ అని పేరు పెట్టారు. బావోలి పక్కనే ఆయన స్మారకం ఉంది. ఈ టూర్‌లో తప్పకుండా కొనాల్సినవి ఉలెన్ షాల్, చంబా రుమాలు. ఇక హిమాచల్ ప్రదేశ్ గిరిజన జాతుల సంప్రదాయ ఆభరణాలు, టిబెట్ వాళ్ల చేతిలో రూపుదిద్దుకున్న అందమైన హ్యాండీక్రాఫ్ట్స్‌ను ఈ టూర్‌కి గుర్తుగా తెచ్చుకుని ఇంట్లో అలంకరించుకోవచ్చు.

మార్చి నుంచి సెప్టెంబరు వరకు వాతావరణం మనకు సౌకర్యంగా ఉంటుంది. ఉలెన్ దుస్తులు తప్పని సరి. ఇక్కడి ప్రజల భోతి భాష హిందీలా ధ్వనిస్తుంది. కానీ పదాలు హిందీతో సరిపోలదు. స్థానికులు హిందీ, ఇంగ్లిష్ నేర్చుకుని గైడ్‌లుగా ఉపాధి పొందుతుంటారు.

డల్హౌసీకి వెళ్లాలంటే... డల్హౌసీకి వంద కి.మీ.ల దూరంలో కాంగ్రాలోని గగ్గల్ ఎయిర్‌పోర్ట్ ఉంది. ట్రైన్‌లో వెళ్లాలనుకుంటే 90 కి.మీ.ల దూరంలో పఠాన్‌కోట్ ఉంది.

రూరల్ టూరిజం

మలుపు తిరిగిన చరిత్ర

● కప్పడ్ బీచ్

కప్పడ్ తీరం భారతదేశ చరిత్రను మాత్రమే కాదు, ప్రపంచ చరిత్ర అంతటినీ కొత్తగా రాసింది. పోర్చుగీసు నావికుడు వాస్కోడి గామా మనదేశంలో 1498లో కేరళ తీరంలో అడుగుపెట్టాడని చిన్నప్పుడెప్పుడో చదువుకున్నాం. ఆ తీరం పేరు కప్పడ్. ఈ గ్రామం కేరళ రాష్ట్రం, కోళికోడ్ (కాలికట్) పట్టణానికి 16 కి.మీ.ల దూరంలో ఉంది. ఇది చాలా ప్రశాంతమైన తీరం. బంగాళాఖాతంతో పోలిస్తే అరేబియా సముద్రం మంద్రంగా ఉంటుంది. బంగాళాఖాతం అలలతో పోలిస్తే అరేబియా సముద్రపు అలల తీవ్రత చాలా తక్కువ. సముద్రం మీద సూర్యోదయాన్ని చూడాలంటే బంగాళాఖాతం తీరానికి వెళ్లాలి. సముద్రం మీద సూర్యాస్తమయాన్ని చూడాలంటే అరేబియా తీరానికి వెళ్లాలి.

అరిటాకులో చేప

కప్పడ్ తీరంలో జాలరులు చేపలు పట్టుకోవడాన్ని దగ్గరగా చూడవచ్చు. బీచ్ రిసార్టులు అధునాతనంగా ఉంటాయి. బీచ్ వ్యూ, సీ వ్యూ గదులను బుక్ చేసుకుంటే వెకేషన్ అద్భుతంగా ఉంటుంది. గది కిటికీ, బాల్కనీల నుంచి సముద్రం మీద నుంచి వచ్చే పిల్లగాలుల్ని, సూర్యాస్తమయాన్ని ఆస్వాదించవచ్చు. రిసార్టులు, రెస్టారెంట్లలో గ్లోబల్ మెనూ ఉంటుంది. కానీ కేరళ సంప్రదాయ చేపల వంటకాన్ని తప్పకుండా రుచి చూడాలి. తాజా చేప ముక్కలకు కొబ్బరి కారం పట్టించి అరిటాకులో చుట్టి ఆవిరి మీద ఉడికిస్తారు. ఒక్కసారి తింటే ఆ రుచి ఎప్పటికి గుర్తుంటుంది.

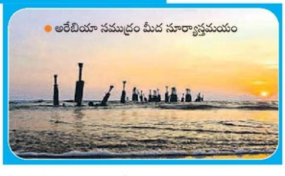
● వాస్కోడిగామా స్మారకం

వాస్కో డి గామా స్మారకం

వాస్కోడిగామా రాకతో కేరళ తీరం నుంచి యూరప్‌కి సుగంధ ద్రవ్యాల రవాణాకు మార్గం ఏర్పడడంతో వర్తక వాణిజ్యాలు పుంజుకున్నాయి. ఆ పరిణామం అనేక విపరిణామాలకు దారి తీసి మనదేశం వలస పాలకుల చేతిలో మగ్గాల్సి వచ్చింది. వాస్కో డి గామా రాకకు గుర్తుగా కప్పడ్ తీరంలో వాస్కోడి గామా స్మారకం ఉంది. చరిత్రను మలుపు తిప్పిన సంఘటన దగ్గర ఒక ఫొటో తీసుకోవడం మర్చిపోవద్దు.

కేరళలో పరిస్థితి నార్మల్ అవుతోంది. వర్షాలు తగ్గుముఖం పట్టాయి. సెప్టెంబర్, అక్టోబర్‌లో టూర్ ప్లాన్ చేసుకోవచ్చు. కోళికోడ్‌లో ఎయిర్‌పోర్టు, రైల్వే స్టేషన్ ఉన్నాయి. ఇటీవల ప్రకృతి విలయానికి గురైన వయనాడుకు కోళికోడ్ మీదుగానే వెళ్లాలి.

● అరేబియా సముద్రం మీద సూర్యాస్తమయం

మధుబని చిత్రకళా రహస్యాలు

● పుస్తకం

మిథిలా కళారూపం అద్భుతానికి ఆవిష్కరణలా అనిపిస్తుంది. ఈ అద్భుతం వెనక దాగున్న రహస్యాన్ని 'ఎ 360 డిగ్రీ రివ్యూ ఆఫ్ మధుబని పెయింటింగ్స్' పుస్తకం ద్వారా మన కళ్లకు కడుతుంది.

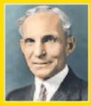
మధుబని కళగా విస్తృతంగా పిలువబడే మిథిలా కళ క్లిష్టమైన చిత్రిక, లోతైన సాంస్కృతిక గొప్పతనాన్ని తెలియజేస్తుంది. భారతదేశం, నేపాల్‌లో కనిపించే ఈ సంప్రదాయ కళారూపం ప్రపంచవ్యాప్తంగా కళాకారులను ఆకర్షిస్తోంది. డా.ప్రశాంత్ దాస్ నిర్వహణలో బినితా మల్లిక్,

డా.మీను అగర్వాల్, డా.లారా జిజ్కా సంయుక్తంగా సంపాదకత్వం వహించిన ఈ పుస్తకం పండితులు, సాధారణ ఔత్సాహికులను నిశితంగా పరిశీలించేలా రూపొందించారు.

ఈ ప్రచురణ మిథిలా కళపై బహుముఖ దృక్కోణాలను అందిస్తుంది. ఇందులో ప్రపంచంలో మధుబని ఆర్ట్‌పై శోధించిన పండితులు, గౌరవనీయులైన మిథిలా కళాకారులూ ఉన్నారు. 2018లో స్విట్జర్లాండ్‌లో ప్రారంభించిన ఈ ప్రాజెక్ట్ అమెరికా, ఫ్రాన్స్, భారతదేశంలోని పండితుల అధ్యయనాల ఆధారంగా రూపొందించారు.

ముంబైకి చెందిన శ్రేయా సర్దా నేతృత్వంలో డిజైన్ ఫ్లైవర్ (డిఎఫ్‌వో) బృందం 'ఎ 360 డిగ్రీ రివ్యూ ఆఫ్ మధుబని పెయింటింగ్స్' పుస్తకానికి విజువల్ ఎక్సలెన్స్‌ను అందించింది. టెక్స్, ఇలస్ట్రేషనల్ ద్వారా ఆకర్షణీయమైన కథనాన్ని దృశ్యంగా తీసుకువచ్చింది. ఈ విధంగా మిథిలా కళ వివిధ కోణాలను పరిశోధించే అంతర్దృష్టిని ఈ పుస్తకం స్పష్టం చేస్తుంది.

డబ్బే లక్ష్యంగా జరిగే
ఏ వ్యాపారమైనా విజయవంతం కాదు
- హెన్రీ ఫోర్డ్, అమెరికన్ వ్యాపార దిగ్గజం

బిజినెస్ రీల్

ఆగస్ట్‌లో విద్యుత్ వినియోగం డౌన్

- 4.7 శాతం క్షీణతతో 144.2 బిలియన్ యూనిట్లు

న్యూఢిల్లీ: విద్యుత్ వినియోగం ఆగస్ట్ నెలకు 144.21 బిలియన్ యూనిట్లుగా (ఒక బిలియన్ 100 కోట్లకు సమానం) నమోదైంది. క్రితం ఏడాది ఇదే నెలలో వినియోగం 151.32 బిలయన్ యూనిట్లతో పోల్చి చూస్తే 4.7 శాతం తగ్గింది. వర్షాలు సాధారణం కంటే ఎక్కువగా ఉండడం వల్ల వినియోగం తగ్గినట్టు తెలుస్తోంది. దీని కారణంగా ఏసీలు తదితర ఉత్పత్తుల వినయోగం తగ్గినట్టు నిపుణులు చెబుతున్నారు. ఒక రోజులో గరిష్ట డిమాండ్ (పీక్) సైతం ఆగస్ట్‌లో 216.68 గిగావాట్లుగా నమోదైంది. క్రితం ఏడాది ఆగస్ట్‌లో గరిష్ట రోజువారీ డిమాండ్ 236.29 గిగావాట్ల కంటే తక్కువే. ఈ ఏడాది మే నెలలో గరిష్ట విద్యుత్ డిమాండ్ 250 గిగావాట్లకు చేరడం గమనార్హం. వాణిజ్య, పారిశ్రామిక వినియోగం దన్నుతో రానున్న రోజుల్లో విద్యుత్‌కు డిమాండ్ స్థిరంగా కొనసాగుతుందని అంచనా.

ఏటీఎఫ్ ధర 5 శాతం కట్..

న్యూఢిల్లీ: వరుసగా రెండు నెలల పాటు పెరిగిన విమాన ఇంధన ధరలు (ఏటీఎఫ్) తాజాగా 4.6 శాతం తగ్గాయి. అయితే, 19 కేజీల వాణిజ్య సిలిండర్ల ధర రూ. 39 మేర పెరిగింది. ప్రభుత్వ రంగ ఇంధన రిటైల్ సంస్థలు ఈ మేరకు ధరలను సవరించాయి. వీటి ప్రకారం ఏటీఎఫ్ రేటు న్యూఢిల్లీలో కిలోలీటరుకు రూ. 4,495.50 తగ్గి రూ. 93,480.22కి చేరింది. ముంబైలో ధర రూ. 91,650.34 నుంచి రూ. 87,432.78కి తగ్గింది. స్థానిక పన్నుల్లో మార్పుల ప్రకారం రాష్ట్రాన్ని బట్టి ఏటీఎఫ్ రేటు మారుతుంది. విమానయాన సంస్థల నిర్వహణ వ్యయాల్లో 40 శాతం వాటా ఏటీఎఫ్‌దే ఉంటుంది కాబట్టి ధర తగ్గుదలతో వాటిపై ఆర్థిక భారం కొంత తగ్గుతుంది. మరోవైపు, తాజా పెంపుతో హోటళ్లలో ఉపయోగించే వాణిజ్య సిలిండర్ ధర ముంబైలో రూ. 1,644కి, కోల్‌కతాలో రూ. 1,802.50కి, చెన్నైలో రూ. 1,855కి చేరింది. పెట్రోల్, డీజిల్‌తో పాటు ఇళ్లల్లో ఉపయోగించే వంట గ్యాస్ రేట్లలో ఎలాంటి మార్పూ లేదు. అంతర్జాతీయ పరిణామాలు, రూపాయి మారకం రేటును బట్టి ప్రభుత్వ రంగ ఇంధన మార్కెటింగ్ సంస్థలు ఇండియన్ ఆయిల్ కార్పొరేషన్ (ఐవోసీ), భారత్ పెట్రోలియం (బీపీసీఎల్), హిందుస్తాన్ పెట్రోలియం (హెచ్‌పీసీఎల్) ప్రతి నెలా ఒకటో తేదీన ఏటీఎఫ్, వంట గ్యాస్ ధరలను సవరిస్తాయి.

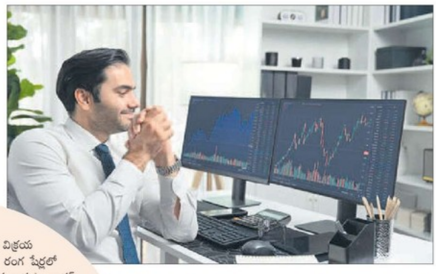
లాభాలు కొనసాగే వీలు

అంతర్జాతీయ పరిణామాలు, ఆర్థిక గణాంకాలు కీలకం

విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల కొనుగోళ్లపైనా దృష్టి • ఈ వారం మార్కెట్‌పై నిపుణుల అంచనా

దేశీయ స్టాక్ సూచీల లాభాలు ఈ వారమూ కొనసాగొచ్చని మార్కెట్ నిపుణులు భావిస్తున్నారు. అమెరికా ఫెడరల్ రిజర్వ్ వడ్డీరేట్ల తగ్గింపు అంచనా వార్తలు ఈక్విటీ మార్కెట్లను ముందుకు నడిపించవచ్చంటున్నారు. ఆయా దేశాల స్థూల ఆర్థిక గణాంకాలు, అంతర్జాతీయ పరిణామాలు, విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల క్రయ విక్రయాలు దలాల్ స్ట్రీట్‌కు దిశానిర్దేశం చేస్తాయంటున్నారు. వీటితో పాటు డాలర్ మారకంలో రూపాయి విలువ, క్రూడాయిల్ కదలికలను ఇన్వెస్టర్లు నిశితంగా పరిశీలించే వీలుందంటున్నారు.

– సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

''అమెరికా కేంద్ర బ్యాంకు ఫెడ్ రిజర్వ్ ద్రవ్య పాలసీ సమావేశం సెప్టెంబర్ 17–18 జరగనున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఫెడ్ వడ్డీరేట్లను ప్రభావితం చేసే యూఎస్ తయారీ రంగ, నిరుద్యోగ రేటు, వ్యవసాయేతర పేరోల్ గణాంకాలను ఇన్వెస్టర్లు క్షుణ్ణంగా పరిశీలించవచ్చు. లాభాలు కొనసాగితే నిఫ్టీ ఎగువ స్థాయిలో 25,500 స్థాయిని పరీక్షించవచ్చు. గరిష్ట స్థాయిల వద్ద లాభాల స్వీకరణ చోటు చేసుకుంటే 25,000 వద్ద తక్షణ మద్దతు లభించవచ్చు. ఈ స్థాయిని కోల్పోతే 24,900 వద్ద మరో మద్దతు ఉంది'' అని మెహతా ఈక్విటీస్ సీనియర్ వైస్ ప్రెసిడెంట్ ప్రశాంత్ తాప్సే తెలిపారు.

యూఎస్ ద్రవ్యోల్బణం, నిరుద్యోగ క్లెయిమ్స్ తగ్గడంతో పాలసీ సర్దుబాట్లకు సమయం ఆసన్నమైందంటూ ఫెడ్ చైర్మన్ పావెల్ వ్యాఖ్యలతో గతవారం సూచీలు ఒకటిన్నర శాతానికి పైగా ర్యాలీ చేశాయి. విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల కొనుగోళ్లు సైతం సెంటిమెంట్‌ను బలపరిచాయి. ముఖ్యంగా విస్తృత స్థాయి మార్కెట్లో చిన్న, మధ్య తరహా షేర్లకు కొనుగోళ్ల మద్దతు లభించింది. సెన్సెక్స్ 1,280 పాయింట్లు, నిఫ్టీ 413 పాయింట్లు చొప్పున లాభపడ్డాయి.

దేశీయ

ఆటో కంపెనీల ఆగస్టు వాహన విక్రయ గణాంకాల వెల్లడి కారణంగా ఆటో రంగ షేర్లలో కదలికలు గమనించవచ్చు. ఇవాళ(సోమవారం) భారత్ పాటు చైనా, యూరోజోన్‌లు ఆగస్టు తయారీ రంగ పీఎంఐ డేటాను విడుదల చేయనున్నాయి. అమెరికా ఆగస్టు తయారీ రంగ, వాహన విక్రయ డేటాను మంగళవారం ప్రకటించనుంది. దేశీయ సేవారంగ పీఎంఐ గణాంకాలు బుధవారం(సెప్టెంబర్ 4న) విడుదల అవుతాయి. ఆగస్టు 31తో

స్థూల ఆర్థిక గణాంకాల ప్రభావం

ముగిసిన వారం బ్యాంకు రుణాలు, డిపాజిట్ల వృద్ధి గణాంకాలు, ఆగస్టు 24తో ముగిసిన వారం ఫారెక్స్ నిల్వలను ఆర్‌బీఐ శుక్రవారం(సెప్టెంబర్ 6న) విడుదల చేస్తుంది. ఇదే వారాంతాపు రోజున యూరోజోన్ జూన్ క్వార్టర్ జీడీపీ అంచనా డేటా, అమెరికా నిరుద్యోగ రేటు, వ్యవసాయేతర పేరోల్ గణాంకాలను వెల్లడి కానున్నాయి. ఆయా దేశాల ఆర్థిక స్థితిగతులను ప్రతిబింబిపజేసే ఈ స్థూల ఆర్థిక గణాంకాలు ఈక్విటీ మార్కెట్ల ట్రేడింగ్‌ను ప్రభావితం చేయగలవు.

ఆగస్టులో రూ.7,320 కోట్ల అమ్మకాలు

విదేశీ ఇన్వెస్టర్లు ఆగస్టులో రూ.7,320 కోట్ల విలువైన భారత ఈక్విటీలను విక్రయించారు. అధిక వాల్యుయేషన్ ఆందోళనలతో పాటు జపాన్ వడ్డీరేట్ల పెంపుతో యెన్ ఆధారిత ట్రేడింగ్ భారీగా తగ్గడం ఇందుకు ప్రధాన కారణాలు. ఆగస్టులో అమెరికా ఆర్థిక మాంద్య భయాలు, బలహీన స్థూల ఆర్థిక గణాంకాల నమోదు కూడా విదేశీ ఇన్వెస్టర్లను నిరాశపరిచాయి. అయితే జూలైలో రూ.32,365 కోట్లు, జూలైలో రూ.26,565 కోట్ల విక్రయాలతో పోలిస్తే ఇది తక్కువ కావడం విశేషం. ఇదే నెలలో డెట్ మార్కెట్లో రూ.17,960 కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టారు. ''ఎఫ్ఐలు సెప్టెంబర్‌లో కొనుగోళ్లు చేపట్టే వీలుంది. దేశీయ రాజకీయ స్థిరత్వం, స్థూల ఆర్థిక గణాంకాలు, ఫెడ్ వడ్డీరేట్ల తగ్గింపు, మార్కెట్ వాల్యుయేషన్‌లు, రంగాల ప్రాధాన్యత, డెట్ మార్కెట్ ఆకర్షణ అంశాలు విదేశీ ఇన్వెస్టర్ల క్రయ, విక్రయాలపై ప్రభావం చూపొచ్చు'' అని జియోజిత్ ఫైనాన్షియల్ సర్వీసెస్ చీఫ్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ వైస్ ప్రెసిడెంట్ వీకే విజయకుమార్ తెలిపారు.

బజాజ్ హౌసింగ్ ఐపీవో 9న ప్రారంభం

న్యూఢిల్లీ: బజాజ్ ఫైనాన్స్ అనుబంధ సంస్థ బజాజ్ హౌసింగ్ ఫైనాన్స్ ఇనీషియల్ పబ్లిక్ ఆఫర్ (ఐపీవో) ఈ నెల 9న ప్రారంభం కానుంది. 11వ తేదీన ముగుస్తుంది. ఈ ఐపీవో ద్వారా రూ.6,560 కోట్లను సమీకరించే లక్ష్యంతో కంపెనీ ఉంది. ఇందులో తాజా ఈక్విటీ షేర్ల జారీ రూపంలో రూ.3,560 కోట్లు, ఆఫర్ ఫర్ సేల్ రూపంలో రూ.3,000 కోట్ల విలువ చేసే షేర్లను బజాజ్ ఫైనాన్స్ విక్రయించనుంది. అప్పర్ లేయర్ ఎన్‌బీఎఫ్‌సీలు 2025 సెప్టెంబర్ నాటికి స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజీల్లో లిస్ట్ కావాలన్న ఆర్‌బీఐ నిబంధనలకు లోబడి ఈ ఐపీవోను బజాజ్ ఫైనాన్స్ చేపట్టడం గమనార్హం.

హైదరాబాద్-గౌహతి ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ సర్వీసులు

న్యూఢిల్లీ: విమానయాన సంస్థ ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ కొత్తగా హైదరాబాద్-గౌహతి మధ్య రోజువారీ డైరెక్ట్ సర్వీసులు ప్రారంభించింది. దీనికి సంబంధించి ఫ్లయిట్లు హైదరాబాద్‌లో ఉదయం 7.15 గం.లకు, గౌహతిలో మధ్యాహ్నం 1.15 గం.లకు ప్రారంభమవుతాయి. మరోవైపు, విజయవాడ–బెంగళూరు రూట్లో కూడా ఎయిరిండియా ఎక్స్‌ప్రెస్ రోజువారీ డైరెక్ట్ ఫ్లయిట్స్‌ను ప్రారంభించింది.

ఆగస్టు ఆటో అమ్మకాలు అంతంతే..

వరుసగా రెండోనెలా తగ్గుముఖం

ముంబై: దేశీయంగా వాహన విక్రయాలు వరుసగా రెండో నెలా డీలా పడ్డాయి. వినియోగదారుల నుంచి డిమాండ్ తగ్గడంతో ఆటో కంపెనీలు డీలర్లకు వాహన పంపిణీ(డిస్పాచ్) తగ్గించాయి. దీంతో ఈ ఆగస్టులో ఆటో అమ్మకాలు అంతంత మాత్రంగా జరిగాయి. మొత్తం 3,500,00 కార్లు అమ్ముడయ్యాయని పరిశ్రమ అంచనా. గతేడాది ఇదే ఆగస్టులో అమ్ముడైన 361,123 యూనిట్లతో పోలిస్తే ఇవి 3% తక్కువగా ఉన్నాయి. మారుతీ సుజుకీ, హ్యుందాయ్, టాటా మోటార్స్ విక్రయాలు క్షీణించాయి. టయోటా కిర్లోస్కర్, హోండా కార్స్, కియా మోటార్స్ అమ్మకాలు పెరిగాయి. అయితే ద్విచక్ర వాహనాలకు డిమాండ్ కొనసాగడంతో ఈ విభాగపు అమ్మకాల్లో వృద్ధి నమోదయ్యాయి. వినాయక

చవితి (సెప్టెంబర్ 7న)తో పండుగ సీజన్ ప్రారంభం కానున్న నేపథ్యంలో అమ్మకాలు పుంజుకునే వీలుందని కార్ల తయారీ సంస్థలు ఆశాభావం వ్యక్తం చేశాయి.

గత నెల వాహన విక్రయాలు ఇలా..

కంపెనీ	ఆగస్టు 2024	ఆగస్టు 2023	(%ల్లో)
మారుతీ సుజుకీ	1,81,782	1,89,082	(-)4
హ్యుందాయ్ మోటార్స్	63,175	71,435	(-)12
టాటా మోటార్స్	71,693	78,010	(-)8
హోండా కార్స్	11,143	10,069	(+)11
ఎంజీ మోటార్స్	4,571	4,185	(+)9
టయోటా కిర్లోస్కర్	30,879	22,910	(+)35
కియా మోటార్స్	22,523	19,219	(+)17
ద్విచక్ర వాహనాలు			
హీరో మోటోకార్ప్	5,12,360	4,88,717	(+)5
టీవీఎస్ మోటార్స్	3,91,588	3,45,848	(+)13
రాయల్ ఎన్‌ఫీల్డ్	73,630	77,583	(-)5

యాప్‌లకు కూడా గోప్యతా నిబంధనలు అమలు చేయాలి..

- కేంద్రానికి సీవోఏఐ విజ్ఞప్తి

న్యూఢిల్లీ: వాట్సాప్, టెలిగ్రాం, గూగుల్ మీట్ తదితర కాలింగ్, మెసేజింగ్ యాప్‌లక కూడా టెల్కోలతో సమానంగా ట్రేసబిలిటీ, యూజర్ వివరాల గోప్యతా నిబంధనలు అమలు చేయాలని టెలికం సంస్థల సమాఖ్య సీవోఏఐ కేంద్రాన్ని కోరింది. మెసేజింగ్‌కు సంబంధించి సింహభాగం ట్రాఫిక్.. ఎస్ఎంఎస్ నుంచి డేటా నెట్‌వర్క్‌కు మారిన నేపథ్యంలో స్పామ్, అక్రమ కార్యకలాపాలను కట్టడి చేసేందుకు ఇది తోడ్పడగలదని పేర్కొంది. మెసేజీ ప్రారంభ స్థానాన్ని గుర్తించగలిగేలా నవంబర్ 1 నుంచి ట్రేసబిలిటీని పెంచాలంటూ ఆపరేటర్లను టెలికం రంగ నియంత్రణ సంస్థ ట్రాయ్ ఆదేశించిన నేపథ్యంలో సీవోఏఐ డిమాండ్ ప్రాధాన్యం సంతరించుకుంది. రిలయన్స్ జియో, భారతి ఎయిర్‌టెల్, వొడాఫోన్ ఐడియా తదితర సంస్థలు సీవోఏఐలో ఉన్నాయి.

ఫైనాన్షియల్, రియల్టీ నుంచే ఎక్కువగా స్పామ్ కాల్స్

- లోకల్‌సర్కిల్స్ సర్వేలో వెల్లడి

న్యూఢిల్లీ: మొబైల్ యూజర్లకు వచ్చే అవాంఛిత (స్పామ్) కాల్స్‌లో ఎక్కువ భాగం కాల్స్ ఆర్థిక సేవలు, రియల్ ఎస్టేట్ రంగ సంస్థల నుంచే ఉంటున్నాయి. ఆన్‌లైన్ సర్వే సంస్థ లోకల్‌సర్కిల్స్ నిర్వహించిన సర్వే ప్రకారం 95 శాతం మంది మొబైల్ యూజర్లు తమకు రోజూ ఇలాంటి కాల్స్ వస్తాయని, 77 శాతం మంది రోజుకు కనీసం 3 పైగా కాల్స్ వస్తాయని వెల్లడించారు. సర్వేలో పాల్గొన్న 17,380 మందిలో 88 శాతం మంది గత 12 నెలలుగా తమకు ఆర్థిక సేవలు, రియల్ ఎస్టేట్ రంగాల నుంచి అత్యధికంగా స్పామ్ కాల్స్ వస్తున్నట్లు వెల్లడించారు. అటు టెలికం రంగ నియంత్రణ సంస్థ ప్రవేశపెట్టిన డు నాట్ డిస్టర్బ్ (డీఎన్‌డీ) లిస్టులో నమోదు చేసుకున్నా గత 12 నెలలుగా అవాంఛిత కాల్స్ వస్తూనే ఉన్నాయని 96 శాతం మంది తెలిపారు. ఆరు నెలల క్రితం ఇలా చెప్పిన వారి సంఖ్య 90 శాతంగా నమోదైంది. సర్వే ప్రకారం చాలా మటుకు అవాంఛిత కాల్స్ వ్యక్తిగత నంబర్ల నుంచి వస్తున్నాయని 66 శాతం మంది చెప్పారు. కంపెనీలు, బ్రాండ్స్ నుంచి ఎక్కువగా కాల్స్ వస్తున్నాయని 18 శాతం మంది తెలిపారు. ఈ సర్వేకు సంబంధించి దేశీయంగా 371 జిల్లాల నుంచి 71,000 పైచిలుకు సమాధానాలు వచ్చాయి.

కేంద్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థల మార్గదర్శకాల సవరణ

దీనిపై దృష్టి సారించిన ఆర్థిక శాఖ • బ్యాలన్స్ షీట్లు బలోపేతంతో మళ్లీ సమీక్ష

న్యూఢిల్లీ: కేంద్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థల (సీపీఎస్ఈ) డివిడెండ్ చెల్లింపులు, బోనస్ ఇష్యూలు, బైబ్యాక్‌లకు సంబంధించిన మార్గదర్శకాలను సర్కారు సమీక్షించనుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థల మెరుగైన నిర్వహణ లక్ష్యంతో కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ 2016లో వీటికి సంబంధించి మార్గదర్శకాలు జారీ చేసింది. నాటి నుంచి చూస్తే కేంద్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థల బ్యాలన్స్ షీట్లు ఇప్పుడు మరింత బలోపేతం అవ్వడమే కాకుండా, వాటి మార్కెట్ విలువ సైతం గణనీయంగా వృద్ధి చెందింది. దీంతో మూలధన పునర్వ్యవస్థీకరణ మార్గదర్శకాల సమీక్షపై ఆర్థిక శాఖ దృష్టి సారించినట్టు ఓ అధికారి తెలిపారు. ఈ నెలలోనే సవరించిన మార్గదర్శకాలు విడుదల అవుతాయని చెప్పారు. గతంలో జారీ చేసిన మార్గదర్శకాల కింద.. కేంద్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు ఏటా తమ పన్ను అనంతరం లాభాల్లో 30 శాతం లేదా తమ నెట్‌వర్త్ (నికర విలువ)లో 5 శాతాన్ని డివిడెండ్ కింద చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. నికర విలువ కనీసం రూ.2,000 కోట్లు, నగదు/బ్యాంక్ బ్యాలన్స్ రూ.1,000 కోట్లు ఉన్న కంపెనీలు బైబ్యాక్ కూడా చేపట్టాల్సి ఉంటుంది. చెల్లించిన మూలధనం కంటే మిగులు నిల్వలు 10 రెట్లు చేరితే బోనస్ షేర్లను కూడా జారీ చేయాలి. షేరు ముఖ విలువ కంటే మార్కెట్ ధర లేదా పుస్తక విలువ 50 రెట్లు చేరితే స్టాక్ విభజన చేపట్టాలని మార్గదర్శకాలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

మార్కెట్ విలువలో గణనీయమైన వృద్ధి

కేంద్ర ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు, బ్యాంక్‌లు, బీమా సంస్థల మార్కెట్ విలువ గత మూడేళ్లలో రూ.15 లక్షల కోట్ల నుంచి రూ.58 లక్షల కోట్లకు చేరుకోవడం గమనార్హం. నగదు నిల్వలు దండిగా కలిగిన ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు డివిడెండ్‌లు చెల్లించాల్సి ఉంటుందని.. దీంతో ఈ స్టాక్స్ పట్ల ఇన్వెస్టర్లు ఆసక్తి చూపిస్తారంటూ మార్గదర్శకాల సవరణ ఉద్దేశ్యాన్ని ఆ అధికారి వివరించారు.

ఏ స్థిరాస్తి అమ్మినా ఇల్లు కొనుక్కోవచ్చా..

గత వారం కొత్త ఇల్లు సకాలంలో కొనుక్కుంటే లభించే పన్ను ప్రయోజనాల గురించి తెలుసుకున్నాం. ఇళ్లు కొనుక్కుంటే పన్ను ఏమాత్రం చెల్లించనవసరం లేదు. ఆదాయపు పన్ను చట్టం ప్రకారం రెండు సెక్షన్లు, 54 అలాగే 54ఎఫ్ ఈ విషయాల్ని ప్రస్తావించాయి. ఈ సెక్షన్ల ప్రకారం ఇల్లు కొంటే పన్ను మినహాయింపు ఉన్నప్పటికీ ప్రాథమిక అంశాల్లో చాలా తేడాలున్నాయి. అవి ఏమిటో తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేద్దాం.

కె.సీహెచ్. ఎ.వి.ఎస్.ఎన్ మూర్తి
కె.వి.ఎన్ లావణ్య
ట్యాక్సేషన్ నిపుణులు

1. సెక్షన్ 54 ఎప్పుడు వర్తిస్తుంది అంటే మీకు ఉన్న ఇల్లు (పాతది) అమ్మినప్పుడు ఏర్పడ్డ మూలధన లాభాలతో కొత్త ఇంటిని కొంటే వర్తిస్తుంది. అంటే ఇల్లు అమ్మి, ఇల్లు కొనడం అన్నమాట. 54ఎఫ్ సెక్షన్ ప్రకారం మీ ఇల్లు అమ్మితే ఎటువంటి ప్రయోజనం రాదు. మీరు అమ్మే క్యాపిటల్ అసెట్ ఇల్లు తప్ప మిగిలింది ఏదైనా కావాలి. అంటే జాగా, షేర్లు, బంగారం మొదలైనవి. 54ఎఫ్ ప్రయోజనం పొందాలంటే ఇల్లు అమ్మకుండా ఇతర ఆస్తుల అమ్మకంతో ఏర్పడ్డ లాభాలతో ఇల్లు కొనాలి.
2. సెక్షన్ 54 ప్రకారం కేవలం మూలధన లాభాలు పెట్టి కొత్త ఇల్లు కొంటే మినహాయింపు దొరుకుతుంది. ఉదాహరణకు మీరు రూ. 40 లక్షలు పెట్టి కొన్న ఇల్లు రూ. 90 లక్షలకు అమ్మగా ఏర్పడ్డ లాభం రూ. 50 లక్షలు. ఈ రూ. 50 లక్షలతో కొత్త ఇల్లు కొంటే సరిపోతుంది. కానీ 54ఎఫ్ ప్రకారం మీకు చేతికొచ్చిన మొత్తం ప్రతిఫలంతో కొనాలి. ఉదాహరణకు బంగారం రూ. 40 లక్షలకు కొని రూ. 1 కోటికి అమ్మారు.. ఇప్పుడు లాభంతో నిమిత్తం లేకుండా మొత్తం ప్రతిఫలం వెచ్చించి ఇల్లు కొనాలి. ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. మీ ఫైనాన్షియల్ ప్లానింగ్‌తో ముడిపడి ఉంది. 54లో కన్నా 54ఎఫ్ ఎక్కువ డబ్బులు ఖర్చు పెట్టాలి. బైటకు పోయే మొత్తం ఎక్కువ.
3. 54 ప్రకారం కొనే ఇంటి మీద ఎటువంటి ఆర్థిక ఆంక్షలు లేవు. ఎంత మొత్తం అయినా ఖర్చు పెట్టొచ్చు. అఫ్‌కోర్సు మీకు ''సోర్స్'' వైట్ రూపంలో ఉండాలి. బ్లాక్ నడవదు. 54ఎఫ్ ప్రకారం కొత్త ఇల్లు ధర రూ. 10 కోట్లు దాటకూడదు. పది కోట్లు దాటితే మొత్తం మీద మినహాయింపు ఇవ్వరు.
4. ఇల్లు కొనే నాటికి మీకు ఇల్లు ఉండకూడదు. 54ఎఫ్ కేవలం ఇల్లు కొనడానికే ప్రోత్సాహకంగా పెట్టారు. అంతేకాకుండా మొట్టమొదటిసారి ఇల్లు కొనేవారికే అనుకూలించేలా పెట్టారు. 54 ప్రకారం ఎటువంటి పరిమితులు, ఆంక్షలు లేవు. అన్ని రూల్స్ ఫాలో అయితే ఇల్లు కొనడం–అమ్మడంలో లబ్ధి పొందవచ్చు.
5. 54ఎఫ్ ప్రకారం ఆస్తి అమ్మిన తేదీ నుంచి ఏడాది ముందు, అలాగే రెండు సంవత్సరాల్లోపల కొనుక్కోవచ్చు. లేదా అమ్మిన తేదీ నుంచి 3 సంవత్సరాల్లోపల కట్టుకోవచ్చు. 54లో ఇటువంటి ఆంక్షలు లేవు.

మిగతా విషయాల ప్రస్తావనకొస్తే.. ఈ రెండు సెక్షన్లు వ్యక్తులకు, హిందూ ఉమ్మడి కుటుంబాలకు వర్తిస్తాయి. రూల్స్ మేరకు రెండింటికీ క్యాపిటల్ గెయిన్స్ అకౌంటు రేటు వర్తిస్తుంది. సకాలంలో జాగా కొని ఇల్లు కట్టుకున్నా ప్రయోజనం ఉంటుంది. అయితే, గుర్తుంచుకోవాల్సిన ఒక ముఖ్యమైన విషయం ఏమిటంటే సెక్షన్ 54 ప్రయోజనం, 54ఎఫ్ ప్రయోజనం పరస్పరం ప్రత్యేకమైనవి. ఒక దానికొకటి అడ్డుపడదు. కానీ 54ఎఫ్ ప్రయోజనం .. 54 ప్రయోజనాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంది. 54 ప్రకారం ఇల్లు అమ్మితే ఇల్లు కొనుక్కోవచ్చు. బాండ్లలో పెట్టుకోవచ్చు. రెండింటిలోనూ వెచ్చించవచ్చు. వృత్తి నిపుణుల సహాయం తీసుకుని, ఆలోచించండి.

పన్నుకు సంబంధించిన సందేహాలు ఏవైనా ఉంటే పాఠకులు business@sakshi.comకు ఈ-మెయిల్ పంపించగలరు.

మిడ్‌క్యాప్‌లో మెరుగైన అవకాశాలు

- మోతీలాల్ ఓస్వాల్ నిఫ్టీ మిడ్‌క్యాప్ 150 ఇండెక్స్ ఫండ్

దీర్ఘకాల లక్ష్యాలకు ఈక్విటీ మ్యూచువల్ ఫండ్స్ మెరుగైన ఆప్షన్ అనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. మరీ ముఖ్యంగా దీర్ఘకాలంలో మెరుగైన సంపద సృష్టించాలని కోరుకునే వారు నిఫ్టీ మిడ్‌క్యాప్ ఇండెక్స్ ఫండ్స్‌ను పరిశీలించొచ్చు. ఈ విభాగంలో పెట్టుబడికి తక్కువ పథకాలే అందుబాటులో ఉన్నాయి. అందులో మోతీలాల్ ఓస్వాల్ నిఫ్టీ మిడ్‌క్యాప్ 150 ఇండెక్స్ ఫండ్ ఒకటి. ఇన్వెస్టర్లు తమ వెసులుబాటుకు అనుగుణంగా సిస్టమ్యాటిక్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ ప్లాన్ (సిప్) లేదా లంప్‌సమ్ రూపంలోనూ ఇన్వెస్ట్ చేసుకోవచ్చు.

రాబడులు

మోతీలాల్ ఓస్వాల్ నిఫ్టీ మిడ్‌క్యాప్ 150 ఇండెక్స్ ఫండ్ 2019 సెప్టెంబర్‌లో మొదలైంది. గడిచిన ఏడాది కాలంలో అసాధారణ స్థాయిలో 50 శాతం రాబడినిచ్చింది. మరీ ముఖ్యంగా మిడ్‌క్యాప్ షేర్ల ర్యాలీ ఈ పథకం లాభాల్లో ప్రతిఫలిస్తోంది. మూడేళ్లలో ఏటా 27.55 శాతం చొప్పున పెట్టుబడులపై ప్రతిఫలాన్ని అందించింది. ఆరంభం నుంచి చూసుకుంటే వార్షిక రాబడి రేటు 32 శాతంగా ఉంది. నిఫ్టీ 100తో పోల్చి చూస్తే నిఫ్టీ మిడ్‌క్యాప్ 150 ఇండెక్స్ పరిమిత రిస్క్‌తోనే రోలింగ్ రాబడులు అధికంగా ఇస్తున్నట్టు అర్థం చేసుకోవచ్చు. యాక్టివ్ ఫండ్స్‌తో పోలిస్తే ఇండెక్స్ ఫండ్స్ దీర్ఘకాలంలో మెరుగైన ఆప్షన్ అవుతుంది. వీటిల్లో ఫండ్స్ సంస్థలు వసూలు చేసే చార్జీలు తక్కువగా ఉంటాయి. దీంతో ఇన్వెస్టర్లకు రాబడులు మెరుగవుతాయి. దీర్ఘకాలంలో నిఫ్టీ మిడ్‌క్యాప్ 150 ఇండెక్స్ ఫండ్స్ మంచి రాబడులను ఇస్తాయి. కానీ, అదే సమయంలో అధిక రిస్క్ కూడా ఉంటుంది. కరెక్షన్లలో ఎక్కువ విలువను కోల్పోవడం ఈ విభాగంలో గమనించొచ్చు. అందుకని రిస్క్ భరించే సామర్థ్యంతో ఉన్న వారు, కనీసం 7–10 ఏళ్ల కాలానికి ఈ విభాగాన్ని పరిశీలించొచ్చు. అయితే, ఈ పథకం కేవలం మిడ్‌క్యాప్ ఒక్కటే కాకుండా, లార్జ్‌క్యాప్‌కూ ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం వల్ల రిస్క్ తక్కువగా ఉంటుందని గమనించొచ్చు.

పెట్టుబడులకు విధానం

ప్రతీ ఇన్వెస్టర్ ఈక్విటీ పెట్టుబడుల్లో లార్జ్‌క్యాప్‌తోపాటు మిడ్‌క్యాప్, స్మాల్‌క్యాప్ కంపెనీలకూ చోటు కల్పించుకోవాలి. తద్వారా రిస్క్ సర్దుబాటుతో అధిక రాబడులు సమకూర్చుకోవడం సాధ్యపడుతుంది. టాప్–100 కంపెనీల తదుపరి 150 కంపెనీల్లో ఈ పథకం ప్రధానంగా ఇన్వెస్ట్ చేస్తుంది. తమ పనితీరుతో చిన్న కంపెనీల నుంచి మధ్యస్థ స్థాయికి ఎదిగిన ఇవి.. దీర్ఘకాలంలో లార్జ్‌క్యాప్ కంపెనీలుగానూ అవతరించే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ఇది ఇన్వెస్టర్ల రాబడులను ఇతోధికం చేస్తుంది. మార్కెట్ విలువ పరంగా 101 నుంచి 250 వరకు వరుసలో ఉన్న కంపెనీలు మిడ్‌క్యాప్ విభాగం కిందకు వస్తాయి. మిడ్‌క్యాప్ ఫండ్స్‌కు.. నిఫ్టీ 150 మిడ్‌క్యాప్ ఇండెక్స్ ఫండ్స్‌కు మధ్య వ్యత్యాసాన్ని గమనించినట్టయితే.. నిఫ్టీ 150 మిడ్‌క్యాప్ ఇండెక్స్ ఫండ్స్ ఒకే రంగానికి, ఒకే స్టాక్‌కు ఎక్కువ కేటాయింపులు చేయవు. దీంతో రిస్క్‌ను వైవిధ్యం చేసుకున్నట్టు అవుతుంది.

టాప్ ఈక్విటీ హోల్డింగ్స్

కంపెనీ	పెట్టుబడుల శాతం
సుజ్లాన్ ఎనర్జీ	2.17
మ్యాక్స్ హెల్త్‌కేర్	2.01
ఇండియన్ హోటల్స్	1.64
కమిన్స్ ఇండియా	1.54
పర్సిస్టెంట్ సిస్టమ్స్	1.49
యస్ బ్యాంక్	1.42
ఫెడరల్ బ్యాంక్	1.41
సీజీ పవర్	1.39
లుపిన్	1.36
డిక్సన్ టెక్నాలజీస్	1.35

పోర్ట్‌ఫోలియో

ఈ పథకం నిర్వహణలో ప్రస్తుతం రూ.1878 కోట్ల పెట్టుబడులు ఉన్నాయి. ఇందులో 99.86 శాతం మేర ఈక్విటీల్లో ఇన్వెస్ట్ చేసి ఉంది. ఇందులో 41 శాతం పెట్టుబడులు లార్జ్‌క్యాప్ కంపెనీల్లోనే ఉన్నాయి. మిడ్‌క్యాప్ ఇండెక్స్ ఫండ్ అయినప్పటికీ లార్జ్‌క్యాప్‌కు ఈ స్థాయి కేటాయింపులతో రిస్క్‌ను తగ్గించే విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నట్టు తెలుస్తోంది. ఇక మిడ్ క్యాప్ కంపెనీలకు 59 శాతం కేటాయింపులు చేసింది. రిస్క్ దృష్ట్యా స్మాల్‌క్యాప్‌లో ఇన్వెస్ట్ చేయలేదు. పోర్ట్‌ఫోలియోలో 150 స్టాక్స్ ఉన్నాయి. అత్యధికంగా 21 శాతం పెట్టుబడులను ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీలకు కేటాయించింది. ఆ తర్వాత 17 శాతం మేర ఫైనాన్షియల్ రంగ కంపెనీల్లో, కన్జ్యూమర్ డిస్క్రీషినరీలో 14.39 శాతం, మెటీరియల్స్‌లో 13 శాతం, హెల్త్‌కేర్‌లో 10.52 శాతం చొప్పున ఇన్వెస్ట్ చేసింది.

– సాక్షి, బిజినెస్ డెస్క్

ఫెరారీ సవారీ

- ఇటాలియన్ గ్రాండ్‌ప్రి టైటిల్ నెగ్గిన లెక్‌లెర్క్
- ఐదేళ్ల తర్వాత సొంతగడ్డపై ఫెరారీకి దక్కిన విజయం
- లాండో నోరిస్‌కు మూడో స్థానం ● ఆరో స్థానంతో వెర్‌స్టాపెన్ సంతృప్తి

లెక్‌లెర్క్

ఫార్ములావన్ ఇటాలియన్ గ్రాండ్‌ప్రిలో ఫెరారీ రేసర్ చార్లెస్ లెక్‌లెర్క్ టైటిల్ గెలుచుకున్నాడు. నాలుగో స్థానం నుంచి రేసును ప్రారంభించిన ఫెరారీ డ్రైవర్.. వాయువేగంతో ముందుకు సాగి అగ్రస్థానం దక్కించుకున్నాడు. గత వారం డచ్ గ్రాండ్‌ప్రి టైటిల్ దక్కించుకున్న లాండో నోరిస్ మూడో స్థానంతో సరిపెట్టుకోగా... డ్రైవర్స్ చాంపియన్‌షిప్‌లో 'టాప్'లో ఉన్న వెర్‌స్టాపెన్ ఆరో స్థానానికే పరిమితమయ్యాడు.

మోంజా (ఇటలీ): ఫార్ములావన్ సీజన్ 16వ రేసు ఇటాలియన్ గ్రాండ్‌ప్రిలో ఫెరారీ డ్రైవర్ చార్లెస్ లెక్‌లెర్క్ విజేతగా నిలిచాడు. ఆదివారం జరిగిన ప్రధాన రేసులో లెక్‌లెర్క్ అందరికంటే ముందుగా నిర్ణీత 53 ల్యాప్‌లను 1 గంటా 14 నిమిషాల 40.727 సెకన్లలో ముగించి విజేతగా నిలిచాడు. ఫెరారీ జట్టు ప్రధాన కేంద్రమైన ఇటలీలో ఆ జట్టుకు టైటిల్ దక్కడం ఐదేళ్ల తర్వాత ఇదే తొలిసారి. చివరిసారి 2019లో లెక్‌లెర్కే ఫెరారీ జట్టుకు ఇక్కడ టైటిల్ అందించాడు. నాలుగో స్థానం నుంచి రేసును ప్రారంభించిన లెక్‌లెర్క్ తనకు అచ్చొచ్చిన ట్రాక్‌పై వాయువేగంతో దూసుకెళ్లాడు. గత కొన్ని రేసుల నుంచి టాప్ త్రీలో చోటు దక్కించుకోలేకపోతున్న లెక్‌లెర్క్ ఈసారి సత్తా చాటగా... గత వారం డచ్ గ్రాండ్‌ప్రిలో విజేతగా నిలిచిన మెక్‌లారెన్ డ్రైవర్ లాండో నోరిస్ మూడో స్థానంతో సరిపెట్టుకున్నాడు. మెక్‌లారెన్ జట్టుకే చెందిన ఆస్కార్ పియాస్ట్రి 1 గంటా 14 నిమిషాల 43.391 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరి రెండో స్థానంలో నిలిచాడు. అగ్రస్థానం దక్కించుకున్న లెక్‌లెర్క్‌తో పోల్చుకుంటే... పియాస్ట్రి 2.664 సెకన్లు ఆలస్యంగా గెలుపు గీత దాటాడు. మొత్తం 53 ల్యాప్‌లు గల 306.720 కిలోమీటర్ల ఈ రేసును పోల్ పొజిషన్‌తో ప్రారంభించిన నోరిస్ 1 గంటా 14 నిమిషాల 46.880 సెకన్లలో గమ్యాన్ని చేరి మూడో స్థానం దక్కించుకున్నాడు. డ్రైవర్స్ చాంపియన్‌షిప్ పాయింట్ల పట్టికలో అగ్రస్థానంలో కొనసాగుతున్న రెడ్‌బుల్ డ్రైవర్ మ్యాక్స్ వెర్‌స్టాపెన్ 1 గంట 15 నిమిషాల 18.659 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరి ఆరో స్థానంతో సరిపెట్టుకున్నాడు. సీజన్‌లో మరో ఎనిమిది రేసులు మిగిలుండగా... వెర్‌స్టాపెన్ 303 పాయింట్లతో టాప్‌లో కొనసాగుతుండగా... 241 పాయింట్లతో నోరిస్ రేండో స్థానాన్ని మరింత పటిష్ఠం చేసుకున్నాడు. తొలి రెండు స్థానాల్లో ఉన్న డ్రైవర్ల మధ్య ప్రస్తుతం 62 పాయింట్ల వ్యత్యాసం ఉంది. రేసు రేసు ఆరంభంలోనే లెక్‌లెర్క్ ఆధిక్యం దక్కించుకోగా... మెక్‌లారెన్ డ్రైవర్ లాండో నోరిస్ కూడా వాయువేగంతో దూసుకెళ్లాడు. అయితే రెండో మలుపు వద్ద నోరిస్‌ను మెక్‌లారెన్ జట్టుకే చెందిన ఆస్కార్ పియాస్ట్రి వెనక్కి నెట్టి రెండో స్థానంలోకి వచ్చాడు. చివరకు వరకు పియాస్ట్రి అదే జోరు కొనసాగించినా.. లెక్‌లెర్క్‌ను అందుకోలేకపోయాడు. కార్లోస్ సెయింజ్ జూనియర్ (ఫెరారీ) 1 గంట 14 నిమిషాల 56.348 సెకన్లలో లక్ష్యాన్ని చేరి నాలుగో స్థానంలో నిలవగా... బ్రిటన్ స్టార్ డ్రైవర్ లూయిస్ హామిల్టన్ (మెర్సిడెస్) 1 గంట 15 నిమిషాల 3.547 సెకన్లలో రేసును ముగించి ఐదో స్థానం దక్కించుకున్నాడు. ఈ రేసు ద్వారానే ఫార్ములావన్ అరంగేట్రం చేసిన విలియమ్స్ రేసింగ్ జట్టు డ్రైవర్ ఫ్రాంకో కొలాపింటో 12వ స్థానంలో నిలిచాడు. సీజన్‌లోని తదుపరి రేసు అజర్‌బైజాన్ గ్రాండ్‌ప్రి ఈనెల 15న బాకు సిటీలో జరుగుతుంది.

> ఇదో అద్భుత భావన. చివరి కొన్ని ల్యాప్‌ల్లో మరింత వేగం పెంచడం ద్వారా అగ్రస్థానం దక్కించుకోగలిగా. ఇక్కడ రెండోసారి విజేతగా నిలవడం ఆనందంగా ఉంది. ప్రతిసారి మొనాకో, మోంజా ట్రాక్‌పై రేసులు గెలవాలని కోరుకుంటా. ఈ ఏడాది ఆ రెండిట్లో విజయం సాధించడాన్ని మాటల్లో వర్ణించలేను. -లెక్‌లెర్క్

డ్రైవర్స్ చాంపియన్‌షిప్ పాయింట్ల పట్టిక

స్థానం	డ్రైవర్	జట్టు	పాయింట్లు
1	వెర్‌స్టాపెన్	రెడ్‌బుల్	303
2	నోరిస్	మెక్‌లారెన్	241
3	లెక్‌లెర్క్	ఫెరారీ	217
4	పియాస్ట్రి	మెక్‌లారెన్	197
5	సెయింజ్	ఫెరారీ	184
6	హామిల్టన్	మెర్సిడెస్	164
7	పెరెజ్	రెడ్‌బుల్	143
8	రసెల్	మెర్సిడెస్	128
9	అలోన్సో	ఆస్టన్ మార్టిన్	50
10	స్ట్రోల్	ఆస్టన్ మార్టిన్	24

ఇటాలియన్ గ్రాండ్‌ప్రి ఫలితాలు

స్థానం	డ్రైవర్	జట్టు	టైమింగ్	వ్యత్యాసం	పాయింట్లు
1	లెక్‌లెర్క్	ఫెరారీ	1:14:40.727		25
2	పియాస్ట్రి	మెక్‌లారెన్	1:14:43.391	2.664 సెకన్లు	18
3	నోరిస్	మెక్‌లారెన్	1:14:46.880	6.153 సెకన్లు	16
4	కార్లోస్	ఫెరారీ	1:14:56.348	15.621 సెకన్లు	12
5	హామిల్టన్	మెర్సిడెస్	1:15:03.547	22.820 సెకన్లు	10
6	వెర్‌స్టాపెన్	రెడ్‌బుల్	1:15:18.659	37.932 సెకన్లు	8
7	జార్జ్ రసెల్	మెర్సిడెస్	1:15:20.442	39.715 సెకన్లు	6
8	పెరెజ్	రెడ్‌బుల్	1:15:34.875	54.148 సెకన్లు	4
9	అల్బన్	విలియమ్స్ రేసింగ్	1:15:48.183	67.456 సెకన్లు	2
10	మాగ్నసన్	మనీగ్రామ్ హాస్	1:15:49.029	68.302 సెకన్లు	1

రన్నరప్ సాయికార్తీక్ జోడీ

సాక్షి, హైదరాబాద్: అంతర్జాతీయ టెన్నిస్ సమాఖ్య ఎం25 టోర్నీలో హైదరాబాద్ ప్లేయర్ గంటా సాయికార్తీక్ రెడ్డి డబుల్స్ విభాగంలో రన్నరప్‌గా నిలిచాడు. థాయ్‌లాండ్‌లోని నఖోన్ సి థమారత్ పట్టణంలో ఈ టోర్నీ జరిగింది. పురుషుల డబుల్స్ ఫైనల్లో సాయికార్తీక్ రెడ్డి (భారత్)–విషయ ట్రాంగ్‌చరోన్‌చైకుల్ (థాయ్‌లాండ్) ద్వయం 7–6 (7/5), 4–6, 7–10తో 'సూపర్ టైబ్రేక్'లో నాలుగో సీడ్ జేక్ డెలానీ–జెస్సీ డెలానీ (ఆస్ట్రేలియా) జంట చేతిలో పోరాడి ఓడిపోయింది. ఈ మ్యాచ్‌లో సాయికార్తీక్ ద్వయం ఏడు ఏస్‌లు సంధించి, మూడు డబుల్ ఫాల్ట్‌లు చేసింది. సాయికార్తీక్ జంటకు 900 డాలర్ల (రూ. 75 వేలు) ప్రైజ్‌మనీ లభించింది.

పోరాడి ఓడిన అనిరుధ్ ద్వయం

సాక్షి, హైదరాబాద్: ఈ ఏడాది రెండో అసోసియేషన్ ఆఫ్ టెన్నిస్ ప్రొఫెషనల్స్ (ఏటీపీ) చాలెంజర్ టోర్నీ డబుల్స్ టైటిల్ సాధించాలని ఆశించిన హైదరాబాద్ ప్లేయర్ అనిరుధ్ చంద్రశేఖర్‌కు నిరాశ ఎదురైంది. స్పెయిన్‌లోని మనాకోర్ పట్టణంలో జరిగిన రాఫా నాదల్ ఓపెన్ ఏటీపీ చాలెంజర్–75 టోర్నీలో అనిరుధ్ (భారత్)–డేవిడ్ వేగా హెర్నాండెజ్ (స్పెయిన్) ద్వయం రన్నరప్‌గా నిలిచింది. ఫైనల్లో అనిరుధ్–హెర్నాండెజ్ జోడీ 6–1, 3–6, 7–10తో 'సూపర్ టైబ్రేక్'లో డేవిడ్ పిచ్లెర్–జురిజ్ (ఆస్ట్రియా) జంట చేతిలో పోరాడి ఓడిపోయింది. అనిరుధ్–వేగా హెర్నాండెజ్ జోడీకి 2,450 యూరోల (రూ. 2 లక్షల 27 వేలు) ప్రైజ్‌మనీ, 50 ర్యాంకింగ్ పాయింట్లు లభించాయి.

లిటన్ దాస్ సూపర్ సెంచరీ

పాకిస్తాన్ పేసర్ల ధాటికి 26 పరుగులకే 6 వికెట్లు కోల్పోయి పీకల్లోతు కష్టాల్లో పడ్డ బంగ్లాదేశ్‌ను లిటన్ దాస్ ఆదుకున్నాడు. ఎదురుదాడితో వికెట్ల పతనానికి అడ్డుకట్ట వేశాడు. మెహదీ హసన్ మిరాజ్‌తో కలిసి చక్కటి భాగస్వామ్యం నమోదు చేసి.. జట్టుకు మెరుగైన స్కోరు అందించాడు. పాక్ పేసర్ ఖుర్రం షెహజాద్ 6 వికెట్లతో అదరగొట్టినా... ఆఖర్లో రెండో ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించిన ఆతిథ్య జట్టు 3.4 ఓవర్లు ఆడి 2 వికెట్లు కోల్పోయి ఎదురీతకు సిద్ధమైంది.

- బంగ్లాదేశ్ 262 ఆలౌట్
- పాక్ పేసర్ షెహజాద్‌కు 6 వికెట్లు
- పాకిస్తాన్ రెండో ఇన్నింగ్స్ 9/2

షెహజాద్

లిటన్ దాస్

రావల్పిండి: టెస్టు క్రికెట్ చరిత్రలో తొలిసారి పాకిస్తాన్‌పై విజయం సాధించిన బంగ్లాదేశ్ జట్టు... అదే జోరులో సిరీస్ చేజిక్కించుకునేందుకు గట్టి ప్రయత్నాలు చేస్తోంది. పాకిస్తాన్‌తో రెండో టెస్టు తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో బంగ్లాదేశ్ 78.4 ఓవర్లలో 262 పరుగులు చేసింది. ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 10/0తో ఆదివారం తొలి ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన బంగ్లాదేశ్ ఒక దశలో 26 పరుగులకే 6 వికెట్లు కోల్పోయింది. అయితే ఈ సమయంలో వికెట్ కీపర్ లిటన్ దాస్ (228 బంతుల్లో 138; 13 ఫోర్లు, 4 సిక్సర్లు) అసాధారణ ఇన్నింగ్స్ ఆడాడు. పాక్ పేసర్లను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొంటూ దాటిగా పరుగులు రాబట్టాడు. అతడికి ఆల్‌రౌండర్ మెహదీ హసన్ మిరాజ్ (124 బతుల్లో 78; 12 ఫోర్లు, ఒక సిక్సర్) చక్కటి సహకారం అందించాడు. వీరిద్దరూ ఏడో వికెట్‌కు 165 పరుగులు జోడించడంతో బంగ్లాదేశ్ మెరుగైన స్కోరు చేయగలిగింది. కెప్టెన్ నజ్ముల్ షంటో (4), మోమినుల్ హక్ (1), ముష్ఫికర్ రహీమ్ (3), షకీబ్ అల్ హసన్ (2), జాకీర్ హసన్ (1), షాద్‌మన్ ఇస్లామ్ (10) విఫలమయ్యారు. పాకిస్తాన్ బౌలర్లలో ఖుర్రమ్ షెహజాద్ 6, మీర్ హమ్జా, సల్మాన్ చెరో రెండు వికెట్లు పడగొట్టారు. అనంతరం రెండో ఇన్నింగ్స్ ప్రారంభించిన పాకిస్తాన్.. మూడో రోజు ఆట ముగిసే సమయానికి 3.4 ఓవర్లలో 2 వికెట్లు కోల్పోయి 9 పరుగులు చేసింది. ఓపెనర్ అబ్దుల్లా షఫీఖ్ (3), నైట్ వాచ్‌మన్ ఖుర్రం షెహజాద్ (0) అవుటయ్యారు. బంగ్లా బౌలర్లలో హసన్ మహమూద్ 2 వికెట్లు పడగొట్టాడు. చేతిలో 8 వికెట్లు ఉన్న పాకిస్తాన్ ఓవరాల్‌గా 21 పరుగుల ఆధిక్యంలో ఉంది. వర్షం కారణంగా శుక్రవారం ఆట తుడిచిపెట్టుకొనిపోగా... మరో రెండు రోజులు మిగిలి ఉన్న ఈ మ్యాచ్‌లో ఫలితం తేలడం పక్కాగా కనిపిస్తోంది.

అదరగొట్టేందుకు ఆరుగురు

స్మృతి మంధాన

యస్తిక భాటియా, దీప్తి శర్మ

జెమీమా, శిఖా పాండే

హేమలత

- మహిళల బిగ్‌బాష్ టి20 లీగ్‌లో ఆరుగురు భారత క్రికెటర్లు
- స్మృతి మంధాన, జెమీమా, దీప్తి శర్మ, యస్తిక భాటియా, హేమలత, శిఖా పాండేలకు చోటు
- కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్ కౌర్‌కు నిరాశ
- అక్టోబర్ 27 నుంచి ఆస్ట్రేలియాలో టోర్నీ

మెల్‌బోర్న్: భారత మహిళల జట్టు వైస్ కెప్టెన్ స్మృతి మంధాన సహా ఆరుగురు భారత క్రికెటర్లు మహిళల బిగ్‌బాష్ టి20 లీగ్ (డబ్ల్యూబీబీఎల్)లో మెరిపించనున్నారు. ఓపెనర్ స్మృతి, ఆల్‌రౌండర్ శిఖా పాండే, టాపార్డర్ బ్యాటర్ జెమీమా రోడ్రిగ్స్‌లు ఇది వరకే ఈ లీగ్‌లో ఆడారు. అయితే కొత్తగా ఆల్‌రౌండర్ దయాళన్ హేమలత, వికెట్ కీపర్ బ్యాటర్ యస్తిక భాటియాలకు తొలిసారిగా బిగ్‌బాష్ చాన్స్ లభించింది. కానీ భారత కెప్టెన్ హర్మన్‌ప్రీత్ కౌర్‌ను మాత్రం లీగ్ ఫ్రాంచైజీలు పక్కన బెట్టాయి. గతంలో మెల్‌బోర్న్ రెనిగేడ్స్, సిడ్నీ థండర్‌లకు ఆడిన అనుభవమున్న సీనియర్ బ్యాటర్‌పై ఎనిమిది ఫ్రాంచైజీల్లో ఏ ఒక్క జట్టు కూడా ఆసక్తి చూపకపోవడం గమనార్హం. హిట్టింగ్‌తో ఆదరగొట్టే బ్యాటర్ జెమీమాకు బ్రిస్బేన్ హీట్ 'ప్లాటినమ్' ఎంపిక ద్వారా పెద్దపీట వేసింది. ఐపీఎల్‌లో టాప్ 1, 2, 3 రిటెన్షన్ పాలసీలా డబ్ల్యూబీబీఎల్‌లో ప్లాటినమ్, గోల్డ్, సిల్వర్, బ్రాంజ్ కేటగిరీలుంటాయి. మరో భారత ఆల్‌రౌండర్ దీప్తి శర్మకు మెల్‌బోర్న్ స్టార్స్ 'ప్లాటినమ్' కేటగిరీలో ఎంపిక చేసుకుంది. ఈ కేటగిరీలోకి ఎంపికైన క్రికెటర్లకు రూ. 62.41 లక్షలు (లక్షా 10 వేల ఆసీస్ డాలర్లు) కాంట్రాక్టు మొత్తంగా లభిస్తుంది. 'గోల్డ్' కేటగిరీలో బ్రిస్బేన్ హీట్‌కు ఎంపికైన శిఖా పాండేకు రూ. 51 లక్షలు (90 వేల ఆసీస్ డాలర్లు), అడిలైడ్ స్ట్రయికర్స్‌కు స్మృతి మంధాన, పెర్త్ స్కార్చర్స్‌కు హేమలత, మెల్‌బోర్న్ స్టార్స్‌కు యస్తిక భాటియా సిల్వర్ కేటగిరీలో ఎంపికయ్యారు. ఈ ముగ్గురికి రూ. 36.88 లక్షలు (65 వేల ఆసీస్ డాలర్లు) కాంట్రాక్టు ఫీజుగా లభిస్తుంది. ఈ సీజన్ మహిళల బిగ్‌బాష్ లీగ్ వచ్చే నెల 27న అడిలైడ్‌లో మొదలవుతుంది. తొలి మ్యాచ్‌లో డిఫెండింగ్ చాంపియన్ అడిలైడ్ స్ట్రయికర్స్‌తో బ్రిస్బేన్ హీట్ జట్టు తలపడుతుంది.

ఇంగ్లండ్‌దే టెస్టు సిరీస్

- శ్రీలంకపై రెండో టెస్టులో 190 పరుగులతో ఘనవిజయం
- అట్కిన్సన్ ఆల్‌రౌండ్ షో

అట్కిన్సన్

లండన్: సొంతగడ్డపై సమష్టి ప్రదర్శనతో సత్తా చాటిన ఇంగ్లండ్ జట్టు... శ్రీలంకపై టెస్టు సిరీస్ చేజిక్కించుకుంది. మూడు మ్యాచ్‌ల సిరీస్‌లో భాగంగా ఆదివారం నాలుగో రోజే ముగిసిన రెండో టెస్టులో ఆతిథ్య ఇంగ్లండ్ 190 పరుగుల తేడాతో విజయం సాధించింది. దీంతో మరో మ్యాచ్ మిగిలుండగానే ఇంగ్లండ్ 2–0తో సిరీస్ కైవసం చేసుకుంది. 483 పరుగుల విజయలక్ష్యంతో ఓవర్‌నైట్ స్కోరు 53/2తో ఆదివారం రెండో ఇన్నింగ్స్ కొనసాగించిన శ్రీలంక చివరకు 292 పరుగులు చేసి ఆలౌటైంది. దిముత్ కరుణరత్నె (129 బంతుల్లో 55; 7 ఫోర్లు), దినేశ్ చండీమల్ (62 బంతుల్లో 58;11 ఫోర్లు), కెప్టెన్ ధనంజయ డిసిల్వా (71 బంతుల్లో 50; 7 ఫోర్లు) అర్ధశతకాలతో రాణించినా లాభం లేకపోయింది. మిలాన్ రత్నాయకే (56 బంతుల్లో 43; 7 ఫోర్లు) పోరాటం ఓటమి అంతరాన్ని తగ్గించేందుకే పరిమితమైంది. ఇంగ్లండ్ బౌలర్లలో అట్కిన్సన్ 5 వికెట్లు పడగొట్టగా... క్రిస్ వోక్స్, ఓలీ స్టోన్ చెరో రెండు వికెట్లు తీశారు. అంతకుముందు ఇంగ్లండ్ తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో 427 పరుగులు చేయగా... శ్రీలంక 196 పరుగులకు ఆలౌటైంది. రెండో ఇన్నింగ్స్‌లో 251 పరుగులు చేసిన ఇంగ్లండ్... లంక ముందు కొండంత లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించింది. తొలి ఇన్నింగ్స్‌లో సెంచరీ చేయడంతో పాటు... రెండు ఇన్నింగ్స్‌ల్లో కలిపి 7 వికెట్లు తీసిన అట్కిన్సన్‌కు 'ప్లేయర్ ఆఫ్ ది మ్యాచ్' అవార్డు దక్కింది. ఇరు జట్ల మధ్య శుక్రవారం నుంచి మూడో టెస్టు జరుగుతుంది.

సాక్షి ప్లస్
సోమవారం । 2-9-2024

సవతి కూతురిపైకి... కుక్కను ఉసిగొల్పి పొట్టన పెట్టుకుంది!

అమెరికాలో ఘాతుకం

సవతి కూతురు కావడమే ఆ చిన్నారి నేరమైపోయింది. చిన్నారిపైకి మారుటి తల్లి తన పెంపుడు శునకాన్ని ఉసిగొల్పి పొట్టన పెట్టుకుంది. 9 ఏళ్ల చిన్నారిని 47 కిలోలున్న రాట్‌వీలర్ జాతి కుక్క తలతో పాటు ఒళ్లంతా కొరికేసి చంపింది! ఈ విషాదం అమెరికాలోని ఫ్లోరిడా రాష్ట్రంలోని మోంట్‌వెర్డే కౌంటీలో జరిగింది. లోజాన్ సెషన్స్‌ను సవతి తల్లి టీషెల్ ఎలిసీ మార్టిన్ (34) ఇలా కిరాతకంగా పొట్టన పెట్టుకుంది. పైగా ఏమీ తెలియనట్టు 'మా పాప లేవడం లే'దంటూ పోలీసులకు ఫోన్ చేసింది. వాళ్లొచ్చేసరికే తలకు తీవ్ర గాయాలతో పాప స్పృహ తప్పి ఉంది. హుటాహుటిన ఆస్పత్రికి తరలించినా అప్పటికే చనిపోయింది. టీషెల్ తీరుపై పోలీసులకు అనుమానమొచ్చి ఇంట్లోని సీసీటీవీ ఫుటేజీని చెక్ చేస్తే అసలు దారుణం బయటపడింది. చిన్నారిని చితకబాదమే గాక పెంపుడు కుక్కను ఉసిగొల్పింది. దాడిలో పాప న్నారి తీవ్రంగా గాయపడింది. ఒళ్లంతా రక్కిన గుర్తులున్నాయి. కొంతకాలంగా హింసిస్తోందనేందుకు గుర్తుగా కాల్చిన గాయాలూ ఉన్నాయి. స్పృహ తప్పినా చిన్నారిని ఆ రాకాసి కనికరించలేదు. ఇల్లంతా ఈడ్చుకెళ్తూ, 'చంపేస్తా' అంటూ అరుస్తున్న దృశ్యాలు కూడా సీసీటీవీలో నమోదయ్యాయి. దాంతో ఆమెను అరెస్టు చేశారు. చిన్నారులపై ఇంత దారుణ హింసను జీవితంలో చూడలేదని పోలీసులే కన్నీరు పెట్టుకున్నారు! - వాషింగ్టన్

ఆ 'రష్యన్ స్పై వేల్' ఇక లేదు!

రష్యా గూఢచారిగా 2019 నుంచి ప్రపంచం దృష్టిని ఆకర్షించిన తెల్లని బెలుగా తిమింగలం చనిపోయింది. హవాల్దిమిర్‌గా పేరున్న ఈ తిమింగలం కళేబరం దక్షిణ నార్వేలోని రిజావికా బే వద్ద నీటిపై తేలియాడుతూ శనివారం స్థానికుల కంటబడింది. 14 అడుగుల పొడవు, 1,225 కిలోల బరువున్న హవాల్దిమిర్ కళేబరాన్ని క్రేన్‌తో బయటకు తీశారు. బెలుగా కళేబరంపై ఎటువంటి గాయాలు లేవని, మృతికి కారణాలను కనుగొనేందుకు పోస్టుమార్టం చేపట్టినట్లు అధికారులు చెప్పారు. ఒంటిపై కెమెరాను అమర్చేందుకు వీలుగా బెల్టు లాంటి ఒక పరికరం అమర్చి ఉండటం, దానిపై 'ఎక్విప్‌మెంట్ సెయింట్ పీటర్స్‌బర్గ్'అని రాసి ఉండటంతో నార్వే ప్రజలకు అనుమానం మొదలైంది. రష్యాయే నిఘా కోసం ఈ తిమింగలాన్ని పంపి ఉంటుందని, నార్వే-రష్యా భాషలను కలిపి 'హవాల్దిమిర్'గా పిలవనారంభించారు. సాధారణంగా తిమింగలాలు గుంపులుగా సంచరిస్తుంటాయి. అందుకు విరుద్ధంగా హవాల్దిమిర్ ప్రజలకు మచ్చికయ్యింది. ఇంతకీ, ఇది రష్యా పంపిందేనా అన్న ప్రశ్నకు మాత్రం సమాధానం దొరకలేదు. బహుశా, రష్యా నిర్బంధంలో ఉంటూ అనుకోకుండా తప్పించుకుని వచ్చి ఉంటుందని, అందుకే ప్రజల సంజ్ఞలకు స్పందించే లక్షణం అబ్బి ఉంటుందని కొందరు వాదిస్తున్నారు. - హెల్సింకీ

డెలివరీ ఏజెంట్‌కు సర్‌ప్రైజ్

అహ్మదాబాద్‌లో బర్త్‌డే సెలబ్రేట్ చేసిన కస్టమర్లు

బంధువులతో కలిసి పార్టీ.. ఆత్మ బంధువుల బర్త్‌డే.. వేడుక ఏదైనా మనకు టైమ్‌కు ఫుడ్ డెలివరీ చేసి మన సంతోషంలో భాగస్వాములవుతారు డెలివరీ ఏజెంట్. వాళ్ల కష్టాన్ని చాలాసార్లు గుర్తించం. కానీ.. తమకోసం ఫుడ్ తీసుకొచ్చిన డెలివరీ ఏజెంట్ బర్త్ డే సెలబ్రేట్ చేసి అతని సంతోషాన్ని రెట్టింపు చేశారు కొందరు యువకులు. వారం కిందట అహ్మదాబాద్‌లో భారీ వర్షాలు పడుతున్నాయి. నగరానికి చెందిన యశ్ షా జొమాటోలో ఫుడ్ ఆర్డర్‌చేశాడు. ఆర్డర్ డీటెయిల్స్ చూస్తుండగా.. భారీ వర్షం వల్ల డెలివరీ లేట్ అవుతుందని ఉంది. దాంతో పాటు.. డెలివరీ బాయ్ అయిన షేక్ ఆకిబ్ బర్త్‌డే అని కూడా కనిపించింది. డెలివరీ ఏజెంట్ తన బర్త్‌డే రోజు వర్షంలో తడుస్తూ పనిచేస్తున్నాడని గ్రహించి, ఏజెంట్‌ను సర్‌ప్రైజ్ చేయాలనుకున్నారు. ఆర్డర్‌తో వచ్చిన అతడికి ఫ్రెండ్స్‌తో కలిసి 'హ్యాపీ బర్త్ డే' అంటూ విష్ చేశారు. అంతేకాదు చిన్న కానుకను కూడా అందజేశారు. ఊహించని ఈ వేడుకకు డెలివరీ ఏజెంట్ చలించిపోయాడు. చిరునవ్వుతో వారికి కృతజ్ఞతలు తెలిపాడు. ఆ దృశ్యం వీడియోను సోషల్ మీడియాలో షేర్ చేసిన యశ్.. 'మీకు చేతనైనంత వరకు ఆనందాన్ని పంచండి. మాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు జొమాటోకు ధన్యవాదాలు' అని క్యాప్షన్ పెట్టాడు. ఈ వీడియోకు రెండు మిలియన్ల వ్యూస్, లెక్కలేనన్ని లైక్స్, కామెంట్లు వచ్చాయి. దీనిపై జొమాటో సీఈఓ దీపిందర్ గోయల్, డెలివరీ ఏజెంట్ షేక్ ఆకిబ్ కూడా స్పందించి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. - అహ్మదాబాద్

రాజీనామాకూ కన్సల్టెన్సీ

జపాన్‌లో కొత్త పోకడ

మన దగ్గర ఉద్యోగం కల్పించడం కోసం బోలెడన్ని కన్సల్టెన్సీలు ఉంటాయి. కానీ ప్రపంచంలోని నాలుగో అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థ అయిన జపాన్ అందుకు భిన్నం! అక్కడ రాజీనామా చేయాలనుకునే ఉద్యోగుల కోసం కన్సల్టెన్సీలుంటాయి!! అవి ఇటీవల దేశవ్యాప్తంగా పుట్ట గొడుగుల్లా పెరుగుతున్నాయి. రాజీనామాకు కన్సల్టెన్సీలు ఎందుకా అనుకుంటున్నారా? జపాన్ పని సంస్కృతి, అందులోని సంక్లిష్టతలే అందుకు కారణం... - సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

రాజీనామా చేయాలంటే ఏం చేస్తాం? గడువు ప్రకారం రాజీనామా లేఖ ఇస్తాం. అంతటితో సరిపోతుంది. కానీ జపాన్‌లో రాజీనామా అంత ఈజీ కాదు. అక్కడి పని సంస్కృతే ఇందుకు కారణం. అక్కడ కెరీర్ మొత్తం ఒకే సంస్థలో కొనసాగించే వాళ్ల సంఖ్యే ఎక్కువట. చేస్తున్న పని ఇష్టం లేకపోయినా, బాస్ తీరు నచ్చకపోయినా వేధింపులకు భయపడో, మరో కారణంతోనో కష్టంగా అదే ఉద్యోగంలో కొనసాగుతున్న వాళ్లు చాలామంది. సరిగ్గా ఇలాంటి వాళ్లకు సాయం చేసేందుకే పుట్టుకొచ్చాయి 'రాజీనామా కన్సల్టెన్సీలు'. ఇవి కొవిడ్‌కు ముందే ఉన్నా, ఆ మహమ్మారి తదనంతర కాలంలో ఆదరణ బాగా పెరిగింది. ఒక్క ఏడాదిలోనే ఏకంగా 11,000 పైచిలుకు క్లయింట్ల తమ సేవల గురించి ఎంక్వైరీ చేసినట్టు 'మోమూరి ఆపరేషన్స్' అనే రాజీనామాల కన్సల్టెన్సీ సంస్థ చెబుతోంది. 'మోమూరి' అంటే జపనీస్‌లో 'నేనీ పని ఇంకే మాత్రమూ చేయలేను (ఐ కాంట్ డూ దిస్ ఎనీమోర్)' అని అర్థం! ఇది 2022లో పుట్టుకొచ్చింది. కర్ర విరక్కుండా, పాము చావకుండా ఎలా రాజీనామా చేసి బయట పడాలో ఇవి సలహాలిస్తాయన్నమాట. ఈ వ్యవహారంలో చట్టపరమైన వివాదాల్లాంటివి తలెత్తితే కూడా అవే చూసుకుంటాయి.

అధిక పని సంస్కృతి...

జపాన్‌లో చాలాకాలంగా అధిక పని సంస్కృతి ఉంది. రంగమేదైనా ఉద్యోగులకు పనివేళలు మరీ ఎక్కువ. ఏకధాటిగా 12 గంటలు పని చేయడం చాలా మామూలు విషయం. ఇల్లు చేసేసరికి ఏ అర్ధరాత్రో అవుతుంది. మళ్లీ ఉదయాన్నే హడావుడిగా బయల్దేరాలి. ఇలా వెనక్కు తిరిగి చూసుకుంటే పనిలో కరగదీసిన జీవితమే తప్పితే సరదాగా గడిపిన క్షణాలంటూ పెద్దగా కన్పించడం లేదని వాపోయేవాళ్ల సంఖ్యే అధికం. వీటికి తోడు సూపర్‌వైజర్లు, మేనేజర్ల నుంచి ఒత్తిళ్లు. తట్టుకోలేక రాజీనామాకు ప్రయత్నిస్తే యజమానులు వేధిస్తారట. ఇలాంటి సంస్థలను 'నల్లజాతి సంస్థలు'గా పిలుస్తుంటారు. చిన్న, మధ్య తరహా వ్యాపారాల్లోనే గాక పెద్ద సంస్థల్లోనూ ఈ సంస్కృతి ఉందట. బాధితుల్లో ప్రధానంగా ఆహార పరిశ్రమ కార్మికులు, ఆ తర్వాత ఆరోగ్య సంరక్షణ, సంక్షేమ రంగాల వారున్నారు. పరిస్థితి ఎంతదాకా వెళ్లిందంటే, తీవ్రమైన పని ఒత్తిడి పెట్టే సంస్థల జాబితాను ప్రభుత్వమే నిషేధిత జాబితాలో పెట్టడం ప్రారంభించింది! అలా జపాన్‌వ్యాప్తంగా ఇప్పటికే 370కి పైగా కంపెనీలు లేబర్ బ్యూరో బ్లాక్ లిస్ట్‌లో చేరాయి. అధిక పని ఒత్తిడి వల్ల మెదడు, గుండె సంబంధిత జబ్బులతో మరణిస్తున్న వారి సంఖ్య జపాన్‌లో పెరుగుతోందట. 31 ఏళ్ల జర్నలిస్టు ఒకామె కేవలం పని ఒత్తిడి వల్లే హార్ట్ ఫెయిల్యూర్‌తో మరణించింది. చనిపోవడానికి ముందు ఒకే నెలలో ఆమె ఏకంగా 159 గంటలు ఓవర్ టైమ్ పని చేసిందట! అలాగే ఓ 26 ఏళ్ల వైద్యుడు కూడా ఒకే నెలలో 200 గంటలకు పైగా ఓవర్ టైమ్ పనిచేసి చివరికి ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు!

మారుతున్న యూత్..

ఈ పని జపాన్‌లో ఎప్పటినుంచో సంస్కృతి ఉన్నా రాజీనామా కన్సల్టెన్సీలు ఇటీవలి కాలంలోనే ఎందుకు పుట్టుకొచ్చాయి? అంటే యువత ఆలోచనల్లో వచ్చిన మార్పులే కారణమని నిపుణులు చెబుతున్నారు. జపాన్‌లో ఉద్యోగుల్లో వృద్ధుల సంఖ్య తగ్గుతోంది. ఎక్కడ చూసినా యువ ఉద్యోగులే. ఉద్యోగం స్వభావంతో సంబంధం లేకుండా యజమాని ఏది చెబితే అది చేయాలనే పాత తరం ఆలోచనతో వాళ్లు ఏకీభవించడం లేదు. అందుకే అవసరమైతే రాజీనామాకూ వెనకాడటం లేదు. అలాగని యాజమాన్యంతో ఘర్షణ పడి ఉద్యోగ భవిష్యత్తును ప్రమాదంలో పడేసుకోవడానికి ఇష్టపడటం లేదు. అందుకే నేర్పుగా పని కానిచ్చుకోవడానికి కన్సల్టెన్సీల బాట పడుతున్నారు.

> "రాజీనామా ఏజెన్సీలు జపాన్ సమాజం నుంచి పూర్తిగా కనుమరుగవ్వాలని మేం నిజాయితీగా కోరుకుంటున్నాం. ఉద్యోగులు తమ రాజీనామా గురించి నేరుగా బాస్‌తో మాట్లాడుకునే వాతావరణం వస్తే మేలు. కానీ మా క్లయింట్ల భయానక గాథలు వింటుంటే అది ఇప్పట్లో జరుగుతుందని అనిపించడం లేదు"
> - మోమూరీ కన్సల్టెన్సీ

ఒకరు ధర్మాసనంపై.. మరొకరు బోనులో... ఇద్దరు మిత్రుల కథ!

అది 2015. అమెరికాలో ఫ్లోరిడాకు చెందిన ఆర్థర్ నథానియల్ బూత్ దొంగతనం ఆరోపణలపై అరెస్టయ్యాడు. మియామీ-డేడ్ జడ్జి మిండీ గ్లేజర్ ముందు విచారణకు హాజరయ్యాడు. అతన్ని తేరిపార చూసిన జడ్జి, నువ్వు నాటిలస్ మిడిల్ స్కూల్‌లో చదివావు కదా ప్రశ్నించారు. దాంతో ఆమెను గుర్తు పట్టిన బూత్ ఒక్కసారిగా భావోద్వేగంతో రోదించాడు. వాళ్లిద్దరూ చిన్ననాటి మిత్రులు మరి! స్కూలు రోజుల్లో బెస్ట్ ఫ్రెండ్స్. కలిసి ఫుట్ బాల్ ఆడేవాళ్లమని, బూత్ తమ స్కూళ్లోకెల్లా ఉత్తమ బాలుడని మిండీ గుర్తు చేసుకున్నారు. 'బూత్, నిన్నిక్కడ చూడాల్సి వచ్చినందుకు బాధగా ఉంది' అంటూ విచారం వ్యక్తం చేశారు. ఇకపై మంచి జీవితం గడుపుతాడని ఆశాభావం వెలిబుచ్చారు. కానీ అలా జరగలేదు. బూత్ చోర జీవితమే కొనసాగిస్తూ వచ్చాడు. నగరమంతటా వరుస దొంగతనాలకు పాల్పడ్డాడు. ప్లంబర్ వేషంలో ఓ వృద్ధుడి ఇంట్లో దూరి బంగారు గొలుసును ఎత్తుకెళ్లాడు. వాటర్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌గా నటించి ఓ ఇంట్లోంచి నగల పెట్టె దొంగిలించాడు. టైరు మారుస్తున్న మహిళ బంగారు గొలుసు లాక్కున్నాడు. ఇవన్నీ చేస్తూ సీసీ కెమెరాలకు దొరికిపోయాడు. ఎట్టకేలకు అతన్ని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు. ఈసారి కోర్టులో జడ్జిగా చిన్నప్పటి నేస్తం కన్పించలేదు గానీ అతని అరెస్టుతో నాటి ఉదంతం మరోసారి తెరపైకి వచ్చింది. 2015 నాటి కోర్టు ప్రొసీడింగ్స్ వీడియో వైరల్‌గా మారింది. - వాషింగ్టన్

నేడు, రేపు కాంగ్రెస్ సీఈసీ భేటీ

సాక్షి, న్యూఢిల్లీ: త్వరలో అసెంబ్లీ ఎన్నికలు జరిగే జమ్మూకశ్మీర్, హరియాణాల్లో అభ్యర్థుల ఖరారే ప్రధాన ఎజెండాగా కాంగ్రెస్ కేంద్ర ఎన్నికల కమిటీ (సీఈసీ) సోమ, మంగళవారాల్లో సమావేశం కానుంది. జమ్మూకశ్మీర్ అసెంబ్లీలోని మొత్తం 90 సీట్లకు గాను నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్‌తో పొత్తులో భాగంగా కాంగ్రెస్ 32 స్థానాల్లో పోటీ చేయనుంది. 9 స్థానాలకు అభ్యర్థులను ఖరారు చేసిన కాంగ్రెస్, మిగతా 28 చోట్ల అభ్యర్థులను సీఈసీ భేటీలో ఖరారు చేసే అవకాశముంది. అత్యంత కీలకమైన హరియాణాలో కాంగ్రెస్ మొత్తం 90 స్థానాల్లోనూ ఒంటరిగానే బరిలోకి దిగనుంది. ఇక్కడ టిక్కెట్ల కోసం పార్టీలో తీవ్ర పోటీ నెలకొని ఉంది.

గాజాలో పోలియో వ్యాక్సినేషన్ ప్రారంభం

దేర్ అల్ బలాహ్: గాజా స్ట్రిప్‌లో పోలియో వ్యాప్తిని నిరోధించడానికి పెద్ద ఎత్తున వ్యాక్సినేషన్ ప్రారంభమైంది. సెంట్రల్ గాజాలోని పిల్లలకు బుధవారం వరకు టీకాలు వేయనున్నారు. ఆ తరువాత అత్యంత విధ్వంసానికి గురైన ఉత్తర, దక్షిణ గాజా ప్రాంతాలకు వెళ్లనున్నారు. శనివారం కొద్ది సంఖ్యలో టీకాలతో ప్రారంభమైన ఈ కార్యక్రమం సుమారు 6,40,000 మంది పిల్లలకు చేరాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. వైద్య కేంద్రాలు, పాఠశాలలతో సహా భూభాగంలోని సుమారు 160 కేంద్రాల్లో టీకాలు వేస్తున్నారు. 10 సంవత్సరాల కంటే తక్కువ వయసున్న పిల్లలకు రెండు రౌండ్లలో రెండు చుక్కల ఓరల్ పోలియో వ్యాక్సిన్ ఇస్తారు.

మెహబూబా వారసురాలు... కంచుకోటను నిలబెట్టేనా?

కశ్మీర్‌లో పీపుల్స్ డెమొక్రాటిక్ పార్టీ (పీడీపీ)కి కంచుకోటగా పేరుపడ్డ శ్రీగుఫ్వారా-బిజ్‌బెహరా నియోకజవర్గంపై ఇప్పుడందరి దృష్టి కేంద్రీకృతమైంది. జమ్మూకశ్మీర్ అసెంబ్లీకి తొలిదశలో.. సెప్టెంబరు 18న పోలింగ్ జరగనున్న 24 నియోజకవర్గాల్లో బిజ్‌బెహరా ఒకటి. పీడీపీ అధినేత్రి మెహబూబా ముఫ్తీ ఈసారి పోటీకి దూరంగా ఉండటంతో బిజ్‌బెహరా నుంచి ఆమె కూతురు ఇల్తిజా బరిలోకి దిగారు. దక్షిణ కశ్మీర్‌లోని అనంత్‌నాగ్ జిల్లాలో ఉన్న ఈ నియోజకవర్గంలో కేవలం ముగ్గురే పోటీ పడుతున్నారు. మాజీ ఎమ్మెల్సీలు బషీర్ అహ్మద్ షా (నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్), సోఫీ మొహమ్మద్ యూసుఫ్ (బీజేపీ)లతో రాజకీయాలకు కొత్తయిన ఇల్తిజా తలపడుతున్నారు. 37 ఏళ్ల ఇల్తిజా విజయం సాధిస్తే.. 1996 నుంచి పీడీపీకి కంచుకోటగా బిజ్‌బెహరాపై పీడీపీ, ముఫ్తీ కుటుంబం పట్టు మరింత పెరుగుతుంది. మాజీ సీఎం, పీడీపీ వ్యవస్థాపకుడు ముఫ్తీ మొహమ్మద్ సయీద్ తన సుదీర్ఘ రాజకీయ ఇన్నింగ్స్‌కు బిజ్‌బెహరా నుంచే శ్రీకారం చుట్టారు. 1962లో గులామ్ సాదిక్ నేతృత్వంలోని నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ చీలికవర్గం నుంచి 1962లో బిజ్‌బెహరా ఎమ్మెల్యేగా సయీద్ విజయం సాధించారు. ఇల్తిజా తల్లి మెహబూబా ముఫ్తీ కూడా బిజ్‌బెహరా నుంచే రాజకీయ అరంగేట్రం చేశారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ టికెట్‌పై గెలిచారు. తండ్రి ముఫ్తీ మొహమ్మద్ సయీద్ కాంగ్రెస్‌ను వీడి పీడీపీని స్థాపించడంతో మెహబూబా ఎమ్మెల్యే పదవికి రాజీనామా చేశారు. సీనియర్ ముఫ్తీకి నమ్మకస్తుడైన అబ్దుల్ రెహమాన్ భట్ బిజ్‌బెహరా నుంచి వరుసగా నాలుగుసార్లు గెలిచారు. చివరిసారిగా జమ్మూకశ్మీర్‌కు 2014లో జరిగిన అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లోనూ భట్ బిజ్‌బెహరాలో నెగ్గారు. ఈసారి సీనియర్ నాయకుడైన భట్‌పై నమ్మకంతో ఆయనకు షాంగుస్- అనంత్‌నాగ్ పశ్చిమ సీటును పీడీపీ కేటాయించింది.

ఎన్సీ ప్రత్యేక దృష్టి

పీడీపీ కోటను బద్దలు కొట్టాలని నేషనల్ కాన్ఫరెన్స్ పట్టుదలగా ఉంది. ఎన్సీ అభ్యర్థి బషీర్ అహ్మద్ షా తండ్రి అబ్దుల్‌గనీ షా 1977-1990 దాకా బిజ్‌బెహరాకు ప్రాతినిధ్యం వహించారు. పలుమార్లు ఓటమి పాలైనా ఎన్సీ ఇక్కడ బషీర్‌నే నమ్ముకుంటోంది. 2009-1014 మధ్య కాంగ్రెస్‌తో కలిసి సంకీర్ణ ప్రభుత్వాన్ని నడిపినపుడు బషీర్‌ను ఎమ్మెల్సీని చేసింది. పీడీపీ- ఎన్సీ మధ్య సంకుల సమరంలో ఓట్లు చీలి తాము లాభపడతామని బీజేపీ అభ్యర్థి యూసుఫ్ భావిస్తున్నారు. బీజేపీలో చేరడం నిషిద్ధంగా పరిగణించే కాలంలో కమలదళం తీర్థం పుచ్చుకున్న యూసుఫ్‌ను పీడీపీ-బీజేపీ సంకీర్ణ ప్రభుత్వం ఏర్పడినపుడు ఎమ్మెల్సీని చేశారు. - సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

మరో పాతికేళ్లలో... బ్రిటన్ ఆలూ మాయం!

- బెంబేలెత్తిస్తున్న కొత్త తెగులు
- విరుగుడు వంగడాలు కనిపెట్టామంటున్న సైంటిస్టులు

బ్రిటన్ ప్రజలు ఇష్టంగా తినే బంగాళదుంప సాగు అక్కడ కనాకష్టంగా మారిందట. మరో పాతికేళ్లలో బ్రిటన్లో ఆలూ సాగు అసాధ్యంగా మారినా ఆశ్చర్యం లేదని పలు నివేదికలు ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాయి. 20250 స్కాట్లండ్ ఆలూ సాగు పరిశ్రమ తుడిచిపెట్టుకుపోవచ్చన్నది వాటి సారాంశం. పొటాటో సిస్ట్ నెమటోడ్స్ (పీసీఎన్) అనే తెగులే ఇందుకు కారణం. ఇది సోకే పంటభూముల్లో ఆలూ సాగు అత్యంత కష్టం. నేరుగా మొక్క వేర్లను నాశనం చేసే ఈ తెగులు దెబ్బకు ఆలూ దిగుబడి దారుణంగా పడిపోతుంది. బ్రిటన్‌లో వాడే ఆలూ 80 శాతం స్కాట్లాండ్ భూముల నుంచే వస్తుంది. 450 కోట్ల యూరోల విలువైన ఆలూ పరిశ్రమను ఆదుకునేందుకు బ్రిటిష్ సైంటిస్టుల బృందం నడుం బిగించింది. పీసీఎన్‌ను తట్టుకునే రెండు వంగడాలను గుర్తించినట్టు మొక్కల వ్యాధుల నిపుణుడు జేమ్స్ ప్రిన్స్ చెప్పారు. వీటి సాయంతో సమస్యను అధిగమిస్తామని ధీమా వెలిబుచ్చారు. - లండన్

చేపపై యుద్ధం

- థాయిలాండ్‌కు వింత కష్టం
- చుక్కలు చూపుతున్న 'తిలాపియా'
- పట్టుకుంటే కేజీకి రూ.35
- దాంతో చేప వేటలో పడ్డ జనం

తిలాపియా చేపల వేటలో జనం

ఎక్కడి జీవి అక్కడ ఉంటేనే ప్రకృతి సమతుల్యత సజావుగా ఉంటుంది. ఆఫ్రికా జలాశయాల్లో జీవించే చిన్నపాటి బ్లాక్‌చిన్ తిలాపియా చేప ఇప్పుడు థాయిలాండ్‌కు చుక్కలు చూపుతోంది. అక్కడి చిన్న చేపలు, రొయ్యలు, నత్త లార్వాలను గుటకాయ స్వాహా చేస్తోంది. అలా దేశ మత్స్య పరిశ్రమకు భారీ నష్టాలు తెచ్చిపెడుతోంది. దాంతో వాటిపై థాయ్‌లాండ్ ఏకంగా యుద్ధమే ప్రకటించింది. తిలాపియా చేప అంతు చూసేందుకు రంగంలోకి దిగింది. వాటిని పట్టుకుంటే కేజీకి రూ.35 చొప్పున ఇస్తామంటూ జనాన్నీ భాగస్వాములను చేసింది. దాంతో జనం సైతమంతా తిలాపియా వేటలో పడ్డారు. గ్రామీణులు ప్లాస్టిక్ కవర్లు, వలలు చేతబట్టుకుని మోకాలి లోతు జలాశయాల్లో తిలాపియా వేటలో మునిగిపోయారు. దీనికి తోడు చెరువులు, కుంటలు, సరస్సుల్లో... ఇలా ఎక్కడ పడితే అక్కడ తిష్ట వేసిన తిలాపియా చేపలను తినే ఆసియాన్ సీబాస్, క్యాట్‌ఫిష్‌లనూ ప్రభుత్వం వదులుతోంది. ఆడ తిలాపియా చేప ఒకేసారి 500 పిల్లలను పెడుతుంది. దాంతో వీటి సంఖ్య అనూహ్యంగా పెరుగుతోంది.

ఘనా నుంచి దిగుమతి!

జంతువుల దాణా, రొయ్యలు, పౌల్ట్రీ, పంది మాంసం వ్యాపారం చేసే ఓ సంస్థ దిగుమతి చేసుకున్న తిలాపియా చేపలు చివరికిలా దేశమంతటినీ ముంచెత్తినట్టు స్థానిక మీడియాలో కథనాలు వెలువడుతున్నాయి. కానీ ఏం చేసినా ఒక చేప జాతిని సమూలంగా అంతం చేయడం దాదాపు అసాధ్యమని స్థానిక జలచరాల శాస్త్రవేత్త డాక్టర్ సువిత్ వుథిసుథిమెథవే అంటున్నారు. "వేగవంతమైన పునరుత్పత్తి వ్యవస్థ ఉన్న చేపలను పూర్తిగా అంతం చేయడం మరీ కష్టం. బాగా ప్రయత్నిస్తే మహా అయితే వాటి సంఖ్యను గణనీయంగా తగ్గించవచ్చు" అని అన్నారు. - సాక్షి, నేషనల్ డెస్క్

అట్టహాసంగా యువరాణి పెళ్లి

నార్వే యువరాణి మార్తా లూయిస్ (52), అమెరికాకు చెందిన దురెక్ వెరైట్ (49) వివాహం అట్టహాసంగా జరిగింది. నార్వేలోని ప్రముఖ పర్యాటక ప్రాంతం, కైరుంగి పట్టణంలో శనివారం రాత్రి జరిగిన ఈ వేడుకకు మార్తా తండ్రి, కింగ్ హెరాల్డ్ (87), ఇతర రాజకుటుంబీకులు హాజరయ్యారు. మీడియా ఇన్‌ఫ్లూయెన్సర్లు, రియాలిటీ స్టార్లు, టీవీ ప్రముఖులు ప్రత్యేక ఆకర్షణగా నిలిచారు. మార్తాకిది రెండో వివాహం. మొదటి భర్తతో ఆమెకు 21, 19, 15 ఏళ్ల వయస్సున్న కూతుళ్లున్నారు. వాళ్లు కూడా వేడుకలో పాల్గొన్నారు. తనకు దేవదూతలతో మాట్లాడే శక్తి ఉందని మార్తా; ఆత్మలతో సంభాషించగలనని, వ్యాధులను నయం చేయగలనని వెరైట్ చెప్పుకుంటారు. తమ కుటుంబానికి ఆరు తరాలుగా అతీత శక్తులు సక్రమిస్తూ వస్తున్నాయని వెరైట్ ప్రకటించుకున్నారు. - ఓస్లో

ఉత్సవ వేళ శోభ.. తరువాతంతా క్షోభ

నెల్లూరు నగరంలోని మైపాడు గేటు ప్రాంతంలో భ్రమరాంబ సమేత మల్లేశ్వరస్వామి వారి తెప్పోత్సవం నిర్వహించే కాలువ ఇది. ఉత్సవాల అనంతరం నగరపాలక సంస్థ దీన్ని పట్టించుకోకుండా వదిలేయడంతో ఇలా చెత్త చెదారం పేరుకుపోయి దారుణంగా తయారయింది. - సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, నెల్లూరు

మెడకి తగిల్తే.. ఉరితాడు

విశాఖ నగరంలో దాబాగార్డెన్స్ నుంచి సంగంశరత్ రోడ్డు మధ్యలో రహదారికి ఇరువైపులా ఇష్టానుసారం వేసిన వైర్లు ఇలా ప్రమాదకరంగా తయారయ్యాయి. అవైర్లకు తీగలు అల్లుకుని ఇలా కిందికి జారిపోయాయి. వాహనదారులు ఏమాత్రం ఏమరుపాటుగా ఉన్నా ప్రమాదం జరిగే పరిస్థితి. - సాక్షి, ఫొటోగ్రాఫర్, విశాఖపట్నం

వద్దురా.. సోదరా..

కొంతమంది ఇలా నిబంధనలను అతిక్రమించి ద్విచక్రవాహనంపై నలుగురు చొప్పున ప్రయాణించి ప్రమాదాలు కొనితెచ్చుకుంటున్నారు. కొన్నిచోట్ల వీరు అతి వేగంగా వెళ్తుండటంతో ప్రజలు భయభ్రాంతులకు గురవుతున్నారు. తిరుపతిలో ఇలా ఒకే బైక్‌పై నలుగురు ప్రయాణిస్తుండగా సాక్షి కెమెరా క్లిక్ మనిపించింది. - సాక్షి ఫొటోగ్రాఫర్, తిరుపతి

గుడ్లవల్లేరు ఘటనపై సోషల్ మీడియా ఫోకస్

వాస్తవాలను ప్రపంచానికి తెలియజేస్తున్న నెటిజన్లు

ప్రభుత్వ తీరును ఎండగడుతూ ఎప్పటికప్పుడు పోస్టులు

- ఆరోపణ ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థిని అర్ధరాత్రి కారులో తరలించిన యాజమాన్యం
- ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థులకు వార్నింగ్ ఇచ్చిన పోలీసు అధికారులు
- మీడియాపైనా కాలేజీ యాజమాన్యం దౌర్జన్యం

సాక్షి, అమరావతి:

సభ్యసమాజం తలదించుకునే విధంగా గుడ్లవల్లేరు ఇంజినీరింగ్ కాలేజీలో జరిగిన దుర్ఘటనను ప్రభుత్వం తొక్కిపెట్టడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలను, యాజమాన్యం వ్యవహరిస్తున్న తీరును సోషల్ మీడియా ఎప్పటికప్పుడు ఏకిపారేస్తోంది. గుడ్లవల్లేరు హాస్టల్ వాష్‌రూమ్‌లో అమర్చిన సీక్రెట్ కెమెరాలను పోలీసులు ఎవరికీ తెలియకుండా తీసుకుపోతున్న విషయాన్ని, ఈ వివాదానికి ప్రధాన కారణంగా నిందలు ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థిని అర్ధరాత్రి కాలేజీ యాజమాన్యం గుట్టుచప్పుడు కాకుండా తరలించిన విధానం, ఆ సమయంలో ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థినులకు నిందలు ఎదుర్కొంటున్న విద్యార్థి వేలు చూపిస్తూ అసభ్యకరంగా చేసిన సంజ్ఞలు, ఘటనను కవర్ చేయడానికి వెళ్లిన మీడియా బృందాన్ని కాలేజీ యాజమాన్యం అడ్డుకుంటున్న తీరును ఇలా ప్రతి ఘటనను ఎప్పటికప్పుడు సోషల్ మీడియా ప్రపంచానికి చాటిచెపుతోంది.

విద్యార్థులకు పోలీసులతో వార్నింగ్

గుడ్లవల్లేరు ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలో ఆందోళన చేస్తున్న విద్యార్థులకు పోలీసు అధికారుల చేత ప్రభుత్వం వార్నింగ్ ఇప్పించింది. మీరు కళ్లతో చూశారా, పోలీసులు వార్నింగ్ ఇస్తున్నా మీరెందుకు మాట వినడం లేదు, విచారణ పేరుతో మీరు ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటారు, మీ ఆందోళన వల్ల తిండీతిప్పలు లేకుండా మేం ఇక్కడ పడిగాపులు కాయాల్సి వస్తోందంటూ ఎస్పీ స్థాయి అధికారి వార్నింగ్ ఇవ్వడంపై పెద్దఎత్తున విమర్శలు వస్తున్నాయి. ఈ వీడియోను వైరల్ చేయడం ద్వారా విద్యార్థులకు పలువురు అండగా నిలుస్తున్నారు. అదే సమయంలో ఆందోళనలను కవర్ చేయడానికి వెళ్లిన మీడియా ప్రతినిధులపై కాలేజీ యాజమాన్యం దాడి చేయడాన్ని ఖండిస్తూ.. ఏ తప్పూ చేయకపోతే యాజమాన్యం మీడియాపై ఎందుకు దాడి చేస్తుందని ప్రశ్నిస్తున్నారు. గత టీడీపీ ప్రభుత్వం కాల్‌మనీనే లెక్కచేయలేదు.. ఇప్పుడు ఈ వీడియోలను పట్టించుకుంటుందా.. మరో ఐదేళ్లు ఈ రాష్ట్రానికి ఇలాంటివి తప్పవు అంటూ మరికొందరు వ్యాఖ్యానిస్తున్నారు.

ఏబీవీపీ మద్దతుపై ప్రత్యేక చర్చ

కూటమిలో భాగస్వామిగా ఉన్న బీజేపీకి అనుబంధ విద్యార్థి సంఘం ఏబీవీపీ ఈ ఉద్యమానికి మద్దతు తెలపడమే కాకుండా ప్రత్యక్షంగా ఆందోళనలో పాల్గొనడంపై సోషల్ మీడియాలో ప్రత్యేక చర్చ జరుగుతోంది. ఆందోళనలో పాల్గొన్న ఏబీవీపీ మహిళా ప్రతినిధిని టార్గెట్ చేస్తూ వైసీపీ పెయిడ్ ఆర్టిస్ట్ అంటూ టీడీపీ ప్రచారం చేయడంపై.. 'వాళ్లు మరెవరో కాదు మహా కూటమిలో భాగంగా ఉన్న బీజేపీ అనుబంధ విద్యార్థి సంఘం ఏబీవీపీ నాయకులే..' అంటూ సాక్ష్యాలతో మరీ చూపిస్తున్నారు. బీజేపీ మాదిరిగానే పవన్ కళ్యాణ్ బయటకి వచ్చి న్యాయం చేయాలంటూ విద్యార్థులు డిమాండ్ చేస్తున్నారు. ఒకపక్క విద్యార్థులు తమకు న్యాయం చేయాలని డిమాండ్ చేస్తుంటే.. 'ఇక్కడ ఏమీ జరగలేదు. మీ కంటితో మీరు చూశారా' అని ఎస్పీ అనడంపై ఉపాధ్యాయ సంఘాలు మండిపడుతున్నాయి. గుడ్లవల్లేరు ఘటనను జాతీయ మీడియా విస్తృత కవర్ చేస్తున్నా ఇక్కడ పచ్చ మీడియా మాత్రం ఈ ఘటనను పూర్తిగా పక్కకు పెట్టేసింది. ఈ అంశాన్ని పక్కదోవ పట్టించడానికి ముంబై నటి వ్యవహారాన్ని తెరపైకి తెచ్చి.. గంటలు గంటలు చర్చ చేయడాన్ని సోషల్ మీడియా ఎత్తిచూపుతోంది.

క్లుప్తంగా...

జాతీయ బ్యాంకుల ప్రైవేటీకరణతో తీరని నష్టం

ఏఐబీఈఏ జాతీయ కార్యదర్శి బి.ఎస్. రాంబాబు

తిరుపతి (అలిపిరి): లాభాలు వచ్చే జాతీయ బ్యాంకులను ప్రైవేటీకరణ చేసి కార్పొరేట్ వ్యక్తులకు అప్పగిస్తే దేశానికి తీరని నష్టమని ఏఐబీఈఏ జాతీయ కార్యదర్శి బి.ఎస్. రాంబాబు తెలిపారు. ఆదివారం తిరుపతిలో ఆయన మీడియాతో మాట్లాడారు. ఇప్పటికే పలు బ్యాంకులను ప్రైవేటీకరించారని, రాబోయే రోజుల్లో లాభాల్లో ఉన్న బ్యాంకులను ప్రైవేటీకరణ చేయకుండా ప్రజలు, ఉద్యోగులు ఐక్యంగా ఉంటూ అడ్డుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు. యూనియన్ బ్యాంకు ఉద్యోగుల సంఘం ప్రధాన కార్యదర్శి ఉదయ్‌కుమార్ మాట్లాడుతూ రైతులు.. విద్యార్థులకు ప్రభుత్వ బ్యాంకులు రుణాలు అందిస్తూ దేశానికి వెన్నెముకగా ఉండి కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నాయన్నారు. ఏపీపీబీఈఏఫ్ కార్యదర్శి కె.రమాప్రసాద్ మాట్లాడుతూ బడా వ్యాపారులు బ్యాంకుల్లో రుణాలు తీసుకుని దేశం విడిచి పారిపోయారని.. వారి ఆస్తులను జప్తు చేయాలని డిమాండ్ చేశారు.

మరాఠా రాష్ట్ర కార్యవర్గ ప్రమాణ స్వీకారం

ఒంగోలు: మరాఠా సంక్షేమ సంఘం రాష్ట్ర నూతన కార్యవర్గ ప్రమాణ స్వీకారం ఆదివారం స్థానిక క్లాత్ మర్చంట్స్ అసోసియేషన్ హాలులో ఆదివారం ఘనంగా నిర్వహించారు. గౌరవ అధ్యక్షులుగా అంబురపు వెంకటేశ్వరరావు, దుమ్మే వీరు, కాలే వెంకటేశ్వర్లు, అధ్యక్షుడిగా అంబురు వెంకట నాగేంద్రబాబు, కార్యదర్శిగా సుబ్రహ్మణ్యం, కోశాధికారిగా జూదాం గంగారాయ తదితరులు ప్రమాణ స్వీకారం చేశారు. నూతన కార్యవర్గానికి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా హాజరైన పలువురు మరాఠా జిల్లాల బాధ్యులు అభినందనలు తెలిపారు.

పాత పెన్షన్ విధానాన్ని పునరుద్ధరించాలి

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో సీపీఎస్ స్థానంలో పాత పెన్షన్ విధానాన్ని పునరుద్ధరించాలని ఎస్టీటీఎఫ్ అధ్యక్షుడు గోర్ల సుధాకర్ ఆదివారం ఓ ప్రకటనలో ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేశారు. ఇప్పటికే చాలా రాష్ట్రాల్లో సీపీఎస్ రద్దు చేసి పాత పెన్షన్ విధానం అమలుకు ఉత్తర్వులు ఇచ్చాయని తెలిపారు. గత ప్రభుత్వంలో సీపీఎస్ బదులు జీపీఎస్‌ను తీసుకొస్తున్నట్టు ప్రకటించడాన్ని ఉపాధ్యాయులు తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారన్నారు. అయితే యూపీఎస్‌ను తీసుకొచ్చిన కేంద్ర ప్రభుత్వం దానిని అన్ని రాష్ట్రాలకు అమలు చేసుకోవచ్చని సూచించిందనీ, ఇందులో పాత పెన్షన్ విధానానికి ఎక్కడా పోలిక లేదన్నారు. ఉద్యోగులు, ఉపాధ్యాయులకు లాభం లేని, కార్పొరేట్లకు మేలు చేసే సీపీఎస్, యూపీఎస్‌లను రద్దు చేయాలని కోరారు.

పెన్షన్ ఉద్యోగుల హక్కు

ఏపీటీఎఫ్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు హృదయరాజు

సాక్షి, అమరావతి: పెన్షన్ బిక్ష కాదు..ఉద్యోగుల హక్కు అని ఆంధ్రప్రదేశ్ టీచర్స్ ఫెడరేషన్ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు హృదయరాజు అన్నారు. ఓపీఎస్ అమలయ్యే వరకు ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయుల జీవితాల్లో చీకటి రోజుగా సెప్టెంబర్ 1ని విద్రోహ దినంగా పాటిస్తామన్నారు. ఆదివారం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వర్షంలోనూ ఏపీటీఎఫ్ ఆధ్వర్యంలో నిరసనలు చేపట్టారు. సీపీఎస్, జీపీఎస్, యూపీఎస్ మొత్తం మాయ స్కీములన్నారు. ఉపాధ్యాయుల భద్రతకు పాత పెన్షన్ విధానం పునరుద్ధరణ తప్ప మరో ప్రత్యామ్నాయం లేదన్నారు.

పంటలు నష్టపోయిన రైతులను ఆదుకోండి

రైతు, కౌలు రైతు సంఘాల డిమాండ్

సాక్షి, అమరావతి : భారీ వర్షాల వల్ల పంటలు నష్టపోయిన రైతులకు యుద్ధప్రాతిపదికన నష్టపరిహారం అందించాలని ఏపీ రైతు సంఘం అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు జి.ఈశ్వరయ్య, కేవీవీ ప్రసాద్‌లు డిమాండ్ చేశారు. వరదలు, వర్షాల వల్ల 14 జిల్లాల పరిధిలో లక్ష హెక్టార్లలో వరి పంట, 10 వేల హెక్టార్లలో ఉద్యాన పంటలు దెబ్బతిన్నాయని తెలిపారు. పలు జిల్లాల్లో కాల్వలు, చెరువులు, వాగులకు గండ్లు పడి పంటలు నీటి మునిగాయని, పలు చోట్ల భూములు కోతకు గురైనట్టు చెప్పారు. ప్రకాశం బ్యారేజీకు వరద ఉధృతి అంతకంతకూ పెరుగుతోందని, ఇప్పటికే 7.69 లక్షల క్యూసెక్కుల నీటిని కిందకి వదిలారని, దీంతో దిగువనున్న గ్రామాల పరిధిలోని వేలాది ఎకరాల పంట ముంపునకు గురవుతోందని.. తక్షణమే రైతులను ఆదుకోవాలని ఓ ప్రకటనలో డిమాండ్ చేశారు.

ఈ–పంటతో పనిలేకుండా నష్టం అంచనా వేయాలి

ఈ పంట నమోదుతో సంబంధం లేకుండా పంట నష్టం అంచనాలు రూపొందించాలని ఏపీ రైతు సంఘం, కౌలు రైతుల సంఘం డిమాండ్ చేసింది. ఇప్పటికీ రాష్ట్రంలో ఈ – పంట నమోదు పూర్తవలేదని, ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో ఈ పంట నమోదుతో లింకుపెడితే రైతులు తీవ్రంగా నష్టపోతారని ఆయా సంఘాల అధ్యక్ష, ప్రధాన కార్యదర్శులు వి.క్రిష్ణయ్య, కే.ప్రభాకరరెడ్డి, వై.రాధాకృష్ణ, ఎం.హరిబాబులు ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. దెబ్బతిన్న పంటలకు ఎకరాకు రూ.10 వేల నుంచి రూ.20 వేల వరకూ నష్టపరిహారం ఇవ్వాలని ఓ ప్రకటనలో వారు డిమాండ్ చేశారు.

రైతులకు భరోసా కల్పించండి

జిల్లాల అధికారులతో వ్యవసాయ శాఖ స్పెషల్ సీఎస్ బుడితి రాజశేఖర్

సాక్షి, అమరావతి: ముంపు నీటిలో ఉన్న పంటలను కాపాడేందుకు అవసరమైన సహకారం అందించి.. రైతులకు భరోసా కల్పించాలని జిల్లాల అధికారులను వ్యవసాయ శాఖ స్పెషల్ సీఎస్ బుడితి రాజశేఖర్ ఆదేశించారు. వ్యవసాయ శాఖ డైరెక్టర్ ఢిల్లీరావుతో కలిసి ఆదివారం ఆయన అధికారులతో టెలికాన్ఫరెన్స్ నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా రాజశేఖర్, ఢిల్లీరావు మాట్లాడుతూ.. 'కృష్ణా నదీ పరివాహక జిల్లాల అధికారులు క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించి.. ముంపు బారిన పడిన పొలాలను గుర్తించాలి. డ్రోన్లు, శాటిలైట్ల సాయంతో పంట నష్టం అంచనా వేసేందుకు వీలుగా రిమోట్ సెన్సింగ్ అధికారులతో చర్చించాలి. ఉత్తర కోస్తా, రాయలసీమకు ఈ వర్షాలు మేలు చేసే అవకాశం ఉన్నందున.. ఆయా జిల్లాల అధికారులు మేలైన పంటలు, ఎరువుల యాజమాన్య పద్ధతులను అనుసరించే విధంగా రైతులకు అవగాహన కల్పించాలి' అని ఆదేశించారు. వ్యవసాయ యూనివర్సిటీ పరిశోధన సంచాలకులు డాక్టర్ సత్యనారాయణ మాట్లాడుతూ.. వరికి సంబంధించి బీపీటీ 5204 సాంబమసూరి రకం 3 రోజులు, ఎంటీయూ 1318 రకం 5 రోజులు, ఎంటీయూ 1061 రకం 7 రోజుల వరకు పూర్తిగా ముంపు బారిన పడినా కూడా పెద్దగా నష్టం జరగదన్నారు.

ఆధ్యాత్మిక సమాచారం

నేత్రపర్వంగా రుద్రాభిషేకం

ద్వారకాతిరుమల: ఏలూరు జిల్లా ద్వారకాతిరుమల క్షేత్రపాలకుడైన శ్రీ భ్రమరాంబ సమేత మల్లేశ్వర స్వామివారి ఆలయంలో మాసశివరాత్రి పర్వదినాన్ని పురస్కరించుకుని ఆదివారం శివదేవునికి మహన్యాసపూర్వక ఏకాదశ రుద్రాభిషేకాన్ని నేత్రపర్వంగా నిర్వహించారు.

ఘనంగా లక్ష రుద్రాక్షార్చన

ఐ.పోలవరం: కోనసీమ జిల్లాలోని మురమళ్ల వీరేశ్వరస్వామి ఆలయంలో ఆదివారం లక్ష బిల్వార్చన నిర్వహించారు. కాశీ నుంచి తెచ్చిన లక్ష రుద్రాక్షలను మేళతాళాలతో ఊరేగించి పవిత్ర వృద్ధ గౌతమి నదిలో పూజలు, సంప్రోక్షణ కార్యక్రమాలు నిర్వహించారు.

వైభవంగా బోనాలు

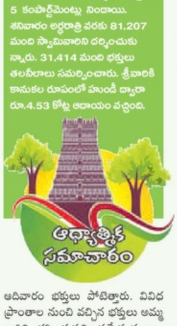
ఏలేశ్వరం: కాకినాడ జిల్లా ఏలేశ్వరం మండలంలోని కొత్తయ్రవరంలో ధన లక్ష్మీ అమ్మవారి బోనాల సంబరం ఆదివారం వైభవంగా జరిగింది. మహిళలు పసుపు చీరలు ధరించి బోనాలతో గ్రామంలోని పలు వీధుల మీదుగా ఊరేగింపు నిర్వహించారు. అనంతరం అమ్మవారికి బోనాలు సమర్పించారు.

కోటసత్తెమ్మ సన్నిధిలో ..

నిడదవోలు రూరల్: తూర్పుగోదావరి జిల్లా నిడదవోలు మండలం తిమ్మరాజుపాలెంలోని కోటసత్తెమ్మ ఆలయానికి ఆదివారం భక్తులు పోటెత్తారు. వివిధ ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన భక్తులు అమ్మవారిని దర్శించుకుని ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించి, మొక్కులు తీర్చుకున్నారు.

శ్రీవారి దర్శనానికి 8 గంటలు

తిరుమల: తిరుమలలో భక్తుల రద్దీ సాధారణంగా ఉంది. క్యూకాంప్లెక్స్‌లో 5 కంపార్ట్‌మెంట్లు నిండాయి. శనివారం అర్ధరాత్రి వరకు 81,207 మంది స్వామివారిని దర్శించుకున్నారు. 31,414 మంది భక్తులు తలనీలాలు సమర్పించారు. శ్రీవారికి కానుకల రూపంలో హుండీ ద్వారా రూ.4.53 కోట్ల ఆదాయం వచ్చింది.

అయినవిల్లిలో భక్తుల రద్దీ

అయినవిల్లి: కాకినాడ జిల్లా అయినవిల్లి విఘ్నేశ్వరస్వామివారి ఆలయానికి భక్తులు పోటెత్తారు. అర్చకులు స్వామికి మేలుకొలుపు సేవ, పంచామృతాభిషేకం, ఏకాదశ, లఘున్యాస, రుద్రాభిషేకాలు, వివిధ ప్రత్యేక పూజలు జరిపారు.

రెడ్డెమ్మ తల్లీ..కరుణించమ్మా

గుర్రంకొండ: అన్నమయ్య జిల్లా గుర్రంకొండ మండలంలోని చెర్లోపల్లె గ్రామంలో వెలసిన రెడ్డెమ్మతల్లి ఆలయం ఆదివారం భక్తుల రద్దీతో సందడి నెలకొంది. రెడ్డెమ్మ తల్లీ ..కరుణించమ్మా అంటూ భక్తులు మొక్కుకొన్నారు. ఈసందర్భంగా ఆలయంలో అమ్మవారికి వేకువ జామునే నైవేద్యాలు సమర్పించి విశేష పూజలు, అభిషేకాలు చేశారు.

రేపటి నుంచి ఒంటిమిట్టలో పవిత్రోత్సవాలు

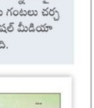
ఒంటిమిట్ట: వైఎస్సార్ జిల్లా ఒంటిమిట్ట శ్రీ కోదండరామస్వామి దేవాలయంలో మంగళవారం నుంచి పవిత్రోత్సవాలు జరగనున్నాయి. ఈ విషయాన్ని టీటీడీ డిప్యూటీ ఈఓ నరేష్ బాబు ఆదివారం తెలిపారు.

4 నుంచి హజరత్ అమీనుల్లా సాహెబ్ ఉరుసు

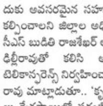
కడప కల్చరల్ : ప్రముఖ సూఫీ ఆధ్యాత్మిక పర్యాటక పుణ్యక్షేత్రమైన కడప అమీన్ పీర్ దర్గాలో ఈనెల 4 నుంచి హజరత్ ఖ్వాజా సయ్యద్ షా అమీనుల్లా మొహమ్మద్ మొహమ్మదుల్ హుస్సేని చిష్టివుల్ ఖాద్రీ ఉరుసు ఉత్సవాలను నిర్వహిస్తున్నట్లు దర్గా పీఠాధిపతి హజరత్ సయ్యద్‌షా ఆరీఫుల్లా హుసేనీ సాహెబ్ తెలిపారు.

బస్టాండులో ప్రయాణికులపై బ్లేడ్‌తో దాడి

- ఐదుగురికి గాయాలు
- నిందితుడ్ని చితక్కొట్టి పోలీసులకు అప్పగించిన ప్రయాణికులు

ఆదినారాయణ

చిత్ర

చౌడేపల్లె: అందరూ చూస్తుండగా బస్టాండ్‌లో ఓ వ్యక్తి బ్లేడుతో విచక్షణారహితంగా ఐదుగురిపై దాడి చేశాడు. ఈ ఘటన ఆదివారం చిత్తూరు జిల్లా చౌడేపల్లె బస్టాండులో చోటుచేసుకుంది. బాధితుల కథనం మేరకు.. రామసముద్రం మండలం కొండూరుకు చెందిన ఆదినారాయణ, కుమార్తె చిత్ర, మనుమళ్లు నవతేజ్, దివేష్ చౌడేపల్లెకు వచ్చారు. అక్కడి నుంచి ఇరికిపెంటకు వెళ్లేందుకు కుమార్తె, పిల్లలను ఆటో ఎక్కించి ఆదినారాయణ తిరిగి కొండూరు వెళ్లేందుకు వేచి ఉన్నాడు. అంతలో పుంగనూరు వైపు నుంచి ఇరికి పెంట వెళ్లేందుకు బస్సు రావడంతో వారిని బస్సులో ఎక్కించాలని సీటు ఆపేందుకు కిటికీలోనుంచి సీట్లో టవల్ వేశాడు. ఇంతలో ఆ సీటులోకి సోమల మండలం సూరయ్యగారిపల్లెకు చెందిన రాజేష్ కూర్చొన్నాడు. ఆదినారాయణ, రాజేష్ వాదోపవాదాలు చేసుకోగా రాజేష్ కోప్రోద్రిక్తుడై చిత్రపై చేయి చేసుకున్నాడు. ఆదినారాయణ, రాజేష్ గొడవ పడగా బస్సులో ఉన్న ప్రయాణికులు సర్దిచెప్పారు. బస్సులో నుంచి కిందకు దిగిన ఆదినారాయణ, చిత్రపై ఒక్కసారిగా రాజేష్ బ్లేడుతో దాడికి పాల్పడ్డాడు. చేతికి, తలపై బలమైన గాయాలు కావడంతో వీరు కేకలు వేయగా చుట్టుపక్కల వారు రాజేష్‌ని పట్టుకునేందుకు ప్రయత్నించారు. ఈ క్రమంలో మరో ముగ్గురిపై బ్లేడ్‌తో దాడిచేశాడు. రాజేష్‌ని పట్టుకున్న ప్రయాణికులు అతడ్ని చితకబాది పోలీసులకు అప్పగించారు.

నష్టం తగ్గించేలా చర్యలు తీసుకోండి

వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు

సాక్షి, అమరావతి : భారీ వర్షాల వల్ల ఏర్పడే పంట నష్టాన్ని తగ్గించేందుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి కింజరాపు అచ్చెన్నాయుడు అధికారులను ఆదేశించారు. ముంపు నీరు కిందకు పోయేలా చర్యలు చేపట్టాలని, ఆ వెంటనే యుద్ధ ప్రాతిపదికన పంట నష్టం, పశు సంపద నష్టాలను అంచనా వేయాలని చెప్పారు. వ్యవసాయ అనుబంధ విభాగాల అధికారులతో ఆదివారం నిర్వహించిన సమీక్షలో మంత్రి మాట్లాడుతూ వ్యవసాయ, పశుసంవర్థక, మత్స్య శాఖల కాల్ సెంటర్లు కొనసాగించాలన్నారు. పరిస్థితి అదుపులోకి వచ్చే వరకు అధికారులు, సిబ్బంది సెలవులు పెట్టకుండా రైతులకు అండగా నిలవాలని సూచించారు.

హాస్టల్ విద్యార్థులు జాగ్రత్త

బీసీ సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శికి మంత్రి సవిత ఫోన్

సాక్షి, అమరావతి: రాష్ట్రంలో భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో అప్రమత్తంగా ఉండాలని, హాస్టళ్లలో విద్యార్థులను జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలని బీసీ సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి పోలా భాస్కర్‌ను మంత్రి ఎస్.సవిత ఆదేశించారు. ఈ మేరకు భాస్కర్‌కు ఆమె ఆదివారం ఫోన్ చేసి పలు ఆదేశాలు ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో భారీ వర్షాలు కారణంగా అంటు వ్యాధులు ప్రబలే ప్రమాదం ఉందని, హాస్టళ్లను పరిశుభ్రంగా ఉంచాలన్నారు. కాచి వడపోసి చల్లారిన నీటిని మాత్రమే విద్యార్థులకు ఇవ్వాలన్నారు. వేడి ఆహారాన్ని అందించాలన్నారు. ముఖ్యంగా వర్షపు నీరు లీకేజీ ఉన్న భవనాల నుంచి విద్యార్థులను సురక్షిత భవనంలోకి తరలించాలని ఆదేశించారు.

భయపెడుతున్న ఆర్థిక అనిశ్చితి

వచ్చే ఐదేళ్లలో భారత్‌తో సహా ప్రపంచవ్యాప్తంగా అదే పరిస్థితి

- కుటుంబ ఖర్చులు, పిల్లల చదువుల వ్యయం, వైద్యఖర్చుల పెరుగుదలపై 88 శాతం మంది ఆందోళన
- ఉద్యోగాలు, అప్పులు, రాజకీయ పరిస్థితులు ప్రభావితం చేయొచ్చనే అంచనాలు
- ఈ పరిస్థితిని అధిగమించేందుకు ఇన్సూరెన్స్ పాలసీల వైపు 77శాతం మంది
- ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్ల వైపు 49 శాతం, మ్యుచువల్ ఫండ్స్/స్టాక్స్‌లో 46 శాతం,
- ఎలాంటి ఆర్థిక రక్షణలు ప్లాన్ చేయనివారు 6 శాతం
- ఆదిత్య బిర్లా సన్‌లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ 'అనిశ్చిత్ ఇండెక్స్' తాజా నివేదికలో వెల్లడి

సాక్షి, హైదరాబాద్: భారత్‌తో సహా దాదాపుగా అన్ని ప్రపంచ దేశాల్లోని ప్రజలను ఆర్థిక అనిశ్చితి భయపెడుతోంది. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఆర్థికరంగం ఒడిదొడుకులను ఎదుర్కొంటుండగా... రాబోయే ఐదేళ్లలోనూ ఇదే స్థితి కొనసాగుతుందా? పరిస్థితులు మరింత దిగజారుతాయా అన్న ఆందోళన వివిధ వర్గాల ప్రజల్లో వ్యక్తమవుతోంది. కుటుంబ ఖర్చులు, పిల్లల చదువుల వ్యయం, వైద్యఖర్చులు, తదితరాల పెరుగుదలతో వచ్చే ఐదేళ్లలో మనదేశంతో పాటు వివిధ దేశాల్లో ఆర్థిక అస్థిరత, నిలకడలేని వాతావరణం కొనసాగుతుందని 88 శాతం భారతీయులు భావిస్తున్నారు. ఈ అనిశ్చితితో పాటు ఉద్యోగాలు, అప్పులు, రాజకీయ పరిస్థితులు, ఇతర అంశాలు కూడా తమ జీవితాలతో ముడిపడిన ఆర్థిక అంశాలను ప్రభావితం చేసే అవకాశాలున్నాయని అంచనా వేస్తున్నారు. ఆర్థిక అనిశ్చితి, దానిని ప్రభావితం చేసే అంశాలపై తాజాగా 'అనిశ్చిత్ ఇండెక్స్'నివేదికను ఆదిత్య బిర్లా సన్‌లైఫ్ ఇన్సూరెన్స్ వెల్లడించింది. దేశవ్యాప్తంగా 7,978 మంది వ్యక్తుల (5,320 మంది వేతనజీవులు, 2,658 మంది బిజినెస్ ప్రొఫెషనల్స్) నుంచి సేకరించిన సమాచారం, వివరాల మేరకు ఈ నివేదికను సిద్ధం చేశారు.

ఈ సర్వే ముఖ్యాంశాలు ఇవీ...

ఇండియన్లకు పెరుగుతున్న ఖర్చులే అతి పెద్ద అనిశ్చితి

- ★ కుటుంబఖర్చుల పెరుగుదలతో ఇబ్బంది పడొచ్చునని భావిస్తున్నవారు 77 శాతం మంది
- ★ ఆరోగ్యం, జీవితంలో అనిశ్చితి, అప్పులు, ఊహించని ఖర్చులు రావొచ్చునని అంచనా వేస్తున్నవారు 71 శాతం మంది
- ★ ఆర్థిక అనిశ్చితి ఎదురుకావొచ్చుననే భావనలో 67 శాతం
- ★ రాజకీయ అనిశ్చితితో ఇబ్బందులు ఎదురుకావొచ్చుననే అభిప్రాయంతో ఉన్న వారు 65 శాతం
- ★ చేస్తున్న ఉద్యోగాల్లో మార్పుచేర్పుల అనిశ్చితి నెలకొనవచ్చని అంటున్న వారు 64శాతం
- ★ వాతావరణంలో చోటుచేసుకునే మార్పుల ప్రభావంతో అనిశ్చితి ఉండొచ్చుననే భావనతో 62 శాతం

ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆర్థిక అనిశ్చితి ఏర్పడొచ్చా అన్న దానిపై ఏమన్నారంటే...

- ★ 88 శాతం మంది వచ్చే 5 ఏళ్లలో భారత్‌తో సహా ప్రపంచదేశాల్లో ఆర్థిక అనిశ్చితి నెలకొన వచ్చుననే భావనతో ఉన్నారు
- ★ 10 శాతం మంది ఈ అనిశ్చితి తక్కువస్థాయిలో ఉండొచ్చునని నమ్ముతున్నారు
- ★ 2 శాతం మందికి ఇది అతి స్వల్పంగా లేదా అసలు ఉండకపోవచ్చుననే అభిప్రాయం

ఈ అనిశ్చితిని అధిగమించేందుకు 'ఫైనాన్షియల్ ప్లానింగ్'ఏ మేరకు తోడ్పడుతుంది ?

- ★ ఆర్థిక ప్రణాళికల సాయంతో ఈ అనిశ్చితిని తగ్గించవచ్చునని నమ్ముతున్నవారు 46 శాతం మంది
- ★ ఈ విషయంలో 'ఫైనాన్షియల్ ప్లానింగ్'ను గట్టిగా సమర్థిస్తున్నవారు 37 శాతం
- ★ ఈ ప్లానింగ్ పట్ల పెద్దగా మేలు జరగదని భావిస్తున్నవారు 13 శాతం
- ★ దీనిని పూర్తిస్థాయిలో నిరాకరిస్తున్న వారు 4 శాతం మంది

అనిశ్చితిని ఎదుర్కొనేందుకు ఎలాంటి ఆర్థిక సురక్షితాలు ఉపయోగపడతాయి ?

- ★ 77 శాతం మంది ఆర్థిక అనిశ్చితిని ఎదుర్కునేందుకు ఇన్సురెన్స్ పాలసీ అనేది అతిపెద్ద ఆర్థిక సురక్షితంగా భావిస్తున్నారు
- ★ 49 శాతం రాబోయే రోజుల్లో ఏవైనా ఆర్థికపరమైన సవాళ్లు వస్తే ఎదుర్కునేందుకు ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్లు వంటి వాటిలో కొంత మొత్తం జమ చేశామని చెబుతున్నారు
- ★ 46 శాతం మంది మ్యుచువల్ ఫండ్స్/ స్టాక్‌లలో పెట్టుబడి పెట్టినట్టుగా వెల్లడించారు
- ★ 42 శాతం మంది పెన్షన్ వచ్చే ఉద్యోగం ఉందని, తాము ప్రస్తుతం నిర్వహిస్తున్న వ్యాపారం లాభదాయకంగా ఉన్నట్టుగా తెలిపారు
- ★ 6 శాతం మంది మాత్రం తాము ఎలాంటి ఆర్థిక సురక్షితాలను సిద్ధం చేసుకోలేదని పేర్కొన్నారు

'ఫైనాన్షియల్ ప్లానింగ్'ను సమీక్షిస్తుంటారా ?

- ★ 37 శాతం మంది తమకు తాముగా ఇలాంటి సమీక్షలు చేయడం లేదు. తమ తరఫున సీఏలు, ఫైనాన్షియల్ అడ్వయిజర్లు తమ బాధ్యతను తీసుకుంటున్నట్టు తెలిపారు
- ★ 22 శాతం మంది ఏడాదికి ఒకసారి లేదా అంతకంటే తక్కువ కాలంలో సమీక్షిస్తామన్నారు
- ★ 15 శాతం మంది 3 నెలలకు ఒకసారి సమీక్షిస్తామని చెప్పారు
- ★ 14 శాతం మంది 6 నెలలకు, 14 శాతం నెలకు ఒకసారి ఈ పనిచేస్తామన్నారు

భవిష్యత్‌లో చోటుచేసుకునే పరిణామాల్లో ఏ అంశం అధిక ఆందోళనకు కారణమవుతోంది ?

- ★ 64 శాతం మంది ఉద్యోగ, వృత్తిపరంగా ఎదురయ్యే ఒడిదొడుకులు, పురోగతిపైనే అని వెల్లడి
- ★ 61 శాతం మంది దీర్ఘకాలిక ఆర్థిక పరమైన లక్ష్యాలు ఆందోళనకు గురి చేస్తున్నాయంటున్నారు
- ★ 58 శాతం మంది తమ/కుటుంబ సభ్యుల ఆరోగ్య పరిస్థితి ఎలా ఉంటుందన్న దానిపైనే ఎక్కువ ఆందోళన ఉన్నట్టుగా తెలిపారు
- ★ 39 శాతం మంది కుటుంబసభ్యులు/ స్నేహితులతో సంబంధ బాంధవ్యాలు ఏ రకంగా ఉంటాయనే దానిపై సందిగ్ధతతో ఉన్నట్టుగా పేర్కొన్నారు

ఇదీ అధ్యయనం...

ఆర్థిక అనిశ్చితితో తలెత్తే పరిస్థితులు, ఇబ్బందులను ఎదుర్కొనేందుకు వివిధవర్గాల ప్రజలు తమ తమ ప్రాధాన్యతలను ఎప్పటికప్పుడు మార్చుకోవడంతో పాటు దీర్ఘకాలిక లక్ష్యాలను పునర్ నిర్దేశించుకోవడానికి కొన్ని త్యాగాలు చేయాల్సి వస్తున్నట్టుగా ఈ నివేదికలో వెల్లడైంది. ఇలాంటి పరిస్థితులను అధిగమించేందుకు ఆర్థికంగా సురక్షిత స్థితికి చేరేందుకు అవసరమైన మార్గాల అన్వేషణ, జాగ్రత్తగా వ్యయం చేయడం, డబ్బు పొదుపు వంటి వాటికి ప్రజలు అత్యంత ప్రాధాన్యతనిస్తున్నట్టుగా పేర్కొంది. రాబోయే రోజుల్లో ఎదురయ్యే ఆర్థిక అనిశ్చితిని అధిగమించేందుకు వివిధ రంగాలకు చెందినవారు అనుసరించే ప్రణాళికలు, ముందస్తు ఆలోచనలను బట్టి చూస్తే... ఇన్సురెన్స్ పాలసీలు చేయించుకున్న వారు 77శాతం మంది, ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్లు 49 శాతం, మ్యుచువల్ ఫండ్స్/స్టాక్స్‌లో 46 శాతం, పెన్షన్లపై ధీమా/సజావుగా సాగుతున్న వ్యాపారాలున్న వారు 42 శాతం, ఎలాంటి ఆర్థిక రక్షణలు ప్లాన్ చేయనివారు 6 శాతం ఉన్నట్టు ఆ నివేదిక తెలిపింది.

సీఎంఆర్‌ఎఫ్ నకిలీ బిల్లులు.. దర్యాప్తు ముమ్మరం

ఇద్దరు నిందితుల అరెస్టు

సాక్షి, హైదరాబాద్: సీఎంఆర్‌ఎఫ్ (చీఫ్ మినిస్టర్స్ రిలీఫ్ ఫండ్) నకిలీ బిల్లుల కుంభకోణం కేసు దర్యాప్తును సీఐడీ అధికారులు వేగవంతం చేశారు. కేసుతో సంబంధమున్న ఇద్దరు నిందితులను నల్లగొండ జిల్లా మిర్యాలగూడలోని డాక్టర్స్ కాలనీలో ఆగస్టు 30న అరెస్టు చేసినట్టు సీఐడీ డీజీ శిఖాగోయల్ ఆదివారం ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. పట్టుబడిన నిందితులను మిర్యాలగూడలోని డాక్టర్స్ కాలనీలోని చాణక్య ఆసుపత్రిలో ఆర్‌ఎంపీ గొట్టే గిరి, నవీన మల్టీ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి సూపర్‌వైజర్ ఎల్.సైదిరెడ్డిగా గుర్తించినట్టు తెలిపారు. కాగా, సీఎంఆర్‌ఎఫ్ కింద రాష్ట్రంలోని వివిధ జిల్లాల్లోని పలు ఆసుపత్రుల నుంచి అందిన దరఖాస్తులలో అవకతవకలు జరిగినట్టు తెలంగాణ రెవెన్యూశాఖ అధికారులు ఈ ఏడాది ఆగస్టు 23న సీఐడీకి ఫిర్యాదు చేశారు. దీని ఆధారంగా సీఐడీ అధికారులు పలు సెక్షన్ల కింద మొత్తం ఆరు కేసులు నమోదు చేసి దర్యాప్తు ప్రారంభించారు. నల్లగొండ ప్రాంతం నుంచి అందిన సీఎంఆర్‌ఎఫ్ దరఖాస్తులలో నకిలీ బిల్లులు తయారు చేసి ప్రభుత్వాన్ని మోసగించినట్టు సీఐడీ అధికారులు గుర్తించారు.

ఒక్కో నకిలీ దరఖాస్తుకు రూ.4వేలు

నకిలీ మెడికల్ బిల్లులు సృష్టించేందుకు నిందితులు డెస్క్‌టాప్ కంప్యూటర్లు వాడినట్టు సీఐడీ అధికారులు గుర్తించారు. ఆసుపత్రులు, డాక్టర్ల పేరిట నకిలీ రబ్బర్ స్టాంప్‌లను సైతం తయారు చేయించారు. ఇందుకోసం ఒక్కో నకిలీ సీఎంఆర్‌ఎఫ్ దరఖాస్తు కోసం రూ.4వేలు కమీషన్ తీసుకున్నట్టు ఆధారాలు లభించాయి. ఇలా నల్లగొండలోని అమ్మ ఆసుపత్రి, మిర్యాలగూడలోని నవీన మల్టీ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రుల పేరిట 19 నకిలీ దరఖాస్తులను సీఎంఆర్‌ఎఫ్‌కు పంపినట్టు సీఐడీ అధికారులు గుర్తించారు. నిందితుల అరెస్టు సమయంలో నకిలీ మెడికల్ బిల్లులు తయారు చేసిన కంప్యూటర్ హార్డ్‌డిస్కులు, రబ్బరు స్టాంపులు, నవీన మల్టీ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి పేరిట ఉన్న లెటర్ హెడ్స్‌ను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. కేసును సీఐడీ జీవోడబ్ల్యూ వింగ్ ఎస్పీ ఎస్‌వీ నాగలక్ష్మి నేతృత్వంలో ఇన్‌స్పెక్టర్ డి.ప్రశాంత్, హెడ్‌కానిస్టేబుళ్లు బి.నర్సయ్య, ఎండీ షర్ఫుద్దీన్, కానిస్టేబుళ్లు ఎస్.నర్సయ్య, బి.శివకుమార్ దర్యాప్తు చేసినట్టు శిఖాగోయల్ తెలిపారు. కేసులో ఇతర నిందితులను గుర్తించేందుకు దర్యాప్తు కొనసాగుతున్నట్టు ఆమె పేర్కొన్నారు.

ఆదివారం సిద్దిపేట జిల్లాలో వర్షానికి తెగిన హుస్నాబాద్ - పందిల్ల రోడ్డు

చిక్కితే చిప్పకూడే గతి!

రాష్ట్రంలో దూకుడు పెంచిన ఏసీబీ ● ఈ ఏడాది ఇప్పటికే సెంచరీ దాటిన కేసులు

- రోజూ 20 నుంచి 30 ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయంటున్న అధికారులు
- లంచం తీసుకుంటూ చిక్కితే సమాజంలో చులకనవుతారు
- అవినీతి కేసుతో ఇంటిల్లిపాదికీ మానసిక క్షోభ

సాక్షి, ప్రతినిధి, కామారెడ్డి: మున్సిపల్ కార్పొరేషన్‌లో పనిచేసే ఉద్యోగి ఇంట్లో రూ.కోట్లల్లో నగదు. రూ.కోట్ల విలువైన ఆస్తుల పత్రాలు దొరికాయంటే మామూలు విషయం కాదు. ఆ నోట్ల కట్టలను చూసి ఏసీబీ అధికారులే విస్తుపోయారు. ఇది నిజామాబాద్ నగరంలో ఇటీవల వెలుగు చూసిన ఓ కేసు ఉదంతమిది. కొన్నేళ్లుగా రాజకీయ నాయకులు, ప్రజాప్రతినిధులను మేనేజ్ చేసుకుని కార్పొరేషన్‌ను సొంత జాగీరుగా మార్చుకుని అక్రమాలకు పాల్పడిన ఆ అధికారి ఆఖరుకు జైలులో చిప్పకూడు తినాల్సి వచ్చింది.

➤ ఇలాంటి అక్రమార్క అధికారులపై ఏసీబీకి ప్రతి రోజూ 20 నుంచి 30 ఫిర్యాదులు వస్తున్నాయని ఇటీవల ఆ శాఖ అధికారులు వెల్లడించారు. గడచిన ఎనిమిది నెలల కాలంలో ఏసీబీ కేసుల సంఖ్య సెంచరీ దాటింది. లంచం తీసుకుంటూ దొరికిన వారు కొందరైతే, అక్రమంగా ఆస్తులు కూడబెట్టుకుని అక్రమాస్తుల కేసులో అరెస్టయినవారు కొందరున్నారు. ఒక్కో కేసులో ఇద్దరు, ముగ్గురు కూడా చిక్కిన ఘటనలున్నాయి.

అవినీతి నిరోధక శాఖ తమకు అందే ఫిర్యాదులపై ఎక్కువగా ఫోకస్ చేస్తుండడంతో వరుసగా ఏసీబీ కేసులు నమోదవుతున్నాయి. గతంలో ఏసీబీ కేసులో అరెస్టయిన వారు వెంటనే బెయిల్‌పై బయటకు వచ్చే అవకాశాలుండేవి. అయితే ఏసీబీకి చిక్కిన వారు సులువుగా తప్పించుకోకుండా పక్కా ఆధారాలు, సాక్ష్యాలను నమోదు చేస్తున్నారు. దీంతో ఏసీబీకి చిక్కిన వారు కొంతకాలమైనా జైలు ఊచలు లెక్కబెట్టాల్సి వస్తోంది. ఏసీబీ కేసులో అరెస్టయ్యాడంటే చాలు సంబంధిత శాఖ ఉన్నతాధికారులు సస్పెన్షన్ వేటు వేస్తున్నారు. ఒక్కోసారి ఏసీబీ కేసు తేలేవరకు ఉద్యోగంలో చేరే పరిస్థితులు లేకుండాపోయి రోడ్డున పడాల్సి వస్తోంది. మొత్తంగా లంచం తీసుకుంటే చిప్పకూడు తినడానికి రెడీ అవ్వాల్సిందేనన్న సంకేతాలను ఏసీబీ అందిస్తోంది.

అయినా.. మారడం లేదు

లంచం... ప్రభుత్వ కార్యాలయాల్లో ఇదో పెద్ద జాఢ్యం. పని ఏదైనా సరే చేయి తడిపితేనే పనులు జరుగుతాయి. పైసలు ఇస్తేనే ఫైళ్లు ముందుకు కదులుతాయి. కొందరు అధికారులు, సిబ్బంది డబ్బు కోసం ఎంతకైనా దిగజారుతున్న పరిస్థితుల్లో అడిగినంత లంచం ఇచ్చుకోలేక కొందరు, ఎందుకు ఇవ్వాలని కొందరు ఏసీబీని ఆశ్రయిస్తున్నారు. దాంతో అవినీతిపరులు ఏసీబీకి చిక్కి జైలుపాలై, ఉద్యోగం పోయి రోడ్డున పడుతున్నారు. ఇలాంటి వాళ్లను చూసైనా అవినీతి సొమ్ముకు అర్రులు చాచే వారు వెనక్కు తగ్గడం లేదు. ఇంటి పెద్ద లంచం తీసుకుంటూ ఏసీబీకి చిక్కితే ఆ కుటుంబం కూడా మానసిక క్షోభకు గురవుతోంది. ఇటీవలి కాలంలో

ఆన్‌లైన్ సేవలకూ వసూళ్లు

ప్రభుత్వ సేవలను సులభతరం చేయడంలో భాగంగా ఆన్‌లైన్ సేవలు అందిస్తున్నారు. అయితే ఆన్‌లైన్‌లో జరిగే పనులకు సైతం ఉద్యోగులు, అధికారులు డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు. ప్రజలకు ప్రభుత్వ సేవలు ఎక్కువగా అవసరమయ్యే రెవెన్యూ వ్యవస్థ అవినీతికి మారుపేరుగా నిలిచిపోయింది. భూ రికార్డుల ప్రక్షాళన సమయంలో రెవెన్యూ అధికారులు, సిబ్బంది భారీ ఎత్తున అక్రమాలకు, అవినీతికి పాల్పడినట్టు తేలింది. గతంలో ఒక్క కామారెడ్డి జిల్లాలోనే 20 మంది రెవెన్యూ ఉద్యోగులు సస్పెండ్ అయ్యారు. వ్యవసాయ భూముల రిజిస్ట్రేషన్లతో పాటు మ్యుటేషన్ ప్రక్రియలో జరిగే అవినీతిని అరికట్టేందుకు ప్రభుత్వం ధరణి పోర్టల్ తెచ్చింది. దీని ద్వారా అవినీతి తగ్గుతుందని ప్రభుత్వం భావించింది. అయితే దాన్ని కూడా తమకు అనుకూలంగా మలచుకున్నారు. ఇటీవల కామారెడ్డి జిల్లా నాగిరెడ్డిపేట తహసీల్దార్ కార్యాలయం ఎదుట రైతులు లంచం ఇవ్వడం మా వల్ల కాదు బాబోయ్ అంటూ ఆందోళనకు దిగారంటే పరిస్థితి అర్థం చేసుకోవచ్చు.

అవినీతిలో పోలీసుతో రవాణా శాఖ పోటీ

అవినీతిలో తరువాతి స్థానంలో ఉండే పోలీసు శాఖలో ప్రభుత్వం అనేక మార్పులు తీసుకువచ్చింది. ఫ్రెండ్లీ పోలీసింగ్ విధానాన్ని అమలు చేసింది. పోలీసుస్టేషన్లతో పాటు అన్ని కార్యాలయాలకు నిర్వహణ ఖర్చులతో పాటు కావలసిన సౌకర్యాలన్నీ కల్పించింది. సరికొత్త వాహనాలను అందించి వాటికి కావలసినంత డీజిల్, పెట్రోల్ సమకూర్చడంతో పాటు నిర్వహణ ఖర్చులు కూడా ఇస్తోంది. ఇన్ని చేసినా పోలీసు శాఖలో అవినీతి మాత్రం తగ్గడం లేదు. ఇక రవాణా శాఖలో ఓపెన్ కరప్షన్ నడుస్తోంది. డ్రైవింగ్ లైసెన్సు నుంచి వాహన రిజిస్ట్రేషన్ వరకు ప్రతి దానికి ఓ ధర నిర్ణయించి వసూలు చేస్తున్నారు. రవాణా శాఖలో అవినీతిని తగ్గించేందుకు ప్రభుత్వం ఆన్‌లైన్ సేవలను తీసుకువచ్చింది. స్లాట్ బుక్ చేసుకుని కావలసిన పత్రాలు తీసుకువెళితే పని జరగాలి. కానీ అవినీతికి అలవాటుపడ్డ అధికారులు, సిబ్బంది దళారుల మధ్యవర్తిత్వంతో వసూళ్లకు పాల్పడుతూ పనులు చేస్తున్నారు. ఆన్‌లైన్ వ్యవస్థ వచ్చినా దళారీ వ్యవస్థ అలాగే కొనసాగుతోంది.

అన్ని శాఖల్లోనూ అంతే..

రవాణా శాఖ చెక్‌పోస్టుల్లో ఓపెన్‌గా వసూళ్లు నడుస్తున్నాయి. అప్పుడప్పుడు ఏసీబీ దాడులు జరుగుతున్నా ఆ శాఖలో మార్పు రావడం లేదు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల వేతనాలు, ప్రభుత్వ పనులకు సంబంధించిన చెల్లింపులన్నీ ట్రెజరీ శాఖ ద్వారానే జరుగుతాయి. అయితే ట్రెజరీ శాఖలో ఏళ్లుగా వేళ్లానుకున్న అవినీతి ఎప్పటికీ తగ్గడం లేదు. ట్రెజరీ అంటేనే వసూళ్లకు నిలయమన్న పేరుంది. మున్సిపల్ శాఖలో కూడా అడుగడుగునా అవినీతి తాండవిస్తోంది. ప్రజలు తమ పనుల కోసం కార్యాలయాలకు వెళితే డబ్బులు ముట్టజెప్పితే గానీ పనులు జరగడం లేదు. అనుమతి లేని ప్లాట్ల క్రమబద్ధీకరణ కోసం ఎల్‌ఆర్‌ఎస్ ను అమలు చేస్తుండగా అందులోనూ చేయి తడిపితేగాని పనులు జరగడం లేదు. పౌరసరఫరాల శాఖలో అడ్డగోలుగా అవినీతి జరుగుతోంది. పేదలకు అందించే రేషన్ బియ్యం అక్రమ మార్గాల ద్వారా నల్లబజారుకు తరలుతోంది. డీలర్లు, అధికారులు కుమ్మక్కై అక్రమాలకు పాల్పడుతున్నారన్న ఆరోపణలున్నాయి. అలాగే అభివృద్ధి పనులకు సంబంధించి పంచాయతీరాజ్, నీటి పారుదల, రోడ్లు భవనాలు, ఆర్‌డబ్ల్యూఎస్ వంటి శాఖల్లో కాంట్రాక్టర్లు పర్సంటేజీలు ఇవ్వడం షరామామూలే. అధికారి, సిబ్బంది స్థాయిని బట్టి ముందే నిర్ణయించుకున్న ప్రకారంగా పర్సంటేజీలు ముట్టజెప్పాల్సిందే. ఇవే గాక ఇతర శాఖలలో కూడా డబ్బులతోనే పనులు జరుగుతుండడంతో ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. చేయి తడిపితేనే పనులు జరుగుతాయన్న భావన అందరిలోనూ పెరిగిపోయింది. ఆన్‌లైన్ అయినా, ఆఫ్‌లైన్ అయినా డబ్బులే డామినేట్ చేస్తున్నాయి.

ఆశపడితే జైలు, సస్పెన్షన్లు తప్పవు....

ఏసీబీ కేసుల్లో చిక్కిన వారిపై నమోదైన కేసులతో వారు బెయిల్ పొందే వరకు జైళ్లో చిప్పకూడు తినాల్సిందే. అరెస్టయితే చాలు వెంటనే సంబంధిత శాఖ ఉన్నతాధికారులు సస్పెన్షన్ వేటు వేయడం, కేసు తేలిన తరువాతే తిరిగి ఉద్యోగంలోకి తీసుకోవడం జరుగుతోంది. చాలా మంది ఏసీబీ కేసుల్లో కనీసం ఏడాది, రెండేళ్లు సస్పెన్షన్‌లో ఉండిపోతున్నారు. ఆ సమయంలో కుటుంబం కూడా ఎంతో వేదనకు గురవుతోంది. ఏసీబీ దాడి జరిగిందంటే చాలు ఉన్న ఆస్తులన్నీ జప్తు అవుతున్నాయి. దానికితోడు సమాజంలో చెడ్డపేరు రావడంతో కుటుంబాలు ఇబ్బంది పడాల్సి వస్తోంది. అవినీతి సొమ్ముకు ఆశపడి ఏసీబీ కేసుల్లో ఇరుక్కుని అవస్థలు పడుతున్న వారిని చూసైనా మిగిలిన వాళ్లు మారాల్సిన అవసరం ఉంది.

భారీ వర్షాలకు నిండిన హైదరాబాద్‌లోని ఉప్పల్ చెరువు

హైదరాబాద్‌లో ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్న అశోక్ నగర్ నాలా

హైదరాబాద్ ముషరాంబాగ్‌లో..

సాక్షి ప్లస్
సోమవారం। 2-9-2024

కరెంట్ అఫైర్స్

జాతీయం

'విజ్ఞాన్ ధార'పథకం

విజ్ఞాన్ ధార పథకానికి కేంద్ర క్యాబినెట్ ఆమోదం తెలిపింది. ఐటీశాఖ అమలు చేస్తున్న మూడు పథకాలను విలీనం చేసి 'విజ్ఞాన్ ధార' పేరుతో కొత్త పథకం తీసుకొచ్చింది. 15వ ఆర్థిక సంఘం కాలమైన 2021-22 నుంచి 2025-26 మధ్య రూ.10,579 కోట్ల వ్యయంతో ఈ పథకాన్ని అమలు చేయనున్నట్టు కేంద్ర మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్ తెలిపారు. ఈ పథకం కింద 11వ, 12వ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులకు ఇంటర్న్‌షిప్‌లు, యూజీ, పీజీ, పీహెచ్‌డీ, పోస్ట్ డాక్టొరల్ రిసెర్చ్ విద్యార్థులకు ఫెలోషిప్‌లు అందించనుంది. అధునాతన పరిశోధనల కోసం అంతర్జాతీయ భాగస్వామ్యం, సంయుక్త పరిశోధనా ప్రాజెక్టులు, ఫెలోషిప్ లు వంటివి ఈ పథకంలో ఉంటాయి.

ఈగల అంతరిక్ష యానం

త్వరలో నిర్వహించనున్న గగన్‌యాన్ ప్రయోగానికి సంబంధించి ఇస్రో మరో కీలక నిర్ణయం తీసుకుంది. 2025లో చేపట్టనున్న ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా నలుగురు వ్యోమగాములతో పాటు 20 ఈగలను అంతరిక్షంలోకి పంపించాలని నిర్ణయించింది. ఇందులో భాగంగా డ్రోసోఫిలియా మెలనోగాస్కర్ (ఫ్రూట్ ఫ్లై) జాతికి చెందిన 10 ఆడ, 10 మగ ఈగలు గగన్యాన్లో పయనం కానున్నాయి. అంతరిక్షంలోకి వెళ్లినప్పుడు వ్యోమగాముల ఆరోగ్యంలో వచ్చే మార్పులను మరింత సునిశితంగా పరిశీలించేందుకు ఇస్రో ఈ ఆలోచన చేసింది.

హైబ్రిడ్ రాకెట్ రూమీ-1 ప్రయోగం విజయవంతం

పునర్వినియోగ హైబ్రిడ్ రాకెట్ ప్రయోగం విజయవంతమైంది. చెన్నై ఈసీఆర్ లోని తిరువిడందై తీర గ్రామం నుంచి స్పేస్ జోన్ ఇండియా, మార్టిన్ గ్రూప్ సంస్థలు తయారుచేసిన 'రూమీ-1' రాకెట్ ను ఆగస్టు 24న మొబైల్ కంటైనర్ లాంచ్ పాడ్ నుంచి విజయవంతంగా నింగిలోకి పంపారు. ఇందులో మూడు క్యూబ్ ఉపగ్రహాలు, దానికంటే తక్కువ బరువుతో కూడిన 50 పికో ఉపగ్రహాలు ఉన్నాయి. వాతావరణ పరిస్థితులు, కాస్మిక్ రేడియేషన్, యూవీ రేడియేషన్, గాలిలో నాణ్యత తదితర వివరాలు సేకరిస్తుంది.

దేశీయంగా తయారైన తొలి మంకీపాక్స్ నిర్ధారణ కిట్

దేశీయంగా తయారైన తొలి మంకీపాక్స్ నిర్ధారణ కిట్ విశాఖలోని ఏపీ మెడ్ టెక్ జోన్ (ఏఎంటీజెడ్) మరో ఘనత సాధించింది. తమ భాగస్వామి ట్రాన్సేషియా డయాగ్నస్టిక్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ తో కలిసి ఎంపాక్స్ (మంకీపాక్స్) వ్యాధి నిర్ధారణకు ఆర్టీపీసీఆర్ కిట్ ను ఉత్పత్తి చేసింది. ఎర్బాఎండీఎక్స్ మంకీపాక్స్ ఆర్టీపీసీఆర్ పేరిట కిట్ ను అభివృద్ధి చేసింది. ఎంపాక్స్ నిర్ధారణకు దేశీయంగా రూపొందించిన తొలి టెస్టింగ్ కిట్ ఇదేనని ప్రకటించారు.దీనికి ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఫర్ మెడికల్ రీసెర్చ్ (ఐసీఎంఆర్) ధ్రువీకరణతో పాటు కేంద్ర ఆరోగ్య, కుటుంబ సంక్షేమ మంత్రిత్వశాఖ ఆధ్వర్యంలోని సెంట్రల్ డ్రగ్ స్టాండర్డ్ కంట్రోల్ ఆర్గనైజేషన్ నుంచి అత్యవసర అనుమతులు మంజూరయ్యాయి.

అందుబాటులోకి చంద్రయాన్-3 పరిశోధన డేటా

చంద్రయాన్-3 మిషన్ ద్వారా సేకరించిన పరిశోధన డేటాను విశ్లేషణ కోసం భారత అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ (ఇస్రో) అంతర్జాతీయ శాస్త్రవేత్తలకూ అందుబాటులో ఉంచింది. చందమామ దక్షిణ ధ్రువానికి చేరువలోని ప్రాంతంలో ఈ వ్యోమనౌక కాలుమోపి ఏడాది పూర్తయిన సందర్భంగా ఈ చర్యను చేపట్టింది. మొత్తం 55 గిగాబైట్ల డేటాను అందిస్తోంది. చంద్రయాన్-3లో భాగంగా ఉన్న విక్రమ్ ల్యాండర్, ప్రజ్ఞాన్ రోవర్ లోని ఐదు సైన్స్ పరికరాలు ఈ డేటాను సేకరించాయి. 'ఆయా పరికరాలను రూపొందించిన శాస్త్రవేత్తలకు మాత్రమే ఈ డేటాను పరిమితం చేయడంలేదు. దేశ, విదేశాల్లోని పరిశోధకులకు దీన్ని అందుబాటులో ఉంచుతున్నాం. దీనివల్ల ఫలితం మరింత మెరుగ్గా ఉంటుంది' అని ఇస్రో ఛైర్మన్ ఎస్. సోమనాథ్ తెలిపారు. ఇండియన్ స్పేస్ సైన్స్ డేటా సెంటర్ (ఐఎస్ఎస్ డీసీ) కి సంబంధించిన వెబ్ సైట్ నుంచి ఈ డేటాను పొందవచ్చు.

మహిళల భద్రత కోసం షీ-బాక్స్ పోర్టల్

పని ప్రదేశాల్లో మహిళల భద్రత కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం షీ-బాక్స్ (SHe-Box) పోర్టల్‌ను ప్రారంభించింది. దీనిని కేంద్ర మహిళ, శిశు అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి అన్నపూర్ణ దేవి ఆగస్టు 29న ప్రారంభించారు. మహిళలపై లైంగిక వేధింపులకు సంబంధించిన ఫిర్యాదుల పరిష్కారం కోసం ఈ పోర్టల్ ఉపయోగపడుతుంది. ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు రంగాల్లోని ఇంటర్నల్ కమిటీలు, స్థానిక కమిటీలకు సంబంధించిన సమాచారం దీనిలో ఉంటుందని ఈ మంత్రిత్వ శాఖ తెలిపింది.

ప్రభుత్వ పథకాలను ప్రచారం చేస్తే నెలకు రూ.8 లక్షలు

ప్రభుత్వ పథకాలు, కార్యక్రమాలు, విజయాలకు ప్రచారం కల్పించేందుకు సోషల్‌మీడియా ఇన్ఫ్లుయెన్సర్లను యూపీ సర్కారు రంగంలోకి దించనుంది. ఈ మేరకు నూతన సోషల్‌మీడియా పాలసీని రూపొందించింది. దీని ప్రకారం.. ప్రభుత్వ పథకాలకు ప్రచారం కల్పించడం ద్వారా ఇన్ఫ్లుయెన్సర్లు నెలకు రూ.8 లక్షల వరకు ఆర్జించవచ్చు. మరోవైపు, సోషల్‌మీడియాలో దేశ వ్యతిరేక పోస్టులు పెట్టేవారికి మూడేళ్ల జైలు శిక్ష నుంచి జీవిత ఖైదు వరకు శిక్ష విధించేలా నూతన పాలసీలో నిబంధనలు పొందుపరిచారు.

12 ఇండస్ట్రియల్ స్మార్ట్ సిటీలకు కేంద్ర క్యాబినెట్ ఆమోదముద్ర

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అధ్యక్షతన ఆగస్టు 29న జరిగిన కేంద్ర క్యాబినెట్‌లో కీలక నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. తెలుగు రాష్ట్రాలు సహా దేశవ్యాప్తంగా 12 ఇండస్ట్రియల్ స్మార్ట్ సిటీలకు కేంద్ర క్యాబినెట్ ఆమోదముద్ర వేసింది. ఏపీ, తెలంగాణ, బిహార్, పంజాబ్‌లో 12 ఇండస్ట్రియల్ స్మార్ట్ సిటీలను అభివృద్ధి చేస్తారు. తెలంగాణలోని జహీరాబాద్‌లో 3245 ఎకరాల్లో ఇండస్ట్రియల్ స్మార్ట్ సిటీని అభివృద్ధి చేస్తారు. ఏపీలోని ఓర్వకల్లు, కొప్పర్తిలో ఇండస్ట్రియల్ స్మార్ట్ సిటీలు కొలువుతీరనున్నాయి. ఓర్వకల్లులో 2621 ఎకరాల్లో ఇండస్ట్రియల్ స్మార్ట్ సిటీ ఏర్పాటు కానుంది. కేంద్ర మంత్రి అశ్వినీ వైష్ణవ్ మంత్రివర్గ నిర్ణయాలను వెల్లడించారు. నేషనల్ ఇండస్ట్రియల్ కారిడార్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రాం కింద దేశవ్యాప్తంగా 12 ఇండస్ట్రియల్ స్మార్ట్ సిటీలకు క్యాబినెట్ ఆమోద ముద్ర వేసిందని తెలిపారు. ఈ ప్రాజెక్టు కోసం ప్రభుత్వం రూ. 28602 కోట్లను వెచ్చించనుంది. ఈ ప్రాజెక్టుల ద్వారా ఏకంగా రూ. 1.5 లక్షల కోట్ల పెట్టుబడులను ఆకర్షించవచ్చని కేంద్ర ప్రభుత్వం అంచనా వేస్తోంది.

భారత్ అమ్ముల పొదిలో అణు జలాంతర్గామి.. 'అరిఘాత్'

భారత్ అమ్ముల పొదిలో మరో అణు జలాంతర్గామి 'అరిఘాత్' చేరింది. అరిహంత్ క్లాస్‌లో రెండోదైన ఈ అణు జలాంతర్గామి ఐఎన్ఎస్ అరిఘాత్‌ను విశాఖ నేవల్ డాక్‌యార్డులో ఆగస్టు 29వ తేదీ జరిగిన కార్యక్రమంలో రక్షణ మంత్రి రాజ్‌నాథ్‌సింగ్ నేవీలోకి ప్రవేశపెట్టారు.

మహిళల కనీస వివాహ వయసు 21 ఏళ్లు

హిమాచల్‌ప్రదేశ్‌లో ఇకపై మహిళల కనీస వివాహ వయసు 21 ఏళ్లు. నిర్దేశిత వయసు కంటే తక్కువ వయసున్న మహిళలకు పెళ్లి చేస్తే నేరం అవుతుంది. మహిళ కనీస వివాహ వయసును 18 నుంచి 21 ఏళ్లకు పెంచుతూ హిమాచల్ ప్రదేశ్ అసెంబ్లీలో ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు ఆమోదం పొందింది. ఈ మేరకు బాల్య వివాహాల నిషేధ చట్టం-2006 స్థానంలో బాల్య వివాహాల(హిమాచల్ ప్రదేశ్) నిషేధ సవరణ-2024 చట్టం తీసుకొచ్చారు. 2006 నాటి చట్టం ప్రకారం మహిళల కనీస వివాహ వయసు 18 ఏళ్లు కాగా, పురుషుల కనీస వివాహ వయసు 21 ఏళ్లుగా ఉంది.

భారత్ బయోటెక్ నుంచి ఓరల్ కలరా వ్యాక్సిన్

ప్రముఖ ఫార్మా దిగ్గజం భారత్ బయోటెక్ ఇంటర్నేషనల్ లిమిటెడ్ 'ఓరల్ కలరా వ్యాక్సిన్' (OCV) ప్రారంభించింది.'హిల్‌చోల్' (HILLCH-OL) పేరుతో కంపెనీ ఈ వ్యాక్సిన్‌ను విడుదల చేసింది. దీనిని సింగపూర్‌కు చెందిన హిల్‌మాన్ లేబొరేటరీస్ లైసెన్స్‌తో అభివృద్ధి చేసినట్లు భారత్ బయోటెక్ వెల్లడించింది.

అంతర్జాతీయం

చంద్రుడిపై మట్టితో మంచినీరు.. చైనా శాస్త్రవేత్తల సరికొత్త ప్రయోగం

చంద్రుడిని మానవులకు నివాసయోగ్యంగా మార్చే దిశగా చైనాకు చెందిన శాస్త్రవేత్తలు సరికొత్త ప్రయోగం చేపట్టారు. మానవ మనుగడకు కీలకమైన నీటి వనరులను సృష్టించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. చైనీస్ అకాడమీ ఆఫ్ సైన్సెస్(సీఏఎస్) లోని నింగ్‌బో ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెటీరియల్స్ టెక్నాలజీ అండ్ ఇంజినీరింగ్‌కు చెందిన శాస్త్రవేత్తలు చంద్రుడి ఉపరితలం నుంచి సేకరించిన మట్టి నుంచి నీటిని వెలికితీశారు. చాంగ్ ఈ-5 మిషన్ లో భాగంగా చంద్రుడి ఉపరితలం నుంచి తెచ్చిన మట్టిని 1,200 కెల్విన్‌కు పైగా వేడి చేసి, ప్రత్యేకమైన ప్రక్రియ ద్వారా నీటిని తీసినట్టు శాస్త్రవేత్తలు తెలిపారు. ఒక టన్ను మట్టితో దాదాపు 500 లీటర్ల తాగు నీటిని తయారుచేయవచ్చని వీరు పేర్కొన్నారు. చంద్రుడిపై మట్టి నుంచి తయారుచేసిన నీటిని హైడ్రోజెన్, ఆక్సిజన్‌గా కూడా వేరు చేయవచ్చని శాస్త్రవేత్తలు చెప్పారు.

గురుగ్రామ్‌లో సౌతాంప్టన్ వర్సిటీ క్యాంపస్

నూతన జాతీయ విద్యా విధానం కింద తొలి విదేశీ విశ్వవిద్యాలయం ఆఫ్‌షోర్ క్యాంపస్ గురుగ్రామ్‌లో ఏర్పాటు కాబోతున్నది. బ్రిటన్‌కు చెందిన సౌతాంప్టన్‌వర్సిటీ దీనిని ఏర్పాటు చేస్తుందని కేంద్రం ఆగస్ట్ 29న తెలిపింది. దీనికి సంబంధించిన లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్‌ని విదేశాంగ మంత్రి జైశంకర్ ఈ వర్సిటీ ప్రతినిధులకు అందజేశారు.

క్రీడలు

క్రికెట్ కు శిఖర్ ధావన్ రిటైర్మెంట్

శిఖర్ ధావన్ క్రికెట్ కు రిటైర్మెంట్ ప్రకటించారు. అంతర్జాతీయ, దేశవాళీ క్రికెట్ కు ఆయన రిటైర్మెంట్ ప్రకటించారు. ఆయన 167 వన్డేలు,34 టెస్టులు, 68 టీ20 అంతర్జాతీయ మ్యాచ్ లు ఆడారు.

ఐసీసీ కొత్త ఛైర్మన్‌గా జై షా

భారత క్రికెట్ నియంత్రణ మండలి (బీసీసీఐ) కార్యదర్శి జై షా అంతర్జాతీయ క్రికెట్ కౌన్సిల్ (ఐసీసీ) కొత్త ఛైర్మన్ గా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికయ్యారు. డిసెంబర్ 1వ తేదీ నుంచి ఐసీసీ ఛైర్మన్‌గా జై షా బాధ్యతలు చేపట్టనున్నారు. ప్రస్తుతం ఐసీసీ ఛైర్మన్‌గా కొనసాగుతున్న గ్రెగ్ బార్క్‌లే మూడోసారి ఆ పదవిలో కొనసాగేందుకు విముఖత చూపించడంతో ఎన్నిక అనివార్యమైంది. అయితే జై షా మాత్రమే నామినేషన్‌దాఖలు చేయడంతో ఎన్నిక ఏకగ్రీవమైంది. 35 ఏళ్లకే అత్యున్నత పదవీ బాధ్యతలు దక్కించుకున్న జై షా ఈ ఘనత సాధించిన పిన్న వయస్కుడిగా నిలిచారు.

వార్తల్లో వ్యక్తులు

సీఐఎస్ఎఫ్, బీఎస్ఎఫ్‌కు కొత్త చీఫ్‌లు

కేంద్ర పారిశ్రామిక భద్రత దళం (సీఐఎస్ఎఫ్) డైరెక్టర్ జనరల్‌గా రజ్వీందర్ సింగ్ భట్టి, సరిహద్దు భద్రతా దళం (బీఎస్ఎఫ్) చీఫ్‌గా దల్జీత్ సింగ్ చౌదరి నియమితులయ్యారు. సిబ్బంది వ్యవహారాల శాఖ బుధవారం ఈ మేరకు ఆదేశాలను జారీ చేసింది. భట్టి 1990 బ్యాచ్ బీహార్ క్యాడర్ ఐపీఎస్ అధికారి. ఆయన వచ్చే ఏడాది సెప్టెంబరు 30 వరకు పదవిలో కొనసాగుతారు. చౌదరి 1990 బ్యాచ్ యూపీ క్యాడర్ ఐపీఎస్ అధికారి. ఆయన వచ్చే ఏడాది నవంబరు 30 వరకు బీఎస్ఎఫ్ డైరెక్టర్ జనరల్‌గా కొనసాగుతారు.

రైల్వే బోర్డు ఛైర్మన్‌గా నియమితులైన సతీష్ కుమార్

ఇండియన్ రైల్వే మేనేజ్‌మెంట్ సర్వీస్ (ఐఆర్ఎంఎస్) అధికారి సతీష్ కుమార్ రైల్వే బోర్డు ఛైర్మన్-సీఈఓగా నియమితులయ్యారు. ఈ పదవిని చేపట్టనున్న తొలి దళిత అధికారి ఈయనే. ప్రస్తుతం ఆయన రైల్వే బోర్డు మెంబర్(ట్రాక్షన్-రోలింగ్ స్టాక్)గా ఉన్నారు. ప్రస్తుతం ఛైర్మన్‌గా ఉన్న జయ వర్మ సిన్హా ఈ నెల 31వ తేదీ పదవీ విరమణ చేయనున్నారు. అనంతరం సతీష్ ఆ బాధ్యతలు చేపట్టనున్నారు.

ఎస్‌బీఐ ఛైర్మన్‌గా బాధ్యతలు స్వీకరించిన సీఎస్ శెట్టి

స్టేట్‌బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ఛైర్మన్‌గా చల్లా శ్రీనివాసులు శెట్టి (సీఎస్ శెట్టి) బాధ్యతలు స్వీకరించారు. ఇప్పటి వరకు ఛైర్మన్ గా వ్యవహరించిన దినేష్ ఖరా పదవీ కాలం ఆగస్టు 27వ తేదీ ముగిసింది. ఎస్‌బీఐ దేశంలోనే అత్యంత విలువైన ఆర్థిక సేవల సంస్థగా ఎదిగేందుకు కృషి చేస్తుందని, నికర లాభాలు పెంచుకుంటుందని సీఎస్ శెట్టి అన్నారు.

న్యాయ కోవిదుడు ఏజీ నూరానీ కన్నుమూత

ప్రముఖ విద్యావేత్త, రచయిత, న్యాయ కోవిదుడు అబ్దుల్ గఫూర్ మజీద్ నూరానీ (94) ఆగస్టు 29న ముంబైలోని తన నివాసంలో తుది శ్వాస విడిచారు. ఆయన 1930 సెప్టెంబరు 16న ముంబైలో జన్మించారు. ఆయన బాంబే హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టులో న్యాయవాద వృత్తిని ప్రాక్టీస్ చేశారు. ఆయన 'ది కశ్మీర్ డిస్ప్యూట్ 1947-2012', 'ఆర్టికల్ 370 : ఏ కాన్ స్టిట్యూషనల్ హిస్టరీ ఆఫ్ జమ్ము అండ్ కశ్మీర్', 'ది డిస్ట్రక్షన్‌ఆఫ్ హైదరాబాద్' వంటి పుస్తకాలు రాశారు.

ఎం.బాలలత, సబ్జెక్ట్ నిపుణులు

శత వర్ష సంగ్రామం ఏ దేశాల మధ్య జరిగింది?

జాగ్రఫీ

1. ఇందూరుగా ఏ నగరాన్ని పిలుస్తారు?
   1) వరంగల్ 2) నిజామాబాద్
   3) కర్నూలు 4) విజయపురి
2. దేశంలోనే పొడవైన కన్వేయర్ బెల్ట్ కలిగిన ఓడరేవు ఏది?
   1) కాకినాడ 2) విశాఖపట్నం
   3) కృష్ణపట్నం 4) మచిలీపట్నం
3. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో బకింగ్‌హామ్ కాలువ పొడవు ఎంత?
   1) 250 కి.మీ 2) 310 కి.మీ
   3) 280 కి.మీ 4) 400 కి.మీ
4. అనంతపురం జిల్లా రాయదుర్గంలో నేత మిల్లును ఎప్పుడు ప్రారంభించారు?
   1) 1920 2) 1922
   3) 1924 4) 1921
5. గుంటూరు, ఖమ్మం జిల్లాల్లో 15 మిలియన్ టన్నుల నిల్వలు కలిగి ఉన్న ఖనిజం ఏది?
   1) రాగి 2) సీసం
   3) క్వార్జ్ 4) బాక్సైట్
6. వృష్ఠ జలాలు ఎక్కువగా ఏ తీరం వెంట కనిపిస్తాయి?
   1) కొంకణ్ 2) మలబార్
   3) ఉత్కళ్ 4) కోరమాండల్
7. మాంగనీస్ నిల్వలు అత్యధికంగా గల రాష్ట్రం?
   1) ఒడిశా 2) మణిపూర్
   3) మహారాష్ట్ర 4) కర్ణాటక
8. సుహేలి దీవులకు, మినికాయ్ దీవులకు మధ్య ఉన్న చానల్ ఏది?
   1) 9° చానల్ 2) 10° చానల్
   3) 8° చానల్ 4) కోకో చానల్
9. ఇండియాలో అతి పెద్ద రైల్వే జోన్ ఏది?
   1) మధ్య రైల్వే 2) దక్షిణ రైల్వే
   3) ఉత్తర రైల్వే 4) పశ్చిమ రైల్వే
10. మన దేశ శీతోష్ణస్థితిని థార్న్‌థ్వైట్ ఏ వాతావరణ అంశం ఆధారంగా వర్గీకరించారు?
    1) ఉష్ణోగ్రత 2) వర్షపాతం
    3) జలసంతులన 4) అల్పపీడనం
11. సౌర కుటుంబంలో అన్నింటి కంటే తక్కువ సాంద్రత గల గ్రహం?
    1) శుక్రుడు 2) శని
    3) బుధుడు 4) అంగారకుడు
12. నిహారిక పరికల్పన సిద్ధాంతకర్త ఎవరు?
    1) చాంబర్లీన్ మౌల్టన్ 2) లాప్లస్
    3) జీన్ జఫ్రీస్ 4) ఇమ్మాన్యుయేల్ కాంట్
13. అపహేళి సంభవించే రోజు?
    1) జనవరి 3 2) జూన్ 4
    3) జూలై 4 4) ఆగస్టు 4
14. సున్నపురాయి ఏ శిలగా రూపాంతరం చెందుతుంది?
    1) క్వార్జ్ 2) పలకరాయి
    3) పాలరాయి 4) గ్రానైట్
15. భూకంప తరంగాల్లో ఘన పదార్థాల ద్వారా ప్రయాణించే తరంగాలు?
    1) P-తరంగాలు 2) S-తరంగాలు
    3) L-తరంగాలు 4) R-తరంగాలు
16. క్రాకటోవా క్రియాశీల అగ్నిపర్వతం ఏ దేశంలో ఉంది?
    1) ఇటలీ 2) గ్రీస్
    3) ఈక్వెడార్ 4) ఇండోనేషియా
17. సౌర స్థిరాంకం?
    1) 1.19 కేలరీలు 2) 1.24 కేలరీలు
    3) 1.94 కేలరీలు 4) 2.94 కేలరీలు
18. ప్రశాంత మండలంగా ఏ పీడన మేఖలను పిలుస్తారు?
    1) ఉప ఆయనరేఖా అధిక పీడన మేఖల
    2) ధ్రువ అధిక పీడన మేఖల
    3) ఉప ధ్రువ అల్పపీడన మేఖల
    4) భూమధ్యరేఖ అల్పపీడన మేఖల
19. ఉష్ణమండల ఎడారులు లేని ఖండం?
    1) ఐరోపా 2) ఆస్ట్రేలియా
    3) అంటార్కిటికా 4) ఉత్తర అమెరికా
20. ప్రపంచంలో గొప్ప ఆర్చిపెలాగో?
    1) జపాన్ 2) హవాయి
    3) ఫిలిప్పైన్స్ 4) ఇండోనేషియా
21. ఖండతీరపు అంచు అత్యధికంగా గల మహాసముద్రం?
    1) పసిఫిక్ 2) హిందూ
    3) అట్లాంటిక్ 4) ఆర్కిటిక్
22. లాబ్రడార్ శీతల ప్రవాహం ఏ మహాసముద్ర ప్రవాహ వ్యవస్థను కలిగి ఉంది?
    1) పసిఫిక్ మహాసముద్రం
    2) అట్లాంటిక్ మహాసముద్రం
    3) హిందూ మహాసముద్రం
    4) ఆర్కిటిక్ మహాసముద్రం
23. ప్రపంచంలో మూడో అత్యధిక జనాభా గల సావోపాలో నగరం ఏ దేశంలో ఉంది?
    1) బొలీవియా 2) బ్రెజిల్
    3) ఈక్వెడార్ 4) అర్జెంటీనా
24. ఆస్ట్రేలియా రాజధాని నగరం కాన్‌బెర్రా ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?
    1) న్యూసౌత్‌వేల్స్ 2) దక్షిణ ఆస్ట్రేలియా
    3) ఉత్తర ఆస్ట్రేలియా 4) క్వీన్స్‌లాండ్
25. 'టొరెన్‌లు' వల్లాహిన్స్' లను ఏ ఎడారిలోని తెగలుగా గుర్తించారు?
    1) కలహారి 2) అరేబియా
    3) సహారా 4) ఆస్ట్రేలియా

హిస్టరీ

26. సరైన వ్యాఖ్యను గుర్తించండి?
    1) హోమోసెఫియన్స్ ఆధునిక మానవులకు సామీప్యంగా ఉంటారు.
    2) మెసపటోమియా, ఈజిప్టు నాగరికతలకు సమకాలీన నాగరికత సింధు నాగరికత.
    3) పూర్వ చారిత్రక యుగానికి లిఖిత ఆధారాలు ఉండవు.
    4) పైవన్నీ
27. చైనాలోని చౌ వంశస్థుల రాజధాని నగరం?
    1) కూన్ 2) లియా
    3) కోసాన్ 4) పెకింగ్
28. ప్రధాన నక్షత్ర కేంద్రమైన కోసాన్ ఏ నాగరికతకు సంబంధించింది?
    1) ఇన్‌కాస్ 2) మయాన్
    3) అటెటిక్స్ 4) ఏదీకాదు
29. రెండో ప్రపంచ యుద్ధానికి మూల కారణం?
    1) స్పానిష్ యుద్ధం
    2) వర్సయిల్స్ సంధి
    3) నానాజాతి సమితి వైఫల్యం
    4) చైనా - జపాన్ యుద్ధం
30. 1956లో హంగేరీ ప్రజల తిరుగుబాటును అణిచివేసేందుకు ఏ దేశం సైన్యాలను పంపింది?
    1) ఇంగ్లండ్ 2) ఫ్రాన్స్
    3) రష్యా 4) అమెరికా
31. జపాన్, మంచూరియాపై దాడి చేసిన సంవత్సరం?
    1) 1938 2) 1931
    3) 1935 4) 1933
32. నల్లమందు యుద్ధం ఏ దేశాల మధ్య జరిగింది?
    1) చైనా - అమెరికా
    2) ఇంగ్లండ్ - జపాన్
    3) ఇంగ్లండ్ - ఫ్రాన్స్
    4) చైనా - ఇంగ్లండ్
33. ఫ్రాన్స్‌లో పత్రికా స్వాతంత్ర్యాన్ని, నేషనల్ గార్డ్స్‌ను రద్దు చేసిన రాజు?
    1) 18వ లూయీ 2) 10వ చార్లెస్
    3) లూయీ ఫిలిప్ 4) టాలీహంట్
34. బ్రిటన్‌లో మొదటి ఫ్యాక్టరీ చట్టాన్ని ఎప్పుడు చేశారు?
    1) 1880 2) 1881
    3) 1882 4) 1883
35. కాన్‌స్టాంట్ నోపుల్‌ను తురుష్కులు ఏ సంవత్సరంలో ఆక్రమించుకున్నారు?
    1) 1454 2) 1455
    3) 1453 4) 1458
36. వందేమాతరం ఉద్యమం కోసం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పర్యటించిన జాతీయ కాంగ్రెస్ నాయకుడు?
    1) భగత్‌సింగ్
    2) లాలాలజపతిరాయ్
    3) బిపిన్ చంద్రపాల్
    4) బాలగంగాధర్ తిలక్
37. శత వర్ష సంగ్రామం ఏ దేశాల మధ్య జరిగింది?
    1) ఇంగ్లండ్ - రష్యా 2) ఇంగ్లండ్ - ఫ్రాన్స్
    3) చైనా - ఫ్రాన్స్ 4) ఇటలీ - టర్కీ
38. జొల్లా వెరీన్ అనే కస్టమ్స్ యూనియన్‌ను ఏర్పాటు చేసిన దేశం?
    1) బ్రిటన్ 2) ప్రష్యా
    3) జర్మనీ 4) ఇటలీ
39. ఫ్రెంచి వలసలకు ప్రధాన కేంద్రం?
    1) హైదరాబాద్ 2) పాండిచ్చేరి
    3) సూరత్ 4) కాన్పూర్
40. ఏ యుద్ధంతో ఫ్రెంచివారు భారతదేశంపై తమ పట్టును కోల్పోయారు?
    1) మొదటి కర్ణాటక యుద్ధం
    2) రెండో కర్ణాటక యుద్ధం
    3) మూడో కర్ణాటక యుద్ధం
    4) రెండో మైసూర్ యుద్ధం
41. బ్రిటిష్‌వారు భారతదేశంలో విద్యాభివృద్ధికి లక్ష రూపాయలను ఏ చట్టం ప్రకారం కేటాయించారు?
    1) 1813 చార్టర్ చట్టం
    2) 1833 చార్టర్ చట్టం
    3) 1853 చార్టర్ చట్టం
    4) 1858 భారత ప్రభుత్వ చట్టం
42. నలంద బౌద్ధారామం ఏ రాష్ట్రంలో ఉంది?
    1) జార్ఖండ్ 2) బిహార్
    3) ఒడిశా 4) ఉత్తర ప్రదేశ్
43. శాసనోల్లంఘన ఉద్యమం ఏ రోజున ప్రారంభమైంది?
    1) 1929, జనవరి 26
    2) 1920, జనవరి 26
    3) 1928, ఫిబ్రవరి 3
    4) 1930, జనవరి 26
44. వ్యక్తిగత సత్యాగ్రహాన్ని చేపట్టిన మొదటి వ్యక్తి?
    1) మోతీలాల్ నెహ్రూ
    2) గోపాలకృష్ణ గోఖలే
    3) వినోబా భావే
    4) సుభాష్ చంద్రబోస్
45. చేర రాజుల్లో సుప్రసిద్ధ చక్రవర్తి?
    1) కరికాలుడు 2) అజాతశత్రువు
    3) సెంగుత్తువాన్ 4) నెడుంజెలియన్
46. హాతిగుంఫా శాసనాన్ని వేయించింది?
    1) అశోకుడు 2) ఖారవేలుడు
    3) రెండో పులకేశి
    4) మొదటి చంద్రగుప్తుడు
47. ఏకవీర దేవాలయాన్ని నిర్మించినవారు?
    1) పశ్చిమ చాళుక్యులు
    2) కాకతీయులు 3) హోయసలులు
    4) రాష్ట్రకూటులు

పాలిటీ

48. సమాచార కమిషన్ ఛైర్మన్‌ను ఎవరు నియమిస్తారు?
    1) కేంద్ర మంత్రిమండలి
    2) ప్రధానమంత్రి
    3) సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి
    4) రాష్ట్రపతి
49. లోక్ అదాలత్‌లను ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేశారు?
    1) 1982 2) 1983
    3) 1984 4) 1985
50. ప్రస్తుతం భారతదేశంలో హైకోర్టుల సంఖ్య?
    1) 22 2) 23
    3) 24 4) 25
51. విధాన పరిషత్తుకు ఉపాధ్యాయుల ద్వారా ప్రాతినిధ్యం ఎంతవరకు ఉంటుంది?
    1) 1/3వ వంతు 2) 1/12వ వంతు
    3) 1/8వ వంతు 4) 1/4వ వంతు
52. రాష్ట్రపతి జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని ఏ నిబంధన ప్రకారం విధిస్తారు?
    1) 356 2) 352
    3) 358 4) 360
53. జిల్లా పరిషత్ సమావేశాలకు శాశ్వత ఆహ్వానితులు కానివారు?
    1) జిల్లా సహకార మార్కెటింగ్ సంఘం చైర్మన్
    2) జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ చైర్మన్
    3) మండలాభివృద్ధి అధికారి
    4) జిల్లా కలెక్టర్
54. గ్రామంలో గరిష్ఠ వార్డు సభ్యుల సంఖ్య?
    1) 5 2)15 3) 20 4) 21
55. లోకాయుక్త ఛైర్మన్‌ను ఎవరు నియమిస్తారు?
    1) ముఖ్యమంత్రి 2) గవర్నర్
    3) రాష్ట్ర మంత్రిమండలి
    4) హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి
56. ఆస్తి హక్కును ఏ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ప్రాథమిక హక్కుల జాబితా నుంచి తొలగించారు?
    1) 42 2) 43 3) 44 4) 48
57. 1983లో ఏడో అలీన దేశాల సదస్సు ఏ నగరంలో జరిగింది?
    1) న్యూఢిల్లీ 2) హరారే
    3) బెల్‌గ్రేడ్ 4) జకార్తా

ఎకనామిక్స్

58. వినియోగదారుడి మిగులు సిద్ధాంతాన్ని ప్రతిపాదించింది?
    1) హెచ్ హెచ్ గాసెన్ 2) డ్యూపిట్
    3) మార్షల్ 4) ఆడమ్‌స్మిత్
59. మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ గల అతిపెద్ద దేశం?
    1) అమెరికా 2) చైనా
    3) జపాన్ 4) భారత్
60. కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ జారీ చేసేది?
    1) రూ. 50 2) రూ. 100
    3) రూ. 20 4) రూ. 1
61. జాతీయ వ్యవసాయ గ్రామీణాభివృద్ధి బ్యాంకును ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేశారు?
    1) 1981 2) 1982 3) 1983 4) 1985
62. 13వ ఆర్థిక సంఘం ఛైర్మన్?
    1) వై. వేణుగోపాలరెడ్డి
    2) బిమల్ జలాన్ 3) విజయ్‌కేల్కర్
    4) అరవింద్ పనగడియం
63. జనాభా విభాజక సంవత్సరంగా ఏ ఏడాదిని ప్రకటించారు?
    1) 1920 2) 1921
    3) 1922 4) 1923
64. రిజర్వు బ్యాంక్ ప్రధాన కార్యాలయం ఎక్కడ ఉంది?
    1) న్యూఢిల్లీ 2) కోల్‌కతా
    3) ముంబై 4) ఆగ్రా
65. పరోక్ష పన్నుకు ఉదాహరణ?
    1) ఆదాయం పన్ను 2) ఎక్సైజ్ పన్ను
    3) సంపద పన్ను 4) వ్యయ పన్ను

సమాధానాలు

1) 2	2) 2	3) 2	4) 4	5) 2
6) 2	7) 1	8) 1	9) 3	10) 3
11) 2	12) 2	13) 3	14) 3	15) 2
16) 4	17) 3	18) 4	19) 3	20) 4
21) 3	22) 2	23) 2	24) 4	25) 3
26) 4	27) 1	28) 2	29) 2	30) 3
31) 2	32) 4	33) 2	34) 2	35) 3
36) 3	37) 2	38) 2	39) 2	40) 2
41) 1	42) 2	43) 4	44) 3	45) 3
46) 2	47) 2	48) 4	49) 4	50) 3
51) 2	52) 2	53) 3	54) 4	55) 2
56) 3	57) 1	58) 2	59) 4	60) 4
61) 2	62) 3	63) 2	64) 3	65) 2

కెరీర్ కౌన్సెలింగ్
మీ సందేహాలు, సలహాలు పంపించాల్సిన
ఈ- మెయిల్ sakshieducation@gmail.com

సాక్షి ప్లస్
సోమవారం। 2-9-2024

జాతీయ జెండా నియమావళిని సిఫారసు చేసిన కమిటీ?

జనరల్ స్టడీస్

ఇండియన్ పాలిటీ

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. భారతదేశంలో సమాఖ్య ప్రభుత్వ ఏర్పాటుకు కిందివాటిలో ఏ చట్టం ఆధారం?
   a) 1919 మార్లే - మింటో సంస్కరణల చట్టం
   b) 1919 మాంటెగ్ - చెమ్స్‌ఫర్డ్ సంస్కరణల చట్టం
   c) 1935 భారత ప్రభుత్వ చట్టం
   d) 1947 భారత స్వతంత్ర చట్టం
2. రాజ్యాంగ పరిషత్ ఉప సంఘమైన సలహా సంఘం అధ్యక్షుడిగా ఎవరు పని చేశారు?
   a) బి. నర్సింగరావు b) జె.బి. కృపలాని
   c) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్
   d) రాజేంద్రప్రసాద్
3. రాజ్యాంగ ప్రవేశిక ప్రకారం రాజ్యాంగం ఎప్పటి నుంచి అమల్లోకి వచ్చింది?
   a) 26-1-1950 b) 15-8-1947
   c) 24-1-1950 d) 26-11-1949
4. 1976లో రాజ్యాంగ ప్రవేశికలో 42వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా చేర్చిన పదాలేవి?
   a) సర్వసత్తాక, ప్రజాస్వామ్య, గణతంత్ర
   b) సర్వసత్తాక, సామ్యవాద, లౌకిక
   c) సామ్యవాద, లౌకిక, సమగ్రత
   d) సర్వసత్తాక, సామ్యవాద, లౌకిక, ప్రజాస్వామ్య, గణతంత్ర
5. భారత రాజ్యాంగంలోని ఒకటో అధికరణ భారత ప్రభుత్వాన్ని ఏవిధంగా ప్రకటించింది?
   a) సమాఖ్య ప్రభుత్వం
   b) అర్ధ సమాఖ్య ప్రభుత్వం
   c) కేంద్రీకృత సమాఖ్య ప్రభుత్వం
   d) పైవేవీ కాదు
6. భారతదేశంలో ప్రభుత్వం ఎంతవరకు అధికారంలో కొనసాగుతుంది?
   a) ప్రజల విశ్వాసం మేరకు
   b) రాష్ట్రపతి విశ్వాసం మేరకు
   c) పార్లమెంట్ విశ్వాసం మేరకు
   d) లోక్‌సభ విశ్వాసం మేరకు
7. అల్ప సంఖ్యాకుల సంరక్షణ కోసం చేర్చిన ప్రత్యేక హక్కు ఏది?
   a) సమానత్వ హక్కు
   b) విద్య, సాంస్కృతిక హక్కు
   c) మత స్వాతంత్ర్య హక్కు
   d) పీడనాన్ని నిరోధించే హక్కు
8. ప్రభుత్వాలు తమ కర్తవ్యాలను, విద్యుక్త ధర్మాలను సమర్థంగా నిర్వహించడానికి తోడ్పడేవి?
   a) ఆదేశిక సూత్రాలు b) ప్రాథమిక హక్కులు
   c) ప్రాథమిక విధులు d) ప్రణాళికలు
9. ఏ కమిటీ సిఫార్సు మేరకు 2002 నుంచి జాతీయ జెండా నియమావళిని అమల్లోకి తీసుకువచ్చారు?
   a) ఎల్.ఎం. సింఘ్వీ కమిటీ
   b) స్వరణ్‌సింగ్ కమిటీ
   c) జస్టిస్ వర్మ కమిషన్
   d) జస్టిస్ శ్రీ కృష్ణ కమిటీ
10. కిందివాటిలో సరికానిది ఏది?
    a) అంటరానితనం నిషేధం: అధికరణ - 17
    b) వెట్టిచాకిరి నిషేధం: అధికరణ - 23
    c) బలవంతంగా మతమార్పిడి నిషేధం: అధికరణ -29
    d) బాలకార్మికుల వ్యవస్థ నిషేధం: అధికరణ - 24
11. ప్రవాస భారతీయుల దినోత్సవాన్ని 2015లో ఏ రాష్ట్రంలో నిర్వహించారు?
    a) గుజరాత్ b) మహారాష్ట్ర
    c) తెలంగాణ d) హర్యానా
12. రాజ్యసభలో సీట్ల కేటాయింపు గురించి ఏ షెడ్యూల్‌లో పేర్కొన్నారు?
    a) షెడ్యూల్-1 b) షెడ్యూల్-4
    c) షెడ్యూల్-10 d) షెడ్యూల్-8
13. రాష్ట్రపతిని ఎన్నుకునే 'ఎలక్టోరల్ కాలేజీ'లో ఎవరు సభ్యులుగా ఉంటారు?
    a) పార్లమెంట్ సభ్యులు, అసెంబ్లీ సభ్యులు
    b) ఎన్నికైన పార్లమెంట్ సభ్యులు, ఎన్నికైన విధానసభ సభ్యులు
    c) పార్లమెంట్ సభ్యులు మాత్రమే
    d) ఎప్పటికప్పుడు ఎన్నికల సంఘం నిర్ణయిస్తుంది
14. కింద పేర్కొన్నవారిలో అతి తక్కువ కాలం రాష్ట్రపతిగా పనిచేసింది ఎవరు?
    a) జాకీర్‌హుస్సేన్
    b) ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహ్మద్
    c) వి.వి.గిరి d) నీలం సంజీవరెడ్డి
15. విదేశీ రాయబారిగా పనిచేసి రాష్ట్రపతి అయిన వ్యక్తి ఎవరు?
    a) జాకీర్ హుస్సేన్
    b) కె.ఆర్.నారాయణన్
    c) ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహ్మద్
    d) నీలం సంజీవరెడ్డి
16. కిందివాటిలో సరైన వాక్యం ఏది?
    a) అధికరణ - 108 ప్రకారం రాష్ట్రపతి పార్లమెంట్ ఉమ్మడి సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తారు
    b) అధికరణ - 72 ప్రకారం నేరస్థులకు క్షమాభిక్ష పెట్టవచ్చు. శిక్ష తగ్గించవచ్చు
    c) అధికరణ -143 ప్రకారం - రాష్ట్రపతి సుప్రీంకోర్టు సలహాను కోరవచ్చు
    d) పైవన్నీ
17. కిందివారిలో ఎవరికి సభలో సభ్యత్వం లేకపోయినా నిర్ణాయక ఓటు హక్కు ఉంటుంది?
    a) లోక్‌సభ స్పీకర్ b) రాజ్యసభ చైర్మన్
    c) విధాన పరిషత్ అధ్యక్షులు
    d) రాజ్యసభ డిప్యూటీ చైర్మన్
18. ఉప రాష్ట్రపతి పదవికి ఖాళీ ఏర్పడినప్పుడు తాత్కాలిక ఉప రాష్ట్రపతిగా ఎవరు కొనసాగుతారు?
    a) రాజ్యసభ ఉపాధ్యక్షుడు
    b) లోక్‌సభ స్పీకర్
    c) ప్యానెల్ స్పీకర్ d) ఎవరూ కాదు
19. కిందివారిలో అతి తక్కువ కాలం ప్రధానిగా పని చేసింది ఎవరు?
    a) అటల్ బిహారీ వాజ్‌పాయ్ b) చంద్రశేఖర్
    c) వి.పి.సింగ్ d) దేవెగౌడ
20. కిందివాటిలో సరికానిది ఏది?
    a) జాతీయ ప్రభుత్వాన్ని నడిపిన ప్రధాని - జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
    b) మైనార్టీ ప్రభుత్వాన్ని నడిపిన ప్రధాని - పి.వి. నరసింహారావు
    c) సంకీర్ణ ప్రభుత్వాన్ని ఎక్కువ కాలం నడిపిన ప్రధాని - వాజ్‌పాయ్
    d) సంకీర్ణ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసిన మొదటి ప్రధాని - మొరార్జీ దేశాయ్
21. ఎవరి జన్మదినాన్ని సుపరిపాలన దినోత్సవంగా ప్రకటించారు?
    a) జవహర్ లాల్ నెహ్రూ
    b) గుర్జారీ లాల్ నందా
    c) లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి
    d) అటల్ బిహారీ వాజ్‌పాయ్
22. 1947లో నెహ్రూ ఏర్పాటు చేసిన మంత్రివర్గంలో విదేశాంగ శాఖను నిర్వహించిన మంత్రి ఎవరు?
    a) సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్
    b) జగ్జీవన్‌రామ్
    c) ఎస్.పి. ముఖర్జీ d) ఎవరూ కాదు
23. మంత్రి మండలి సభ్యుల సంఖ్య లోక్‌సభ సభ్యుల సంఖ్యలో 15 శాతానికి మించకూడదని ఎన్నో రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా నిర్ణయించారు?
    a) 89 b) 91 c) 92 d) 100
24. మంత్రి మండలి సభ్యులు వ్యక్తిగతంగా ఎవరికి బాధ్యత వహిస్తారు?
    a) రాష్ట్రపతి b) ప్రధానమంత్రి
    c) పార్లమెంట్ d) లోక్‌సభ
25. ఏ ప్రధానమంత్రి కాలంలో ఇద్దరు ఉప ప్రధాన మంత్రులు పనిచేశారు?
    a) చరణ్‌సింగ్ b) వి.పి.సింగ్
    c) మొరార్జీ దేశాయ్ d) ఇందిరాగాంధీ
26. పార్లమెంట్ మొదటి సమావేశం ఎప్పుడు జరిగింది?
    a) 13-5-1952 b) 13-5-1950
    c) 1-4-1952 d) 14-5-1952
27. లోక్‌సభ మొత్తం స్థానాల్లో ఎస్సీ, ఎస్టీలకు ప్రత్యేకంగా కేటాయించిన సీట్ల సంఖ్య?
    a) 79, 41 b) 84, 47
    c) 84, 44 d) 79, 47
28. లోక్‌సభ, అసెంబ్లీ సీట్ల సంఖ్యను 2026 వరకు పొడిగించకూడదని ఎన్నో రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా నిర్ణయించారు?
    a) 81 b) 84 c) 85 d) 91
29. లోక్‌సభకు మొదటి మధ్యంతర ఎన్నికలు జరిగిన సంవత్సరం?
    a) 1967 b) 1971
    c) 1980 d) 1991
30. పార్లమెంట్ ఉమ్మడి సభ సమావేశానికి అధ్యక్షత వహించేది ఎవరు?
    a) భారత రాష్ట్రపతి b) ప్రధానమంత్రి
    c) లోక్‌సభ స్పీకర్ d) రాజ్యసభ చైర్మన్
31. ప్రస్తుతం కొనసాగుతున్న రాజ్యసభ ఎన్నోది?
    a) 13 b) 14 c) 16 d) ఏదీకాదు
32. ప్రస్తుత రాజ్యసభ చైర్మన్ ఎవరు?
    a) హమీద్ అన్సారీ b) జగదీప్ ధన్‌కర్
    c) తంబిదొరై d) గులాంనబీ ఆజాద్
33. ఆర్థిక బిల్లుకు సంబంధించి సరికానిది?
    a) రాష్ట్రపతి ఆమోదంతో మొదట లోక్‌సభలో ప్రవేశపెట్టాలి
    b) లోక్‌సభలో ఆమోదం పొందకపోతే ప్రభుత్వం కూలిపోతుంది
    c) రాజ్యసభకు పంపినప్పుడు ఆమోదించి లేదా వ్యతిరేకించి 14 రోజుల్లో తిప్పి పంపాలి
    d) రెండు సభల మధ్య విభేదాలు ఏర్పడితే రాష్ట్రపతి ఉమ్మడి పార్లమెంట్ సభ సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేస్తారు
34. లోక్‌సభలో అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టడానికి ఎంత మంది సభ్యుల మద్దతు కావాలి?
    a) 20 b) 50 c) 100 d) 273
35. పార్లమెంటరీ ప్రక్రియలో పేర్కొనని పదం ఏది?
    a) ప్రశ్నల గంట b) శూన్య కాలం
    c) వాయిదా తీర్మానం d) సావధాన తీర్మానం
36. పార్లమెంటరీ కమిటీల్లో అతి ప్రాచీనమైనది ఏది?
    a) ప్రభుత్వ ఖాతాల సంఘం
    b) ప్రభుత్వ అంచనాల సంఘం
    c) ప్రభుత్వ ఉపక్రమాల సంఘం
    d) సభా వ్యవహారాల సంఘం
37. పార్లమెంట్, రాష్ట్రపతి, మంత్రిమండలి మధ్య సంధానకర్తగా ఎవరు పనిచేస్తారు?
    a) రాష్ట్రపతి b) ప్రధానమంత్రి
    c) లోక్‌సభ స్పీకర్ d) కేబినెట్ కార్యదర్శి
38. కేంద్ర కేబినెట్ సభ్యుడు కాకపోయినా కేబినెట్ సమావేశాల్లో పాల్గొనే అర్హత ఉన్నవారెవరు?
    a) అటార్నీ జనరల్ b) లోక్‌సభ స్పీకర్
    c) హోంశాఖ కార్యదర్శి
    d) భారత రాష్ట్రపతి
39. కేంద్రం - రాష్ట్రాల మధ్య వివాదాల పరిష్కారం సుప్రీంకోర్టు ఏ అధికార పరిధిలోకి వస్తుంది?
    a) ప్రారంభ అధికార పరిధి
    b) అప్పీళ్ల విచారణ పరిధి
    c) సలహా అధికార పరిధి d) పైవేవీకాదు
40. జాతీయ ప్రజాస్వామ్య కూటమి 99వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా ఏర్పాటు చేసిన జాతీయ న్యాయమూర్తుల నియామక కమిషన్ అధ్యక్షునిగా ఎవరు కొనసాగుతారు?
    a) ప్రభుత్వం నియమించిన న్యాయమూర్తి
    b) భారత రాష్ట్రపతి
    c) సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి
    d) సుప్రీంకోర్టు సీనియర్ న్యాయమూర్తి

సమాధానాలు

1) c	2) c	3) d	4) c	5) d
6) d	7) b	8) a	9) c	10) c
11) a	12) b	13) b	14) a	15) b
16) d	17) b	18) d	19) b	20) c
21) d	22) d	23) b	24) a	25) c
26) a	27) b	28) b	29) b	30) c
31) d	32) b	33) d	34) b	35) b
36) a	37) c	38) a	39) a	40) c

ఉద్యోగాలు

ఈఎస్ఐసీ, న్యూఢిల్లీలో 22 యంగ్ ప్రొఫెషనల్స్/ కన్సల్టెంట్ పోస్టులు

న్యూఢిల్లీలోని ఎంప్లాయిస్ స్టేట్ ఇన్సూరెన్స్ కార్పొరేషన్(ఈఎస్ఐసీ) ఒప్పంద ప్రాతిపదికన యంగ్ ప్రొఫెషనల్స్/కన్సల్టెంట్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య: 22. » పోస్టుల వివరాలు: యంగ్ ప్రొఫెషనల్-15, కన్సల్టెంట్ గ్రేడ్-1,2-05, సీనియర్ కన్సల్టెంట్-02.
» అర్హత: పోస్టును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో సీఏ, డిగ్రీ, బీటెక్(ఐటీ), ఎంబీఏ/ఎంసీఏ/ఎంటెక్(ఫైనాన్స్), పీజీ ఉత్తీర్ణతతో పాటు పని అనుభవం ఉండాలి.
» వయసు: 32 నుంచి 62 ఏళ్లు మించకూడదు. ఎస్సీ,ఎస్టీ అభ్యర్థులకు ఐదేళ్లు, ఓబీసీలకు మూడేళ్లు, పీడబ్ల్యూబీడీ అభ్యర్థులకు పదేళ్ల సడలింపు ఉంటుంది.
» వేతనం: నెలకు యంగ్ ప్రొఫెషనల్ పోస్టుకు రూ.70,000, కన్సల్టెంట్ గ్రేడ్-1 పోస్టుకు రూ.80,000 నుంచి రూ.1,45,000, కన్సల్టెంట్ గ్రేడ్-2 పోస్టుకు రూ.1,45,000 నుంచి రూ.2,65,000, సీనియర్ కన్సల్టెంట్ పోస్టుకు రూ.2,65,000 నుంచి 3,30,000.

ముఖ్య సమాచారం:

» దరఖాస్తు విధానం: ఆన్‌లైన్
» దరఖాస్తులకు చివరితేది: 11.09.2024.
» వెబ్‌సైట్: https://www.esic.gov.in/

పీడీఐఎల్, నోయిడాలో 57 పోస్టులు

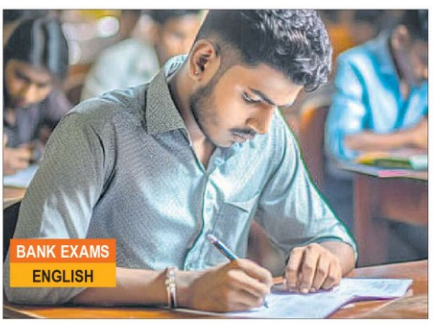
నోయిడాలోని ప్రాజెక్ట్స్ అండ్ డెవలప్‌మెంట్ ఇండియా లిమిటెడ్(పీడీఐఎల్) కాంట్రాక్ట్ ప్రాతిపదికన పీడీఐఎల్ కార్యాలయాలు/ప్రాజెక్ట్ సైట్‌లో వివిధ విభాగాల్లో ఇంజనీర్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

» మొత్తం పోస్టుల సంఖ్య: 57.
» పోస్టుల వివరాలు: డిప్లొమా ఇంజనీర్-04, డిగ్రీ ఇంజనీర్-53.
» విభాగాలు: ఫైర్/ఇండస్ట్రియల్ సేఫ్టీ, సివిల్(కన్‌స్ట్రక్షన్), ఎలక్ట్రికల్(కన్‌స్ట్రక్షన్), ఇన్‌స్పెక్షన్(ఎలక్ట్రికల్), ఇన్‌స్పెక్షన్(సివిల్), ఇన్‌స్పెక్షన్(మెకానికల్), ఇన్‌స్ట్రుమెంటేషన్(కన్‌స్ట్రక్షన్), మెకానికల్(కన్‌స్ట్రక్షన్), మెకానికల్(మెషినరీ).
» అర్హత: పోస్టును అనుసరించి సంబంధిత విభాగంలో ఇంటర్(సైన్స్ సబ్జెక్టులు), ఇంజనీరింగ్ డిప్లొమా, బీఎస్సీ, బీఈ, బీటెక్ ఉత్తీర్ణతతో పాటు పని అనుభవం ఉండాలి.

ముఖ్య సమాచారం:

» దరఖాస్తు విధానం: ఆన్‌లైన్
» దరఖాస్తులకు చివరితేది: 11.09.2024.
» వాక్ ఇన్ ఇంటర్వ్యూ తేదీలు: అక్టోబర్ మొదటి లేదా రెండో వారం 2024.
» ఇంటర్వ్యూ వేదిక: పీడీఐఎల్ భవన్, నోయిడా.
» వెబ్‌సైట్: https://www.pdilin.com/

What is the code for 'WORK'?

MODEL QUESTIONS

Directions (Q. No. 1 - 5): Each of the questions below consists of a question and two statements marked I and II given below it. You have to decide whether the data provided in the statements are sufficient to answer the question. Read both the statements and give answer:

1) If the data in statement I alone are sufficient to answer the question, while the data in statement II alone are not sufficient to answer the question.
2) If the data in statements I alone are not sufficient to answer the question, while the data in statement II alone are sufficient to answer the question.
3) If the data either in statement I or in statement II alone are sufficient to answer the question.
4) If the data even in both the statements I and II together are not sufficient to answer the question.
5) If the data in both statements I and II together are needed to answer the question.

1. What is Virat's rank in a class of 50 students?
   I. Suraj, whose rank is 17th in the class, is ahead of Ghana by 8 ranks. There are 7 persons between Ghana and Virat.
   II. Sivramesh is 20 ranks ahead of Virat and Malala is 6 ranks behind Virat. Sangita stands exactly in the middle of Malala and Sivramesh.
2. How many daughters does Y have?
   I. E and Q are the only daughters of Z.
   II. D is brother of Q and son of Y.
3. What does "De" stands for in the code language?
   I. "Pa Ni Nok De" means "better late than never" and "Ri Nok De Pam" means "never be so late" in that code language.
   II. "Mi De Mo Nam" means "being late is lazy" and "De Mok Sac Li" means "Late moves spoil plans" in that code language.
4. Who amongst P, Q, R, S, T and U, who are at different weights, is the heaviest?
   I. P is lighter than only R.
   II. Only R is heavier than P.
5. Towards which direction is A from Z?
   I. A is exactly to the south east of M.
   II. Z is exactly to the south of M.

Directions (Q. No. 6-10): Observe the statements carefully and choose the option by finding out the validity of the given conclusions:

6. **Statements:** All Rats are Cats. Some Cats are planets. All planets are Tiles.
   Conclusions:
   I. Some Tiles are Rats.
   II. No Rat is a Tile.
   III. All Tiles being planets is a possibility
   1) Only I, II and III follow
   2) Only II and III follow
   3) Only III with Either I or II follows
   4) I and III follow
   5) None of these
7. **Statements:** All Fans are bats. All bats are rats. All rats are cots.
   Conclusions:
   I. Some cots are not bats
   II. All cots are bats
   III. All those rats which are fans must be bats
   1) Only II and III follow
   2) Only I and III follow
   3) Either I or II and III follow
   4) All follow 5) None of these
8. **Statements:** All curtains are rods. Some rods are sheets. Some sheets are pillows.
   Conclusions:
   I. Some pillows are rods.
   II. Some rods are curtains.
   III. Some pillows which are sheets need not necessarily be rods.
   1) Only I and III follow
   2) Only II and III follow
   3) Either I or III and II follows
   4) All follow 5) None of these
9. **Statements:** No wall is roof. All pens are walls. All doors are roofs.
   Conclusions:
   I. Some doors are walls.
   II. No roof is wall
   III. No any Pen is door
   1) Only I and III follow
   2) Only II and III follow
   3) Either I or II and III follows
   4) All follow 5) None of these
10. **Statements.** All switches are plugs. Some plugs are bulbs. All bulbs are sockets.
    Conclusions:
    I. At least Some sockets are plugs
    II. Some plugs are switches.
    III. All sockets can never be switches
    1) Only I and II follow
    2) All follow
    3) Either I or III and II follows
    4) None follows
    5) None of these

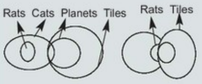
Directions (Q. No. 11 - 15): Study the information carefully and answer the following questions:

In a certain code language-
a) "GOOD WORK EARNS MONEY" is written as "kat lat ho gat"
b) "PRODUCTIVE AND EXCELLENT WORK" is written as, 'mat ta pat kat'
c) "MONEY IS DIRECT OUTPUT" is written as, "zi lat ne ki"
d) "WORK PRODUCES EXCELLENT RESULTS" is written as, "zat mat kat da"

11. What is the code for "WORK" in the given code language?
    1) gat 2) ho 3) pat 4) kat 5) da
12. What is the code for "EXCELLENT" in the given code ?
    1) kat 2) da 3) mat 4) gat 5) zi
13. What is the code for "MONEY" in the given code language?
    1) lat 2) ho 3) kat 4) zi 5) da
14. What is the code for "RESULTS" in the given code language?
    1) zat 2) da 3) either 1 or 2 4) mat 5) da
15. What is the code for "PRODUCTIVE" in the given code?
    1) mat 2) pat 3) kat 4) ta 5) cannot be determined

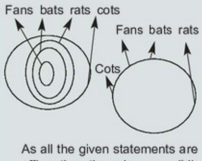
Solutions

1. As Suraj is ahead of Ghana by eight ranks, there are seven persons between Suraj and Ghana. Hence, Virat is eight ranks behind Ghana by which his rank is 33rd in the class. Hence, I is sufficient. Statement II does not indicate the position of Virat. **Ans: 1**
2. By combining both the statements it is clear that E and Q are the only two daughters of Y. Hence, both the statements are required. **Ans: 5**
3. From Statement II, "late" is the only common word which is indicated by "De". Hence, only II is sufficient. **Ans: 2**
4. From Statement I, R >P. Hence, R is the heaviest. From Statement II, R is the heaviest person. Hence, either I or II is sufficient. **Ans: 3**
5. It cannot be determined as only the direction is given but distance between A and M as well as that of between Z and M is not given. Hence, neither I nor II is sufficient. **Ans: 4**
6. **Basic Diagram Alternate Diagram**

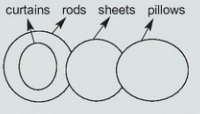

As all the given statements are affirmative, there is a possibility of "some Rats are Tiles". Hence, both the conclusions form a complementary pair. Answer is "Only III with either I or II" follows. **Ans: 3**

7. **Basic Diagram Alternate Diagram**

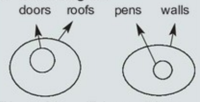

As all the given statements are affirmative, there is a possibility of "All cots are bats". Hence, both the conclusions form a complementary pair. Answer is "Only III with Either I or II" follows. **Ans: 3**

8. **Basic Diagram**

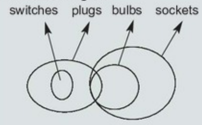

Clearly, only II and III conclusion are valid
. **Ans: 2**

9. **Basic Diagram**

"No roof is wall" is a valid conclusion as the statement given is "No wall is roof". No pen is door is also valid. Hence, conclusion II and III follow. **Ans: 2**

10. **Basic Diagram**

Clearly, both I and II conclusions are valid. All sockets can be switches. Hence, conclusion III is not valid. **Ans: 1**

(11-15) By comparing

11. (a) (b) & (d) WORK = kat **Ans: 4**
12. (b) & (d) EXCELLENT = mat **Ans: 3**
13. (a) & (c) MONEY = lat **Ans: 1**
14. (d) RESULTS = Either zat or da **Ans: 3**
15. (b) PRODUCTIVE = Either ta or pat. Hence, cannot be determined. **Ans: 5**